

23.07.2014. u 12.40h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani premijeru 40. Vlade, potpredsjednici i ministri, otvaram 11. posebnu šednicu (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini - premijerski sat za mjesec jul. Uobičajeno, sedam minus jedno pitanje u ime poslaničkih klubova i redom kakav je ustaljen kao dobra praksa.

Kolega Milutin Simović u ime Kluba poslanika DPS-a. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Skupštine, u ime poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče Vlade, kojom dinamikom se ostvaruju spoljnopolitički prioriteti Crne Gore, u prvom redu integracija u Evropsku uniju i NATO i koje su najznačajnije aktivnosti koje nas očekuju u narednom periodu?

Obrazloženje: Na planu evropskih integracija od početka pregovora o priključivanju juna 2012. godine, pokrenute su i urađene brojne aktivnosti. Kojom dinamikom teku te aktivnosti i koji su naši prioriteti u narednom periodu?

Članstvo u NATO je važan strateški spoljnopolitički cilj Crne Gore. Na tom planu Crna Gora je postigla vidan napredak za nepune četiri godine od početka Akcionog plana za članstvo u NATO -u. Odluka Ministarskog savjeta NATO-a u Briselu, krajem juna, bila je predmet brojnih komentara i analiza. Svakako, sa relevantnih adresa došli su brojni komentari u kojima se jasno vrednuje dosadašnji napredak Crne Gore, kao i ocjena generalnog sekretara NATO-a da dogovor ministara vanjskih poslova država članica NATO predstavlja pozitivnu vijest za Crnu Goru. NATO će sa Crnom Gorom intenzivirati razgovore i Crna Gora ne mora da čeka naredni samit, da bi dobila poziv za članstvo, što definitivno predstavlja pozitivan presedan.

U isto vrijeme, bili smo svjedoci i jednog paradoksa: dežurni osvjedočeni protivnici NATO integracija Crne Gore, požurili su da, u svom maniru, brojnim špekulacijama i neistinama prikažu tu odluku kao poraz Crne Gore. Nadali smo se da ovo znači novo interesovanje za NATO integracije, da ovo znači širenje podrške NATO-u, da ovo znači njihovo konačno shvatanje značaja uloge Sjevernoatlantskog saveza kao garanta bezbjednosti.

Nadali smo se da oni, nezadovoljni dinamikom pristupanja, žele da ubrzaju taj proces. Međutim, oni su takve nade brzo ugasili svojim putešestvijima po svijetu, utrkujući se da svoju državu predstave u što lošijem svijetlu, da pokušaju da je što više

obrukaju. No, što bi narod za takve putnike rekao - Šuto poš'o, Šuto doš'o. Oni obrukali sebe, svakako ne prvi put, a Crna Gora i dalje napreduje na svom integracionom putu.

Pred Crnom Gorom je period od suštinskog značaja kada su u pitanju NATO integracije. Siguran sam da su toga svjesni u ovome domu oni koji imaju najveću odgovornost, oni kojima su građani dali tu odgovornost. Taj mandat odgovornosti će se najbolje potvrditi očuvanjem političke stabilnosti, kao najvažnijim uslovom daljih evroatlantskih i evropskih integracija, ekonomskog i ukupnog društvenog razvoja Crne Gore. Pred nama je period intenzivnog dijaloga sa našim NATO partnerima i zajedničkog rada na daljim reformama. U kom pravcu su planirane dalje aktivnosti ka ostvarivanju punopravnog članstva u NATO? Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Simoviću.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovano predsjedništvo, uvaženi gospodine Simoviću,

Hvala vam što čestim pitanjima na ovu temu obezbjeđujete kontinuitet pojačane pažnje Parlamenta i ukupne javnosti prema procesu suštinskog osavremenjavanja crnogorskog društva i naše dinamične harmonizacije sa vrednosnim sistemom evropske i evroatlantske zajednice čiji sastavni dio želimo da budemo.

Vjerujem da je najtačniji odgovor na Vaše pitanja da se Crna Gora dobrim tempom kreće u pravcu definisanih spoljopolitičkih ciljeva. Na početku da dam najvažniji dio obrazloženja ovakve ocjene.

Odnosi sa susjedima su u stalnom usponu i za njih, zaista, tokom posljednje decenije i po uvijek možemo reći da su nikad bolji. Crna Gora je prepoznatljiva kao faktor stabilnosti u regionu. Za svaku zemlju na svijetu to je uvijek posebno važno zato što odnosi sa susjedima u značajnoj mjeri reflektuju kvalitet unutrašnje politike. S toga možemo posmatrano i kroz ovu prizmu potvrditi da je Crna Gora stabilna država, a to, imajući u vidu reputaciju regiona, ima i dodatnu vrijednost. Naravno, ovo je veoma važna referenca za odličan napredak Crne Gore na putu evropskih i evroatlantskih integracija u prethodnih osam godina od obnove nezavisnosti.

Kvalitet i dinamika procesa pristupanja Evropskoj uniji je iznad početnih očekivanja. Otvorili smo 12 pregovaračkih poglavlja a dva od njih, privremeno, i zatvorili. Među njima su 23. i 24. poglavlje što znači da smo od prvog dana pregovara u najzahtjevnijoj fazi

ovog dugogodišnjeg i suštinskog procesa uspostavljanja novih vrijednosnih standarda koji treba da obezbijede kvalitativnu integraciju crnogorskog društva u razvijenu evropsku civilizaciju 21. vijeka.

Nakon završenog analitičkog pregleda uskladenosti zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU nastavljamo da kontinuirano snažimo našu pregovaračku strukturu i istovremeno unapređujemo ukupne kapacitete za poželjan tempo budućih reformi. U tom kontekstu treba pomenuti formiranje Savjeta za vladavinu prava, kao novog tijela koje doprinosi boljoj koordinaciji aktivnosti ispunjavanju ambicioznih akcionih planova u ovoj oblasti. Spremni smo za otvaranje još šest poglavlja za koja smo predali pregovaračke pozicije a u finalnoj fazi priprema su pregovaračke pozicije za još pet poglavlja. Ovim će Crna Gora ispuniti uslove za otvaranje novih 11 poglavlja do kraja 2014. godine.

To potvrđuje moju početnu ocjenu o dobrom tempu integracionog procesa i učvršćivanju pozicije Crne Gore kao regionarnog lidera u ovoj fazi ujedinjenja Evrope. Ipak svaki aspekt ovog dijela državne politike pod kontinuiranim je pojačanim monitoringom uključujući i strateška dokumenta. To svjedoči o stvarnoj namjeri da se proces pregovora kao suštinski posljednja faza integracije iskoristi ne za formalno ispunjavanje partnerskih očekivanja u predviđenim rokovima ili zadovoljavajućem kvalitetu, nego kao kvalitetan reformski zahvat u dubinu svih krupnih naslijeđenih društvenih problema da bi najvažniji epilog na kraju pregovora bio ne rani datum učlanjenja nego noviji i viši kvalitet života svakog građanina Crne Gore. Zato često podsjećam reforme su obaveza cjelokupne državne administracije, ne samo pregovaračkih timova. Kao što je ovaj proces vlasništvo svih grana vlasti i civilnog sektora i društva u cjelini. Svi politički subjekti moraju biti svjesni svoje odgovornosti za stvaranje što povoljnijeg ambijenta koji će omogućiti kvalitetnije i brže ispunjavanje obaveza u pristupnim pregovorima. Vlast u tome ima prevashodnu odgovornost, ali i opozicija mora preuzeti svoj dio. Imam posebno u vidu i obaveze proistekle iz ustavnih i zakonskih izmjena o izboru nosilaca tužilačke i sudske vlasti u državi, ali i neke druge. Svi, bez izuzetka, u ovom domu moramo pokazati podrazumijevajući demokratski kapacitet za dogovor o pitanjima koja su od značaja za stabilnosti i razvoj Crne Gore i njen uspješan evropski put. I ako vjerujem da do kraja ovog procesa Crna Gora neće biti pred izazovima krupnih političkih odluka kao u nedavnoj istoriji ispred nas je dug i trnovit reformski put. Moramo na djelu, uključujući i svaki naš individualni politički stav na različite teme pokazati da postoji stvarni konsenzus, da želimo život u društvu i po pravilima razvijene Evrope 21. vijeka. Vjerujem da ćemo do jesenjeg izvještaja Evropske komisije napretku dati dovoljno elemenata da se evidentira dalji progres Crne Gore.

Kada je riječ o evroatlantskoj integraciji na ministarskom sastanku NATO-a, 25.juna potvrđen je napredak Crne Gore u svim ključnim oblastima reformi i ostvaren uz punu podršku i pomoć briselske administracije, kao i kroz dugogodišnju saradnju sa zemljama članicama. Crna Gora je izdvojena od ostalih aspiranata sa članstvom u NATO. Našoj zemlji je određen jasan vremenski okvir da do kraja 2015.godine nastavi sa ispunjavanjem obaveza, kada bi aliansa sa ministarskog nivoa mogla uputiti poziv za članstvo, ne čekajući novi samit kako je to uobičajeno.

Odluku ministara NATO da sa Crnom Gorom otvori intenzivirane i fokusirane razgovore doživljavamo, prije svega, kao ohrabrenje da nastavimo sa ispunjavanjem preduslova u tom pravcu. To po sadašnjim indicijama ne podrazumijeva neke nove specifične obaveze u već identifikovanim oblastima, reforma sektora bezbjednosti, jačanje vladavine prava, jačanje podrške javnosti, nastavak reforme u sektoru odbrane.

Konkretne aktivnosti bile bi sadržane u redovnom, godišnjem nacionalnom program, petom po redu, u okviru Akcionog plana za članstvo u NATO. Ovaj proces bi trebao započeti do kraja oktobra i trajao bi godinu dana. Inače, Crna Gora, aktivno saraduje sa državama članicama i administracijom NATO u pripremi ratifikovanja obaveza koje će činiti sadržaj dijaloga u ovoj novoj fazi za našu zemlju.

Takođe i u susret Samitu u Velsu u čijem kominikeu očekujemo pozitivnu poruku za Crnu Goru, očekujemo potvrdu ostvarenog progressa i spremnost saveza da vrednuje učinak koji će nas preporučiti da budemo prva naredna članica NATO. Praktično, peti ciklus MAP za Crnu Goru će biti pojačan, intenziviranim i fokusiranim dijalogom, između ostalog to će podrazumijevati intenzivniju, dvosmjernu komunikaciju na relaciji Podgorica - Brisel, kao i sa drugim važnim centrima. Očekujemo frekventne posjete NATO zvaničnika našoj zemlji, kao i predstavnika Crne Gore sjedištu alijanse i zemljama partnerima na političkom i radnom nivou.

Vrijeme do kraja iduće godine ne smatramo odlaganjem odluke, već dodatnim periodom za dalju implementaciju reforme. Vjerujem, takođe da saveznici na pravi način sagledavaju značaj poziva Crnoj Gori u regionalnom kontekstu. Sigurno je da snaženje integracionih procesa na Balkanu dugoročno doprinosi jačanju evropske i globalne bezbjednosti. Da se našalim. Možda pojedinci iz opozicionih partija koji se protive ulasku Crne Gore u NATO, baš zbog toga kritikuju Vladu što poziv nećemo dobiti već u Velsu, da se ne zadržavamo u pokušaju da razumijemo tu političku konfuziju trebalo bi nam dosta vremena.

Važnije od toga je, što jača podrška članstvu Crne Gore u NATO i što se sve više u našoj javnosti uviđaju benefiti od toga i za našu državu i za naše građane. Kada govorimo o spoljnopolitičkim prioritetima Crne Gore, mislim da je važno da naglasimo i

ulogu i ugled koji naša zemlja uživa, kao jedna od najmlađih članica u međunarodnim političkim organizacijama i finansijskim institucijama. I to potvrđuje da imamo dobru spoljnopolitičku strategiju i da smo odabrali održive i realne spoljno-političke prioritete u najboljem interesu države i građana. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Imate li komentar?

Znači, ostajemo u intenziviranom i fokusiranom dijalogu između vas i premijera.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Vjerujući da je ovo prilika da intenziviramo dijalog između svih nas zajedno u ovom Parlamentu i vjerujući da su ovo teme koje interesuju sve predstavnike ovoga Parlamenta, posebno predsjednika Parlamenta.

Hvala gospodine predsjedniče Vlade na vašem odgovoru, najkraće razumio sam, razumjeli smo da su odnosi sa susjeditima Crne Gore nikad bolji. Dakle, jedan važan ostvareni spoljno-politički prioritet Crne Gore. Razumjeli smo da je to istovremeno važna i neophodna referenca za dalji put Crne Gore kada su u pitanju evropske i NATO integracije. Ohrabruje činjenica da je Crna Gora stvorila već 12 poglavlja i razumio sam do kraja 2014.godine da će biti otvoreno još 11 poglavlja. Dakle, 23 poglavlja od juna 2012.godine više je nego značajan iskorak koji svi mi zajednički pravimo u ovome društvu. Razumio sam i potpuno se slažem sa vašom konstatacijom da evropske integracija i NATO integracije ne treba da budu same po sebi cilj, nego da je to prije svega uslov za dostizanje većeg kvaliteta života svih građana u Crnoj Gori i za dobijanje garancije za stabilnost i sigurnost svih građana u Crnoj Gori.

Ohrabruje činjenica da ćemo u narednom period, najduže godinu dana, intenzivirati dijalog sa našim NATO partnerima i time definitivno do kraja otvoriti vrata Crnoj Gori za punopravno članstvo u NATO. Slažem se sa vašim pristupom i ja bih prihvatio taj pristup, ne bih ni ja ništa više o putnicima o kojima sam pričao u svojem obrazloženju kojih ni danas nema, koji su danas otputovali iz Parlamenta, ne znam s kojim razlogom, sa kakvom potrebom i željom da pošalju koje poruke građanima Crne Gore, ali sam siguran da šalju poruku neodgovornosti, da iskoriste priliku da pred crnogorskom javnosti ukrste argumentaciju i činjenice sa predsjednikom Vlade i sa svim članovima Vlade. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Simoviću.

Predsjedniče Vlade. Hvala vam.

Vrijeme je onda, Klub poslanika SNP-a ovaj put, u ime Kluba poslanika SNP-a kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem predsjedniče, poštovana Skupštino, poštovani građani, članovi Vlade, predsjedniče Vlade,

U skladu s Poslovníkom, ja sam postavio sljedeće pitanje:

Da li možete objasniti na koji način Crna Gora usklađuje svoje zvanične političke interese sa ekonomskim interesima u trenutku kada se u Evropi mijenja političko-ekonomska arhitektura i šta Vlada Crne Gore konkretno čini da zaštiti državne i nacionalne interese Crne Gore, odnosno interese građana od jednostranog političkog ili vojnog svrstavanja naše države?

Ja se nadam, predsjedniče Vlade, da ćemo održati kontinuitet pojačane pažnje i ako ne vjerujem da ćete biti zahvalni kao mom prethodniku, ali evo da pokušamo da ovdje neke teme otvorimo i da sagledamo način na koji Vlada Crne Gore realizuje i ono što je obećala, a i ono što su njene ustavne i zakonske nadležnosti. Prije nego što se konkretno pozabavimo pitanjem, dužan sam ovdje da zatražim od vas da vi i vaša Vlada učinite sve što je u vašoj ustavnoj i zakonskoj nadležnosti da se realizuje izborna volja građana Kolašina i konstituiše lokalni parlament, jer je evo neprimjereno i nezabilježeno za sad u Crnoj Gori da dva mjeseca nakon izbora zbog opstrukcija, ne interesuje me koga, nemamo sazvan parlament i ne mogu da se obavljaju osnovne stvari u Opštini Kolašin. Dakle, očekujem konkretne poteze Vlade, kao kada je Vlada vrlo živahno radila da se neke stvari rješavaju na način na koji ih je rješavala recimo u Opštini Andrijevići.

Dalje, dužan sam da vas podsjetim da ste kao prvi među jednakim u Vladi Crne Gore najodgovorniji za realizaciju brojnih skupštinskih zaključaka gdje nemamo realizaciju, odnosno ni naznaku da Vlada želi da realizuje određene zaključke koji nijesu ni Mila Đukanovića ni Aleksandra Damjanovića već ovog Parlamenta i koji usvaja većinom ovaj Parlament. Tu mislim na zaključke koji su vezani za obaveze prema radnicima Kombinata aluminijuma i Rudnika boksita i bivšim radnicima, Službeni list broj 41/13, gdje nema naznaka da je Vlada spremna da realizuje obaveze.

Ja sam imao prilike da prije početka Premijerskog sata sretnem nezadovoljne radnike i bivše zaposlene i prenesem njihove zahtjeve da se poštuje ono što jesu zaključci Parlamenta i obaveze Vlade. Tu, prije svega mislim na zaključke koji se tiču i "Radoja Dakića", Službeni list iz 2013.godine broj 4, oni i dalje, godinu i po dana i više, stoje nerealizovani, a vezani su za pomoć Vlade i podršku u ostvarenju prava. Tu prije svega mislim na zaključke koji se odnose i na Budžet Crne Gore, gdje je Vlada trebala do

30.juna 2014.godine da dostavi analizu realizacije zaključaka i u tom smislu koliko su planirani poreski prihodi veći, ako su ostvareni prihodi veći nego što su planirani, da se povećaju izdaci za socijalna davanje, dječije dodatke, tuđu njegu i pomoć, lične invalidnine i sve ono što vi definišete kao kvalitet života, o čemu je bilo i razgovora u prethodnom pitanju.

No, u odnosu na ove konkretne stvari, a nadam se da ste ovo primili znanju i da ćete učiniti sve što treba da se ovo realizuje, da ovdje ja iskažem skepsu u odnosu na način na koji političko-ekonomske interese usklađuje ova Vlada i evo nekoliko činjenica koje na to upućuju, a nakon vašeg odgovora biću spreman da komentarišem i da ukažem na način na koji to treba da se radi.

Za 2013.godinu ukupni priliv stranih direktnih investicija jebio 479 miliona evra. Od toga iz Ruske federacije 136,3 miliona evra ili 30% svakog evra ili ukupnih investicija u Crnoj Gori bilo je iz ruske federacije. Iz Rusije, Švajcarske, Turske, Srbije i Ujedinjenih Arapskih Emirata, pet zemalja koje nijesu recimo u Evropskoj uniji i nijesu, naravno, u NATO paktu, ukupno je stiglo oko 50% svih investicija u Crnu Goru. Govorim o 2013. godini.

Kada se fokusiramo, recimo, na turizam kao jednu od strateških grana naše privrede ti su podaci još ekstremniji u smislu ove moje teze o neusklađenosti političkih odnosa o kojima ste pričali u prethodnom odgovoru i ekonomskih interesa. Ako izuzmemo, gospodine predsjedniče Vlade, kvalifikaciju turista i gostiju iz Srbije kao stranih gostiju, za mene su to domaći gosti, oni formalno mogu da se klasifikuju je li tako kao strani gosti. Ovdje imamo takođe podatke da je najveći broj noćenja, odnosno turistička potrošnja koja je čak i veća nego što je prosječna upravo od strane gostiju koji dolaze iz Ruske federacije, i da osjeka turistička, koja je evidentna i koja se može vidjeti i na plažama ove sezone, jeste možda posljedica i Vaših grešaka i grešaka vaše Vlade u smislu ishitrenih odluka koje od vas niko nije, makar javno, tražio i svrstavanja u red onih koji bez nekih posebnih razloga političkih a kamoli ekonomskih, jednostavno provociraju ovakav ekonomski odgovor na način na koji Crna Gora svakako gubi. Gubi u ekonomskom smislu i može da ima probleme zbog tih Vaših odluka.

Ne ulazim u neke nove odluke koje bih nazvao, dozvolite na ovom izrazu, "glupostima" tipa priznavanja takozvane vojske, je li tako, "slobodne Sirije" kao legitimnog partnera. Znamo i sami do kakvog je obrta došlo u toj priči. Da ne govorim dakle, o nekim problemima koje imamo sa gromko najavljenim investicijama, reda milijarde i milijarde evra, kao što su recimo problemi sa Plavim horizontima gdje nemamo na žalost realizaciju investicija iz arapskih zemalja, kao što su problemi sa Lušticom, kao što su problemi sa Montetransom, kao što su, recimo, problemi očiglednog zastoja realizacije

investicija, i tu zaokružujem ovaj dio, sa kineskim investitorima vezanim za auto-put. Neko kaže da postoje vezani interesi sa investicijama u Termoelektranu, gdje imamo očigledan sukob, sukob koji je Vlada izazvala svojom politikom između investitora koji dolaze iz Kine, zainteresovanih kupaca i recimo investitora koji dolaze iz zemalja članica Evropske unije, Slovačke i Češke. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Vi ste dotakli mnogo oblasti u vanjskopolitičkoj usklađenosti ekonomskih interesa i mnogo konkretnih stvari.

Na to ne morate odgovarati, na ovaj vanjsko politički dio koji Vam je bio rečen.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala na ovom podsjećanju, gospodine predsjedniče.

Potruđiću se, naravno, da idem onim redom koji je i gospodin Damjanović sugerisao, dajući i svoje osnovno pitanje, pa onda u mjeri u kojoj budemo mogli da u nastavku ovog prvog dijela ili nastavku dijaloga odgovorimo i na ova dopunska pitanja koja možda nemaju najtješnju vezu sa osnovnim pitanjem.

Poštovani poslaniče Damjanoviću, saglasan sam sa Vašom konstatacijom da promjene sa kojima se u ovom trenutku suočavamo i kojima se svakako, makar u određenoj mjeri, mijenja političko-ekonomska arhitektura u međunarodnim odnosima nose sobom izazove, nepoznanice i rizike, ne samo bezbjednosne koje prethodne generacije uprkos teretu svog vremena nijesu imali prilike da upoznaju. U samo poslednjih dvije-tri decenije bili smo svjedoci sloma jednog sistema pod čijim smo se ruševinama i sami našli, kraja bipolarizma i pokušaja uspostavljanja novog međunarodnog poretka i novog multipolarizma i neravnoteže snaga na početku 21. vijeka.

Našli smo se u svojevrsnom globalnom, ideološkom i bezbjednosnom vakuumu, a ubrzo potom i bili suočeni sa najtežom ekonomskom krizom još od vremena velike depresije. Brzina, karakter i intenzitet promjena nedopuštaju vrijeme za predah. Promjene u Evropi se i danas dešavaju. Nažalost, rekao bih, ne uvijek nabolje. Posledice aktuelnih zbivanja na Istoku evropskog kontinenta su u ovom trenutku nesagledive i svakako će imati značajnije implikacije na politiku bezbjednosti i razvoja Evrope našeg doba. U procesu obnove nezavisnosti i nakon toga Crna Gora je jasno definsala svoje spoljno-političke prioritete o kojima je detaljno upoznata domaća i međunarodna javnost.

Vjerujem da oni u vremenu i uslovima koje sam opisao upotpunosti koorespondiraju sa državnim, nacionalnim i ekonomskim interesima Crne Gore i svih njenih građana, i da su njihov sastavni dio.

Naravno, svjestan sam da o tome ima drugačijih mišljenja, na šta upućuje i Vaše pitanje. Isto tako znam da ima i zemalja, pa i tradicionalno prijateljskih, koje imaju rezervu prema takvom našem izboru. Vjerujem i da se slažemo da nikome ne smijemo dozvoliti da nam ospori pravo da odlučujemo o našoj budućnosti. Ali, ne mogu se složiti sa Vašom ocjenom o navodnom, jednostranom, političkom ili vojnom svrstavanju Crne Gore. Prije bi se moglo reći da se radi o politički jednostranom gledanju na naše strateške spoljno-političke prioritete, članstvo u EU i NATO.

Po meni, simbolički možemo govoriti o svrstavanju jedino ako imamo...(Prekid)..države Crne Gore za neku od narednih godina.

Dozvolite samo još da kažem, kada je u pitanju analiza prihoda budžeta, vi ste svakako, kao predsjednik odgovarajućeg odbora u crnogorskom Parlamentu u toku da mi, u ovom trenutku, imamo od prilike 5% naplaćenih prihoda, više od plana za ovu godinu, ali istovremeno vjerujem da smo saglasni sa osnovnim postulanom. Sve dotle dok smo u zoni deficita, dok taj deficit moramo pokrivati zaduženjima na teret države Crne Gore ne smijemo razmišljati ni o kakvom pojačavanju potrošnje. Najprije moramo uspostaviti punu ravnotežu na prihodnoj i rashodnoj strani, pa onda iz novoostvarenog prihoda i novoostvarenih budžetskih potencijala razgovarati o tome kako najracionalnije trebamo upotrijebiti uključujući i povećanje socijalnih naknada.

Ne vidim neku posebnu odgovornost Vlade za ovo što ste pomenuli uspostavljanje lokalne uprave u Kolašinu, sve to gdje je Vladina nadležnosti ćemo bezuslovno napraviti, jer je i naš interes da se što prije instituišu svi organi lokalne uprave i pokušavamo tome da damo doprinos, ali nam se čini da je ovdje prevashodno odgovornost organa koji su realizovali izborni postupak uključujući i pravosudne organe. Nema, čini mi se, razloga za neku posebnu zebnju kada su u pitanju investicije koje ste pomenuli, uključujući i kineske investicije, mislim da je riječ o završnoj fazi procedure za odobravanje kredita u Eshim banci, o čemu postoje veoma pozitivni signali iz Eshim banke i iz Vlade Kine. Očekujem da to bude okončano narednih dana i da se stvore uslovi da u ovom Parlamentu onda stavimo na dnevni red i Predlog zakona o auto putu i predlog tog ugovora i da našim završnim aktom stvorimo pretpostavku za početak fizičke realizacije tog projekta. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Poslanik Damjanović, komentar.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Da zaokružimo, ovo što vi nazivate dodatnim pitanjima, ja ih nazivam pitanjem života i opstanka, egzistencije ljudi sa imenom i prezimenom kao ovih 50 ljudi iz Auto-prevoznog koji danas štrajkuju u Nikšiću i koji samo čekaju da se realizuju obećanja resornih ministarstava, da se obezbijedi sve ono što im pripada po zakonu i kolektivnom ugovoru, a u pitanju je vrijedna imovina, tako i kod "Radoja Dakića" gdje je zaključak, citiram: "Da se insistira da se na pravosnažnim sudskim presudama kao slučaj sa "Dakićem" Vlada preduzme konkretne mjere u cilju pomoći i o tome izvijesti Skupština." Niko ne traži da Vlada isplaćuje iz budžeta, već da kroz resorno ministarstvo utiče i na poštovanje sudske vlasti, je li tako? Ne u smislu preklapanja nadležnosti izvršne i sudske vlasti, već onoga što jesu obaveze, da se te obaveze i namire. Tako i sa slučajem radnika Kombinata aluminijuma i sa brojnim drugim slučajevima koje ovdje nemamo prostora da pomenemo.

U odnosu na ovo što ste rekli vezano za sistem vrijednosti i zato da Vlada vodi jednu široku politiku saradnje sa mnogim i organizacijama globalnog karaktera, jedno ste propistili da pomenete. Mene interesuje baš zašto, ako bi bilo prostora još po minut da oko toga kažete, samo jedno jedino, a nabrojali ste ih nekoliko, pažljivo sam slušao. To je evroazijska unija koja treba 01.januara da se konstituiše naredne godine, kao jedna ozbiljna organizacija koja ima jedno ozbiljno ogromno tržište iz koga, gle čuda, dolazi jedan veliki broj turista u Crnu Goru i gdje ima prostora za robni izvoz Crne Gore koji je sada ovakav kakav je i koji na žalost nije dovoljno dobar ili kvalitetan da uđe na neka druga tržišta poput Evropske unije. Ne znam zašto, mislim da je ministar vanjskih poslova pominjao posmatrački status u Arapskoj ligi ako sam dobro negdje pročitao, ne vidim razloga da se ne otvori jedan dijalog ovdje transparentan o mogućem posmatračkom statusu Crne Gore u Evroazijskoj uniji. Ne bi smetalo našim evropskim partnerima da i tu Crna Gora pokaže svoj kapacitet i mogućnost da uskladi ekonomske interese sa političkim.

Pet milijardi evra, gospodine Đukanoviću, investicija po zvaničnim podacima između 2006. i 2013. godine. Da li tih pet milijardi evra stranih direktnih investicija, kažem zvaničnih, bilo ih je i više, korespondira sa životnim standardom građana Crne Gore u zadnjih nekoliko godina koji stagnira. Dakle, gdje su ti kanali, gdje je ta konkretna korist za običnog građanina, radnika, zaposlenog, od svih ovih milijardi investicija koje još

uvijek očekujemo, a Boga mi smo ovih pet milijardi evra i prihodovali. Malo više fleksibilnosti, malo više strateškog promišljanja, malo više kredibilnosti kada idemo u strane države i u ime Vlade obećavamo neke stvari, a malo manje lutanja, ishitrenih dnevnopolitičkih odluka, odnosno strateških promašaja. Ne bi bilo zgorega da Vlada o tome razmišlja. Jednostavno, želja je svima nama ovdje i kad jednog dana budemo članica Evropske unije da nijesmo to uradili i da nije to cilj sam po sebi, već da će se to negdje preklapati sa rastom kvaliteta života o kome vi uporno govorite, ali kojeg nema gospodine Đukanoviću. Tu vidim odgovornost Vlade i vidim odgovornost zašto se neke stvari ne mijenjaju na bolje dinamikom kojom ste vi ovdje obećali. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

Imate novu temu - evroazijska unija.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Damjanoviću,

Zaista vjerujem da je među nama mnogo manje razlika nego što bi se možda moglo zaključiti iz polaznih teza i u vašem pitanju i u mom odgovoru. Vjerujem da smo saglasni oko toga da svaka pametna državna politika, a posebno, rekao bih, to je imperativ teritorijalno i populaciono malih država, mora pokušati da vodi jednu mudru politiku, politiku neisključivog svrstavanja na bilo koju stranu. Mislim da je Crna Gora vodila takvu pametnu politiku u prethodnom periodu i da je rezultat toga jedan kvalitetan odnos sa susjedima, kvalitetan odnos u regionu, kvalitetan odnos sa tradicionalnim saveznicima, ali posebno kvalitetan odnos sa partnerima u okviru evropske i evroatlanske zajednice čiji sastavni dio želimo da budemo. Koliko god to neko od nas očekivao da bi mi zbog jednog političkog opredjeljenja trebali napuštati sve ono što je istorija, tradicija i ove države i državne politike vjerujem da to nije realno i makar u izvedbi Vlade ovako strukturirane kakva je danas mi ćemo nastaviti i da nepokolebljivo slijedimo svoj osnovni kurs, kurs integracije u evropske i evroatlanske strukture i da jednako tako pažljivo čuvamo odnose sa svim drugim adresama počev od naših tradicionalnih prijatelja i saveznika.

To se, naravno, odnosi i na nepokolebljivost kada neki od naših tradicionalni prijatelja ili saveznika očekuju da bi iz tog razloga trebali da se odrekemo nečega što je naš nesumnjivi interes. Vjerujem da smo saglasni, odnosno pouzdano znam da smo saglasni oko toga da je naš ovovremeni interes integracija u Evropsku uniju. Možda se nešto razlikujemo oko toga, da li je i koliko naš interes da budemo i sastavni dio

evroatlantskih integracija. Vjerujem kao što sam kazao da smo jako saglasni u tome da bi najpogubnije što bi se moglo dogoditi Crnoj Gori i zemljama zapadnog Balkana da još jednom ostanu na margini globalne politike. Kad god se to dogodilo, kao 90-ih godina platili smo strašnu cijenu, plaćali su i drugi cijenu ugrožavanja evropske i evroatlantske bezbjednosti, ali ipak najteži dio te cijene platili smo mi koji živimo na ovim prostorima. Vjerujem da smo iz toga izvukli definitivni nauk da je zaista put integracija drugo ime za učvršćivanje stabilnosti ne samo naše države, nego ovog regiona.

Naravno, ponavljam, mislim da paralelno sa tim moramo da vodimo računa, kao što ste i sami potencirali, da integracija, a to sam kazao i u odgovoru na pitanje poslanika Simovića, nije cilj sam po sebi, nije nam cilj da što brže preskočimo dionice na putu do punopravnog članstva, nego da unaprijedimo kvalitet života, a posebno ekonomski aspekt tog kvaliteta života. Tako da, vjerujem da i ono što sam kazao u odgovoru na Vaše pitanje ubjedljivo svjedoči da smo i o tome dovoljno odgovorno vodili računa. Ako danas u Crnoj Gori imate investicije, kao što ste i sami pomenuli, iz Kanade, iz Singapura, iz Egipta, iz Katara, iz Ujedinjenih arapskih emirata, iz Azerbejdžana, to govori da smo jednako nepokolebljivo slijedili kurs integracija u Evropsu uniju i jednako, kao što sam kazao, tako održavali kontakte sa svim drugim relevantnim adresama na međunarodnoj sceni pokušavajući da u maksimalnoj mjeri zaštitimo i afirmišemo ekonomske interese Crne Gore i njenih građana. Radićemo to i narednom periodu, nijesmo ni sa kakvom tendencijom izbjegli da pomenemo Evroazijsku uniju, kao što znate u svakoj od zemalja unutar te Unije ili u svakom značajnijoj zemlji te Unije, mi već imamo ambasadore na bilateralnoj osnovi. Kao što znate zaista ne mislimo da će svijet u budućnosti počivati na zabranama za saradnju. To može izgledati sa današnje perspektive, dakle nije ovo prva kriza na globalnoj sceni kada se zaoštavaju odnosi, možda po najviše među najvećima, ali u puno navrata i u daljoj i u bližoj prošlosti smo takođe prisustvovali veoma brzom otopljanju tih odnosa i to sve skupa upućuje na zaključak, da kao mali se nebi smjeli povoditi ni za kakvim, a posebno ekstremnim zahtjevima. Ja mislim da Crna Gora mora da nastavi da mudro i promišljeno gradi svoju spoljnu politiku, da bez uslovno nepokolebljivo slijedi svoje osnovne prioritete evropske i evroatlantska integracija, a kao što sam kazao i sa svim drugim relevantnim faktorima gradi dobre odnose i doprinosi ostvarivanju prevashodnih, ekonomskih i ukupnih nacionalnih interesa.

Koliko ćemo u tome biti uspješni naravno na nama je ovdje da sudimo, ja ipak vjerujem da će i ova Vlada, i buduće Vlade da kažem dati odgovarajući doprinos jednoj kvalitetnoj državnoj politici i dobroj zaštiti naših interesa na međunarodnom planu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Na redu je kolega Banović. Izvolite.

Možete proceduralno. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Nije sporno.

Mislim da je gospodin Đukanović imao mnogo veću potrošnju vremena od moje. Mislim da je tako, mislim da je imao prilike da tri puta govori i da odgovori konkretno na pitanje koje je postavljeno, gdje bi bilo dobro do jedan minut da dam komentar. Ništa mimo toga.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hajmo da napravimo analizu. Vi ste precizan čovjek. Prvo ste broj pitanja povećali sa tri ili četiri dodatna u prvom pitanju, pa ste u komentaru uveli Evroazijsku zonu. To je znači peto pitanje koje jesamo po sebi dovoljno veliko da provedete dan da pričate o njemu. Premijer je na sve to odgovarao i tvrdim, a možete vjerovati mom iskustvu i pravičnosti u ovoj priči, da je premijer smanjio potrošnju vremena običajene iskazima, a povećao broj tema, tako da moram reći da je bio u fokusiranom dijalogu sa vama.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Predsjedniče, jedan minut vremena, ako možete dozvoliti da zaokružimo ovo do kraja. Minut je u pitanju mislim da će biti korisno za predsjednika Vlade.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Minut je minut.

Izvolite, neće svijet propasti. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, samo jednu stvar htio sam dodatno da komentarišem, uvažavajući da se niko ovdje ne boji otvorenog dijaloga i transparentnog razgovora o svim problemima, dakle i o tome šta je za Crnu Goru bolje, da prihvatimo priču oko ovog transjadranskog gasovoda, Južnog toka ili slično, da vidimo da li mi saradjujemo do kraja sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Srpskom, koliko bi mogli da saradjujemo u smislu nekih zajedničkih projekata, ali ste rekli jednu stvar koja je veoma

interesantna. Zbog jednog političkog opredjeljenja napuštamo nešto što je izraz tradicije. Da li mi ovdje treba da shvatimo da zbog ove vaše zahuktane Evroatlantske euforije napuštamo nešto što je bila tradicija? Jeste li na to mislili ili ste mislili nešto drugo? Evo, samo toliko. Dakle, ne kao pitanje već za razmišljanje vama i vašoj Vladi. Hvala vam, predsjedniče Krivokapiću.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kao preciziranje jer ga tako nijesam shvatio.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ja sam upravo kazao drugačije, moguće da se nijesmo najbolje razumjeli, ali upravo sam kazao to da niti bi da kažem ono što je naša tradicija trebalo da nam veže razum da prepoznamo ono što su interesi Crne Gore u ovom i u budućem vremenu, a niti bi naša Evropska i Evro atlantska integracija trebala da nas navede na zaključak da treba poništiti ono što je istorija, tradicija i što su tradicionalni odnosi sa našim prijateljima, to sam kazao. I vjerujem da smo to do sada uspješno radili.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Za to, kolega Damjanoviću, ne treba minut, to je Čerčil rekao u jednoj rečenici. Britanija nema ni vječite saveznike, ni vječite neprijatelje, države u principu nemaju vječite saveznike ni vječite neprijatelje, tako da ne treba više od jedne rečenice.

Hvala vam.

Idemo dalje, najavio se kolega Banović, prošli put je bila nafta, sad su cigari. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala predsjedniče, poštovani gospodine Đukanoviću, poštovani članovi Vlade,

Moje pitanje glasi:

Kakve rezultate ostvaruju državni organi u borbi protiv nelegalne prodaje duvanskih proizvoda? Koliki su pretpostavljeni negativni efekti po budžet Crne Gore zbog nelegalne prodaje duvanskih proizvoda?

Kakvi su efekti postojeće akcizne politike u ovoj oblasti?

Obrazloženje: U posljednjih par godina smo svjedoci značajnog pada prodaje duvanskih proizvoda na koje su plaćene akcize i porezi. U nekim analizama taj pad je preko 20 % u proteklih pet godina. Iako bi bili izuzetno zadovoljni da se u tom procentu

smanjuje broj pušača u Crnoj Gori, podaci pokazuju da je to smanjenje u jednocifrenim procentima negdje čak i 1%, hajde da uzmemo statističke greške dozvoljene do 3%, znači to ne može više biti od tri, četiri posto smanjenja na žalost pušača, nekoliko puta je manje od smanjenja prodaje legalnih duvanskih proizvoda.

Moje pitanje ima za cilj preispitivanje rada državnih organa zaduženih za suzbijanje nelegalne trgovine, carinskih, inspeksijskih, policijskih kao i preispitivanje aktuelne poreske politike u ovoj oblasti, jer se očigledno veliki promet duvanskih proizvoda preselio iz legalnih u nelegalne tokove, ne rekoj ja no čitam po novinama razne intervju, i izjave i rukovodilaca državnih organa u Crnoj Gori. Činjenica da i susjedne zemlje, prije svega Srbija i Bosna i Hercegovina, takođe imaju značajan pad prihoda po osnovu akciza na duvanske proizvode, tako da crnogorski slučaj nije izolovan i očigledano je potrebno uspostaviti snažniju saradnju institucija zemalja u regionu kako bi se stalo na put ovoj pojavi koja stvara velike budžetske minuse i bespovratan gubitak novca koji bi se mogao upotrijeviti za unapređenje zdravstvenog, školskog ili nekog drugog državnog sistema. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Banoviću.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Banoviću, siva ekonomija jedan je od najvećih izazova sa kojim se suočava država i privreda Crne Gore a njene posledice vidljive su u oblastima utaje poreskih dažbina, distorzije tržišta, nelojalne konkurencije i nepravedne raspodjele resursa. Takođe, siva ekonomija se pokazala kao značajna biznis barijera crnogorske ekonomije, prevashodno zbog stvaranja uslova neregularne utakmice i slabljenja konkurentnosti preduzeća koja posluju u formalnoj zoni, što dodatno ugrožava održivost i konkurentnost crnogorske ekonomije, već pogođene tradicionalnim posledicama tranzicije kao i efektima dugo trajne evropske ekonomske krize. Imajuću u vidu prethodno jedan od najvažnih ciljeva Vlade je identifikacija neformalne ekonomije i stvaranje uslova za njeno uvođenje u legalne tokove, kako bi se uredilo crnogorsko tržište, a novi fiskalni prihodi značajno poboljšali stanje budžeta i platnog bilansa Crne Gore. Odlučno da zatvori prostor sivom tržištu Vlada je sa početkom prošle godine formirala Komisiju za suzbijanje sive ekonomije u kojoj predstavnika Vlade rade i predstavnici Skupštine i socijalni partneri. Takođe, u prethodnom periodu smo inicirali izmjene i dopune regulatornog okvira, gdje god smo uočili da postoje određene

nedorečenosti ili praznine koje su u praksi bile zloupotrebljavane, uz to pooštrili smo mjere kaznene politike, istovremeno pokrenuta je snažna medijska kampanja na nacionalnom nivou sa ciljem jačanja fiskalne discipline svih poreskih obveznika uz veće uključivanje civilnog sektora u borbi protiv sive ekonomije.

Zahvaljujući pomenutim aktivnostima tetraparentnoj i ne selektivnoj borbi protiv sive ekonomije, značajno je unaprijeđena poreska disciplina, kao i svijest građana o negativnim posledicama nelegalnog poslovanja. Podsjetiću da je u 2013. godini ostvarena naplata prihoda u iznosu koji je za 115,7 miliona eura odnosno 10,3% veći u odnosu na 2012. godinu, te za 80 miliona eura, odnosno 6,9% veći u odnosu na plan. Uz mjere fiskalne konsolidacije koje su dale najveći doprinos ostvarenju ovakvih rezultata i borbe protiv sive ekonomije imao je veoma značajan uticaj na poboljšanje fiskalnih parametara i u ovoj godini nastavljeni su pozitivni trendovi kada je u pitanju naplata izvornih prihoda budžeta kao i poreska disciplina. Međutim, pored svih realizovanih aktivnosti u određenom obimu siva ekonomije i dalje opstaje i nameće imperativ intenziviranja našeg rada na ovom planu. Početkom ove godine Vlada je na predlog pomenute komisije usvojila akcioni plan za suzbijanje sive ekonomije za 2014. godinu kojim su definisane prioritete, zakonodavne i operativne aktivnosti kao i njihovi nosioci i rokovi izvršenja. Djelatanost koja je sa aspekta sive ekonomije posebno senzitivna i označena kao rizična je promet duvanskih proizvoda. U ovoj oblasti je evidentiran pad prihoda što ukazuje na mogućnost da se na tom dijelu tržišta podržava određeni obim sive ekonomije. Naime, najsvježiji podaci ukazuju da je za nepunih sedam mjeseci ove godine po osnovu akciza na duvanske proizvode ostvareno cirka 21 milion eura, što je za 0,7 miliona eura manje u odnosu na uporedni period prošle godine. Ipak, na osnovu preciznog uvida u iznos naplaćenih akciza po ovom osnovu, u nekoliko posljednjih godina, mogu reći da stanje nije tako zabrinjavajuće kako bi se možda moglo zaključiti iz podatka kojeg ste vi iznijeli u vašem pitanju.

Imajući u vidu pokazatelje koje sam vam saopštio, a u cilju intenzivnijeg praćenja stanja u okviru komisije je formiran radni tim za suzbijanje sive ekonomije na tržištu duvanskih proizvoda čijim radom koordinira Agencija za duvan. Cilj ovog tima je da se kroz tješnju koordinaciju svih involviranih subjekata, prije svega, inspeksijskih službi, identifikuju rizična područja prometa duvanskih proizvoda, dakle ulična prodaja cigareta i fino rezanog duvana, nelegalni uvoz itd, kao i da se na osnovu analize stanja tržišta duvanskih proizvoda predlože mjere za suzbijanje njihovog nelegalnog prometa.

Postupajući po instrukcijama radnog tima, inspeksijske službe su u prethodnom periodu preduzele mjere usmjerene na jačanju nadzora nad prometom duvana na uličnim i pijačnim površinama i u maloprodajnim objektima, uz asistenciju pripadnika policije.

Izvršen je značajan broj inspekcijskih pregleda u kojima su potvrđene nepravilnosti koje su se u najvećem dijelu odnosile na neposjedovanje dokaza o nabavci za robu koja je predmet trgovine. U ovim slučajevima su preduzimane adekvatne zakonske mjere u vidu oduzimanja robe, odnosno podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Paralelno sa operativnim aktivnostima na suzbijanju sive ekonomije na tržištu duvanskih proizvoda Vlada u kontinuitetu preduzima mjere u cilju unapređenja politike u ovoj oblasti. Osnovni koncept je zasnovan na kontinuiranom i postepenom usklađivanju nivoa akciznih stopa na duvanske proizvode sa evropskim standardima kako bi se obezbijedila stabilnost domaćeg tržišta kao i regionalna usklađenost, a samim tim suzio prostor za nelegalnu trgovinu cigaretama. Takođe, u kontinuitetu se unapređuje kaznena politika i stvaraju uslovi za bolju poresku disciplinu i ubiranje većih budžetskih prihoda.

U tom pravcu su inicirane izmjene Zakona o akcizama koje su u skupštinskoj proceduri, a kojim se, između ostalog, predlaže nastavak postepenog povećanja akciza na duvanske proizvode u cilju harmonizacije i usklađivanja sa EU direktivama u ovoj oblasti. Takođe, ovim zakonom se predlaže donošenje akciznog kalendara kojim bi se precizirala dinamika postepenog povećanja akciza na duvanske proizvode u periodu od pet godina. Na ovaj način se obezbjeđuje predvidivost regulatornog okvira, što je veoma bitno za sve akcizne obveznike i što istovremeno stvara preduslove za zadržavanje postojećih i privlačenje novih investitora. Vlada Crne Gore će i u narednom periodu uz poštovanje principa transparentnosti i neselektivnosti odlučno nastaviti sa sprovođenjem mjera u pravcu suzbijanja sive ekonomije u svim oblastima, sa posebnim akcentom na tržište duvanskih proizvoda, a sve u cilju potpunije konsolidacije javnih finansija, a time i stabilnosti ukupnog ekonomskog sistema. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Komentar, poslanik Banović.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Zahvaljujem se predsjedniku Vlade na odgovoru. Složiću se sa njim da Vlada i državne institucije preduzimaju značajne mjere u suzbijanju sive ekonomije. Posebno, kao i u ranijim prilikama i mi iz Kluba i ja pohvaljujemo napore koje ulaže Ministarstvo finansija i aktivnosti koje u tom smislu sprovodi. Na kraju krajeva, i da mi to ne radimo sami rezultati su pohvalni za sebe, kao i druge institucije, državne, poreske, inspekcije itd. Taj trend je dobar, pozitivan i vi ste ovdje iznijeli neke svježije podatke o tim

kretanjima i to je svakako dobro. Čini mi se, što ste i vi potvrdili, da u toj oblasti taj trend ne prati ove druge oblasti. Moguće je da nije tako kao što sam dobio podatke i baratao sa njima, ali čini mi se da jedan podatak, možda je za razmišljanje i sagledavanje i unutar državnih institucija kako da se to izanalizira. U zadnjih pet godina je, po mojim informacijama, sa milion i pedsto tona palo na prošlu godinu maloprodaja duvanskih proizvoda za 300 tona, na oko milion i dvjesta. Već sam rekao u pitanju je podatak, ako je opet i to tačno, da je pušenje palo svega 1%, a ovo je palo 20% u maloprodaji. Hajde da uzmemo da su i jedan i drugi podatak netačni, pa da su bliže nego što je tako. Ipak, ostaje ta siva zona velika i, što je zabrinjavajuće, postaje očigledno veća nego što je u prethodnom periodu. Dakle, dok imamo pozitivan trend u mnogim oblastima, ovih drugih kontrola i finansijskih uspjeha, inspeksijskih, u ovoj oblasti izgleda imamo neke negativne pokazatelje. U tom smislu je i sa tim ciljem i moje pitanje i moja intervencija danas da se obrati pažnja na to, jer je očigledno da se radi o desetinama miliona godišnje. Ako je tačan ovaj grubi račun do deset, do dvadeset miliona, to može da bude nedostatak.

Kako ste i rekli, to nam je i obaveza, približavanjem Evropskoj uniji će te akcize rasti. Razumijem ministra finansija skoro duplo u odnosu na sadašnje, da bi postigli neka pravila Evropske unije u nekom periodu od tri, četiri godine. Za očekivati je da će cijena rasti, za očekivati je da će onda i kupci i prodavci raznih vrsta, i sivi, i ostali, ići u tu zonu, zbog toga je ta opasnost veća i potreba da se obrati pažnja ne samo na sadašnje stanje nego i na ono što nas očekuje u narednom periodu. To važi ne samo za duvan nego i za sve druge proizvode i usluge koje će morati da imaju takav tretman u ovim našim integracijama, pa je potrebno što prije se pripremiti i za takve negativne razvoje situacije. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

Što bi rekli puši se duvan, a gori poreski novac.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Samo da potvrdim značaj pitanja koje je pokrenuo poslanik Banović. Želim samo da kažem da je pitanje, zaista, pod značajnom pažnjom nadležnih državnih organa i da moramo tom pitanju posvetiti i dopunsku pažnju. Vjerujem da ne treba nikoga ovdje ubjeđivati da je Vlada najzainteresovanija da imamo uređeno tržište i da imamo regularnu konkurenciju. Sve što odudara od toga direktno pogađa ekonomske interese ove države i time direktno čini Vladu odgovornom. Zato smo zainteresovani da u maksimalnoj mjeri iskorijenimo sivu ekonomiju, stvorimo punu regularnost tržišta i na taj

način pravila koja će biti prihvatljiva domaćim i stranim investitorima da postanu naši partneri i da realizujemo najvažnije ciljeve ekonomske i razvojne politike. Ovo gotovo da nijesam ni morao reći.

Ono što želim da kažem i zbog gospodina Banovića i zbog drugih, kada sam pogledao te podatke o naplaćenim akcizama, one govore da smo u 2011. po ovom osnovu naplatili 44.116.000 eura, u 2012. 45.134.000 eura i u 2013. godini 47.474.000 eura. Kada bi samo na osnovu ovoga sudili, rekli bi da se stanje popravilo, ali moramo suditi i na osnovu pada u prometu na koje ste vi upozorili. Dakle, šta je sada tu sve po srijedi, moramo precizno identifikovati. Koliko je ovo posljedica toga da smo poskupljenjem cijena, uključujući i povećanjem akciza stimulisali neke ljude da odustanu od duvana, što bi kazali, da se na taj način možda smanjuje promet, a koliko se ovoga preselilo na sivo tržište mora predstavljati prioritetni radni zadatak nadležnih državnih organa, moramo precizno utvrditi i moramo pokušati da maksimalno suzimo prostor za funkcionisanje nelegalnog tržišta. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Na redu je Klub poslanika Pozitivne Crne Gore i kolega Mladen Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Skupštine, premijeru, predstavnici Vlade, uvaženi poslanici, poštovani građani,

Moje pitanje ovako glasi: Ko će snositi odgovornost za Vladinu odluku o izdavanju garancija za potrebe privatne kompanije Melgonia-Primorka DOO Bar i što će Vlada preduzeti da naplati 4.000.000 eura za plaćene garancije NLB Montenegro banci AD?

Obrazloženje. S obzirom na činjenicu da se radi o veoma visokom novčanom iznosu plaćenih garancija, neophodno je da javnost bude upoznata sa svim detaljima koji su pratili odobravanje i kontrolu korišćenja sredstava za koje je Vlada 1. aprila 2010. godine donijela odluku o izdavanju garancija, a 31. marta 2014. godine i platila cjelokupan iznos NLB Montenegro banci AD. Samo ovako kao uvod da kažem kakvo je stanje sada ove kompanije, gdje se nalazi Melgonia-Primorka danas. U stečaju, sa dugom od 14,4 miliona eura, od toga deset miliona Montenegro banci i ova četiri koja smo mi platili Montenegro banci, sa poreskim dugom od 573.000 eura, sa 13 radnika koji popisuju imovinu i 50 koji su na Birou, sa zemljištem kategorizacije neplodno, krš, kamenjar, opremom isječenom i prodatom. Kako je sve počelo? Počelo je 1. aprila,

nažalost, nije šala već ozbiljna odluka, Odluka koju ste vi potpisali gospodine Đukaonoviću, bili ste premijer 01.aprila 2010. godine, odluka o zaduživanju i davaju garancija Crne Gore za 2010. godinu i u njoj, po pitanju garancija gdje kažete : "Izdaće Crna Gora garancije za podršku privredi u ukupnom iznosu od 140 miliona eura. Od toga KAP 85, Željezara 27, Brodogradilište 5 88, željeznički prevoz sedam, i famozna Melgonija Primorka DOO Bar u visini od četiri miliona eura, ostalo je nekoliko...

Tvrdim gospodine Đukanoviću da ste ovom odlukom napravili štetu za državni budžet preko 100 miliona eura. Samo ovom odlukom. Jer sve su ovo manje više naplaćene garancije, ništa nećemo dobiti od KAP-a, znate i sami, od Melgonije takođe, ali evo, idemo redom da vidimo, ove Melgonija ću se držati, jer o KAP-u je dosta toga rečeno, Državna revizorska institucija je rekla jasno da su nezakonito date bez kontra garancija. Međutim, tu se stalo ni jedna dalje institucija nije ušla da vidi šta se dešavalo.

Dakle, garancije kao što sam rekao odobrene Odlukom Vlade 01.04.2010. gle čuda, pet mjeseci prije nego što je ova firma registrovana u Privrednom sudu, u Centralnom registru u Privrednom sudu, po zakonu o privrednom društvu, član 70, društvo stiče svojstvo pravnog lica danom registracije u Centralnom registru Privrednog suda. I Vlada je bila vidovita pa je pet mjeseci prije nego što je ovo društvo steklo status pravnog lica odobrilo garanciju u iznosu od četiri miliona.

Kaže se da davalac državne pomoći je dužan da prije dodjele državne pomoći podnese prijavu državnoj komisiji i da, td., vezano za Zakon o kontroli državne pomoći. Ko je podnio, u čije ime, ko je mogao da provjeri nešto što ne postoji? Ko je vlasnik Melgonija holding limitid, ko je vlasnik ove Melgonije do Bar? 100% je vlasnik sa Kipra, Limasol Kipar.

Ja mislim da javnost zaslužuje da nam kažete imena lica koja su vlasnici ove firme. Ko je dobio četiri miliona? Mislim da bi morali da znamo, i vi znate, svakako jer ne mogu da vjerujem da ste odobrili četiri miliona garancija a da ne znate ko stoji iza toga. Šta su kontra garancije, koje su reference vlasnika, programi strukturiranja, zemljište, opreme, akcije. Koje akcije? Tako ste dali u jednoj izjavi Ministarstva finansija. Je li ovo mudra i promišljena politika Vlade? Rekli ste maloprije da spoljna politika treba da bude mudra i promišljenja, ekonomska još mudrija i promišljenija. Je li ovo slučaj?

Nakon dvije godine pravite aneks, produžavate garancije, kažete naplatiće se. Optimizam i dalje. Evo, vidimo i za Pobjedu i dalje kako ste bili optimisti prošle godine kad smo vas pitali. Pravite anekse sa nekom kompanijom XKompani DO Tivat. Nje nema u Centralnom registru u Privrednom sudu. Ko je ta kompanija? Šta ona ima da traži u ugovoru između Montenegro banke i države i ove Melgonija Primorka? Nje nema, fantom firma.

Šta je stečaj? Prijavili ste se sad u stečaj, a znate i sami, evo posjedovni listovi ovdje svi, javno, nikakve tajne, da NLB banka ima hipoteke na 14 miliona već uknjižene i samo što je ovdje prijavljeno je 573 hiljade poreskog duga. Kako ćete da naplatite četiri miliona? Iz čega?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Shvatili smo poentu.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Bojaniću, period eskalacije ekonomske krize, najteže u poslijeratnom periodu, nametao je potrebu brzog reagovanja i donošenja odgovornih, često najmanje loših odluka, prije svega od strane Vlade Crne Gore. Teško je, ako ne i nemoguće, sa ove vremenske distance objektivno cijeniti kvalitet svake od tih odluka, prenebregavajući krizni kontekst i neophodnost da se pravovremenom reakcijom pokuša na najbolji način zaštititi ugroženi ekonomski nacionalni interes Crne Gore. U tom periodu su, recimo, izdate i garancije za cjelokupan bankarski sistem Crne Gore u iznosu od preko 100 miliona eura. Postojao je realni rizik da ni ta mjera neće bitnije ublažiti duboki problem likvidnosti bankarskog sistema i limitiranog kreditnog potencijala. Danas vidimo da je ta odluka bila dobra, da banke u Crnoj Gori nijesu bankrotirale a da garancije nijesu u riziku od protesta jer glavni dužnici na vrijeme izmiruju svoje obaveze. A moglo je, da smo se vodili samo logikom izbjegavanja rizika po Vladu da dođe do dalje eskalacije finansijske krize i likvidacije manjeg ili većeg broja banaka, sa posljedicom gubitka kapitala za hiljade njihovih klijenata, pravnih i fizičkih lica. Tek tada, siguran sam, ne samo vi, nego i javnost u cjelini mogla bi s pravom postaviti pitanje - ko je odgovoran za nedonošenje adekvatnih odluka. Pomenimo takođe tržište kapitala, gdje su usljed kreiranja nerealnih očekivanja mnogi građani i preduzetnici ušli u zonu zaduženja u iščekivanju profita na berzi. Danas vidimo da su time napravljene višemilionske štete po svim nivoima privrednog sistema a najviše bankarskom sistemu, u vidu ekspanzije loših kredita nakon čega je Vlada, smatram takođe, odgovorno preduzela mjere sanacije tih šteta. Možda bi trebalo da pozivamo na odgovornost najodgovornije učesnike na tržištu kapitala, preispitujemo njihove motive za počinjene greške. Ipak vjerujem da je najveći broj aktera to radio sa legitimnim poslovnim pobudama, logično lišen iskustva predviđanja dubine posljedica koje generiše kriza. Naravno, ovo ne smije biti shvaćeno kao pokušaj političke

amnestije za one koji su kršili zakone ove države i vjerujem da se nadležni državni organi time odgovorno bave. Da se ipak dalje ne bi bavili pretpostavkama, u nastavku dajem podatke koje javnost treba da zna vezano za izdavanje garancije preduzeću Melgonija Primorka DO Bar. NLB Montenegro banka AD Podgorica odobrila je 2010. godine dugoročni kredit preduzeću Melgonija Primorka DO Bar na iznos od 14 miliona i 400 hiljada eura, po kojem je Vladla Crne Gore izdala garancije u banci za dio pomenutog iznosa, odnosno za četiri miliona eura ili 27,8% kredita. Učešće u pokriću rizika za dio kreditnog aranžmana bila je uobičajena poslovna politika banaka u tom vremenu, budući i same izložene visokom kreditnom riziku, jer je logično razorna finansijska kriza porodila i ozbiljnu krizu povjerenja. Mogli bi reći da čak i danas kada se na bazi određenih makroekonomskih pokazatelja može govoriti o izlasku iz recesije, još uvijek osjećamo štetno dejstvo izgubljenog povjerenja, što jasno potvrđuje usporeni rast kreditne aktivnosti u bankarskom sistemu. S obzirom da navedeno preduzeće nije izmirivalo obaveze po kreditnom zaduženju, banka je 28.02. 2014. godine, na osnovu izdate garancije koja je plativa na prvi poziv, uputila Ministarstvu finansija poziv za plaćanje cjelokupnog duga po garanciji. Ministarstvo finansija je 31.03.2014. izvršilo plaćanje cjelokupnog duga po garanciji NLB Montenegro banci. Nakon toga, ovo ministarstvo je zaštitniku imovinsko pravnih interesa dostavilo cjelokupnu dokumentaciju u cilju pokretanja pravnih radnji za zaštitu interesa države. Kako je u međuvremenu Rješenjem Privrednog suda u Podgorici 356/13 od 14.04. 2014. otvoren stečajni postupak nad stečajnim dužnikom DOO Melgonija Primorka Bar, potraživanje Vlade Crne Gore, Ministarstva finansija na osnovu plaćene garancije, prijavljeno za naplatu iz stečajne mase. Očekujem da ćemo imati jasniju sliku o realnosti ovog potraživanja u narednim fazama, nadajmo se efikasne realizacije stečajnog postupka. U odnosu na mnoštvo detalja koje ste pomenuli u obrazloženju vašeg pitanja, ne vjerujem da ni sami očekujete da bi vam odgovore mogao dati predsjednik Vlade. Naravno, svi nadležni organi koji su imali bilo kakvu ulogu u realizaciji ovog procesa, vi ste odgovorili i o evidenciji Centralnog registra Privrednog suda, itd. će vjerujem svakako na vaš poziv izaći u susret informacijom koja će zadovoljiti vaše interesovanje. Ja osjećam potrebu samo da kažem još jednu rečenicu. Znači, nema govora o tome da je Vlada, možda ste vi u pravu pominjući te datume, da je Vlada unaprijed nekom nepoznatom privrednom subjektu odobrila garanciju pet mjeseci prije nego što je on formiran. Vlada se bavila problemom Primorke, to je vama jasno, nikakve Melgonije, problemom Primorke koji traje već 10 godina i bavili smo se, prije svega, socijalnim problemom Primorke. I kada se pojavio partner koji je želio da otkupi ono što je bio vlasnički paket čini mi se Atlas fonda u to vrijeme, sa 14,4 miliona, smatrali smo to velikom šansom da se to preduzeće koje je već bilo u dubokoj komi da mu se pruži nova

šansa. I kao što sam vam kazao, u skladu sa uobičajenom praksom u tom vremenu, smo procijenili da onaj ko je spreman da uzme ... četiri miliona eura za tu operaciju treba da dobije podršku u garanciji Vlade zbog smanjenja rizika kod poslovne banke. Neke od tih odluka su bile dobre, neke nijesu bile dobre. Nema ni jedne Vlade na svijetu koja je donijela samo dobre odluke u vremenu krize. Vjerujem da je svaka Vlada, poput naše, pokušavala da donese odgovorne odluke i da zaštiti interese privrede i ekonomske interese svojih država. To je radila i Vlada Crne Gore. U nekom od slučajeva kao što sam vam kazao već imamo dobru potvrdu ispravnosti donešenih odluka, kao u slučaju datih garancija poslovnim bankama. U nekom od slučajeva nemamo. Ali, znate, nijesmo preduzimali te političke poteze zato što je stanje bilo idealno, nego smo preduzimali te političke poteze, jer je prijetio potpun kolaps privrednom, posebno finansijskom sistemu države. U takvim uslovima preduzimate, kao što sam kazao, poteze za koje vjerujete da nose manje štete. Neke od njih vrijeme potvrdi, neke ne. Naravno, moguće je uvijek razgovarati o pitanjima objektivne ili subjektivne odgovornosti, od toga nikad niko nije pobjegao, neće pobjeći ni Vlada ni bilo koji pojedinac u Vladi, ali, mislim da smo kao politički odgovorni ljudi, u obavezi da uvijek podsjetimo na kontekst u kojem se ovo događalo. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem se.

Ovo je izvod iz Centralnog registra Privrednog suda. To su valjana dokumenta, jedina važeća, evo piše datum registracije ove firme 07.09.2010.godine, a vi ste 1.aprila donijeli odluku o garanciji. (Upadica) Kažete "Primorke" i tu ću da vas isto korigujem nijeste napamet rekli da je to prodato za 14.000.000, ne prodato je 51% akcija za 1,6 miliona, za 1,6 miliona je "Atlas" prodao tu kompaniju, većinski, a onda je ta kompanija dobila 14,4 miliona eura kredita od toga za 4.000.000 eura su garancije Vlade Crne Gore. Nijeste mi rekli i nemojte reći da ne znate, da ste potpisali ovu odluku, a da ne znate ko je vlasnik ove kompanije kojoj Vlada daje 4.000.000 eura. Nemojte mi reći da ne znate jer vam to direktno kažem da nije u redu. Mora da znate, ne samo ko je vlasnik, rekao sam vam ko je vlasnik sa Kipra, nego ko stoji iza svega ovoga. Morate znati i morali ste znati za 4.000.000. Ako nijeste znali, ne mogu da vjerujem da toliko količine neznanja, nebrige, nemara ima u vašoj Vladi i kod vas. Tako da rasčistimo sa

tim, morali ste znati i ajde izađite i kažite, ko su ti ljudi, da nije neko lice koje je već dva puta uvelo svoje firme u stečaj prije nego što ste joj dali ovu garanciju? Koje su reference tih lica? Čime su se oni pokazali da zaslužuju 4.000.000 državnog novca, da im se pomogne? Kakva Melgonija - Primorka, šta je to bila opasnost za finansijski sistem Crne Gore, nemojte molim vas gospodine Đukanoviću, nemojte. Možda, da kažem, u svemu ovome leži odgovor zašto nema para ove godine, zašto nema novca. Rekli ste nema ni za izborne zakone, nema ni za što. Pa naravno kad ste ih ovako prosipali ili gurali u tuđi džep. Da li se radi o neznanju, korupciji ili, kako kažu pravnici, protivpravnom sticanju imovinskekoristi , nekome ne znam. To bi trebalo da utvrdi onaj ko, na žalost , sve vrijeme bježi od ovakvih slučajeva. Sve vrijeme bježi i uvodimo i "Uniprom" u KAP umjesto da uvodimo državnog tužioca, ovdje je stečajni upravnik ušao, naravno popisivajući imovinu. Vi ćete u nedogled govoriti da se nadate da ćete da se naplatite od stečajne mase, tamo čeka Montenegrobanka s 10.000.000 . Znae kad ćemo mi da dođemo na red ? Nikad. Prekrižena nula je od ovih 4.000.000 i niko neće odgovornost da podnese. I niko neće da kaže kako, na osnovu čega dajete 4.000.000. Imate obavezu da javnost, ne meni, da kažete javnosti, ako vodite mudru i promišljenu ekonomsku politiku kažite koji je to mudrac donio ovu odluku. Ko je pogledao njihove reference? Ko je pogledao njihov biznis planove? Na osnovu čega dajete 4 miliona? Da ste ih dali iz džepa ne bih vas pitao ništa, ali dali ste državne pare. Dali ste novac kojim ste ugrozili finansijsku stabilnost Crne Gore i budžeta. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ovo bi moglo da ide u nedogled a nema za tim nikakve potrebe. Ono što je još relevantno kazati jeda je ova garancija izdata u skladu sa zakonskom procedurom, prema tome ko su mudraci koji su o tome odlučivali dozvolite da želim da vjerujem da neki ljudi koji kompetentnije sagledavaju ta pitanja od vas. Prema tome, važno je da smo do kraja odgovorno i u skladu sa zakonom i ovo izanalizirali i donijeli odluku da je opravdano pokušati da se zaštiti interes jedne kompanije i zaposlenih u toj kompaniji i brojnih njihovih poslovnih partnera koji su takodje pretrpjeli značajne poslovne štete iz ovakvog epiloga koji je doživjela Melgonija Primorka. Pominjali ste i oko 14,4 miliona. Nije Vlada donijela odluku o kreditu od 14,4 miliona , nego je donijela banka. Donijela je na osnovu programa restrukturiranja polazeći od toga što su zatečene

obaveze te banke. Vlada je prihvatila da učestvuje u dijelu programa restrukturiranja izdajući garancije za uglavnom socijalni program iz okvira programa restrukturiranja, imajući u vidu, prije svega, interese zaposlenih u toj kompaniji. Ko je vlasnik Melgonije Primorka, vjerujte mi uopšte mi nije važno. Možda vama jeste, meni nije. To mi ime ne znači ništa, ali baš ništa, kao ni mnoga druga ima koja bi ovdje mogli pomenuti. Posebno nemam nikakva saznanja ko stoji iza toga. To bi trebalo da znači da kompanija ima i vlasnika i nekoga ko stoji iza toga. Ne znam ko stoji iza toga, vi ako znate iznesite. Ne, iznesite i recite odgovoran ste čovjek, poslanik ste ovdje, izađite, recite, dajte podatak koji može biti vrijedan za uspostavljanje pravnog poretka u ovoj državi. Ja ne znam. Ne bavim se time, nego kao predsjednik Vlade dobijem na sto, na sjednici Vlade, predlog radnih tijela uključujući i Komisiju za državnu pomoć i radna tijela Vlade koja kažu da je neki zahtjev opravdan i da treba Vlada da participira davanjem garancije za određen iznos u pokušaju restrukturiranja neke kompanije. Da se nijesmo tako bavili problemima privrede u Crnoj Gori mi danas ne bismo imali ni ovu privrednu supstancu koju imamo. Prema tome, možemo zaista nastaviti ovako u nedogled sa insinuacijama. Ovdje, prema mom saznanju, nije bilo nikakvih zakulisnih radnji, nikakvih posebnih privatnih interesa, nikakvog prilivanja novca poreskih obveznika nekome u privatni džep. Ništa od toga nije bilo prema mom saznanju, a ako vi imate takva saznanja, pozivam vas da zaista nam da mi ih date. Sa velikim zadovoljstvom ćemo se o tome posvetiti, jer i onako možete pretpostaviti da nemam zaista nikakvih ni prijateljskih obaveza, ni pobuda prema partneru koji je koristio određene pogodnosti Vlade, a koji ih je iskoristio na način da je ta kompanija ipak završila u stečaj.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite minut.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem na vašem interesovanju za dokumenta. Daću vam sve ovo. Naravno, naravno...

Naravno, kao što mu je DRI dala za garancije od 100 miliona pa nikome ništa. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Idemo dalje, na redu je kolegistica Ljerka Dragičević u ime Kluba poslanika četiri partije. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Skupštine.

Uvažena Skupštino, uvaženi predsjedniče Vlade sa članovima Vlade, uvaženi građani,

Kao predstavnik Hrvatske građanske inicijative u Klubu poslanika četiri partije u Skupštini Crne Gore, na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine ja sam predsjedniku Vlade postavila sljedeće pitanje:

Kako omogućiti domicilnom stanovništvu Boke Kotorske neometanu upotrebu ponti i mandrača koji su prije par stoljeća izgradili njihovi preci za organiziranje života uz more i na moru i koji su čak katastarski na njih od davnina uknjiženi?

Obrazloženje: Ponte i mandrači su u najvećem broju slučajeva prvi izlaz iz kuća na more i prvi dodir sa morem gdje su bili ukotvljeni njihovi brodovi i barke. S obzirom da je to pripadalo određenoj obitelji, ta obitelj se o tome i brinula na pravi način i nikada ni ponte ni mandrači nisu ugrozili niti more niti obalu jer su oni dobro znali živjeti sa morem i poštovati ga, a more se mora poštivati.

Stoga, sada tog poštivanja mora više nema i nema ni poštivanja tuđe, već samo svoje svojine.

U naseljima Boke: Perastu, Ljutoj, Dobroti, Mulu, Prčanju, Stolivu itd. u ljetnjem periodu se događa da domicilno stanovništvo već kad se ustane ima na svojim pontama po nekoliko ručnika koji su zauzeli prostor za taj dan. Na ponti koja je građena po mjeri pomorca, čovjeka

koji je na njoj i oko nje organizirao svoj život i život svoje obitelji nema mjesta ni za dvoje ljudi iz pojedinih kuća. Susjedne kuće koje najčešće nisu na prvoj crti uz more, a prodate su strancima koji zauzimaju vaš stoljetni životni prostor, kada ih pitate da li vi možete da budete na ponti koju su sagradili vaši preci, najčešće dobijate odgovor da su im u Morskom dobru kazali da je sve uz more zajedničko. To nije slučaj sa nekim danas moćnim vlasnicima novoizgrađenih ponti na koje domaći čovjek ne smije da pristupi, a često su i fizički osigurane od bilo kakvih neželjenih osoba. Znači, vlasnici koji u kontinuitetu više stoljeća čuvaju i održavaju ove ponte i mandrače, kao što su bokeljske pomorske obitelji Dabinović, Milošević, Radimiri, Pasinović, Visin, Verona i druge, ne mogu ljeti izaći na svoje vlasništvo koje im je oduzeto i proglašeno prostorom Morskog dobra koje može svak koristiti. Vjerojatno i ovi ljudi kao izrazito miroljubivi i uvijek privrženi dobrosusjedskim odnosima pristali bi na to da svoje vlasništvo dijele sa gostima

koji ljeti borave u Boki, ali tu imamo još jedan neobjašnjiv problem kada je u pitanju nepoštivanje Zakona. Naime, na plažnim prostorima tačno je određena površina po jednom kupaću-korisniku, a na ovim pontama imamo ne rijetko da je prostor toliko uzurpiran da korisnici mogu da ga koriste isključivo sjedeći.

Ovo pitanje postavljam sa ciljem da oni čiji su preci gradili ove ponte i mandračće ne dolaze u ovakav položaj, ali isto tako i da goste rasteretimo svakodnevnih objašnjavanja da ne mogu uzurpirati cijeli prostor ponte samo zbog toga što su izjutra stigli ranije ili su još sinoć kasno postavili svoje ručnike na pontama. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Svi s ponti u more i neće biti problema.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovana gospođo Dragičević,

Ustavom Crne Gore jamči se pravo svojine. Niko ne može biti lišen ili ograničen u korišćenju prava svojine osim kada to zahtijeva javni interes uz pravičnu nadoknadu. Ustavom je definisano i da su prirodna bogatstva i dobra u opštoj upotrebi u državnoj svojini. Zakonom o državnoj svojini, imovini definisana su prirodna bogatstva kojima raspolaže Crna Gora uključujući unutrašnje morske vode i teritorijalno more, morsko dno, podmorje i podzemlje, živa i neživa bogatstva u njima.

Zakonom o moru propisano je da teritorijalno more čini morski pojas širok 12 nautičkih milja računajući od osnovne linije u smjeru mora. Osnovnu liniju teritorijalnog mora čini linija niske vode duž obale, kopna i ostrva što znači da su ponte i mandračći, kao objekti izgrađeni na morskoj obali i u teritorijalnom moru u smislu Zakona o državnoj imovini, prirodno bogatstvo koje je u državnoj svojini.

Zakonom o morskome dobru propisano je da vlasnici zemljišta na morskome dobru koje je stečeno na pravno valjan način do dana stupanja na snagu ovog Zakona je upisano u zemljišne i druge knjige o evidenciji nepokretnosti kao privatna svojina u slučaju njihovog izuzimanja imaju pravo na naknadu po propisima o eksproprijaciji i kao da imaju preče pravo korišćenja morskog dobra pod istim uslovima u skladu sa prostornim, odnosno urbanističkim planom.

Takođe, vlasnici objekata namorskome dobru koji su do dana stupanja na snagu ovog Zakona izgrađeni u skladu sa propisima, zadržali su stečena prava ako su u roku od tri mjeseca od osnivanja javnog preduzeća zaključili Ugovor o korišćenju morskog dobra u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Podsjetiću vas, da je Zakon o morskom dobru donijet prije obnove crnogorske nezavisnosti, samim tim prije donošenja novog Ustava i niza sistemskih zakona, kojima se uspostavlja drugačiji pravni okvir i odnosu na pitanje raspolaganja državnom imovinom, a koji imaju direktni i indirektni uticaj na upravljanje korišćenje, unapređenje i zaštitu Morskog dobra. Mislim na Zakon o svojinsko-pravnim odnosima, Zakon o državnoj imovini, Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o koncesijama, Zakon o unapređenju poslovnog ambijenta kao i na propise o uređenju prostora i izgradnji objekata, lukama, moru, jahtama, zaštiti životne sredine, morskom ribarstvu i mari-kulturi, zaštiti prirode, spomenicima kulture, vodama, inspeksijskom nadzoru, prekršajima i druge propise.

Crna Gora je uz to kao potpisnica Protokola o integralnom upravljanju priobalnim područjem Sredozemlja iz Madrida 2008. koji je prateći protokol Konvencije o zaštiti morske sredine i priobalnog područja Sredozemlja, takozvana Barselonska konvencija, preuzela obavezu da kroz svoju regulativu, strategije, planove i programe omogući sprovođenje ciljeva i načela utvrđenih ovim dokumentima. Integrisanje zahtjeva koji proizilaze iz Protokola o integralnom upravljanju priobalnim područjem vrši se u značajnoj mjeri Prostornim planom posebne namjene obalnog područje Crne Gore koji je u fazi izrade. Planom se definiše okvir održivog prostornog razvoja i unapređuju svi uslovi korišćenja obalne infrastrukture u koje spadaju ponte, privezišta i mandračići. Izmjene sistemskih zakona, potreba poštovanja obaveza preuzetih iz međunarodnih dokumenata i analiza iskustava iz primjene važećeg Zakona, ukazali su na neophodnost da se pristupi izradi novog Zakona o morskom dobru kao dijelu obalnog područja koji predstavlja ekonomski, ekološki i društveni resurs Crne Gore od posebnog značaja.

Vlada Crne Gore je u decembru prošle godine nakon sveobuhvatne temeljne i javne rasprave utvrdila Predlog zakona o morskom dobru i on je u skupštinskoj proceduri. Predloženim zakonskim rešenjem precizno se definišu nadležnosti državnih i organa lokalne samouprave kao i prava i obaveze svih korisnika Morskog dobra u cilju obezbeđenja pune valorizacije i održivog razvoja ovog područja.

Kompleksnost morskog dobra ogleda se u činjenici da isti prostor svoju valorizaciju ostvaruje kroz niz djelatnosti na šta ukazujete i u Vašem pitanju. Dakle, na istom prostoru kao što je to sadržaj sapontama i mandračićima možemo imati i turističke, to jest kupališne sadržaje, privez čamaca i drugih plovni objekata kao i sadržaje koji se koriste za obavljanje privredne djelatnosti i uz to služe za potrebe lokalnog stanovništva. Stoga poseban značaj ima činjenica da su Predlogom zakona o morskom dobru ti prostori jasno definisani za razliku od aktuelnog zakonskog rješenja. Novina je da su preciznije uređene mogućnosti obavljanja različitih vrsta djelatnosti na tim prostorima. Sve ovo je zahtijevalo

da Predlog zakona definiše i održavanje reda nad korišćenjem objekata u obuhvatu morskog dobra i to od strane agencije čije je osnivanje predviđeno, odnosno od strane zakupca i koncesionara u skladu sa zakonom i ugovorom.

Vjerujem da će upravo implementacija ovih odredbi nakon donošenja novog Zakona o morskome dobru dovesti do uvođenja reda koje će obezbijediti da prostori na koje ste ukazali u funkcionalnom smislu koriste kako turistima, tako i onima koji svojom privrednom aktivnošću doprinose obogaćivanju naše turističke ponude i očuvanju viševjekovne tradicije.

I da zaključim, Predlog zakona o morskome dobru je u ovom domu što nam daje još jednu priliku da zajedno sagledamo predložena rješenja, te kroz dijalog i amandmanske intervencije dodatno unaprijedimo tekst zakona do njegovog donošenja. Hvala vam na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Koleginice Ljerka, izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem na Vašem odgovoru i drago bi mi bilo da bude to stvarno tako novim Zakonom uređeno. Pretpostavljam da će biti dosta amandmana bar kako sam ja to pročitala. A ovdje moje pitanje je u stvari, zašto neko može, a neko ne može.

Znači, oni koji stoljećima koriste to, i znate kad dođe nevrijeme, kad dođe jugo, kad dođe bura, to su razni vjetrovi, kako bih ja rekla, široko, onda izgradnjom novih ponti kurenti se mijenjaju, onda podlokaju mandrač, podlokaju ponte. Znači, oni ih sami popravljaju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ovdje vas vjerovatno samo razumijemo nekoliko nas, prema tome, mi iz Boke razumijemo, a ostali bogami nijesam siguran.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Kurenat - morska struja koja, ako joj zabranite na jednu stranu, ide na drugu i mnogo više toga nagrdi nego što je u stvari napravljeno. Tako da, kad bi se to čekalo, onog momenta kada se to desi da se podloka ponti ili mandrač, ako bi se čekalo da Morsko dobro dođe da to napravi, onda bi tu bila mnogo veća šteta. Znači, oni brinu stalno o tome i nije problem što neko dođe, ali što i oni ne mogu da budu, samo je to

problem, dok recimo na novoizgrađene ponte ne smijete od onih rmpalija, nema šansi da priđete, izbiće vas, nagrdiće vas. Znači, žitelji samo traže gdje hoće da dijele proctor. Hoće da budu pravi domaćini, jer ko je god došao, ko je god gost, svi mi znamo da se treba gostu uvijek skloniti, ali ne baš toliko da i vi nemate nikakvoga mjesta. U tome je suština mog pitanja i nadam se, već sam dosta dobro apsolvirala ovaj novi zakon, pa ću tako i djelovati, pa se nadam da ćemo nešto uraditi. Nemojte me prekinuti, jer sam obećala da ću da produžim. Prošli put u martu kada je bilo moje pitanje. E, sad ja bih vas pitala nešto, gospodine predsjedniče Vlade, vjerujem da ne znate to. Ja sam jutros izlazila iz Starog grada, kad opsada Budve, policija, vatrogasci, hitna pomoć iznosi ljude na nosilima, potežu se ljudi, lisice se meću, ne možete prići gradu. Došla dva autobusa iz Dubrovnika, dvije grupe ljudi čude se što je, izletnici, ne mogu ni uć ni izać, ne može ništa. Ja sam jedva nekako se provukla da izađem s druge strane. Nešto se dešavalo kod hotela "Mogren". Ne znam ni ko je u krivu ni ko je u pravu, ali mislim da to nije u redu da se dešava u sred sezone. Tek je počela malo da se puni Budva, nažalost kasno, nažalost, ali sa dobrom ponudom produžićemo malo sezonu. Imali smo prošle godine jednu bruku, evo sad ova druga bruka i zašto sve u Budvi. Sve što ne valja je u Budvi. Oni momci što su izbili onog novinara, đe su nađeni - u Budvi, đe se puca - u Budvi, đe je bruka - u Budvi, đe se hapsi - u Budvi. Neće mi biti jasno i žao mi je da se to desilo na današnji dana, danas je 23.jul, grehota je da se to dešava. Slika je bila grozna i opet vam kažem ne znam ko je u pravu, ne znam ko je u krivu, ali je slika bila grozna. Ti ljudi koji su došli, vjerovatno sa autobusima od 40 - 50 ljudi, dosta je i 10 da je bilo stranaca i to je mnogo, da vide i šalju takvu poruku, slikanje tog užasa. Ja samo toliko i produžila sam malo i zahvaljujem vam se na datom prekoračenju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ovo je izuzetak. Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Najprije zahvaljujem poslanici Dragičević na ovim dopunskim objašnjenjima, problema kojeg je fokusirala kroz svoje osnovno pitanje. Iz koncepcije odgovora kojeu sam vam podnio, reklo bi se je li na bazi informacija koje sam dobio pripremajući se za odgovor na vaše pitanje, da se dosta problema generiše iz nejasnih rješenja u aktuelnom zakonu donešenom, kao što sam napomenuo još prije nezavisnosti Crne Gore. Dakle, čini mi se da ono što bi u ovom trenutku najkorisnije bilo da uradimo to je da pokušamo da ubrzamo proceduru usvajanja novog zakona, moj poziv predsjedniku Parlamenta i drugim, prije svega nadležnim odborima da ukoliko to zaista možemo da ubrzamo uz

apsolutnu spremnost Vlade da se uključi da zajedno sa ljudima koji bolje poznaju tu problematiku u Parlamentu budemo sigurni da ćemo u novom zakonu upisati rješenja koja daju najbolje moguće odgovore na ove probleme iz svakodnevnog života.

U odnosu na ovo vaše dopunsko pitanje, vjerujem da ne postoji niko ovdje ko nije upoznat sa tim problemom, traje već dugo sudanija između dva privredna subjekta budvanske Rivijere i Merkura oko vlasničkog prava na hotelu Mogren. Nažalost bili smo svjedoci toga da vjerovatno tendenciozno, ja zaista ne bih želio da ulazim u tvrde konstatacije, ali vjerovatno tendenciozno iz godine u godinu to je odlagano i onda bi se uvijek aktuelizovalo u sezoni kada je, da kažem Vladi i nadležnim inspekcijama podmetan argument, pa nećemo valjda sad u sezoni. A, čim prođe sezona zaboravi se na to i onda se pronalaze neki interesi s neke strane zbog čega se to i ne uradi. Pošto se ovog puta poseglo za istim alibijem, očekivanim alibijem da će eto Vlada i ovog puta uvažavajući interese turističke sezone produžiti da učestvuje u tom, rekao bih zaista bespotrebno iskonstruisanom, problemu odlučili smo se da to ne uradimo.

Znači, dobili smo zahtjev na asistenciju od strane nadležnog inspeksijskog organa uz učešće policije, posao je obavljen profesionalno, naravno sve to nije lijepo gledati bilo kojeg dana, slažem se s vama nije dodatno lijepo to gledati u jeku sezone, ali vjerujem da ćemo se ipak svi ovdje složiti da ne smijemo dozvoliti da i državni organi budu uvučeni u igru koja znači izbjegavanje realizacije pravosnažnih sudskih presuda. Mi tu imamo pravosnažnu sudsku presudu, imali su dovoljno vremena i da se dogovore i da dogovorno izvrše primopredaju i da organizuju bez dogovora to prije sezone. Željeli su se poslužiti time da je sezona toliko značajna da, evo država sada zamoli da nastave dalje sa nepoštovanjem pravosnažnih sudskih presuda. Ne. Jeste neprijatno, završeno je, koliko znam bez nekih ozbiljnijih posljedica, nastavljamo od sutra da živimo i vjerujem da će sada nesporni vlasnik se potruditi, da bez obzira što je sezona u toku u nekoliko narednih dana učini sve da taj kapacitet bude stavljen u funkciju nastavka sezone. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Koleginice Dragičević, izvolite još jedan put.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Gospodine predsjedniče Vlade,

Što se tiče novog Zakona o morskome dobru i što ste rekli ovaj stariji je donesen prije samostalnosti, pošto mi kao Hrvati u Crnoj Gori na čelu sa Hrvatskom građanskom inicijativom bili smo za samostalnost i dobili stvarno dosta sa tom samostalnošću, tako

vjerujem da ćemo novim i dobrim zakonom gdje ćemo se i mi kao poslanici potruditi. A ovo što se tiče Budve, ja sam rekla ne znam ni ko je ni što je, ni ko je u pravu. Ružna je slika. Meni je žao. Ja sam stari turistički radnik, moja kuća od 1924.godine je u turizmu, znači meni je to malo zasmetalo. I još mi nešto smeta, a voljela bih da ne budem u pravu. Intencija je da se grade soliteri oko Starog grada, da se starina od najmanje 3.000 godina zakloni i da je niko ne vidi. Nemojte samo dozvoliti da to bude tako, a mislim da ću biti u pravu, a voljela bih da ne budem. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Lako je to pogledati u planovima. Morsko dobro jeste u proceduri i razmišljali smo da ga stavimo sada već u julu, a imajući u vidu da je kompleksnost prirodno bogatstvo u igri, a da imamo vrlo kratak pregled. Ovu sjednicu smo ostavili za oktobar. On je spreman bio, ali smo vagali konsenzusom na Kolegijumu da je bolje to na tenane tokom septembra da pretresemo završno da bi usvojen zakon bio početkom oktobra ili septembra, manje više nije dobro implementirati zakon u sezoni koji je suštinski za tu oblast sistemskog značaja. Hvala vam.

Idemo na uobičajenu završnu riječ, da tako kažem da bude ljepše shvaćeno. Ima kolega Almer Kalač i pitanje u ime Bošnjačke stranke. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala predsjedniče Skupštine, uvaženi predsjedniče i članovi Vlade, kolege i kolegice poslanici, poštovani građani,

U ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke, postavljam sljedeće pitanje:

Poštovani predsjedniče Vlade, šta će Vlada Crne Gore učiniti da se vlasnicima imovine na Tuškom polju vrati oduzeto zemljište? Takođe, zanima nas šta će se uraditi da se zaustavi nelegalna prodaja i uzurpacija tog zemljišta koja se desila već u nekoliko slučajeva, a poznato je da se radi o imovini nad kojom se vodi sudski proces pred nadležnim institucijama i nad kojom su izricane mjere kojima se zabranjuje korišćenje i posebno otuđivanje imovine.

Obrazloženje: Tuško polje je bilo vlasništvo porodica Adžović, Drešević, Decević, Paljević i Tuzović sve do 1950. godine kada je oduzeto vlasnicima i dato tada jedinom pravnom licu Zemljoradničkoj zadruzi Tuzi. Potomci nekadašnjih vlasnika, a na osnovu dokumentacije koju posjeduju, tvrde da je zemlja oduzeta nezakonito i bez ikakvog pravnog postupka. Od tog trenutka, tadašnji vlasnici više nijesu mogli pristupiti svojim imanjima. U kasnijem periodu počela je i prodaja zemlje o kojoj je riječ. Po ovom pitanju vodi se i sudski spor. U dva navrata, u odvojenim predmetima sudije su donosile mjere

zabrane raspolaganja imovinom do okončanja postupka. Međutim, te mjere nijesu poštovane. Navešću djelove jedne od tih odluka.

Predmet br. 6224/00 od 24.07.2003. godine, citiram: "Kako bi se spriječilo neovlašćeno rasplaganje spornim zemljištem do pravosnažnog okončanja ovog postupka, a s obzirom na činjenicu da su tužiocu učinili vjerovatnim svoja potraživanja, kao i osnovanim izdavanjem tražene privremene mjere, predlažemo da Vijeće donese rješenje - određuje se izdavanje privremene mjere kojom se nužno zabranjuje korišćenje, otuđenje i svako drugo raspolaganje zemljištem". Ne bih čitao u cjelosti rješenje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam, kolega Kalač.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Kalač, u upravnom postupku koji se po zahtjevima porodica Adžović, Drešević, Decević, Paljević i Tuzović vodio pred Komisijom za povraćaj i obeštećenje Podgorica, nesporno je utvrđeno da za predmetnu imovinu ne postoji akt o oduzimanju, što je u smislu Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju osnovni preduslov za postupanje po zahtjevu i isti je odgovarajućim rješenjem od 25.03.2009. godine odbijen.

Protiv navedenog rješenja podnosioci zahtjeva su izjavili žalbe koje su od strane drugostepene Komisije za žalbe za povraćaj i obeštećenje odbijene kao neosnovane rješenjem br. 08-166/1-2009 od 14.09.2009. godine, čime je rješenje Komisije za povraćaj i obeštećenje postalo konačno.

Presudom Upravnog suda Crne Gore br.1635/2009 od 13.04.2010. godine odbijena je kao neosnovana i tužba podnosilaca zahtjeva protiv rješenja Komisije za žalbe za povraćaj i obeštećenje. Sud je ocijenio da je tuženi organ kao i prvostepeni pravilno zaključio da se bez akta o oduzimanju određene imovine ne može prihvatiti zahtjev za povraćaj, čime su rješenja prvostepene i drugostepene komisije postala pravosnažna. Presuda Upravnog suda Crne Gore od 13.04.2010. godine bila je i u postupku ocjene po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke pred Vrhovnim sudom Crne Gore koji je presudom br.120/10 od 17.06.2010. godine zahtjev odbio kao neosnovan i potvrdio sudsku odluku.

Gospodine Kalač, važno je istaći činjenicu da su Adžović Džemal, Drešević Adem, Paljević Enver, Decević Isaj, Tuzović Šučo, Adžović Redžep, Adžović Mustafa, Adžović Bećir, Drešević Vaid, Drešević Kemal, Drešević Nedžad, Decević Edin, Paljević Ilijaz,

Tuzović Ibrahima Alija, svi iz Tuzi, pokrenuli i postupak pred Osnovnim sudom u Podgorici, radi utvrđivanja prava svojine na nepokretnostima u katastarskoj opštini Tuzi i katastarskoj opštini Vuksan Lekići i da je isti zahtjev odbijen presudom Osnovnog suda u Podgorici br.6224 od 8.04.2004. godine, koja je pravosnažna s obzirom da je ista potvrđena presudom Višeg suda u Podgorici od 21.12.2004. godine. Takođe, revizija koju su izjavili podnosioci zahtjeva zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava u ovom postupku odbijena je kao neosnovana presudom Vrhovnog suda Crne Gore br. 140 od 2005. od 15.05.2006. godine.

Činjenice koje sam naveo upućuju da su u upravnom i sudskim postupcima koji su vođeni po zahtjevima porodica Adžović, Drešević, Decević, Paljević i Tuzović iskorišćena sva pravna sredstva i da je po njihovim zahtjevima pravosnažno odlučeno, kao i da te odluke nijesu dovedene u pitanje postupanjem po vanrednim pravnim lijekovima. Kao društvo zasnovano na pravnoj državi, vladavini prava obavezni smo da donesene odluke poštujemo, istovremeno jačajući institucije koje procesuiraju i sankcionišu one koji čine suprotno. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Čuli smo odgovore na pitanja šest poslaničkih klubova. Ovim smo završili Premijerski sat, ali nas čeka 70 pitanja poslanika. Da pokušamo danas i sutra to završiti da bismo prekšutra završavali 11. sjednicu, shodno dogovoru. Čeka nas naporan period pitanja i odgovora, ali jedna od osnovnih svrha parlamenta je upravo to, otvaranje svih tema koje se tiču života građana. Samo pet minuta pauza. Hvala vam.

-Pauza-

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nastavljamo po uobičajenom rasporedu.

Prvo će na pitanja poslanika odgovarati potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija dr Igor Lukšić, a prvo pitanje postaviće poslanik Koča Pavlović. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovane građanke i građani Crne Gore,

Podmorja Crne Gore i Hrvatske kriju nalazište prirodnog gasa koja su po procijenjenoj veličini druga u Evropi. A gasom najbogatiji dio toga akvatorija je upravo onaj ispred Prevlake u prostoru nedefinisane granice između Crne Gore i Republike Hrvatske. Prostor ispred Prevlake je tokom perioda od 40 godina dugo i temeljno sondiran od strane najznačajnijih svjetskih kompanija i navedene ocjene su nedvosmisleno konstatovane. Taj je prostor, kao što vjerujem svi znamo u nadležnosti takozvanog privremenog protokola, koji je nakon ratnih sukoba potpisan sa Republikom Hrvatskom, taj Protokol ne daje pravo niti jednoj od strana potpisnica da prostor Prevlake, akvatorija ispred nje, tretira kao sopstveno vlasništvo.

Gospodine ministre, Vi ste tokom 2013. i 2014. godine intenzivno susretali se sa gospođom Vesnom Pusić, ministarkom u Vladi Hrvatske koja je zajedno sa ministrom Vrdoljakom bila zadužena upravo za to pitanje i baš skupa sa gospođom Pusić, i baš na temu regionalnih investicija u energetici, vi ste u oktobru prošle godine, 2013. govorili na forumu u Dubrovniku.

Nezvanično, postigli ste dogovor sa gospođom Pusić, da ste u predstojećim međunarodnim tenderima zaistraživanje i eksploataciju nafte i gasa, za koje su se obadvijezemlje spremale u tom periodu, da prostor obuhvaćen privremenim protokolom, dakle prostor Prevlake i mora ispred nje, neće biti obuhvaćen tim tenderima.

Kada je Vlada Crne Gore donijela tu odluku? Dakle, kada je donijela Odluku, gospodine Lukšiću, da se sa Hrvatskom postigne takav dogovor? Da li je to vaša autonomna odluka, ili je to neka odluka Vlade?

Postoji li kakav pisani trag vašeg dogovora, navodnog, sa gospođom Pusić o tome da se neće staviti na tender taj prostor koji se nalazi na toj nedefinisanoj granici?

Ono što se dalje dešava vjerujem da je svima bilo poznato. Crna Gora je izuzela more ispred Prevlake iz našega tendera koji je raspisan u avgustu prošle godine, a Hrvatska je krajem marta ove godine raspisala tender i u njega uključila i to sporno more ispred Prevlake.

Pošto vas je, kako tvrdite, vaša hrvatska koleginica prevarila i pošto je Republika Hrvatska suprotno međusobnom dogovoru, stavila na međunarodni tender i ona tri sporna bloka u okolini Prevlake, dakle blokovi koji se nalaze u zoni privremenog protokola potpisanog između Hrvatske i Crne Gore, ja vas pitam: Hoćete li od Vlade Crne Gore tražiti da donese odluku da i naša država raspiše međunarodni tender za ta tri sporna bloka? I, naravno, ako nećete - čime to opravdavate?

Ko je donio odluku da se Republici Hrvatskoj pusti

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Pavloviću.

Ne znam da li ste se osvijestili da se mora poštovati vrijeme da bi mogli tih 70 poslanika da zadovoljimo.

Izvolite, ali ne možete biti u etar. Pa ne znam, ja sad predsjedavam.

Gospodine Pavloviću, već to radimo dvije nedjelje, ne znam što je uradio gospodin Krivokapić, ja ću se striktno pridržavati onoga što je dogovor na Kolegijumu.

Izvolite, gospodine Lukšiću.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Dozvolite mi prije prelaska na odgovor po konkretnim pitanjima, samo da naglasim da li je u pitanju nesporazum koji je nastao tokom nekoliko prethodnih sjednica Odbora na kojima smo o ovim pitanjima razgovarali, ali nikada nisam kazao da neće biti raspisani tenderi za ove blokove, nego sam uvijek isticao da je potrebno, zbog osporavanja, imajući u vidu karakter privrednog protokola, da se dvije strane dogovore i postignu međusobno razumijevanje kako bi valorizovali podmorje, ili potencijalne rezerve koje se u njemu nalaze.

U odnosu na konkretno pitanje koje mi čitamo, sastavljeno je od tri pitanja, želim da dam sljedeći odgovor.

Dakle, najprije na pitanje ko je donio Odluku da se Republici Hrvatskoj prepusti vlasništvo nad pomenutim spornim blokovima u reonu Prevlake?

Dakle, nikada nijedan mjerodavni subjekt u Crnoj Gori nije pokušao da donese takvu odluku, zato što je nešto tako nemoguće. Naime, da bi došlo do pravnog posla, cesije, mora prethodno biti nesumnjivo utvrđeno da je davalac cesije vlasnik predmetne cesije. Kao što je poznato iz Protokola o privrednom režimu iz 2002. godine, sporno područje po svojoj pravnoj prirodi ne pripada ni Crnoj Gori ni Hrvatskoj, pa bi svaka cesija iz definicije bila nemoguća u ovom pravcu.

Prvo i drugo pitanje glase - Hoćete li od Vlade Crne Gore tražiti da donese odluku da i naša država raspiše međunarodni tender za ta tri sporna bloka? Ako nećete, čime to opravdavate?

Dakle, bez obzira na protivrječnost u vašim pitanjima, jer bi ova prva dva bila deplasirana da smo mi ustupili ta područja, želim da naglasim sljedeće: Bez obzira na ovu protivrječnost u prilici smo da saopštimo da je Crna Gora već obavijestila Ujedine nacije da bi sklapanje koncesionih ugovora i sami radovi u spornim blokovima bio jednostrani akt u sukobu sa preambulom Protokola iz 2002. godine i odgovarajućim odredbama Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora UNCLOS.

Eventualno objavljivanje našeg kontratendera u spornom području, kako vi sugerirate, dezavuisalo bi naš glavni međunarodno pravni argument zasnovan na načelu clean hands doktrine, dakle onaj ko osuđuje tuđi akt ne smije biti uhvaćen u činjenju istoga .

Podsjećamo da postoje u međunarodnom pravu za pitanje Prevlake veoma poučni slučajevi pred Stalnim arbitražnim sudom u Hagu, kada su zahtjevi i jedne i druge strane u sporu odbačeni u pogledu jednostranih koncesionih tendera u spornom području, zbog kršenja slova i duha UNCLOS konvencije. Tribunal je takođe tada ukazao da je u odgovoru na jednostrane radnje jedne strane u sporu, druga strana mogla da upotrebi niz vidnih opcija koje bi bile u duhu ove konvencije. Upravo rukovođena ovakvim presedanima Crna Gora je postupila kako treba, obavijestivši člance UNCLOS-a o hrvatskom jednostranom postupku. Izbjegavanje kontra tendera, koje vi predlažete, Crna Gora zapravo zadržava izvjesnu prednost pred eventualnom međunarodnom arbitražom koju su i strane u sporu, protraćile koristeći se jednostranim aktima, a u šta spada ne samo objavljivanje tendera nego i kontra tendera, ne govorim o tim ranijim primjerima koji su presedani u odlučivanju.

Napominjemo da je hrvatska strana zvanično upoznata sa našim prigovorima i da za sada nije dostavila crnogorskoj strani odgovore na te prigovore, niti odgovore na naše konstruktivne predloge da u skladu sa članom 74 stav 3 i članom 83 stav 3 UNCLOS, obje strane učine sve moguće da se postignu privremeni aranžmani praktične prirode, koji bi bili u interesu ekonomskog razvoja obje zemlje, bez prejudiciranja ishoda graničnog spora. Navedeno podrazumijeva, u skladu sa međunarodnim ekspertski zasnovanim standardima, definisanje režima iskorišćavanje hidrokarbonata, u situaciji kada se veće rezerve nalaze na teritoriji druge strane, zahvaljujući geološkoj poziciji bušotine, utvrđivanje dogovora dvije strane i Crna Gora je i u tom kontekstu inicirala komunikacije. Dakle preferiram na onu sintagmu koja se često koristi u ovom kontekstu, sensitive goods. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, gospodine Lukšiću.

Izvolite kolega Pavloviću, do tri minuta. Ukoliko želite dopunsko pitanje možete još minut.

Ja se izvinjavam stvarno, kolege, zbog vremena, ali tako je, satnica, moramo završiti sa petkom sa glasanjem.

Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine prvi potpredsjedniče Parlamenta.

Gospodine Lukšiću,

Ja zaista nijesam vjerovatno učio ove diplomatske škole koje ste vi prošli, ali ja koliko znam, osnovni princip diplomatije, princip koji čuva dostojanstvo neke države, a diplomatija između ostaloga, ili prvenstveno zbog toga i postoji, jeste reciprocitet.

Dakle, vi kažete dezavuisanje našeg prethodnog stava. Kojega stava? Ja ne znam da li ste vi svjesni gospodine Lukšiću da je Gasprom bio tu, imate valjda tu informaciju. Gasprom je zainteresovan, američke kompanije su zainteresovane. Lavrov je bio tu u Hrvatskoj, gospođa Nuland, vi ste bili tamo, bila je tu nedavno u Dubrovniku, pohvalili, obećali podršku cijeloj toj strategiji i uopšte tome naporu hrvatskih vlasti da naprave, sprovedu taj tender i da Hrvatska postane hab energetski u regionu, u ovome regionu našem, u kome se i mi nalazimo.

Ja ne znam da li se sjećate da je ovdje dolazio Lijev, ja ne znam da li ste svjesni činjenice da je ovo posao stotinak milijardi? Ja ne znam da li vi shvatate do koje mjere, koliko težinu ima ovakvo ponašanje vaše vlade i vašega ministarstva? Ono ne samo da prijeti da nanese štetu Crnoj Gori, nepovratno nanese štetu od stotinak milijardi, već prijeti da, da nas uvede u situaciju prejudiciranja budućeg razgraničenja. Jer, kada vi postupate ovako naivno, sramežljivo, neznaveno i nedostojanstveno kada je u pitanju dostojanstvo države Crne Gore, vi u stvari pravite šlagvort Hrvatskoj da sutra kada dođe na red pitanje razgraničenja da oni kažu – pa, gospodo, evo to je jedan od principa međunarodnog prava, mi smo imali jednu situaciju kojoj je suprotna strana defakto priznala naš suverenitet na tim prostorom.

Gospodine Lukšiću, valjda znate da ako se to desi da ćete vi, vaša partija, vaša vlada i vi personalno ući, ostati u istoriju upamćen kao neko ko je izgubio dio teritorije Crne Gore, neko ko je nanio veliku štetu državi Crnoj Gori, ući ćete u zonu optuživanja za veleizdaju. Gospodine Lukšiću, dajte molim vas. Ja želim da vas pitam samo jednu stvar, je li vi stvarno vjerujete da će neko u Crnoj Gori vama povjerovati da ste vi naivno, džentlemenski ustupili stotinak milijardi Hrvatskoj.

Ja ne spada u kategoriju ljudi koji se putaju u toj situaciji da li se radi o neznanju ili korupciji, a znam da je korupcija u pitanju.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

To je način izražavanja. Nemate, zato što nije ...

Hvala na tim dopunskim objašnjenjima.

Sada je na redu kolega Abazović, ja ga ne vidim, ne znam da li ima neka informacija u vezi njegovog prisustva.

Izvolite kolega Abazoviću, postavite pitanja ministru Lukšiću u trajanju do tri minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Raduloviću.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre vanjskih poslova i evropskih integracija, gospodine Lukšiću, poštovani građani Crne Gore,

Moje pitanje glasi: Koje mjere konkretno morate preduzeti kao Vlada, kako bi u toku naredne godine stigla pozivnica za NATO, da li ste adresirali odgovornost zbog izostanka pozivnice ili mislite da za to ne postoji nikakva potreba?

Obrazloženje: Imajući u vidu činjenicu da je ulazak Crne Gore u NATO jedan od najvažnijih spoljnopolitičkih prioriteta, u interesu je javnosti da zna kako se Vlada odnosi prema ovom pitanju i da li će identifikovati pojedince ili institucije koje su odgovorne za izostanak pozivnice. S obzirom na to da se u javnosti pominju brojni faktori koji su uticali na negativni odgovor NATO-a važno je da navedete egzaktno šta to NATO partneri traže da se reformiše u našem sistemu kako bi nas pozvali da budemo punopravna članica u toku 2015. godine, kada je najavljeno i rješavanje našeg statusa.

Ministre, imali smo priliku juče, odnosno prekjuče da razgovaramo na ovu temu. Ja mislim da se olako prošlo preko toga zašto nismo dobili pozivnicu, apsolutno ne mislim da ste vi neko ko je personalno odgovoran, ali svakako dijelite odgovornost. Mislim da izgovori da smo dobili uslovnu pozivnicu nijesu argumentovani, nijesu tačni zato što bi to isto mogli da kažemo i za Evropsku uniju, rješavanjem određenih reformi, zatvaranjem poglavlja i vrata Evropske unije su otvorena, tako su otvorena i vrata NATO-a. Pitanje je samo da li smo mi članica ili nismo članica. To je u konačnici ono što je bitno.

S obzirom da je ovo najvažniji spoljno politički prioritet i prioritet koji je jednostavno bio dostižan, po mom skromnom sudu, i u ovoj godini, ja bih zaista volio da vi ovdje kažete šta mi tačno treba da uradimo i da li vi uopšte mislite da je neko odgovoran ili nije za ovo što se dešava. Čisto da bi znali i ubuduće da koristimo argumentaciju da li uopšte postoji ta odgovornost ili ne postoji, da li uopšte zavisi od nas ili ne, da li mi treba nešto da radimo ili je, ako je stvar političke odluke, onda jednostavno da budemo potpuno relaksirani i da se uopšte ne posvetimo ni jednoj reformi, niti bezbednosnim službama, niti vladavini prava, jer će pozivnica stići sama od sebe, tako da bih zaista volio da mi razriješite te dileme a ja ću u naknadnom obraćanju, odnosno komentaru iznijeti još neke argumente za koje smatram da su bitne zbog javnosti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Abazović.

Izvolite, ministre Lukšiću, do pet minuta.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Najprije želim istaći da sa zadovoljstvom možemo reći da Crna Gora ulazi u intenzivniju fazu saradnje sa NATO-om u cilju ostvarenja skorog članstva u sjeveroatlantskom savezu. Ovo ipak smatram uspjehom i rezultatom naše posvećenosti evroatlantskim vrijednostima, ispunjavanju kriterijuma i intenzivne saradnje sa NATO-m i državama članicama. Dakle, rekao bih da nema „krivaca“ već samo javno iskazane pohvale za izvršnu i zakonodavnu vlast zbog učinka u reformama.

Odluka o „fokusiranim i intenziviranim razgovorima“ potvrđuje utemeljenosti ove ocjene. Prvi put je dat jasan vremenski okvir u kojem će se ova komunikacija dalje odvijati. Takođe, prvi put u istoriji NATO-a iskazana je spremnost da se na nekom od sastanaka ministara do kraja 2015. na osnovu napretka Crne Gore, donese odluka o pozivnici za članstvo u NATO.

Siguran sam da znate da su sve dosadašnje odluke o upućivanju poziva za članstvo državama članicama NATO-a, donošene isključivo na samitu.

Pozitivna ocjena napretka Crne Gore u četiri identifikovane ključne oblasti bazirana je, između ostalog, na izvještaju generalnog sekretara Andersa Foga Rasmunsa o stanju u državama kandidatima, kojim je potvrđen jasan pozitivan učinak Crne Gore i kontinuitet sprovođenja reformi u četiri ključne oblasti, dakle odbrambeni sistem, vladavina prava, obavještajni sektor i jačanje podrške javnosti. Ranije na sastanku Sjevernoatlantskog savjeta sa Crnom Gorom, povodom zaključenja četvrtogodišnjeg nacionalnog programa Akcionog plana za članstvo koji je održan 18. juna, data je nedvosmislena pozitivna ocjena i potvrđen naš progres na svim poljima uključujući i ove četiri oblasti.

Podsjećanja radi, svi dosadašnji godišnji izvještaji NATO-a imali su visoku pozitivnu ocjenu, a svaki naredni bio bolje ocijenjen od prethodnog. Izvještaji NATO-a o realizaciji Godišnjeg nacionalnog programa zasnovani su na ocjenama eksperata NATO-a, koji svakog marta ostvaruju radne posjete gotovo svim crnogorskim institucijama i sličnoj evropskoj integraciji sprovode svojevršno skrining stanje i napretku u njihovom radu.

Izveštaji predstavljaju jedini relevantan i zvaničan osnov odluka NATO-a o stanju u pojedinim državama kandidatima, a sve ostalo može se podvesti pod manje ili više utemeljene špekulacije.

Otvaranje faza intenzivnih i fokusiranih razgovora i u saglasju sa implementacijom petog godišnjeg nacionalnog programa čije će sprovođenje u skladu sa ustaljenom dinamikom početi oktobra ove godine. Aktivnosti u okviru godišnjeg nacionalnog programa će, kao i do sada biti dominantno fokusirane na četiri ključne oblasti. To će u komunikaciji sa Sekretarijatom NATO-a i državama članicama biti identifikovani i precizirani svi neophodni dalji koraci potrebni za dobijanje poziva za članstvo do kraja 2015. godine. Ta komunikacija će podrazumijevati i intenzivnije radne posjete zvaničnika NATO-a Crnoj Gori kao i zvaničnika Crne Gore Briselu i drugim važnim centrima za odlučivanje.

Polazeći od ostvarenog napretka koji je prepoznat Odlukom ministara NATO-a mi očekujemo da se i na samitu potvrdi takva ocjena, i jasna evroatlantska perspektiva Crne Gore i time, u skladu sa našim ciljem, na prvom narednom Samitu, učestvuje kao država članica.

Dakle, ono što je suština jeste da nakon ove faze i nakon, vjerujem dobijene pozivnice naredne godine na taj način stvaraju uslovi da na prvom narednom samitu, nakon Velsa, Crna Gora učestvuje kao punopravna članica sjevernoatlantskog saveza i to je ono što je bila suština cijelo ovo vrijeme. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre Lukšiću.

Izvolite, kolega Abazović, tri minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala, ministre. Na prvo pitanje ste odgovorili da vi ne vidite da je neko odgovoran. Naprotiv, vi mislite da su to samo pozitivne stvari, da bi trebalo možda nekoga i nagraditi zbog ovoga što nismo dobili pozivnicu.

A drugo pitanje koje se odnosilo na to šta Vlada treba da preduzme, tu ste već precizirali po sektorima, odnosno poodređenim oblastima šta treba da se radi.

Ja bih samo javnosti radi, a mislim, možda to za vas nije ni bitno, mislim da imam neki lični legitimitet da to kažem s obzirom da sam neko ko je pokušavao da da svoj skroman, vrlo skroman doprinos, ali i prije nego što sam počeo da se bavim politikom, tako da ne možete da me optužujete, kao što na primjer govorite o nekim kolegama koji potpuno legitimno imaju pravo da razmišljaju da Crna Gora ne treba da bude članica

NATO-a. Ja razmišljam suprotno i moram zbog javnosti da kažem sljedeće. Vladavina prava. Da li imamo neki primjer gdje smo nešto uradili a da je to kapitalno. Mislim, Vi nemate više pravo da odgovarate, ja sad možda i zloupotrebljavam, ali čisto javnosti radi, da li mi imamo zaista efektivnu i efikasnu borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Nemamo.

Odbrambeni sistem. Tu smo određene reforme zaista i sproveli i mislim da sektor odbrane nije kriv što je izostala pozivnica, ali što se tiče bezbjednosnih službi mislim da su tu partneri vrlo jasni.

To da li mi imamo agente koji rade za neke druge zemlje ili ne, to je već pitanje, nije za vas ali u svakom slučaju jeste nešto što je bitno, ali radi javnosti, treba da bude jasno da naše bezbjednosne službe u stvari služe samo kao jedan politički servis vladajuće stranke i da samim tim, ako mi to ne možemo da prepoznamo kao građani Crne Gore, neko ko to možda i objektivnije gleda sa strane, to prepoznaje. I to se ponavlja već par godina i ništa u tome nismo uradili. Ništa nismo mogli da očekujemo nešto pozitivno.

I pošto mi ističe vrijeme, podrška javnosti možda se u zadnje vrijeme zbog intenzivnije kampanje, zaista malo i povećala. Možda su neka geopolitička kretanja kao što su dešavanja u Ukrajini, uticala da građani na to pitanje, da tom pitanju posvete malo više pažnje nego što je to bio slučaj. Ali, ja vam opet tvrdim, a vi ste svjedok toga da ste reformisali koordinaciono tijelo koje se bavi komunikacionom strategijom, reformulisali ste ga za to što ono nije dalo rezultata i ne možemo da očekujemo da nešto što se reformiše "juče" odmah da rezultat. Da ste to uradili kako treba prije tri četiri godine mislim ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Samo nemojte vrijeme uzimati jer vas niko ne čuje osim nas.

Pa imate mogućnosti , zbog zajedništva, ipak to radimo zbog javnosti.

Hvala.

Dopunsko pitanje, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Dobro, evo neka bude dopunsko pitanje.

Dopunsko pitanje - Zašto ne involvirate i opoziciju koje, bez obzira, opet ponavljam, na stavove koje imaju u rad komunikacionog tijela, odnosno zašto se ne involviramo na jedan kvalitetniji način?

Ako smatrate da to samo bi donijelo, sprovelo negativne efekte, odnosno imalo negativne efekte po to, onda u redu, to možete da obrazložite na taj način, ali ja zaista ne mislim da je to tako nego zaista želim da podijelim sa vama nešto što ste vi imali priliku da

čujete od mene više puta kao javno iznešen stav da je vama NATO posljednja karta sa kojom igrate pred međunarodnom zajednicom i da sve ostale koji jednostavno nijesu u vladajućoj koaliciji želite da prikazete kao nekoga ko se zalaže protiv toga i ko taj proces želi da uspori. To apsolutno nije tačno, možda nije veliki broj onih koji to podržavaju, u ovom slučaju....

PREDŠEDAVAJUI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre Lukšiću, hoćete li sada minut? Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Ja mislim da to kuca na otvorena vrata. Zapravo, najprije ću da se zahvalim na vašem učešću, učešću vaših kolega koji su bili dio programa koji je sproveden radi jačanja dijaloga i ja mislim da je to dobar primjer kako bi mogli u narednom periodu intenzivirati naše nastupe.

Koliko ja znam, nacionalni koordinator za sprovođenje ovih poslova je praktično u čestom, ne mogu reći dnevnom, ali čestom kontaktu sa predstavnicima svih parlamentarnih partija, vrlo zainteresovan da to bude dvosmjerna aktivnost, te prema tome, vjerujem da je to više nego dobro došao predlog.

Što se mene tiče koristim svaku priliku u komunikaciji sa međunarodnim partnerima da naglasim da ovo nije pitanje samo Vlade, da ovo nije pitanje samo jedne partije, da je ovo projekat koji se odnosi na cijelu državu, na cijelo društvo, i da u opoziciji postoje političke partije koje smatraju da Crna Gora treba da bude članica NATO-a.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre Lukšiću.

Kolege, molim vas, ja znam da su vrlo interesantni gosti ministar Lukšić i ministar Marković, ali molim vas da to činimo na način koji će doprinijeti.

Izvolite, kolega Radunoviću, do tri minuta.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Poštovani gospodine potpredsjedniče, tj. imamo tri trenutno potpredsjednika, dva iz Vlade, jednog iz Skupštine,

Ja sam ovo moje pitanje mogao slobodno da naslovim i na potpredsjednika Markovića, pošto se on bavi temom koju tretira ovo pitanje, takođe.

Evo, pročitacu ga prvo - Da li je izjava predsjednika Evropske komisije gospodina Junkera, da u sljedećih pet godina neće biti prijema novih članica u Evropsku uniju u

direktnoj vezi sa slabim napretkom Crne Gore u zadovoljavanju ključnih zahtjeva Evropske unije koji se tiču vladavine prava?

Ja sam ga uputio ministru inostranih poslova, tj. vanjskih poslova, ali kažem mogao sam i ministru Markoviću.

Vama je naravno obojici jasno da ja sam postavio pitanje da bi čuo šta na ovo ima da kaže Vlada, a da je moje mišljenje naravno da je to jedan od glavnih razloga, naravno što znači ni Crna Gora nije predviđena za prijem u prvih pet godina, i to rekao bih da gospodin Junker nije ostavio apsolutno nikakvu rezervu. To je rekao onako kao da ne računa ni da ćemo za 10 godina biti a ne za pet. Rekao je u sljedećih pet neće sigurno. Tako da je zaista pitanje do kad možemo da trpimo kočenje, mogu reći nevidljivo, koje pravi Vlada ... ispunjavanje najvažnijih uslova koji se od nas traže. Znači, mi otvaramo poglavlja, tehnički radimo to kako treba, a administracija radi sjajno, napreže se, završava svoj dio posla, ali ono gdje je sve fokusirano i što se tiče medija u Crnoj Gori i javnosti i međunarodne zajednice, to su poglavlja 23 i 24 tu nema napretka. Da sam u pravu, dobio sam potvrdu i danas iz Ambasade u Parizu, dobio sam Izvještaj koji je razmatran na sjednici Odbora za evropske poslove Senata Republike Francuske 01.jula i koji je jednoglasno usvojen, koje je radio gospodin Simon Sotir , koji je bio gost Crne Gore od 27. do 30.maja na moj poziv, i koji je sačinio Izvještaj o evropskoj perspektivi Crne Gore, pretpostavljam da ste ga i vi dobili, pošto je ovo verzija koja mi je jutros došla i koja je i na francuskom. Moje skromno poznavanje francuskog je dovoljno da mogu da vidim u kojem pravcu ide, pa sam zamolio kolegu koji je prevodilac da mi uradi prevod makar jednog radnog dijela kako bih mogao javnost da upoznam da njim. Mislim da u jednoj od prvih rečenica na strani 20 koja se tiče poglavlja 23 i 24 je sve jasno. Kaže se pregovori u poglavljima 23 i 24 već kasne, početna ambicija Crne Gore da otvori nova poglavlja je morala biti umanjena. Njemačka i Francuska se i dalje u Savjetu protive otvaranju novih poglavlja dok se ne zatvore poglavlja 23 i 24...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre Lukšiću.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem, može da bude i vaša greška u prevodu, pošto su konstrukcione greške u tom Izvještaju, zato što je proces tako koncipiran da se uporedo sa 23 i 24 i otvaraju druga poglavlja kao što ste i sami svjedoci, a nisu blokirana. Naravno, od

progresu u ostvarivanju zadataka kada su u pitanju akcioni planovi za 23 i 24 će svakako izvještajem Evropske komisije, svakako će od toga zavisi dalji tok pregovora.

Dozvolite da odgovorim na vaše pitanje. Jean Claude Juncker, novoizabrani predsjednik Evropske komisije koji će dužnost preuzeti u novembru 2014. godine, u govoru koji je održao nakon izbora u Evropskom parlamentu kazao je da ne očekuje da će biti novih zemalja članica Evropske unije za vrijeme njegovog mandata, to je rekao bih, sasvim logično. Naravno, kada se govori o proširenju misli se na sve države koje su u procesu pregovora, kao i one koje teže tom cilju. Ipak, razumijem i logiku pitanja, jer Crna Gora je najdalje odmakla u procesu pregovora, tako da je jasna percepcija da je lider u regionu i da bi se bilo kakav zastoje o proširenju prvenstveno na nas odrazio.

Ovdje bih naglasio da se Crna Gora sa punom pažnjom odnosi prema pitanju vladavine prava, dokaz je da napredujemo u pravom smjeru, jeste to što smo otvorili 12 pregovaračkih poglavlja, a od njih smo dva privremeno zatvorili. Sve ovo ne bi bilo moguće i ne bi smo bili u prilici da realizujemo da je Evropska komisija procijenila da u ključnim oblastima ne napredujemo planiranom dinamikom. Naš plan je da nastavimo istim tempom i redom otvaramo poglavlja prvo ona koja nemaju početna mjerila, a zatim ona koja ih imaju. Podsjetiću da je i dodatnih šest pregovaračkih pozicija već poslato Evropskoj komisiji i da planiramo da pregovor u tih šest poglavlja otvorimo tokom italijanskog predsjedništva. Crna Gora predano radi na ispunjavanju mjerila i aktivnosti predviđenih akcionim planovima za dva poglavlja koja se tiču vladavine prava i koja, podsjećam, se odnose na period narednih pet godina.

Do sada smo predali dva izvještaja o realizaciji Evropske komisije. U periodu koji slijedi nastavićemo da na najbolji mogući način ispunjavamo sve obaveze koje se od nas očekuju. Još jednom želim da istaknem da je naš najbolji partner u ovom procesu upravo Evropska komisija sa kojom imamo stalnu komunikaciju u sprovođenju akcionih planova za poglavlja 23 i 24. Takođe, želim da vam napomenem da su svi strateški dokumenti, prije svega, mislim na već pomenute akcione planove, ali program pristupanja Crne Gore izrađeni za period od 2018. što ukazuje da bi smo u skladu sa našim internim procedurama do tada mogli biti spremni za finalizaciju pregovora nakon čega bi uslijedio period ratifikacije koji će svakako ući u mandat nove komisije 2019 - 2024. godine.

Podsjetiću i da je predsjednik komisije Juncker u istom govoru rekao da se tekući procesi pregovora nastaviti. Samim tim integracija Crne Gore u Evropsku uniju se odvija predviđenom dinamikom i na nama je da nastavimo u istom ritmu koji nas je i postavio na mjesto lidera u procesu pregovora za članstvo u Evropskoj uniji u regionu. Zahvaljujem.

Hvala i Vama, gospodine Lukšiću.

Izvolite, kolega Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Ministre Lukšiću, slaba vajda da je loš prevod, ali dobro. Nastavljam, pošto je ovo dokument koji mi je stigao jutros, a osjećam potrebu da upoznam širu crnogorsku javnost i medije sa detaljima. Reći ću, pošto se radi o 23 i 24, hoću to da povežem sa mojim pitanjem, kad se radi o pravosuđu, kaže se i ako se veći dio zakonodavnog okvira čini usklađenim se evropskim zahtjevima i dalje zabrinjava nedostatak konkretnih rezultata, naročito u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou. Onda se ponešto priča o presudama u slučaju afere "Zavala" gdje ima jedna tehnička greška, jer se kaže da se sudilo polubratu potpredsjednika DPS-a Svetozara Marovića, a nije nego rođenom bratu, to moramo da zamjerimo gospodinu Soturu. Zatim se pominje afera Duško Šarić i kritikujući neke odluke sudova u Crnoj Gori kaže se da razumijevanje takvih odluka je moguće iz dva ugla. Prvi se tiče moguće korupcije dijela sudskog aparata, a drugi je strukturni i odnosi se na kvalitet obuke sudija.

Sada je zadatak da se presude zaista primjenjuju. U očima određenog broja posmatrača skok u kvalitetu za koji se očekivalo da će biti rezultat prioriteta koji su dati poglavljima 23 i 24 za sada se nije dogodio. To sve ide u pravcu onoga što sam rekao, a to je da je adekvatan loš rezultat u poglavljima 23 i 24 doprinio onakoj izjavi gospodina Junkera, barem kad se odnosi na Crnu Goru. Onda se podvlači iz Izvještaja Evropske komisije da je upitna politička volja za sprovođenje reformi i smatra da je djelovanje Anketnog odbora o navodnom korišćenju javnih sredstava bilo i suviše tehničko. Ni jedan mehanizam ne djeluje prilagođen za efikasnu borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Možda jedino smatrate da Izvještaj Odbora za evropske poslove francuskog Senata nije bitan, ali ako je bitan onda je ovo dosta zabrinjavajuće.

Zapravo, više od transponovanja pravne tekovine Evropske unije pregovori o pristupanju treba da dovedu do pravog prihvatanja od strane vlasti praksi koje su u skladu sa standardima Evropske unije. One, takođe, treba da dovedu do ponovnog uspostavljanja povjerenja crnogorskih građana u njihove institucije.

Kratko, nije vezano za 23 i 24, možda i jeste, ali više to prepoznaju ljudi kao pitanje NATO. Članstvo u NATO-u Njemačka, Belgija i Velika Britanija su više uzdržane povodom članstva, a pristupanje više guraju neke zemlje koje možemo nazvati perifernim u smislu odlučivanja. Kad je Prevlaka u pitanju, ovako makar smatra gospodin Sotur, rješenje spora sa Hrvatskom bi, ipak, trebalo da ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Radunoviću.

Ministre Lukšiću, očito da vrijeme naših kontakata, barem po onoj rezoluciji koju smo donijeli, mora biti intenzivnije. Noćas sam pročitao jedan veoma kvalitetan intervju ministra vanjskih poslova Švetske u Globusu, pa ga i vama preporučujem. Postaje sve relativno i u regionu, i u Crnoj Gori, i u Evropskoj uniji. Vidimo se, barem po rezoluciji, na plenumu jesenjeg zasijedanja. Pozdravljam Vas.

Ako imate višak energije potrošite je na drugo mjesto, ali nemojte da onemogućavate jedan kvalitetan dijalog.

Izvolite, prelazimo na pitanja upućena ministru Markoviću, kao uvijek veoma brojna, dinamična. Nadam se da će danas biti kao i uvijek u formi nečega što i zaslužuje ovaj Parlament.

Prvo pitanje je uputio poslanik Milić. Izvolite do tri minuta.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala Vam.

Pitanje je: Koliko puta je Ministarstvo pravde u periodu od 01.01.2009. do današnjeg dana, zapravo do 21.07. da ne tražim do današnjeg dana, izvršilo kontrola u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, kad su vršene te kontrole, kakvi su rezultati i kakve su preporuke date, te da li je bilo sankcija zbog eventualnih nepravilnosti?

Tražim da navedene podatke dostavite pojedinačno za svaku godinu sa svim pratećim podacima. Koliko je uslovnih otpusta odobreno, to je Vama omiljena tema,

u 2011. u 2012. u 2013. u 2014. godini? Te podatke tražim da mi dostavite pojedinačno po mjesecima. Koliko je zaposlenih u ZIKS-u zasnovalo radni odnos poslije ugovora na određeno vrijeme tokom 2013-2014. godine? Koliko je polaznika Policijske akademije u Danilovgradu, smjer (zatvorski policajac) završilo Akademiju od njenog osnivanja? Koliko ih je odradilo pripravnički staž, a koliko je nakon završenog pripravničkog staža zasnovalo radni odnos u struci?

Ovdje postoji jedna istorija bavljenja ovim pitanjem, poslaničkim pitanjem i od strane poslanika SNP-a u prethodnom periodu, možemo to kroz Vaš odgovor i proći da vidimo na koji način se pojavljuje trend i pokazuje trend, ali ono što je bitno čini mi se da i shodno situaciji koja se danas dešava u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija gdje smo imali najave i imali štrajkove zatvorenika, sada je najava štrajka, čini mi se, je li tako ministre

zatvorskoga osoblja, traže odgovore na pitanja koja prevashodno se tiču ili su usko vezani za radno-pravni status i uslove rada koje oni imaju tamo.

Za pitanja koje bismo mogli da podvedemo možda i pod, da li postoje zatvorenici prvog, drugog i trećeg reda bez obzira na visinu kazne već sa kriterijumom koliko imaju novca da plate različite stepene "slobode". I da li postoje zatvorski službenici prvog, drugog i trećeg reda bez obzira na čin, na funkciju koju obnašaju, već na mogućnosti i bliskosti sa onima koji odlučuju o tome kako će kome se pružiti određena vrsta servisa.

Vi ste se bavili ovim pitanjem prije godinu i po gdje ste kritikovali Upravu ZIKS-a a vezano je bilo za sporne uslovne otpuste. Meni su vrlo interesantni bili i neki otpusti koji su se ticali baš ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Miliću.

Izvolite, ministre Markoviću, do pet minuta.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Miliću,

Poznato Vam je da u skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija nadzor nad zakonitošću rada Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija vrši Ministarstvo pravde. Kontrolu zakonitosti izvršenja kazne zatvora vrše ovlašćeni službenici koji u skladu sa svojim nadležnostima pregledaju prostorije u kojima borave osuđena lica, razgovaraju sa njima, pregledaju opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju koja se odnosi na osuđena lica kao i da postupaju po pritužbama osuđenih lica. Tako je za period od 2011. godine do 2014. putem redovnih i vanrednih posjeta sačinjeno ukupno 87 izvještaja od strane ovlašćenih lica. U pogledu utvrđenih nepravilnosti date su preporuke u smislu poboljšanja kvaliteta uslova života, prenatrpanosti u organizacionim jedinicama Zavoda i izvršen uvid u disciplinske postupke koji su vođeni protiv službenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Konstatovano je da je u 2012. godini vođeno 11 disciplinskih postupaka protiv 15 službenika i izrečeno 11 disciplinskih mjera, u 2013. godini vođeno je 10 disciplinskih postupaka protiv 16 službenika, a izrečeno je 13 disciplinskih mjera i u 2014. godini do sada vođeno je šest disciplinskih postupaka protiv sedam službenika i izrečene su tri disciplinske mjere. Vidite da aktivno radimo na uvođenju, odnosno obezbjeđivanju uslova za punu radnu disciplinu i poštovanje zatvorskih pravila.

Što se tiče Vašeg pitanja koje se odnosi na uslovni otpust, reći ću da u skladu sa članom 65 Zakona o izvršenju krivičnih sankcija o uslovnom otpustu osuđenih lica nakon 2/3 izdržanog dijela kazne odlučuje Komisija za uslovni otpust. Statistički podaci za uslovni otpust govore da su u periodu koji se odnosi na 2011. godinu održane četiri sjednice Komisije, odlučeno je po 81 molbi od kojih je pozitivno riješeno 10. U 2012. godini održano je 18 sjednica Komisije, odlučeno je 549 molbi od kojih je pozitivno riješeno 294. U 2013. godini održano je osam sjednica Komisije, odlučeno je po 384 molbe od kojih je pozitivno riješeno 197. U 2014. godini do danas ili do dana pripreme odgovora na poslaničko pitanje održane su četiri sjednice Komisije, odlučivano je o 140 molbi od kojih je pozitivno riješeno 76.

Na osnovu člana 67 Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, direktor Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija ima pravo da osuđeno lice uslovno otpusti do šest mjeseci prije isteka kazne ako je već izdržao 3/4 kazne zatvora. U 2011. godini uslovno je otpušteno 1148 osuđenih lica. U 2012. godini uslovno je otpušteno 894 osuđena lica. U 2013. godini uslovno je otpušteno 717 osuđenih lica i u 2014. godini do sada 241 osuđeno lice.

Što se tiče dijela Vašeg pitanja koje se odnosi na radno-pravni status službenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, reći ću da Zakon o državnim službenicima i namještenicima koji se primjenjuje na zaposlene u ovom organu, ne prepoznaje ugovore o radu na određeno vrijeme već se radni odnos zasniva rješenjem na određeno i neodređeno vrijeme po utvrđenoj zakonskoj proceduri putem internih i javnih oglasa.

U cilju zakonitog rješavanja velikog broja neriješenog radno-pravnog statusa službenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija Uprava za kadrove 31.12.2012. godine, a na naš zahtjev i za potrebe ovog organa raspisala Javni oglas za prijem 254 izvršioca u radni odnos na određeno vrijeme od 24 mjeseca u skladu sa propisima, i po realizaciji navedenog oglasa u radni odnos su primljena 224 izvršioca.

U skladu sa novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima dana 21.marta 2014. godine raspisan je Javni oglas za prijem još 30 izvršilaca na neodređeno vrijeme i procedura je u završnoj fazi.

Dana 11. jula 2014. godine raspisan je Interni oglas unutar državnog organa za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme za 191 izvršioca. Kao što vidite veoma intenzivno radimo na sređivanju radno-pravnih odnosa u ovoj ustanovi.

Takođe, od osnivanja Policijske akademije u Danilovgradu, 26 polaznika steklo je više stručno obrazovanje u obimu nad 120 kredita i stručni naziv je zatvorski policajac. Nakon sprovedenog postupka javnog oglašavanja 25 zatvorskih policajaca je 04.11.2013. godine primljeno u radni odnos u svojstvu pripravnika na određeno vrijeme u trajanju od 12

mjeseci u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i njihovo stručno osposobljavanje još uvijek traje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Nijeste u etar, pa zbog toga. Pratite ubuduće displej.

Izvolite, kolega Miliću.

Molim vas, kolege, ukoliko hoćete da radimo korektno i efikasno da pratite izlaganja ministra i poslanika, a ne da ometate. Molim vas.

Prozvaću vas još jedanput.

Znači, samo ukoliko i dalje budete ometali.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, tražio sam mnogo konkretnije podatke i vjerovatno ste, ovo što ste čitali i što ste uradili danas bila posledica samo Vaše želje da budete u ovih pet minuta koliko-toliko konkretni i mislim da ste primijetili da sam tražio po mjesecima. Imam razloga zašto to tražim. Zbog toga što ova dinamika koju ste Vi najavili na onoj sjednici Odbora za ljudska prava i slobode prati negdje i trag izbora pa se dešavaju čudne situacije da u mjesecima kada se održavaju ili lokalni izbori ili predsjednički izbori je povećan broj uslovnih otpusta ili su urađene presude za lica koja mogu značajno da doprinesu svojim finansijskim sredstvima ili svojim uticajem u određenim sredinama kako bi poboljšali rezultat određene političke partije koja ima mogućnost da utiče na to ko će biti otpušten iz zatvora, iz ZIKS-a.

Sa druge strane, nijeste mi odgovorili i sad ovo nije dopunsko pitanje. Negdje ćete naći model da mi odgovorite, ili je vaše ćutanje u stvari odgovor. Dakle, u ZIKS-u očigledno postoje zatvorenici prve, druge i treće kategorije, saglasno njihovim materijalnim mogućnostima. Pitao sam vas u prvom pitanju, imali ste prostora da odgovorite, a za vas se najmanje može vezati termin da ste politički neiskusni čovjek.

S druge strane, očigledno ste potvrditi vašim ćutanjem da u ZIKS-u postoje, bez obzira na svoje funkcije koje imaju, bez obzira na činove koje imaju, zatvorski funkcioneri, policajci prve, druge i treće kategorije. U ovoj trećoj kategoriji su vjerovatno oni koji žele časno i pošteno da rade svoj posao, koji se ne bave uslugama vezanim za mobilne telefone, koji se pokušavaju u okvirima onoga što zakon dopušta ponašati da bi jednu časnu profesiju odradili na način kako bi trebalo da je odrade. Pogledajte i ove cifre koje ste imali vezano za zapošljavanje lica, za konkurse koje ste objavljivali i vežemo ih za datume na koji način ste vezali ta lica i njihove možda porodice vezano za tu egzistenciju. Ali, dobro.

Ono što je dobro, gospodine Markoviću, ova knjiga poštovanja ljudskih prava pritvorenih lica i lica na izdržavanju kazne zatvora u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, vama dobro poznata, gdje se nalazi Izvještaj Monitoring tima nevladinih organizacija vezano kako za preporuke o kojima ste vi pričali, a vezane su za

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvinjavam se svim poslanicima, ali imamo takav obim i takav rok i moramo se toga pridržavati, kolege.

Idemo dalje. Koleginica Kalezić je postavila, takođe, pitanje ministru Markoviću.

JELISAVA KALEZIĆ:

Naime, radi se o sljedećem. Ovo pitanje je pripremljeno sada već bivšem ministru kulture. Vama je, gospodine Markoviću, nevoljno palo udio da se ovim bavite. Zapravo, nećete se vi baviti nego služba Ministarstva. Ali, u čemu je problem? Problem je u tome što kada je donesen poslednji, sada aktuelni zakon u 2010. godini, činilo se da će on biti čarobni štapić za rješavanje nagomilanih problema sa kulturnom baštinom. Dala sam uvertiru, pročitacu poslaničko pitanje, vi ćete ga proslijediti službi, ali meni je bitno da građani čuju što treba da čuju.

Pitanje glasi: Koliko spomen obilježja sa statusom kulturno dobro je shodno članu 142 Zakona o zaštiti kulturnih dobara zadržalo ranije stečeni status i shodno tome upisano u registar kulturnih dobara, a koliko njih je izgubilo prethodni status i upisano u centralni registar spomen obilježja?

S tim u vezi, molim da mi dostavite spisak spomen obilježja koja su zadržala status kulturnog dobra iz registra kulturnih dobara i spisak spomen obilježja upisanih u centralni registar spomen obilježja. Molim da mi dostavite i pisani odgovor, a obrazloženje slijedi, teško da ću ga ispričati, pa ću u nastavku.

Naime, pitanje je sasvim stručno i upućeno je stručnoj službi kojoj sada vi, po prirodi stvari, rukovodite do izbora novog ministra. Međutim, problem je u tome što je proteklo više od četiri godine od donošenja novog zakona, a za tri godine je trebalo da se napravi revalorizacija spomenika kulture u Crnoj Gori koja još nije gotova. To stvara i probleme, i štete, i gubitke koje sada ne možemo ni da sagledamo. Zato, molim da zadužite stručnu službu da vrlo precizno odgovori na ovo pitanje. Mi ćemo reagovati dopunski i matični odbor je već nagovijestio konsultativno saslušanje ministra, čekamo....

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolegkinice.

Izvolite ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Kalezić, u skladu sa članom 142 Zakona, kako ste rekli, spomenici kulture čiji je status utvrđen po ranijim propisima imaju status kulturno dobro do revalorizacije njihove kulturne vrijednosti. Imajući u vidu navedeno, u registar kulturnih dobara upisana su 582 spomen-obilježja sa statusom kulturno dobro. Postupkom revalorizacije su obuhvaćena 582 spomen-obilježja sa statusom kulturno dobro i analizom prijedloga elaborata navedenih spomen-obilježja urađenih u postupku revalorizacije predloženo je da status kulturno dobro zadrže sva spomen-obilježja. U pisanom odgovoru koji slijedi dostaviću vam spisak spomen-obilježja sa statusom kulturno dobro upisanih u registar kulturnih dobara koji je dostavljen od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara i to će biti osnova za ovo vaše poslaničko djelovanje, kako ste i sami rekli. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vama, ministre.

Izvolite kolegkinice, do tri minuta.

JELISAVA KALEZIĆ:

Neću dati komentar, ali ću vam ispričati priču koja je vjerodostojna i koju sam čula prije nepuna dva mjeseca od mladog savjetnika u crnogorskoj ambasadi u Pekingu. Kaže da mu se javlja poznanica Kineskinja u neko gluvo doba, recimo u tri sata noću po pekinškom vremenu, zove ga iz Crne Gore, on misli da je u pitanju nešto vrlo hitno i dramatično, a ona kaže - ja sam na mostu, u Kini je most na Đurđevića Tari toliko zanimljiv za veliki broj ljudi da bi bukvalno Crna Gora mogla da računa sa nekoliko miliona Kineza koji bi došli zbog toga mosta. Crna Gora ima, naravno, to je jedno divno kulturno dobro i ambijentalno dobro iz novijeg perioda. Crna Gora ima toga mnogo.

Šta je do nas? Do nas je da se to predstavi svijetu. Jer, očigledno je da, ako ne budemo prepoznati po kulturi, neće nas biti. Mi nemamo nikakvu proizvodnju po kojoj možemo biti prepoznati. Dok razvijemo organsku proizvodnju nečega po čemu možemo biti prepoznati, proći će mnogo vremena. Mi nemamo kud u Evropu, nemamo kud u svijet bez stvarne, dobre, uporne, stručne valorizacije i prezentacije kulturnog dobra. Da je urađeno mnogo manje od ovoga što ste rekli, evo živi dokaz u izvodu iz Službenog lista, gdje je slovom i brojem upisano 11. Od toga način zaštite, ima nepokretnih kulturnih

dobara, pokretnih i ima nematerijalnih, dakle ukupno 11. Neću imati vremena, ali ću samo da skrenem pažnju svima ovdje da je, recimo, na primjeru Carevog mosta u Nikšiću, rješenje o prethodnoj zaštiti koja je ograničena i u trajanju je u rješenju od deset mjeseci, doneseno u maju 2013, a u Službenom listu objavljeno u februaru 2014. godine. Dakle, jedna potpuna traljavost

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice.

Danas su bila pitanja izuzetno značajna po budućnost Crne Gore. Kada budemo zatvorili pitanja, onda će biti manje nečega što je interesantno Crnoj Gori. Za informaciju, sada je na redu kolega Vuković, dva pitanja, pa zatim kolega Bulatović, dva pitanja, pa kolega Abazović, pa kolega Pavlović, pa Jasavić i Miljanić.

Izvolite kolega Vukoviću, dva pitanja. Prvo pitanje.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi gospodine Markoviću, potpredsjedniče Vlade i ministre pravde i VD ministre kulture,

Koristeći svoje poslovničke mogućnosti, čini mi se da sam prvi put u svojoj parlamentarnoj praksi u situaciji da postavim poslaničko pitanje, i to činim vama, koje glasi da sam zainteresovan, da želim da me obavijestite da li je u planu Vlade Crne Gore za ovu godinu da Skupštini predloži zakon o upotrebi i korišćenju službenog jezika i jezika u službenoj upotrebi u našoj državi. Dao sam i kratko obrazloženje.

Ustav Crne Gore je definisao da je u našoj državi službeni jezik crnogorski jezik, a da su u službenoj upotrebi srpski, bosanski, hrvatski i albanski jezik. U praksi ima veliki broj problema i to je razlog što sam postavio ovo pitanje, što treba pokušati riješiti što prije na adekvatan način. Jedan od njih, po mom mišljenju, je upravo precizno normativno doregulisanje, odnosno regulisanje pitanja za ove oblasti i zakononskom...ustavnog rješenja.

Gospodine potpredsjedniče, pitanje sam postavio jer nijesam jedini koji svjedoči o neregularnom stanju, usudio bih se reći, kada je službeni jezik i njegov položaj u pitanju u našoj državi. Znam, navikavanje na nove ustavne odredbe i nova rješenja traži vrijeme, ali za ono što život znači za jednu državu, što je temelj njene sadašnjosti i budućnosti oslonjen je na prošlost, ne trpi odlaganje, posebno ne neodgovornost onih koji su prvi pozvani i prozvani da rade na promišljenoj, blagovremenoj implementaciji tih očekivanih, a objektivno mogućih rješenja. Službeni jezik, ponoviću, u našoj državi je crnogorski.

Nijesam do kraja na svom terenu kada je jezik i sve vezano za njega u pitanju, priznajem, ali znam kao i drugi da je crnogorski jezik i standardizovan i normiran, da ima svoju gramatiku, da je ušao u obrazovni sistem, da se predaje u okviru određenog nastavnog predmeta odgovarajućeg naziva. Koliko znam, službeni jezik je jezik kojim obavezno treba da komuniciraju, prije svega, javni djelatnici. To je jezik obavezan u službenoj komunikaciji kod svih u svim demokratskim državama i na svim nivoima. Jezik je, kažu, duša jednog naroda i jedne države, dijelim taj stav, znak njenog raspoznavanja. Šta mi imamo danas u našoj državi? Nerijetko obraćanje u javnosti

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Vukoviću.

Da odgovori gospodin Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, veoma kratko. Na osnovu činjenica, potpuno se slažuci i razumijevajući interesovanje i zahtjev gospodina Vukovića.

Vlada u svom programu u 2014. godini nije predvidjela utvrđivanje Predloga zakona o upotrebi i korišćenju službenog jezika i jezika u službenoj upotrebi, iako cijeni da se ustavna rješenja moraju razrađivati na podzakonskom nivou. Jednostavno i zbog toga što normativna aktivnost Vlade u 2014. godini uglavnom proizilazi iz strateških dokumenata koji se tiču evroatlantske integracije, odnosno procesa pregovaranja sa Evropskom unijom.

Kao što imate priliku da čujete i vidite, mi u ovoj godini imamo snažnu normativnu aktivnost. Samo Ministarstvo pravde u svom radu u ovom trenutku ima 19 zakona, od toga svi zakoni iz oblasti pravosuđa ... onda možete zamisliti koji je to obim normativne aktivnosti, koji je to stručni teret i svaki drugi. Tako da ćemo ovu vašu inicijativu, razumijevajući razloge za nju, imati u vidu kada se budemo bavili i utvrđivali predlog programa Vlade za 2015. godinu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Izvolite, kolega Vukoviću. Gledajte satnicu.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, zamolio bih da se što prije naša Vlada pozabavi ovom problematikom, jer pitanje dobija sve veću i veću specifičnu težinu, bez jasne

proklamacije, ne samo proklamacije nego jasnog definisanja statusa službenog jezika u jednoj državi i teško možemo govoriti o sređenom stanju i u drugim oblastima. Ja ću od ovoga što sam namjeran bio reći, izdvojiti samo još dvije, tri stvari koje, čini mi se, predstavljaju temelj opravdanosti jednog ovakvog zahtjeva koji nije prvi, jer je kolega Mustafić postavio to pitanje i dobili smo odgovarajuću reakciju iz Vlade, prije nekoliko mjeseci.

Znate, danas se u našoj javnosti mogu na prste brojati oni koji govore i jotovanim i nejotovanim crnogorskim jezikom, posebno, bojim se, na prstima jedne ruke oni koji govore jotovanim crnogorskim jezikom, iako je to standardizovani jezik i jezik koji ima zakonsku osnovu. S druge strane, mi dozvoljavamo da čak i neki visoki državni zvaničnici umjesto da kažu da govore crnogorskim jezikom ili predlažu ovom parlamentu normativna akta, papire na službenom jeziku, kažu predložili smo na našem jeziku, predložili smo na maternjem jeziku. Ni naš ni maternji nije ustavna kategorija. Dakle, neozbiljno se igramo previše ozbiljnim stvarima. Slovenci su, čiji jezik nije ni malo sličan ostalim slovenskim jezicima ili ovoj grupi sličnih jezika, istovjetnih jezika sa istom osnovom, temeljeći državu iz državnih fondova finansirali napore čak i privatnih medijskih kompanija da tipuju na slovenački jezik, reklame onih sa strane van Slovenije koji ne govore slovenačkim jezikom da bi sačuvali, da bi navikli mlađe generacije da je jezik duša naroda, temelj jedne države.

Treće, kojim mi jezikom govorimo danas? Da, upravo to, govorimo jednim od jezika u službenoj upotrebi ijekavskog izgovora, ali ni tu nijesmo korektni jer pravimo čudan miks. Mi govorimo mjesto i utemeljenje, mi govorimo posvećenost, mi pravimo nešto što uopšte nije standardizovano. Mi govorimo jezikom koji ne postoji.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Vukoviću.

Pređite na drugo pitanje, uz to da je jezik živa materija. Izvolite.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Jesam li pogriješio neki padež? Možete li mi vratiti, kolega Knežević je govorio?

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Vrijeme se, gospodine Vukoviću, nikad ne može vratiti, ali iskoristite racionalno ovo što je ispred vas.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Potpredsjedniče, postavio sam i sljedeće poslaničko pitanje. Želim da me obavijestite da li je državno tužilaštvo Crne Gore i, ako jeste, na kom nivou i u kojoj fazi izviđaja se predmeti nalaze, formiralo predmete na osnovu javno saopštenih informacija o zloupotrebama službenog položaja, javnih funkcija u lokalnim zajednicama, recimo Pljevlja, Herceg Novi, Berane, kao i predmeta u vezi zloupotreba državnih sredstava lokalnih zajednica u političke svrhe, zapošljavanje po političkoj osnovi o čemu se u javnosti intenzivno govori poslednih dana, a radi se o istim sredinama.

Drugo, na osnovu javno saopštenih informacija o kršenju zakona u oblasti zapošljavanja od strane nosilaca javnih funkcija, zapošljavanja po partijskoj pripadnosti posebno u pomenutim lokalnim zajednicama i po tri zloupotrebe zakonih propisa od strane drugih društvenih subjekata, posebno nevladinih organizacija, posebno jedne među njima koje su ili koja je pratile, odnosno pratila poslednje lokalne izbore, a čiji je rad javno, dijelom i to vrlo ozbiljno ocijenjen kao rad je nanio veliku štetu, odnosno više štete nego koristi.

Borba za pravnu državu, to je kao kratko obrazloženje uz ova moja pitanja, i vladavinu prava podrazumijeva podizanje kvaliteta rada državnih organa u ovom slučaju državnog tužilaštva i to na svim nivoima njegovog organizovanja koje treba da se bori na isti način protiv svih devijantnih pojava u našem društvu, posebno protiv korupcije, organizovanog kriminala bez ikakve selektivnosti u odnosu na bilo koga, u odnosu na koga postoji osnovana sumnja da je nosilac takvog ponašanja.

Gospodine potpredsjedniče, mogu li da pričam i postavim pitanje da mi se ne dobacuje?

Gospodine potpredsjedniče ogromna većina, to mi je najvažnije, u našoj zajednici je za pravnu državu i vladavinu prava. Hoćemo da izgradimo društvo jednakih ljudi, jednakih šansi. Tužilaštvo mora da radi svoj posao odgovorno, ozbiljno kompetentno, ubjedljivo. Da li je to sada slučaj? Nijesam siguran da je tako, na žalost svjedoče različiti stavovi koji se mogu čuti u javnosti. Svi su nezadovoljni radom tužilaštva, ali iz svojih razloga, što nije dobro. Odgovor tužilaštva na te različitosti treba da bude njegov isti odnos prema svim makar bili i separadni i partikulativni zahtjevi i razlozi.

U poslednje vrijeme se trudimo da ostvarimo zahtjeve na putu ka EU i NATO-u. Pravna država, vladavina prava je jedan od uslova. Tužilaštvo, volio bih da je to samo moj utisak, ali na žalost nije, nije ostalo nijemo ni na jedan javni procesuirani ili ne prigovor kada je jedna društvena, državna, a posebno politička struktura u pitanju i neka nije, i treba da reaguje kada se u većini radilo ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Kolega Vukoviću, pošto smo Vi i ja internetski obrazovani, do 800 karaktera ubuduće bićete u tri minuta.

Izvolite, ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Poštovani poslaniče Vukoviću,

Prema podacima dobijenim od Vrhovnog državnog tužilaštva u Osnovnom tužilaštvu u Beranama zbog postojanja sumnje da su izvršena krivična djela povrede slobode opredjeljenja pri glasanju tokom parlamentarnih, predsjedničkih i svih lokalnih izbora na teritoriji Opštine Berane kao i eventualne zloupotrebe službenog položaja od strane nosilaca javnih funkcija na teritoriji Opštine Berane, formirano je 25 predmeta u kojima je državni tužilac u Beranama u 13 predmeta donio odluku da nema osnova za krivično gonjenje za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, u 12 predmeta izviđaj je u toku, a jedan od tih predmeta se vodi zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja iz člana 416 Krivičnog zakonika, te nesavjesnog rada u službi iz člana 417 KZ i krivičnog djela povrede ravnopravnosti iz člana 195 KZ.

U Osnovnom državnom tužilaštvu u Nikšiću u 2014. godini formirana su dva predmeta. U jednom predmetu je donijeta odluka da nema osnova za krivično gonjenje, a za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, a u jednom predmetu izviđaj je u toku. U Osnovnom državnom tužilaštvu u Herceg Novom u 2014. godini formirana su dva predmeta. U jednom predmetu je odbačena krivična prijava, jedan predmet koji se vodi kao KTR je u fazi izviđaja. Pred Osnovnim državnim tužilaštvom u Pljevljima u 2014. godini formirana su tri predmeta zbog krivičnog djela povrede slobode opredjeljenja pri glasanju i predmeti se nalaze u fazi izviđaja. Pred Višim tužilaštvom u 2014. po krivičnim prijavama zbog zloupotrebe državnih resursa formirana su četiri KTR predmeta, ovi predmeti su u fazi izviđaja i prikupljanja potrebnih obavještenja.

Na osnovu krivičnih prijava u vezi sa zloupotrebom državnih i sredstava lokalnih zajednica kao i na osnovu javno saopštenih informacija o zloupotrebama službenog položaja, nosilaca javnih funkcija formirani su predmeti u Osnovnom državnom tužilaštvu u Rožajama, Baru, Ulcinju, Kotoru, Podgorici, Bijelom Polju, Kolašinu, Cetinju i Plavu.

Razumio sam da intencija vašeg pitanja nijesu samo podaci o broju predmeta nego o tome da li je naše državno tužilaštvo u profesionalnom smislu osposobljeno da odgovori izazovima društva i zajednice, pa i kada je u pitanju izborni proces sa jedne strane. Sa druge strane, da li je naše državno tužilaštvo kao važan državni organ na ovom nivou

Ustavnih i zakonskih određenja, ne samo da bude profesionalan nego da bude samostalno i nezavisno i da odlučuje u skladu sa činjenicama i po profesionalnom opredjeljenju.

Znate i sami da oko toga imam svoj profesionalni pristup, kao ministar pravde, i da se često može izvesti zaključak da se vrše neprimjerni pritisci na državno tužilaštvo kao i na druge državne institucije isključivo iz političkih ili drugih interesa i to je situacija na koju mora dati odgovor i Parlament, i Vlada i samo tužilaštvo. Tužilaštvo treba da radi svoj posao u skladu sa Ustavom i zakonom i da bude otporno na svaku vrstu pritisaka, pa makar ti pritisci nekada izgledali i kao alarmantan zahtjev ili spasonosni zahtjev za uspostavljanje vladavine prava i pravnu sigurnost.

Vjerujem da ćemo u ovom procesu jačanja institucija i kapaciteta svi zajedno i kada je u pitanju sudstvo, i kada je u pitanju tužilaštvo, i drugi organi za sprovođenje zakona, biti na nivou te potrebe društva da rade u skladu sa zakonom bez obzira i na koji način taj pritisak dolazio i pod kojom formom. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Vukoviću.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Da ne dijelim vaš optimizam da će biti bolje i da će biti kao što svi dobronamjerni očekuju, ne bih ni postavio ovo pitanje, jer bih se i ja unaprijed predao.

Da završim onu prethodnu misao sa kojom sam djelimično završio obrazloženje pitanja, dakle, mi smo imali fingirane afere u koju se iskonstruisane afere, poput afere "snimak", od kojih se nije uspjela odbraniti ni naša jadtost pa ni mnogi u međunarodnoj zajednici. Kada pominjem tu aferu, gospodine potpredsjedniče, mi smo u Parlamentu sudili i pozivali poslanike na javna saslušanja za izgovorenu riječ, a Ustav narodnog predstavnika štiti upravo bilo kakvog progona za ono što izgovori dok je u tom statusu, ali učimo se demokratiji. Mi ne znamo sve ono što su nam prava, što su nam obaveze.

Moja je namjera da tužilaštvo demantuje vaše riječi koje ja inače dijelim, da mnogi u državnim organima nemaju hrabrosti, pokazuju kukavičluk, izrekli ste ih prije nekoliko dana kada se uhvate ukoštac sa evidentnim nepravilnostima, jer neće da rizikuju da budu prokazani, maltretirani, javno kompromitovani od onih koji su vrlo agresivni i iskazuju nezadovoljstvo. Samo kao primjer sam uzeo javne stavove pojedinih odgovornih ljudi vezano za pojedine političke subjekte, pojedine lokalne zajednice, stavove o kojima se već godinama, a posebno posljednjih mjeseci i dana, neskriveno i po tužilaštvo provokativno

saopštavaju vrlo upozoravajuće istine. Jednom riječju bez kompetentne i hrabre administracije, pa i tužilačke organizacije ali i ostalih državnih organa koji rade ono što im je obaveza, nećemo daleko stići. Konflikti će se u našoj zajednici nastaviti. Ima različitih vjetrova na političkoj i javnoj sceni, poštovane kolege. U Crnoj Gori neki su jači, neki slabiji. Ako dozvolimo da vjetrovi duvaju samo u jednom pravcu, pa i prema tužilaštvu, i borovi će u toj instituciji nastaviti da krivo rastu. Hvala puno.

PREDŠEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolega Vukoviću.

Prelazimo na pitanje koje je uputio kolega Bulatović, odnosno dva pitanja. Prvo pitanje do tri minuta.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Vlade, na prvi pogled ovo pitanje koje postavljam vama možda nema direktne veze, ali vi ste u centru zbivanja. Od obnavljanja višestranačkog sistema do danas, ako je na teritoriji Crne Gore prije toga i bilo višestranačkog sistema, i ako se ovo danas može nazvati višestranački sistem, mislim da je Crna Gora partijska država i država kojom se upravlja na privatan način, se nikada nije desilo da jedna opštinska izborna komisija ne pošalje na dalju proceduru ono što je utvrđeno na biračkim mjestima za Skupštinu opštine.

Predsjednik skupštine opštine kaže da nije dobio rezultate izbora i prihvatimo da je to moguće tako, i time se neću baviti. Juče je vaš kolega zadužen za lokalnu samoupravu rekao da to nije njegova nadležnost i pobjegao je da se time bavi, vjerovatno zbog toga što ste pri kraju nekih trulih političkih dogovora između DPS-a i SDP-a. Ja se vama obraćam, kao čovjeku zaduženom za vladavinu prava, kao čovjeku koji je jedan od ključnih ljudi u DPS-u, čovjeku koji se bavi pitanjima korupcije, da se izjasnite pred licem crnogorske javnosti oko ovoga. Naime, Opštinska izborna komisija je uradila sve, potvrdila broj glasova, utvrdila broj mandata, ali nijesu svi članovi potpisali zapisnik i ako po članu 27 Zakona o izboru odbornika i poslanika oni ne glasaju o tome i članu 99 Zakonu o izboru odbornika i su dužni da u "Slubenom listu" objave rezultate glasanja, odnosno da daju rezultate izbora u Kolašinu.

Ja vjerujem da iza svega toga stoji, prije svega, vrh Demokratske partije socijalista kome vi pripadate, jer vaši ljudi nijesu potpisali taj zapisnik i smatram da je ugrožena vladavina prava i da se ka evropskom putu ne može ići ako vi to tolerišete. Dakle, niti Vlada kroz usta Raška Konjevića nema nadležnosti da to radi, niti drugi koji se time bave. Ja tražim od vas izjašnjenje i zbog toga što pojedini funkcioneri u Kolašinu iz vaših

struktura kažu da je riječ o političkoj korupciji i ne žele to da potpišu. Veoma je opasno za neke buduće odnose, ako to pitanje se ne riješi ovih dana. Ustanovite praksu da se pitanje većine ili manjine, nešto što je ustanovljeno, može pekražati, odnosno stvarate pretpostavku da jednog dana, a izgubite jednog dana na izborima, vi pokušate putem komisije ili na drugi način da to anulirate. Tražim odgovor...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Poslaniče Bulatoviću, nijesam pripremao pismeni odgovor, jer kao što ste i sami rekli ovo pitanje sa svih aspekata ne potpada u moju direktnu nadležnost, čak ni u nadležnost Vlade. Ovo je pitanje izbornog postupka, koje je definisano posebnim zakonom, i u nadležnosti je organa za sprovođenje izbora, a to su Opštinska izborna komisija, Državna izborna komisija i ako postoje prigovori na izborni proces, u tim fazama Ustavni sud. Ali ono što ću se složiti sa vama, jeste da je neprihvatljiva situacija, bez obzira koji razlozi stoje iza toga, da ovoliko dugo vremena, nakon sprovednih izbora i utvrđivanja rezultata tih izbora nemamo verifikaciju volje građana. I ja vjerujem, da će se u procedurama koje slijede to pitanje razriješiti, jer to nije samo od interesa za Opštinu Kolašin, nego kao što ste i sami rekli to je od interesa za društvo u cjelini, jer iskazivanje i verifikacija izborne volje građana na bilo kojem nivou je dokaz demokratičnosti jednog društva i vladavine. Vi mene sumnjičite da kao član rukovodstva svoje partije stojim iza toga. Vjerujte mi da se ovim pitanjima nijesam bavio niti sam znao čak ni iz štampe. U ovom trenutku ja i moje ministarstvo, kao što sam rekao u odgovoru na poslaničko pitanje gospodinu Vukoviću, radimo na 19 zakona. Na 19 zakona koje moramo završiti u ovoj godini koji su svi ili gotovo svi dio evropske agende, a u tih 19 zakona je Zakon o Ustavnom sudu i Zakon o Sudskom savjetu, Zakon o redovnim sudovima, Zakon o Vrhovnom državnom tužilaštvu, Zakon o sprečavanju korupcije, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o konfliktu interesa, Zakon o parničnom postupku, Zakon o vanparničnom postupku i tako dalje, da ne nabrajam. Tako da se ovim pitanjima nijesam bavio, niti sam znao gdje je suština problema, a vjerujte mi da sam ovih dana različitim povodima bio i radio u organima svoje stranke, nijesmo se tim pitanjem bavili. Prema tome, odbacujem svaku mogućnost da Demokratska partija socijalista preko svojih članova u toj komisiji iz vrha opstruira rad komisije. Jednostavno tamo nema odluke, zbog, razumio sam, jednakog broja glasova na jednoj i na drugoj strani.

Neka ovim pitanjem se pozabavi Državna izborna komisija. Neka vidi šta su njene nadležnosti i mogućnosti, da li da riješi pitanje sa Opštinskom izbornom komisijom na način što će je raz riješiti i imenovati novu ili na neki drugi način. Evo, ne želim da licitiram, ali to je moj komentar u odnosu na ovo pitanje koje ste vi postavili. Ako se u sklopu ustavnih nadležnosti i zakonske nadležnosti Vlade, pojavi situacija da su tamo ugroženi interesi građana, Vlada će to svoje pravo iskoristiti na način kako to stoji u zakonu, a ne razrješavajući izborni stav.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Vlade i članu predsjedništva Demokratske partije socijalista,

Ovdje sa ovim pitanjem bavim isključivo zabrinut mogućnošću da se produbi pravno nasilje u Crnoj Gori koje je bilo na sceni.

Vi veoma dobro znate da je 3.januara 2003.godine putem pravnog ortodoksnog nasilja, već sada, bivši gradonačelnik Podgorice opstao na svojoj funkciji. O tome će se pisati i to nije prvo nasilje na koji način Demokratska partija socijalista brutalno opstaje na vlasti. U Kolašinu, prema određenim podacima, vođeni jesu neformalni razgovori između Demokratskog fronta i SNP-a i SDP-a, ali su vođeni razgovori neformalni između SDP-a i DPS-a i prosto je nemoguće kada se sastaje Krivokapić i Đukanović i razgovaraju o Kolašinu da ne znaju kakvo je stanje stvari. Nemojte molim vas sad da pričate to, to pričajte nekome drugome. To prosto nije moguće. Ja direktno optužujem u ovom trenutku Mila Đukanovića koji vodi računa o svakoj sitnici, a posebno da pokuša nasiljem da opstane na vlasti da on iza ovoga stoji.

Prosto je nemoguće da vaši članovi naprave pravni galimatijas i ne potpišu zapisnik i protumače da Opštinska komisija ne može donijeti odluku.To bez političke podrške u Crnoj Gori ne može. Iza ovoga stojite svi vi koji ste u vrhu Demokratske partije, demokratske partije nemaju pravo, onemogućili su pravo žalbe na određene stvari u daljem toku. Sve ste to dobro proučili, samo to je riskantno i opasno. I ja vas pozivam, kao čovjeka koji je zadužen za evropske procese u Crnoj Gori za poglavlje XXIII, XXIV, da se stvore pretpostavke, jer su prošle procedure žalbe da ponove glasanje i tako dalje za konstituisanje Skupštine. Ako se to ne desi uopšte nije važno više što se mene tiče ko će

da formira vlast tamo, ko će biti gradonačelnik. Ako to ne uradite narednih dana, ako Vlada se proglasi nenadležnom i bacate na komisije određene gde vi imate većinu i gdje vi možete da zakočite proces, mi smo u velikom problemu. Vi legalizujete nešto što do sada nije bilo i preuzimate veliku odgovornost. Neka, probajte, to može da traje do jednog trenutka, ali budite ubijeđeni ovaj proces je započet juče u Skupštini sa Konjevićem, danas sa vama, ako ne riješite problem ide se dalje. Tražićemo u pomoć ono što su stavovi OEBS-a, Evropske unije i drugih da zaštitimo Crnu Goru od pravnog i ustavnog nasilja koje vrši Demokratska partija socijalista, konkretno u ovom slučaju preko svojih članova, a uz puni alibi samog vrha Demokratske partije socijalista.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Bulatoviću.

Kolega Gošović proceduralno želi minut. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Potpredsjedniče, evo ja ću proceduralno, ali u najboljoj namjeri nesumnjajući uopšte na namjeru potpredsjednika Vlade da da doprinos razrješenja ovoga pitanja u dijelu nadležnosti Vlade, želio bih samo da skrenem pažnju da je odredbama člana 45a, Zakona o lokalnoj samoupravi propisano da prvu sjednicu novoizabrane Skupštine saziva predsjednik Skupštine iz prethodnog saziva najkasnije u roku od 30 dana od dana održavanja izbora i stav 2, ukoliko se sjednica Skupštine ne sazove u roku iz stava 1 ovog člana, sjednicu će sazvati Vlada. Ovi su rokovi prošli. Vlada je u obavezi da sazove sjednicu. Utvrđeni su rezultati. Nije samo potpisan izvještaj o tim utvrđenim rezultatima, što je klasična zloupotreba službenog položaja.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Gošoviću. Očito da ćemo se baviti ovim dosta vremena. Hvala vam. Idemo dalje. Hoćete li vi proceduralno kolegice? Izvolite proceduralno.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Evo, ja ću proceduralno, pošto sam iz Kolašina i otprilike znam svu situaciju koja se desila u Opštinskoj izbornoj komisiji. Dakle, suština je da nema zapisnika o konačnim rezultatima. U komisiji je šest : šest, niko ne može da donese zapisnik, imaju prigovori. Ko

ne glasa na zapisnik ima prigovore i upravo iz tog razloga predsjednik Skupštine ne može da sazove sjednicu, a ne može ni Vlada onda i nijesu svi članovi Demokratske partije socijalista u Opštinskoj izbornoj komisiji, već četiri člana.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala. Kolege, imajući u vidu interesovanje po ovome i proceduralno i ono što su poslanička pitanja, očito da svi dobro znamo stanje u Kolašinu, ali se pravimo, igramo gluvih telefona. Izvolite kolega Bulatoviću, pređite na drugo pitanje.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine prvi potpredsjedniče Skupštine,
Gospodine Markoviću,

Na prethodno pitanje, ja sam ostvario svoj cilj. Ovo je dignuto na određeni nivo javnosti. Ove sitne kombinacije koliko čega ima. To je bez veze. To je pokušaj nevješti rađenja određenih stvari. Tačno se zna da je ovo političko spletkarenje koje ugrožava ustavne temelje i evropski put Crne Gore. Ja sam se vama obratio, ja lično mislim da ako Opštinska izborna komisija nije utvrdila odbornike, teško da može Vlada da ih utvrdi, tek imamo problem i pošto mi klimate glavom, vidim da ste sve dobro razradili i ja samo tražim da Predsjedništvo DPS-a naloži svojim jednom da potpišu zapisnik i da se konstituiše sjednica, ako ne ulazimo u veliki problem, ako ne sada za neki budući periodu. Dakle, ja sam gospodine potpredsjedniče vama omogućio da komentarišete ovih pet minuta ove moje komentare.

Moje drugo pitanje jeste povodom nedavne javne polemike, da li u državnim institucijama ima ruskih agenata a i vaših stavova povodom toga, interesuje me na osnovu saznanja koje vi imate da to i obrazložite. Neko kaže ima, neko kaže nema, vi kažete da nema, obrazložite, bili ste dugo direktor ANB - a. Takođe, interesuje me da li su bilo koja lica koja su ispred Crne Gore upućuju na rad u diplomatsko konzularna predsjedništva ili kao vojni predstavnici NATO ili negdje drugo imali negativnu ili nedovoljno kredibilnu, bezbjednosnu procjenu i da li možete da tvrdite da u državnim organima nema agenata drugih veoma moćnih obavještajnih službi, drugih zemalja ne samo ruskih nego drugih.

I drugo, da li Vlada sa bezbjednosno političkog i državnog aspekta ima isti odnos prema potencijalnom djelovanju agenata drugih zemalja, odnosno da li Vlada registruje u Crnoj Gori djelovanje stranih agenata uopšte? Šta je bilo sa tvrdnjama od prošle godine, ovdje je došlo do greške da nacionalna sigurnost agencije Sjedinjenih Američkih Država prati, prisluškuje internet i telekomunikacije, vi znate da je to bila afera prošle godine da je Vujica Lazović, s tim u vezi rekao određene stvari. Interesuje me, jer sam ja na Odboru za

bezbjednost ovo pitanje stavio da strogo tajno razgovaramo i opšte je poznato da ova služba prisluškuje komunikacije širom svijeta, pa vidite skandal između Njemačke i Sjedinjenih Američkih Država, odnosno na kraju pitanje da li je u Crnoj Gori ustanovljen standard da je samo ruski agent i ruski špijun problem? A ako je neko špijun Sjedinjenih Američkih Država, NATO-a, Njemačke i tako dalje, da je to patriotizam, bojim se da smo pobrkali neke kriterijume. Onako kako ste vi rekli da nema ruskih špijuna i Ruska ambasada je to demantovala, ovo pitanje...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Gospodine Bulatoviću,

Kada me citirate, onda se potrudite da to uradite integralno, a ne u segmentima i djelovima, jer sam ja rekao, ne da samo u crnogorskoj obavještajnoj zajednici nema ruskih špijuna, nema špijuna ni u jednoj drugoj državi i da je za svaku ozbiljnu državu, a ja mislim da je Crna Gora, i siguran sam, ozbiljna država i želim da živim u takvoj državi, pitanje od nacionalnog interesa da obavještajna zajednica nije pod uticajem nijedne agenture, ni strane ni unutrašnje. A takvih interesa će uvijek postojati. Prema tome, zamolio bih vas, vi ste inače korektan čovjek, da me citirate integralno.

Povodom vašeg pitanja zatražio sam odgovor od Agencije za nacionalnu bezbjednost. U navedenom odgovoru ističe se da je zbog napisa agencije Asošijeted pres o "penetraciji Rusa u crnogorsku obavještajnu službu", koja navodno predstavlja razlog odlaganja poziva Crnoj Gori za uklučenje u NATO savez, direktor Agencije gospodin Vučinić u svojem javnom nastupu 14.jula na Televiziji Crne Gore saopštio da takve tvrdnje smatra apsolutno netačnim i takođe moja izjava tim povodom u susret ide ili potvrđuje ovakvu informaciju direktora Vučinića.

Takođe, u odgovoru se navodi da je gospodinu Vučiniću poznato da ANB sada kao i ranije posvećuje značajnu pažnju kontraobavještajnoj zaštiti državnih organa u cilju zaštite nacionalnih interesa i svoje javno iznešene ocjene temelji na konkretnim saznanjima iz ove oblasti kojima i ja raspolazem, kao resorni potpredsjednik Vlade. Znači, svaka država u osnovi svog obavještajnog i kontraobavještajnog djelovanja ima zaštitu svoje države i svojih institucija i kada je taj aspekt u pitanju niko nije zaštićen. Ni sa jedne adrese, ni sa jednog kontinenta, ni iz bilo kojeg drugog dijela svijeta.

U prilog tvrdnjama direktora ANB-a govori činjenica da je crnogorska služba kredibilan partner obavještajno-bezbjednosnih sistema zemalja članica NATO-a, što zasigurno ne bi bilo moguće ukoliko je u njenom sastavu makar i jedan, a ne 25 do 50 pripadnika vrbovano od strane obavještajne službe bilo koje države. Znači, želim da vas obavijestim da je Agencija članica značajnih obavještajno-bezbjednosnih zajednica, između ostalih i zajednica koje jačaju zemlje Evropske unije. I mislite da bi mogli da učestvujete u radu tih zajednica na operativnom nivou, gdje se planiraju i realizuju obavještajne akcije da imate takvu vrstu sumnji u operativni sastav. Recimo da imate situaciju u kojoj Njemačka, Francuska, Holandija, Belgija i Crna Gora sarađuju sa vama, razmjenjuju informacije, a vi ste praktično pod kontrolom neke druge države. Znači, nema logike, ostavimo se kampanje i špekulacije, ja mislim da ova špekulacija ima direktan cilj da opstruira crnogorski put ka NATO-u.

Podsjećam da je jedna od osnovnih nadležnosti Agencija za nacionalnu bezbjednost kontraobavještajna zaštita državnih organa koja obuhvata bezbjednosnu procjenu njihove ugroženosti sa različitih aspekata, pa i sa aspekta ugroženosti obavještajnih i subverzivnih djelatnosti. Agencija je takođe nadležna za suprotstavljanje djelovanju nosilaca obavještajnih aktivnosti i drugih država u cilju zaštita interesa nacionalne bezbjednosti, kao što sam rekao. Ovi, veoma važni poslovi Agencije zahtijevaju osmišljen i složen pristup i kontinuiranu posvećenost u cilju zaštite vitalnih nacionalnih interesa. Za lica koja se ispred Crne Gore upućuju na rad u DKP, odnosno za vojne predstavnike u inostranstvu, bezbjednosne provjere se u najvećem broju slučajeva vrše u postupku izdavanja dozvola za pristup tajnim podacima u skladu sa kriterijumima, propisanim zakonom o tajnosti podataka.

Postojanje bezbjednosnih smetnji procjenjuje posebna komisija u okviru ANB-a, a sa sadržajem bezbjedonosnih provjera, članovi Odbora za bezbjednost i odbranu mogu se upoznati u postupku vršenja parlamentarnog nadzora i tu nema nikakvih ograničenja. Vi ste član Odbora.

Što se tiče dijela vašeg pitanja u odnosu Vlade Crne Gore sa bezbjedonosnog političkog i državnog aspekta prema potencijalnom djelovanju agenata drugih zemalja, odnosno da li Vlada registruje u Crnoj Gori djelovanje stranih agenata, odgovorno tvrdim da Vlada insistira na punoj, pravnoj uređenosti i dosljednom poštovanju zakona, kojima se uređuje ova oblast, a i takođe ističem da smo u obavezi da postupamo i određujemo prioritete u skladu sa strateškim dokumentima Crne Gore, koje je usvojio ovaj parlament, a između ostalog jedan od tih strateških dokumenata je Strategija nacionalne bezbjednosti, a drugi je Strategija odbrane i nema nikakvih dilema u odnosu na ono što su

obaveze naše obavještajne zajednice i evo da kažemo, Agencije za nacionalnu bezbjednost.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Ja neću ulaziti u razrade tema koju nijesam ni ja stavio, stavila jeznačajna novinska agencija AP i ja mislim i ako je objavila laž, kako Vi kažete, i kako tvrdite, ali ste rekli jednu vrlo nepreciznu stvar za čovjeka vašeg ranga da to ima cilj da uspori put ka NATO-u. Ni jedna laž, ako partneri iz NATO-a vladaju materijom ne može vas zaustaviti pa i ako to AP piše. Tako da je ta informacija za mene nedovoljno ubjedljiva. Ja se sada neću baviti time, kao član odbora za odbranu i bezbjednost sam javno rekao i ponavljam sada da ovo zasluđuje razgovor sa direktorom Agencije za nacionalnu bezbjednost i sa vama, jer vi imate pristup tajnim podacima i dugogodišnji ste obavještajac ili šef obavještajnih službi da to pitanje raščistimo. Da vam kažem još nešto da me uputite da dosijee i Agenciju za nacionalnu, ANB jer moj stav je da ta služba je nereformisana i da je dalje pod kontrolom i vašom, Demokratske partije socijalista i nereformisana i to je jedan od razloga zašto nijeste dobili poziv za NATO. Ja vas mogu obavijestiti da sam svojim ušima čuo, a reći ću detalje na Odboru za bezbjednost da je bilo nedovoljno kredibilnih provjera za određene ljude koji su išli na određene destinacije i mi smo to provjeravali. Ali smo napravili problem što smo čekali da se sredi dokumentacija i da nam daju servirane podatke u koje ja ne vjerujem. Ali su nastupile određene smjene sa određenim posljedicama itd. Zato sam vas pitao tu, ne da me vi uputite da to tražim, da jednostavno kažem, da bilo je nedovoljno kredibilnih provjera i nijesam ih izrekao ja nego su ih izrekli ljudi iz značajnih bezbjedonosnih struktura Crne Gore i nijesmo išli u vanredne provjere zato što sam tražio to ja, nego neko iz vaših koalicionih struktura i to je fakat.

Dakle, tu se nešto dešava, molim vas špijunski rat između Obame i Merkelove koji traje i sada, zbog prisustva agenata čak u Ministarstvu odbrane Sjedinjenih, Njemačke od strane SAD-a govori da i članica i partner između sebe vode računa da zaštite svoj nacionalni interes. I nijeste mi odgovorili na pitanje i to je gospodin Nuhodžić prihvatio i to je neophodno da se kaže da li SAD preko svoje nacionalne bezbjedonosne obavještajne organizacije presrijeće internet i druge komunikacije i u Crnoj Gori, dakle i vas. To je javna tajna, o tome se govori. Preskočite vi to, ali ćemo o tome razgovarati.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Bulatoviću.

Prelazimo na pitanje koje je uputio kolega Abazović. Izvolite, kolega, do tri minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče, poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre, potpredsjedniče Vlade.

Moje pitanje je sljedeće:

Zašto se kasni u realizaciji dinamike predviđene u akcionim planovima Vlade za poglavlja 23 i 24? Koje institucije nijesu uspjele da ispune zadatke i kakve mjere namjeravate da preduzmete kako bi se dinamika realizacije predviđenih aktivnosti ubrzala, odnosno uskladila sa onim što je u akcionim planovima?

Obrazloženje:

Evidentno je da se kasni u primjeni akcionih planova za poglavlja 23 i 24 što je potvrđeno od strane Vašeg ministarstva iz kojeg je takođe najavljeno da bi moglo da dođe i do nekih novih korekcija vezano za te vremenske rokove. Kako se radi o problematici koja je najsloženija na našem evropskom putu i najznačajnija i o poglavljima od krucijalnog značaja za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, javnosti je važno pojasniti da li su akcioni planovi koje je Vlada usvojila bili preambiciozni, da li je to bio uzrok ili pak problem leži u nečemu drugom, kao što je nedostatak političke volje za aktivniju borbu protiv svih ovih pomenutih fenomena.

Ja zaista mislim da jedan i drugi, evo da se stavim u vašu ulogu, a vi će te imati svoje vrijeme da iskoristite samo čisto radi obrazloženja. Mislim da možda jesmo preambiciozno ovome pristupili. Možda ima krivice i na Parlamentu, ne želim ni to da prenebregnem, ali želim da konstatujem da vladajuću većinu čini vaša stranka sa koalicionim partnerima i samim tim odgovornost opozicije je manja, ako ona uopšte postoji. Što se tiče političke volje, ja zaista je ne vidim. Kada je u pitanju borba protiv organizovanog kriminala nijesu zakoni toliko loši bili do sada. Oni naravno trebaju da se mijenjaju, da se unapređuju ali svakako je bilo dosta prostora da ta borba bude očiglednija i da javnost zaista ima osjećaj da se nešto radi po ovom planu. To se ne dešava. Uz nedostatak određenih zakona koje su već u kašnjenju pomenuo bih Agenciju za antikorupciju koja treba da preraste u ono što je bio uskok u Hrvatskoj, koji je imao izvanredne rezultate, čini mi se i one najznačajnije za dobijanje punopravnog statusa članice Evropskoj uniji u Hrvatskoj, to se kod nas nije desilo. Da li vi zaista ste uvidjeli gdje

su ti problemi ilmat ćete prilikom da kažete i da li osjećate odgovornost zbog onoga što je sada već očigledno da se ona dinamika koja je zapisana neće moći ispoštovati?

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče, ja sada neću čitati predlog odgovora jer očigledno imamo problem sa vremenom. Odgovor je detaljan, vi ćete ga dobiti već ovih dana. Tamo su svi podaci u kojim mjerama se kasni, koje su mjere realizovane, koje su djelimično realizovane, koje se realizuju u kontinuitetu a gdje se kasni. Imaćete prilike da te podatke koristite. Ali želim u ocjenskom smislu da vam odgovorim na ovo pitanje.

Tačno je da smo kao administracija, uključujući Parlament, bili snažno motivisani da usvojimo akcione planove sa što više obaveza želeći da naše društvo brže reformišemo. To nije bila samo naša želja i naša ambicioznost nego ta ambicioznost je na neki način i podsticana od naših evropskih partnera jer, kao što znate, ovo je partnerski odnos, ovo nije jednostrani proces. S druge strane želim da vam kažem jasno svoje uvjerenje i svoju ocjenu da u ovom trenutku, bez obzira na neka kašnjenja, nema razloga za zabrinutost i da ispunjavanje obaveza iz akcionih planova ne ugrožava naš pregovarački proces. Naprotiv, naš proces pregovarački je intenzivan. Mi radimo svakoga dana na tim obavezama. Ovdje su eksperti Evropske komisije svakoga dana, bila je 7. i 8. jula delegacija Evropske komisije sa gospodinom Langeom. Imao sam s njim završnu analizu gdje je rekao: „Nemojte da brinete, stvari idu dobro“.

Treće, Akcioni plan nije statički dokument. Moguće je njega korigovati u hodu, a to znači ne samo da odustajete od obaveza koje ste definisali nego i da ugrađujete nove obaveze koje se nametnu kao dio pregovaračkog procesa i koje vam nameće situacija. Ali u ovom trenutku, o tome nema riječi. Mi ćemo tek nakon izvještaja o napretku u oktobru mjesecu vidjeti da li ima prostora i da li će biti potrebe da reduciramo naše planove u jednom i u drugom smjeru. Kao što znate, ne radimo samo po akcionim planovima, mi radimo po privremenim mjerilima, a ta privremena mjerila će biti u ocjenskom smislu prolazno vrijeme za naš kvalitet, odnosno za realne promjene u društvu kada su u pitanju reforme na polju vladavine prava. Dešava se nešto što nijesmo mogli da predvidimo ni mi ni Evropska komisija. Ovo je model i prvo iskustvo koje je ustanovila Evropska komisija i crnogorska administracija. Mi smo radili zajedno na jednom modelu koji će biti obavezujući

za sve druge koji se budu opredijelili za članstvo u Evropskoj uniji. I brojnih je bilo nepoznanica u tom procesu. Prema tome, kao što sam i rekao, realizacija akcionih planova, odnosno reforme na polju vladavine prava je put koji je težak, koji će dugo trajati, koji će imati i zastoja, imaće i uspona, ali ne može biti prekinut. Svi smo odgovorni za to, mi govorimo o poglavlju 23 i onako po percepciji i osjećaju se kaže Ministarstvo pravde. Naravno, mi smo ti koji nosimo teret ne samo obaveza nego i organizacije da bi se obaveze ispunile. Ali obaveze u poglavlju 23 ima i ovaj parlament. Zakon o finansiranju političkih stranaka biće u izvještaju o napretku vjerovatno definisano kao naše najozbiljnije kašnjenje. Taj zakon ste uzeli vi da radite, da ga je Vlada radila jer to pripada Vladi a ne Parlamentu, kao i neki drugi zakoni, možda to pitanje nebi bilo negativno. Ali, evo, da ne govorim o tom zakonu koji je kompleksan i koji je veoma važan sa aspekta ukupnih reformi, da kažemo Parlament kasni i u dijelu utvrđivanja etičkog kodeksa. Jeli tako, Damire?

Kada se tiče drugih obaveza tu je i Ministarstvo finansija, tu je i Ministarstvo ekonomije itd. Zbog toga smo formirali Savjet za vladavinu prava, da obezbijedimo kvalitetniju koordinaciju u institucijama za ispunjavanje ovih obaveza. I mi smo već imali jednu sjednicu i već se ti zaključci realizuju, ja sam zaista optimista. Prihvatajući odgovornost, prihvatajući kritiku, ne bježim od kritike, ne branim se, ima razloga za kritiku. Ali, ako vi uzmete u obzir činjenicu da u Ministarstvu pravde 12 službenika radi u ovom trenutku na 19 zakona, rekao sam koji su to zakoni, zaista je za svaku pohvalu i to je ozbiljan teret i realno je da postoje problemi, a posebno kada te zakone moramo slati Evropskoj komisiji na mišljenje, usaglašavanje u više iteracija itd. Dajemo više optimizma tamo gdje...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

I sa ubjeđenjem da Parlament kvalitetno obavlja svoju ulogu, znam to i već u srijedu imamo Kolegijum oko toga da formiramo radni tim.

Izvolite kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Ministre, ja nijesam uzalud vama uputio ovo pitanje, ne samo kao ministru pravde, nego kao i potpredsjedniku Vlade i kao nekome ko je jednaod najuticajnijih ličnosti unutar vaše stranke. I to su razlozi i vi zaista ne možete čak i da hoćete a meni je drago što nećete da pobjegnute od kritike. Znači odgovornost je na vama. Ja sam se ogradio,

mislim ne ogradio nego priznao i za Parlament, ali vi ovdje činite većinu. I ono što je, samo dozvolite, nadam se da nećete da činite još dugo, ali sad to momentalno je to činjenično stanje. Dobro, i to će se utvrditi vrlo brzo. Ali, ono što želim da kažem javnosti radi, nemojte da čini mi se šaljem pogrešnu poruku time što nijesmo donijeli etički kodeks ili što će lokalni akcioni planovi protiv antikorupcije koje, čini mi se, ni Opština Ulcinj nije donijela da riješe problem, odnosno da značajno utiču na poboljšanje u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. Ja to tako ne doživljavam, vi možete da pričate o štrikiranju i možete da pričate o dopadljivosti. Ali, ono koji je moj optimizam i kakav je moj doživljaj evropskih integracija jeste da mi ne treba da se reformišemo samo da bi dobili te štrikove, nego da bi naši građani osjetili benefite tih reformi. I za to tvrdim da nema političke volje za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, da u Tužilaštvu brojni predmeti stoje u fijokama. Zašto se to ne zapitate, da ste imali danas primjer, čitava crnogorska javnost je imala primjer da čuje da premijer ne zna za koga je potpisao 4.000.000 eura garancija. Da li za to treba neki spektakularan zakon ili spektakularan etički kodeks ili ne znam što? Ja mislim da ne, u redu korigovaćemo akcione planove. I to je nešto što moramo da uradimo, ali suština leži negde drugo. Vi ste svjesni političkog uticaja i na sudstvo i na tužilaštvo. Na kraju krajeva, nijeste željeli ovdje, vaše kolege nijesu željele da izaberemo državnog tužioca koji je bio kvalitetno rješenje. U redu to je legitimno pravo ali morate da snosite tu odgovornost. I nije stvar u tome da li ćemo mi da šaljem optimističke ili pesimističke poruke. Ja ponavljam da treba da pošaljemo istinite poruke. Istinita poruka jeste činjenica koju vi ne možete da me ubijedite u suprotno jeste da mi nemamo efikasnu borbu i čak ste to i vi izjavili prije možda 6 mjeseci ili godinu dana nije sad ni važno, nemamo sistematsku i efikasnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i to na visokom nivou. To je činjenično stanje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Idemo dalje. Na redu je kolega Pavlović. Izvolite do tri minuta.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodine ministre, protekla su četiri mjeseca od one oštre, ružne i za državu Crnu Goru veoma štetne javne polemike koju je vaša Vlada vodila sa ambasadam SAD-a zbog njihovog zvaničnog saopštenja u kome je rečeno da je pravosuđe SAD-a utvrdilo korupciju u privatizaciji Telekomu Crne Gore i u kome su nas Amerikanci pozvali da odmah procesuiramo korumpirane državne čelnike. Vaš je šef tada to oštro demantovao, pjenio i

prijetio svakome ko krene na njega i njegovu porodicu, specijalna tužiteljka Đorđina Ivanović je ekspresno ponovila da nema korupcije u privatizaciji Telekoma Crne Gore, a vi gospodine ministre, vi ste u ovom domu na moj poziv da se odredite prema tvrdnjama ambasade SAD-a, ovdje migoljili kao zmija, izbjegli da se opredijelite između Đukanovića, tj. korupcije i ambasade SAD-a, i na koncu ste saopštili da je naše tužilaštvo već zatražilo dokaze od američkog pravosuđa. Bilo je to u martu o.g. Šta ste i jeste li išta novoga saznali tokom protekla četiri mjeseca? Da li vi lično, gospodine ministre, konačno prihvatate činjenicu koju je Ambasada SAD-a navela u svom saopštenju da je američko pravosuđe utvrdilo korupciju u slučaju Telekoma Crne Gore? Jeste li dobili te nove dokaze, jeste li iz tih novih dokaza američkog pravosuđa koje ste u martu najavili, konačno saznali ko su korumpirani crnogorski zvaničnici na koje ukazuje zvanično saopštenje Ambasade SAD-a? Hoćete li kako to sada izgleda pokušati da aferu Telekom razdužite pred Briselom i Vašingtonom i tako što će te iz afere evakuisati vašeg šefa i njegovu sestru, a oštricu tobošnje istrage okrenuti na glavnoga bankara vašega režima, osobu koju su vaši tabloid Informer i druge režimska glasila već targetovali kao crnogorskog Miškovića? Jednom riječju da li vi gospodine Markoviću zaista mislite da će te one skandalozne sudove Vesne Medenice, koje su kritikovali ambasadori Evropske unije i SAD-a, ovo kukavičko postupanje tužilaštva oko afere "Snimak", afere "Listing" i oko drugih afera, ovu kapitulaciju crnogorske policije pred raznim kriminalnim klanovima i narko bandama od Bara dio Zagoriča, ovo sramotno divljanje Bebe Popovića i njegovog i vašeg "Informer", ovo katastrofalno stanje u obavještajnim službama koje vodi ekipa iz "Granda" i Roćenov "Crveni orkestar", konačno ovo odsustvo ključnih rezultata u ostvarivanju Akcionog plana borbe protiv korupcije, našta vas je Brisel već upozorio, mislite li da ćete sve to nadomjestiti nekom novom tužilačko-sudskom farsom ovog puta sa glavnim režimskim bankarom u naslovnoj ulozi? Šta vi mislite, gospodine Markoviću, sa kim vi pričate u Briselu i Vašingtonu? Mislite li da su oni vesla sisali...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Pavloviću.

Ministre Markoviću.

DUŠKO MARKOVIĆ.

Gospodine Pavloviću, ja u Vašingtonu i Briselu pričam sa onim ljudima i onog profesionalnog nivoa koji vi ne možete vidjeti ni na slici. Svoj odnos prema onome što oni kažu i što je njihova politika ne definišem u kafiću, kao što ga definišete vi. Najradije na

ovakav sadržaj ne bih odgovorio pa makar i prekršio Poslovnik jer govorite na veoma da kažem špekulativan i nedozvoljen način za parlament. Postavljajući meni pitanje, a vrijeđajući druge ljude nije korektno, posebno moje prijatelje, političke prijatelje i profesionalne prijatelje.

Prema tome, bilo bi korektno da se držimo činjenica i da se držimo onoga što je suština stvari i evo ja ću pokušati da pročitam odgovor koji sam pripremio prije svega zbog crnogorske javnosti.

U odgovoru datom na sjednici Skupštine od 27.marta o.g. između ostalog naveo sam da Crna Gora ostvaruje intenzivnu saradnju sa Sjedinjenim Američkim Državama. Tim povodom, gospodine Pavloviću, bio sam u aprilu, kao što znate, u Sjedinjenim Američkim Državama u Stejt departmentu, na visokom nivou imao sastanke sa direktorom FBI, direktorom Maršal službe i mnogih drugih službi i nigdje nijesam čuo ovo što vi kažete, a vi se obratite i tražite da vam kažu da li je tačno ovo što sam ja rekao. Ne, nasuprot, mi smo partneri i zajedno procjenjujemo da imamo probleme u različitim oblastima, posebno kada je u pitanju kapacitet i sposobnost organa za sprovođenje zakona i oni, na osnovu onoga što misle o nama i rezultata koje imamo u saradnji sa tim organima, spremni su da nas podrže i da nas finansiraju. I zbog toga nam je u Stejt departmentu rečeno da će strateški ugovor između Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država biti produžen u 2015.godini. Juče sam sa uvaženom ambasadoricom dogovorio da aneks tog ugovora potpišemo u septembru o.g. To ne rade Vlade, a posebno američke koje misle o nama ovako kako vi mislite. Takođe u odgovoru na poslaničko pitanje na koje se pozivate navedeno je da je Specijalni tužilac, ocjenjujući rezultate dosadašnjeg postupka, posebno dokazao da izviđaj u predmetu još nije završen i da se upravo od nadležnih organa Sjedinjenih Američkih Država očekuju dodatne informacije. Svakako sam i povodom vašeg današnjeg pitanja tražio odgovor od nadležnih institucija. U odgovoru koji sam dobio od tužioca za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina navodi se da u predmetu pod radnim nazivom Telekom, tužilaštvu nije dostavljena dodatna dokumentacija od strane nadležnih pravosudnih organa pa i američkih. Takođe, moram naglasiti da se u odgovoru tužioca navodi ocjena da iz do sada prikupljenih podataka, kako od strane nadležnih organa u Crnoj Gori tako i od nadležnih organa Sjedinjenih Američkih Država, Republike Njemačke, Republike Mađarske i Republike Slovenije, ne proizilazi osnov sumnje da je prilikom privatizacije Telekoma Crne Gore izvršeno bilo koje krivično djelo niti da je neko od odgovornih lica u Telekomu Crne Gore, niti od službenih lica u Vladi Crne Gore i sa njima povezanih lica, izvršio koruptivno krivično djelo koje se sankcioniše važećim krivičnim zakonodavstvom Crne Gore.

Razumijem vaše interesovanje za ovu temu. Nema tog saopštenja, nema tog novinskog članka, barem dok sam ja ministar pravde, kojima će se suditi i presuđivati ljudima. Samo se može suditi u zakonitom postupku i na osnovu zakona i obezbijeđenih dokaza. Pa i u Crnoj Gori, ovakvoj, kako god vi mislili o njoj.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Pavloviću. Možete do tri minuta, znači tri minuta, pa onda proceduralno.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Htio sam samo da vas zamolim da u stvari da posredno upoznam, očekivao sam da će te vi to uraditi, a da neposredno upoznam potpredsjednika Vlade i ministra pravde, da nije obavezan po Poslovniku da odgovori na pitanje koje je postavljeno ukoliko postoje neki razlozi zbog čega on misli da ne treba da odgovori zaslužuje taj odgovor, ali ga molim da se ne natresa na mene u okviru odgovora. Ili neka odgovori ili neka se ne natresa.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolega Pavloviću, daću vam proceduru.

Kolege, poslanici, gospodine ministre, ja ovdje nijesam policajac, ja hoću da usmjeravam, da podržavam, da radim na određen način da bi ovaj dom uistini bio dom gdje se pravi jedna polemika. Svako ima odgovornost za svoj nastup. Ja moram da kažem da je s jedne i sa druge strane bilo nešto što je moglo da bude na ivici nečega, što nije uobičajena jedna polemika. I zato vas molim, da završimo to kvalitetno sa argumentacijama i sa kvalifikacijama koje odgovaraju ozbiljnosti te same teme, kao što je integracija, kao što su mišljenja pojedinih velikih sila itd. i međunarodne zajednice.

Hoćete li vi?

Ali sam mislio da sam dovoljno rekao za sve.

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

U sklopu procedure ja bih se na samom početku zahvalio uvaženom potpredsjedniku Vlade i ministru pravde što je ipak dao odgovor na postavljeno

poslaničko pitanje i posebno slažući se sa njegovim obrazloženjem da to čini uvažavajući ovaj dom, uvažavajući potrebu javnosti da čuje odgovor na postavljeno poslaničko pitanje, a do kraja ga ljudski razumije, razumije zbog čega je imao dilemu da li uopšte da odgovara uvažavajući upravo intonaciju poslanika Pavlovića, njegovu terminologiju, uvrede prema onim ljudima koji danas ovdje nijesu prisutni, ali definitivno jasno je o čemu se ovdje radi. Vas gospodine Pavloviću boli zato što ste danas u prilici da na vaše neistine koje ponavljate više mjeseci danas čujete istine, čujete činjenice, čujete odgovore. I to je razlog vaše nervoze, upravo istina, na vaše neistine.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolega Simoviću, vi ste trebali da kažete u čemu je bila moja greška, ako je bila moja greška. Nemojte da ulazite u bočne polemike, molim vas. Znači, ako hoćete da mi pomognete, ako se slažete u redu. Dobro, tačno je kolega Pavloviću da je bilo određenih kvalifikacija na vaš račun od strane kolege Simovića, daj da idemo dalje. Znači, hoćete li da idete na komentar tri minuta u odnosu na ministra? Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Želim samo na početku da kažem gospodine potpredsjedniče zaista ja nebih reagovao da i gospodin ministar, a sada pogotovo gospodin Simović nijesu bili lično uvredljivi prema meni. To šta ja znam sa fotografije to ja znam, a nadam se da gospodin ministar koji je toliko godina bio na čelu špijunskog AMB ne zna šta ja znam sa fotografije. Ja se nadam, eto toliko makar ono što mi je u glavi da ne znate. Znam da znate mnogo toga drugoga ali valjda to ne znate. Način na koji ste se obraćali meni je uvredljiv bio a ovo od gospodina Simovića neću da komentarišem.

Dakle, gospodine Markoviću, slušajte infiltriranje organizovanog kriminala u javni, privatni sektor je ozbiljan razlog za zabrinutost, Izvještaj EK-a o napreku za 2013.godinu, znate to. Slažete se sa tim. To prihvatanje i slaganje nije presuda nikakva.

Gospodine Markoviću svi znamo da je ovo što nam poručuje EK tačno i da je mafija srasla sa vašim režimom. Sa režimom DPS-a i SDP-a. Sjetimo se samo Keljmendija kome se sada sudi na Kosovu, a koji je prije samo godinu - dvije ponosno isticao da je finansijski pomogao DPS i SDP u kampanji stvaranja ove države. Da se nijeste možda ogradili od toga, da nijeste demantovali to gospodine Markoviću. Mene je sramota, što je to tako, mene je sramota. Vi gospodine Markoviću najbolje znate da Keljmendi nije bio jedini narko bos kojega su DPS i SDP uključivali u izborne procese i projekat vječnoga opstanka na vlasti. Vi ste gospodine Markoviću, taj koji najbolje zna koliko je tom gospodine

potpredsjedniče ja stvarno ne mogu, molim vas umirite ih , vratite mi desetak sekundi. Nije u redu, ja sam vrlo uljudno ćutao.

Dakle, vi ste gospodine Markoviću taj koji najbolje zna koliko je tom istom cilju doprinisio recimo Brano Mićunović, pa Safet Kalić, Darko Šarić itd. Nebi me začudilo čak ni to da se uskoro pokaže da je ovaj aktuelni Kosmajac takođe bio vaš pomagač i finansijer u nekoj od predizbornih kampanja. Organizovani kriminal je integralni dio vašeg režima gospodine Markoviću. To znaju građani, zna to Brisel, a zna to i Vašington. Svi mi dobro znamo da je takozvana borba državnih organa sa korupcijom i kriminalom u stvari vaša unutarpartijska, tj. unutar koaliciona stvar. Zato je logično što se lista tužilačkih istraga formuliše u vašem partijskom i koalicionom vrhu. Baš kao što je logično, što se u vrhu DPS-a i SDP-a dogovaraju i kazne u pojedinim najznačajnijim sudskim slučajevima. Zato je u ovoj našoj Crnoj Gori postalo logično čak i to što se i pregovaranje o vlasti u Crnoj Gori svelo na cenkanje oko toga, hoće li se suditi bivšem gradonačelniku glavnog grada...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, izvinjavam se. Sami smo doprinijeli, sami ste doprinijeli da dodatno pitanje može minut. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Da nastavim. Gospodine Markoviću, kao što rekoh sve je to logično u Crnoj Gori koju ste vi napravili i slažem se da je to logično, ali to nije prihvatljivo za Evropu, baš kao što nije bilo prihvatljivo za NATO da prisluškujete njihove ambasadore, da im podmećete duple obavještajce, da podstičete napade na slobodne medije, da vodite prljavu kampanju protiv civilnog sektora. NATO je sasvim očekivano zaključio da DPS i SDP nijesu za NATO i nije vam uputio pozivnicu, a ako se popravite, tokom naredne godine oni će razmisliti i to je poruka koju su nam uputili.

Gospodine Markoviću, već godinu dana ja Vas upozoravam, mi iz PZP-a vas upozoravamo da sa takvim postupanjem nećete dobiti pozivnicu za NATO, a vi ste se smijali tada i govorili sigurno da dobijate pozivnicu. Ko je bio u pravu gospodine Markoviću? Sad se ne smijete, to je znak već značajnog uozbiljavanja. E, isto ovo što nam se desilo sa NATO-m može da nam se desi uskoro sa poglavljem...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Kolega Markoviću, da li želite pismeno da odgovorite ili sada do dva minuta?

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Dodatno pitanje ne zasluži pisani odgovor.

Prvo, gospodine potpredsjedniče, da se obratim vama. Cijenim da nijesam povrijedio Poslovník, iako je intonacija mog komentara na poslaničko pitanje gospodina Pavlovića imala malo jaču boju, ali to je prihvatljivo kada se razmjenjuju oštri ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Gospodine Markoviću, ja volim takav dijalog i dok sam bio poslanik, ali ne volim sad kad predsjedavam, a znam sigurno da dosta građana Crne Gore vole polemiku gospodina Pavlovića i Vas.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Vrlo rado prihvatam takvu polemiku, ali sam vrlo obazriv u ocjenama i nikada ne bih rekao gospodinu poslaniku Pavloviću, da se „natresa nada mnom“. To govori o njegovom kapacitetu u svakom smislu, ja govorim o političkom.

Gospodin poslanik je kontradiktoran sam sebi, on kaže ako se popravite 2015.godine bićete članica NATO-a. Znači, mi nijesmo daleko od NATO-a, mi smo u fazi članstva u NATO. Ostalo je još samo godinu dana, i slažem se ako uradimo ono što nijesmo uspjeli da uradimo bićemo 2015.godine članica. Da vas pitam, gospodine Pavloviću, ko je to donio odluku da ćemo u septembru biti pozvana članica NATO-a, ko je donio tu odluku? To je naš cilj, i naš interes, i naša politička potreba i mi smo je promovisali i radili na njoj, a paralelno tom interesu i cilju NATO je rekao da nema proširenja i čitavo vrijeme govorio da nema proširenja. I najznačajnije zemlje članice NATO-a su popustile pred našim rezultatima, popustili su pred našim napretkom i rekli - pravimo izuzetak, za godinu dana sprovodimo sa vama intenzivirani dijalog i ako bude sve u redu bićete članica NATO-a. Znači, mi smo napravili uspjeh, mi smo promijenili stav NATO-a u odnosu na politiku proširenja i ja imam puno razloga da se smijem, za razliku od vas koji ste razočarani.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Idemo dalje. Zahvaljujem na dinamičnoj polemici gospodina Pavlovića i gospodina Markovića. Sigurno da ćemo to nastaviti i na sledećoj vanrednoj sjednici u jesen, priča o NATO -u i evropskim integracijama biće i dalje tema.

Koleginice Jasavić, izvolite. Do tri minuta.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, poštovani gospodine Markoviću, bilo je interesantno slušati raspravu vašu i gospodina Pavlovića, iz razloga što ste Vi opterećeni novom funkcijom ministra kulture pa negdje sva ova priča o mafiji, o kriminalu organizovanom, o tajnim službama, o Ministarstvu pravde, o poglavlju 23 i 24 i na kraju kao kruna Ministarstvo kulture, ukazuje da je vaš profesionalni put bio zapravo od punog života do filma, pa ako se pojavi neki autorski projekat u Ministarstvu kulture koji bi obradio možda Štrpce ili Srebrenicu, ili nešto drugo što ću Vas pitati ili možda vezu organizovanog kriminala i vlasti da Vi budete kao ministar kulture spremni da finansirate, pomognete da se utvrdi i kroz ekranizaciju puna istina jer sada radite na utvrđivanju pune istine kroz ovo pravosuđe gdje pokušavate da Crnu Goru vodite putevima kojima svi želimo, ali Vam baš nešto ne ide onako kako smo mi ovdje svi konsenzusom se zalagali za evropske integracije.

Moje pitanje se odnosi na uspostavljanje saradnje Srbije, Crne Gore sa Srbijom u vezi sa intenziviranjem istraga ratnih zločina počinjenih u Srebrenici i Štrpcima da li Crna Gora ima i od kada oficire za vezu s Haškim tribunalom, kao i po kojim kriterijuma je lice izabrano ako je izabrano.

Ovo pitam iz razloga gospodine Markoviću, možete pričati sa gospodinom Vukovićem naknadno. Dajte uvažimo jedni drugi, držali ste lekciju ovdje o ponašanju pa se ponašajte onako kako Vi očekujete od drugih i uvažite poslanike, jer nemojte obraćati se samo poslanicima iz Demokratske partije socijalist dok mi iz opozicije pričamo jer imamo nešto da Vas pitamo. Ratno tužilaštvo iz Srbije će podići optužnicu za Štrpce i za Srebrenicu. Da li mi saradujemo sa Tužilaštvom u Srbiji i da li imamo oficire za vezu u Hagu? Ovo iz razloga što predstavnici Evropske komisije i Tužilaštva međunarodnog krivičnog tribunala su potpisali ugovor na regionalnoj konferenciji tužilaca u Briselu koja je održana 2009. godine kad su utvrđeni detalji samog projekta i dogovoreni konkretni oblici saradnje tužilaštva u regionu. Ovo pominjem zbog oficira za vezu koji trebaju da stvari budu ti ključni ljudi koji će dostavljati važnu dokumentaciju iz Haškog tribunala našim sudovima radi procesuiranja svih onih zločina koji su počinjeni a bilo ih je i na teritoriji

Crne Gore, govorim o Bukovici, o deportaciji, Štrpcima, Kaluđerskom lazcu, o Morinju, a definitivno je ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Jeste isteklo, kolegice, pa ćete u nastavku.

Izvolite, ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Prvo da ispravim uvaženu poslanicu, a mislio sam za to nema razloga jer nju zaista smatram vrsnim pravnikom. Ja nijesam ministar kulture, ministra kulture bira Parlament. Ja sam po ovlašćenjima Vlade samo zadužen da obavljam dio administrativnih poslova u Ministarstvu kulture da bi ministarstvo moglo da funkcioniše do izbora ministra. Prema tome, nijesam ministar kulture. Slažem se da je moj život veoma dinamičan i interesantan, mogao bi služiti za film, ali film o naporima i posvećenosti interesima svoje države i njenoj budućnosti.

U odnosu na vaše pitanje, u okviru pravosudne saradnje sa Republikom Srbijom u vezi sa istragom ratnih zločina počinjenih u Štrpcima, Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije u toku 2013.godine i 2014.godine ostvarilo je intenzivnu saradnju sa Odeljenjem za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina u Vrhovnom državnom tužilaštvu Crne Gore u pogledu dostavljanja određenih podataka i vršenja provjera koje se odnose na ovaj zločin. Saradnja u vezi slučaja Štrpci ostvarena je sa tužilaštvom Bosne i Hercegovine. Podsjećanja radi, povodom predmetnog ratnog zločina Viši sud u Bijelom Polju, postupajući po optužnici Višeg državnog tužioca u Bijelom Polju donio je presudu kojom je Ranisavljević Nebojša oglašen krivim i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju 15 godina, koja je presuda postala pravosnažna a osuđeni Ranisavljević Nebojša je kaznu na koju je osuđen u cjelosti izdržao.

Kada su u pitanju ratni zločini izvršeni u Srebrenici, Odeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina je na osnovu protokola zaključenog 29.04.2014.godine između Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore i Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saradnji u gonjenju učinilaca krivičnih dijela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, ostvarilo saradnju sa Tužilaštvom Bosne i Hercegovine u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći prikupljajući podatke i obavještenja koja su od važnosti za postupke koji se vode u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, a odnose se na ratne zločine u Srebrenici. Znači, postoji protokol, postoji saradnja, razmjenjuju se podaci.

U odnosu na dio poslaničkog pitanja koji se odnosi na oficira za vezu sa Haškim tribunalom, Vrhovni državni tužilac Crne Gore je sa glavnim tužiocem Haškog tribunala, još 2007.godine, gospođom Karlom del Ponte potpisao memorandum o razumijevanju u upotrebi sistema za elektronsko objelodanjivanje na osnovu kojeg je Haški sud omogućio kancelariji Vrhovnog državnog tužioca pristup dokumentima u svom posjedu u skladu sa Statutom Suda, Pravilnikom o postupku i dokazima suda i svim drugim mjerodavnim odlukama takođe istog suda, pri čemu je kao kontakt osoba od strane Vrhovnog državnog tužioca Republike Crne Gore, određen zamjenik osnovnog državnog tužioca koji govori strane jezike i informatički je obrazovan i koji je u Haškom tribunalu obučen za pretragu baze podataka Tribunala. U dosadašnjem periodu taj tužilac je, ne govorim o njegovom imenu sa razlogom, pretpostavljate, u više navrata ostvarivao neposrednu saradnju sa ovlašćenim licima tribunala u Hagu i vršio pretragu baze podataka. Znači, i po jednom i po drugom osnovu postoji intenzivna saradnja i sa Tužilaštvom Bosne i Hercegovine i sa Tužilaštvom Srbije i sa Haškim tribunalom pa i kroz određivanje oficira za vezu koji je zamj... dio osnovnog državnog tužioca. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Počeo sam da vam zavidim što imate takav posao da možete da ostvarite filmsku karijeru, ali nijeste rekli kojim žanrom volite da se bavite, da li triler, kriminalni, ljubavni, socijalni, istorijski.

Izvolite, kolegнице Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Gospodine Markoviću, meni je gospodin Vuković pokušao da odvuče pažnju da dok ste Vi govorili pokušao da animira mene da razgovaram sa njim. Za razliku od Vas, ja sam Vas pažljivo pratila i nijesam dozvolila gospodinu Vukoviću da me dekoncentriše. Zašto? Zato što je ovo vrlo važna tema, ovo je vrlo važna tema iz razloga što naš Zakonik o krivičnom postupku podrazumijeva da se može ponavljati krivični postupak na štetu okrivljenog ukoliko se iznesu nove činjenice ili podnesu novi dokazi koji su sami za sebe, ili u vezi sa ranijim dokazima podobni da prouzrokuju osudu lica koja je bila oslobođena i njuhovu osudu po strožem krivičnim zakoniku. Ponavljanje krivičnog postupka na štetu oslobođenog ili osuđenog lica nije dozvoljeno, ako je protokol više od šest mjeseci od dana kada je tužilac saznao za nove činjenice i nove dokaze. Zašto ovo pominjem? Zato što

sam pomenula ratne zločine koje su se dešavale na teritoriji Crne Gore, oficir za vezu je vrlo važna osoba. Važna je osoba iz razloga što imamo i rok u kome se mogu pokrenuti, ponoviti krivični postupci i ako je pravosnažno okončan, ovdje su neki postupci pravosnažno okončani. Ja smatram da oni nijesu urađeni kako treba i smatram da moraju ponovo da se rade, i moramo pribaviti dokumentaciju i dokaze iz Haškog tribunala, znam da će nam Haški tribunal izaći u susret, jer je njegov osnovni cilj da prenese stečajna iskustva i jačanje kapaciteta nacionalnih pravosuđa. Glavni zadatak oficira za vezu je uspostavljanje direktne komunikacije između njihovih tužilaštava i tužilaštava Haškog tribunala, ne ova indirektna komunikacija o kojoj ste Vi govorili i ako ste rekli da je potpisan Sporazum i meni je to poznato, ali mi nećemo samo da imamo u vidu taj vid saradnje nego očekujemo da kao što je i Srbija, i Hrvatska, Bosna i Hercegovina, ja imam ovdje i podatke i imena koga je poslala sve u Haški tribunal ja hoću da mi imamo tamo kompetentnu osobu koja će na kvalitetan način da pribavi dokaze, a ne kako to vama odgovara da prikrije dokaze jer ste Vi u domenu ratnih zločina činili sve da se ne utvrdi krivična odgovornost, pa imamo oslobađajuće presude koje, ponavljam, u slučaju dostavljanja novih dokaza u skladu sa zakonikom o krivičnom postupku mogu da se obnove i da se utvrđuje ponovo krivična odgovornost, jer oficir za vezu vrši neposredne pretrage baze podataka Haškog tribunala i u konstantnim kontaktima sa tužiocima, istražiteljima Haškog tribunala identifikuje, pronalazi dokumenta koja će doprinijeti jačim dokazom materijala, u konkretnim predmetima ratnih zločina, kao i rad na predmetima u kojima se eventualno može očekivati pokretanje krivičnih postupaka pred domaćim sudovima.

Očekujem da to bude kompetentna osoba, da se to kvalitetno odradi, jer ćemo pratiti i rad tog čovjeka kao što ćemo pratiti vaš rad, tražićemo da se svi dokazi koji se pribave iz Haškog tribunala ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice.

Poslednji poslanik kolega Miljanić. Izvolite, kolega.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, potpredsjedniče Vlade Markoviću, kolege i kolegice poslanici, građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam Vma sledeće poslaničko pitanje:

Da li ste iz evroatlantskih struktura dobili sugestije da reformišete bezbjednosne službe odstranjivanjem određenog broja pripadnika službi povezanih sa organizovanim kriminalom i stranim obavještajnim službama?

Obrazloženje: Ovo pitanje sam mogao postaviti takođe i ministarki odbrane i ministru unutrašnjih poslova. Odlučio sam se ipak da ga postavim Vama zato što ste Vi u Vladi odgovoran za poglavlja 23 i 24 i najodgovorniji u ovoj čitavoj našoj borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Kolega Bulatović je u jednom dijelu postavio slično pitanje, ja i on se razlikujemo vezano oko atlantskih integracija ali mislim da je obrazloženje ovoga svega vrlo slično. Imali smo tu agenciju Asošijeted pres, imali smo to pisanje, to je ozbiljna američka novinska agencija, znači nije neka od lokalnih pa da kažemo i da je možda neozbiljna, vrlo je ozbiljna i relevantna gdje je rečeno da u Crnoj Gori postoji između 25 i 50 ruskih špijuna. Nije rečeno nigdje da su svi ti špijuni iz ANB. Rečeno je da su iz bezbjednosnih službi. Ako bi bili svi za ANB onda bi to značilo da je čitav ANB ne crnogorska nego ruska obavještajna služba tako da je to prosto nemoguće, ali da toga vjerovatno ima i smatram da ima. I ne znam kako ste Vi uopšte za tri do četiri dana ili pet dana ovo, od obavljanja vijesti, saopštili da toga eksplicitno nema, ne samo ruskih nego nikakvih. Vrlo je teško saopštiti to na takav način, smatram da je to mogao da saopšti Vrhovni državni tužilac Crne Gore, jer se radi o veoma teškom krivičnom dijelu o podrivanju Ustava Crne Gore, špijunaža je veoma teško i kažnjivo krivično djelo, smatram da se Vrhovni državni tužilac trebao uključiti ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala vam, gospodine Miljaniću.

Čitava reforma bezbjednosnog sektora u sklopu sa našim evropskim i evroatlantskim integracijama sprovodi se na osnovu dokumenata koje smo zajednički utvrdili između ostalog i sa našim partnerima. To je logično ako želite u NATO. Obavještajna zajednica svake države je značajan segment NATO zajednice i mi smo slijedeći naše opredeljenje prihvatili sve ono što su standardi NATO i na planu obavještajnog djelovanja kako bismo našu službu pripremili za trenutak kada Crna Gora bude postala članica NATO-a, jer u tom trenutku, a naravno u ovoj fazi pridruživanja, obavještajni interesi se preklapaju i u najvećem dijelu su zajednički kada je u pitanju NATO

odnosno države članice NATO-a i Crne Gore. Dakle, ne postoji nijedan direktan zahtjev koji se tiče toga da su reforme uslovljene da eliminišemo neku strukturu koja je povezana, kao što ste rekli, sa organizovanim kriminalom i korupcijom, posebno sa aspekta imena, ali u akcionom planu koji je utvrdila Vlada postoji obaveza jačanja personalnog kapaciteta, kadrovske kapaciteta Agencije koji znači podmlađivanje, zbog toga što u novoj zajednici u kojoj želimo biti ne možete funkcionisati operativno ako ne znate jezik ili ne razumijete savremeni način informatičkog komuniciranja. Tako da ta vrsta obaveza u našim strateškim dokumentima postoji i ako ih budemo ispunili naša obavještajna zajednica će biti sastavni dio obavještajne zajednice NATO-a.

Želim da Vam kažem da u izvještaju o napretku po četvrtom akcionom planu, i ja sam čak bio iznenađen kad sam ga čitao, veoma pohvalno se govorilo o rezultatima koje smo u međuvremenu postigli, i vladavini prava, i reformi obavještajnog bezbjednosnog sektora i odbrane, i jačanju povjerenja u NATO kada je u pitanju naša javnost.

Želim da vam takođe kažem da smo imalo smo prilike da zatražimo upite vezano za ove novinske špekulacije, od naših partnera. Prije svega oni su izrazili čuđenje. Nikada nijesu čuli taj podatak i tu činjenicu, a kao što znate ... naš ključni partner na planu reformi kada je u pitanju pridruživanje. Prema tome, rekao sam i nešto što je gospodin Bulatović osporavao, mi smo sada na terenu jednog hvatanja, ključnog iskoraka kada je u pitanju Crna Gora, mnogi su zbog toga nervozni i u Crnoj Gori, i van Crne Gore. Obavještajna kampanja koja ima za cilj da umani rezultate ili pojača sumnju u naše sposobnosti će biti na sceni ne samo povodom ovog slučaja nego i drugih slučajeva, ali država i njene institucije su otporne. Pokazali smo u vrijeme raspada bivše Jugoslavije i ataka na crnogorske interese da smo sposobni da odgovorimo na te izazove i subverzivne aktivnosti i danas da budemo gdje smo, dvije godine u procesu pregovora sa Evropskom unijom i godinu dana od članstva u NATO-u. To je ipak nešto što pokazuje da Crna Gora ima potencijal i vrijednost. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Primjetio sam da su naj komšije koji su stranci, koji su kupili stanove u Budvi i žive tamo i da su ratovali na mnogim destinacijama gdje ima dosta toga lošeg i ružnog.

Izvolite, kolega Miljaniću.

ZORAN MILJANIĆ:

Gospodine Markoviću, smatram i mislim da ste Vi dobili spisak sa egzaktnim imenima, to je moje pravo da mislim i da smatram i da vam kažem. I ne samo Vi. Vrijeme će pokazati kako će ti ljudi biti odstranjeni iz službe. Da li će biti odstranjeni na način kako vi kažete podmlađivanjem, neznanjem stranog jezika, to će biti vjerovatno jedan paravan da bi se saopštili pravi razlozi zašto se ljudi odstranjuju, odnosno da su saučesnici, saradnici, organizovanog kriminala i korupcije. Vjerovatno su imali do sada nekih zasluga pa će se nešto na tom planu i peglati.

Opet da kažem oko ruskih špijuna, mislim da ima ljudi koji su sarađivali sa ruskom službom. Znači da u Zakonu u Agenciji za nacionalnu bezbjednost bitna stavka je da se Agencija bavi ekonomskom bezbjednošću Crne Gore. Kako se bavila u slučaju Aluminijskog kombinata, vidjeli smo. Znači, država Crna Gora je platila preko 100 miliona garancija i sada vodimo arbitražne postupke, Agencija je mogla na vrijeme da ukaže šta se tamo radi i do ovoga ne bi došlo. Nadam se da ćemo se složiti.

Isto tako vezano za ove pripradnike organizovanih kriminalnih grupa svi su bili ovdje. Šarić je bio, Kalić, Keljmendi, boravili, bavili se biznisom, nikome ništa, upozoravani smo sa raznih adresa. Nije se moglo dokazati. E, sada ima jedna mala promjena. Dođoše nekoliko pripadnika tih kriminalnih grupa, u zadnje vrijeme, isti dan su privedeni i protjerani iz Crne Gore. Zar to se nije moglo uraditi i u slučaju ovih ranijih vođa kriminalnih grupa?

Učimo, ali Crna Gora plaća, Crna Gora plaća vašu školu, debelo je plaća. Ne znamo kada ćemo naučiti, kada ćemo naučiti.

Druga stvar, sve se vadimo na zakone, donijećemo zakone, donijećemo akcione planove. Rekao sam ovdje 100 puta i 101. put ću reći, većina akcionih planova i većina zakona koji se donose su dobri, dobri su i usklađuju se i sa ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Miljaniću.

Gotovo je sa ovim pitanjima upućenim ministru Markoviću. Vidimo se u oktobru, napunite baterije, interesatan ste sagovornik i dobro je dok ste interesantni. Pozdravljam vas.

Ministar Numanović je imao jedno pitanje i zamolio je, zbog obaveza koje ima u petak, da to danas završimo. Pozdravljam ga.

Poslanik Nimanbegu je uputio pitanje. Izvolite, kolega, do tri minuta.

GENCI NIMANBEGU:

Poštovani potpredsjedniče Raduloviću, poštovane kolegice i kolege, poslanice i poslanici, poštovani ministre Numanoviću,

U skladu sa članom 87 Poslovnika za ovu sjednicu uputio vam sljedeće pitanje:

Koje aktivnosti Ministarstvo za ljudska i manjinska prava planira da preduzme u cilju koordinacije aktivnosti za upis studenata iz Crne Gore na državne univerzitete u Albaniji i na državni Univerzitet na Kosovu?

Koji su razlozi rukovodili da ove upisne godine Ministarstvo prekine aktivnosti, a to je posredovanje za upis studenata iz Crne Gore koji su srednju školu pohađali na albanskom jeziku, na univerzitetu u Albaniji i na Kosovu?

Obrazloženje: Pored pismene urgencije koju sam uputio kao poslanik, a posebno kao predsjednik Nacionalnog savjeta Albanaca u Crnoj Gori u vezi ovog pitanja vašem Ministarstvu i Ministarstvu prosvjete moram iskazati nezadovoljstvo što je bez pojašnjenja aktivnost negdje zaustavljena i pored dogovora od 11. juna 2014. godine, koji smo postigli sa Vašim ministarstvom i Ministarstvom prosvjete za zajednički nastavak pomoći studentima prilikom upisa na pomenute univerzitete kojim smo definisali i dalje korake koje su trebali preduzeti.

Kako je dio ovogodišnjih maturanata očekivao istu proceduru, kao i ranijih godina, prekid tih aktivnosti bez pravovremene najave mogao je negativno uticati na određeni broj studenata da naiđe na prepreke za upis na fakultet.

Poštovani ministre i poštovana javnost bi trebala znati da u nedostatku obrazovnih institucija visokoškolskih na albanskom jeziku u Crnoj Gori veliki broj maturanata koji srednju školu završavaju na albanskom jeziku su zainteresovani da školovanje nastave na univerzitetima u Albaniji i na Kosovu. Do ove upisne godine Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je posredovalo kod upisa na fakultetima u Albaniji, dok se za upis na Kosovu davale preporuke za studente koji se nijesu uspjeli tamo upisati redovnim putem. Nacionalni savjet Albanaca je svakodnevno kontaktiran od roditelja budućih studenata zbog informacija i pomoći oko registracije i s toga sam uputio ovo pitanje da javnost obavijestimo oko daljih procedura i stava koje Ministarstvo ima ovim povodom.

Takođe želim i Vas ministre i javnost obavijestiti da sam u međuvremenu, u ponedjeljak, već bio u Ministarstvu prosvjete Albanije, tamo obavio razgovor u svojstvu predsjednika Nacionalnog savjeta Albanaca oko upisa i posebno oko kvota za ovu školsku godinu i da sam preduzeo aktivnosti da se ne bi stvorio prazan prostor oko registracije studenata. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Nimanbegu.

Izvolite, ministre, do pet minuta.

SUAD NUMANOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče, zahvaljujem na razumijevanju da danas odgovorim na ovo jedno poslaničko pitanje uvaženog poslanika Nimanbegua, pozdravljam poslanike i poštovane građane.

Dakle, pitanje je bilo da li je Ministarstvo prekinulo aktivnosti na obezbjeđivanju kvota za upis studenata crnogorskih državljana na univerzitate u Albaniji. Moj odgovor je ne. Te aktivnosti, podsjećam vas, traju već nekoliko godina unazad i želim da vas podsjetim da smo mi tokom 2013. godine imali tu intenzivnu saradnju sa Ministarstvom prosvjete i sporta Republike Albanije i kao rezultat tih aktivnosti uspjeli smo da tokom prošle godine, školska 2013/2014. od odobrenih 268 kvota iskoristimo 86 kvota gdje su studenti odnosno naši građani upisali, iskoristili tu mogućnost odobrenih kvota. U međuvremenu u martu 2013. godine potpisan je sporazum na nivou Ministarstva obrazovanja Vlade Crne Gore i Ministarstva obrazovanja Republike Albanije i kao rezultat tog potpisanog sporazuma postala je potreba za jednom informacijom koja je išla prema Vladi i koja je proizvela obavezu da onaj ko je nadležan, a to je Ministarstvo prosvjete, da vodi računa o toj upisnoj politici svih studenata pa i studenata koji studiraju u Albaniji i dogovorili smo se, odnosno zaključkom Vlade se obavezali da zajedno Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava nastave te aktivnosti. Kao što ste i sami rekli, vi ste išli ispred Nacionalnog savjeta i mi smo obavili konsultacije sa Ministarstvom prosvjete Republike Albanije. U načelu se dogovorili o nastavku te saradnje. Ministar Stijepović i ja smo potpisali jedno učtivo pismo uz zahvalnost za sve do sada odobrene kvote i za ustupak studiranja naših građana u Republici Albaniji. Očekujem od njih pisani odgovor i termin održavanja. Najvjerovatnije će to biti početkom septembra kada će oni odrediti broj kvota, a naši studenti, građani Crne Gore će moći, kažem i tokom ove upisne 2014. i 2015. godine da apliciraju i da studiraju u Republici Albaniji. Dakle, ni jednog momenta nije zaustavljen proces ni sa nivoa Ministarstva za ljudska i manjinska prava. Mi smo ove godine preuzeli obavezu da zajedno, ponavljam sa Ministarstvom prosvete, ko je i nadležni i ko treba i ubuduće da vodi te aktivnosti, kažem ove godine zajedno to radimo.

Što se tiče Republike Kosova, Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo za ljudska i manjinska prava nije vodila te aktivnosti oko upisne politike. Prema mojim nezvaničnim informacijama, albanski savjet je vodio te aktivnosti. Mi smo toj djeci davali svakako preporuke i evo jedan dobar dio je upisivao Fakultet i na Univerzitetu u Prištini, ali moja

preporuka da mi trebamo svi zajedno da steknemo pretpostavke i mogućnost da se kao i sa Republikom Albanijom tako potpiše sporazum između Ministarstva prosvete Republike Kosova i Vlade Crne Gore i na taj način da jedino moguće resorno ministarstvo obrazovanja vodi tu upisnu politiku. Ovo, prije svega govorim iz jednostavnog razloga što ovakve stvari, to sam rekao kada sam došao na čelo ovog ministarstva, da ne treba da vodi Ministarstvo za ljudska i manjinska prava ovu upisnu politiku i da ne treba da vodi ove aktivnosti, nego treba da vodi Ministarstvo prosvjete i na sreću, evo sa potpisanim Sporazumom stvorile su se pretpostavke da to radimo sa Republikom Albanijom, ali to treba da radimo i sa svim drugim državama. Prosto je nemoguće na neki drugi način...sistemske voditi tu upisnu politiku koja mora da bude kompatibilna i sa naših tržištem radajer sada imamo neke pojave da imamo veliki broj studenata koji su završili fakultete, a koje naše tržište rada ne traži ili sigurno u dugom nizu godina neće moći...

PREDŠEĐAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, gospodine ministre, zahvaljujem i na pisanom odgovoru koji sam dobio, pošto sam vam postavio pitanje ovdje, tako da ga nijesam uspio detaljnije analizirati, ali ono što je evidentno, ovdje moram reći da ste i sada na kraju odgovora rekli da vi smatrate da vaše ministarstvo ne treba da vodi ovu upisnu politiku, nego da to treba da Ministarstvo prosvjete i u tom prelazu ili nadležnosti ili aktivnosti ja sam iz te namjere i uputio urgenciju početkom juna mjeseca i dogovor je bio da vaša ministarstva zajednički pošalju dopis kojim bi se Ministarstvo prosvjete u Albaniji obavijestilo. Ali, ovdje zbog istorije i zbog javnosti moramo imati na umu dvije stvari što se dešavalo ranije ili koje su evidentne za način kako će se ovo odvijati.

Kao prvo, na žalost moram primijetiti i obavijestiti vas da ranija ministarstva za manjine, govorim zbog više ministara koji su bili u nadležnosti su često zloupotrebljavali ovu upisnu kvotu na način da su partijski govorili da je neka partija upisala neke studente u Albaniji ili na univerzitetu, što je neprihvatljivo i vidim da se slažete i vi sa mnom. Iz toga treba napraviti na taj način, na kraju krajeva kvotu daje Univerzitet u Albaniji i državni univerzitet na Kosovu. Kako stoje stvari, što je još ovdje važno? Važno je da mi i zbog tržišta i zbog potreba vidimo da je različita pozicija Albanaca koji studiraju na univerzitetima u Albaniji i na Kosovu, jer oni nastavljaju školovanje koji su započeli osnovno i srednje na vlastitom jeziku.

Ovdje nema tih institucija da bi mogli nastaviti školovanje i prilika je da i vaše ministarstvo i predstavnici političkih partija, nacionalni savjeti da vidimo koja bi trebala da bude sudbina ovog Učiteljskog fakulteta koji je ovdje u Podgorici, jer izgleda da i on proizvodi kadrove za tržište koji nemaju prolaz na tržištu i izuzetno je mali broj.

Stoga sam i ovo pitanje uputio da analiziramo situaciju, jer smatram da je uloga Nacionalnog savjeta ovdje ključna zbog načina kako je on sastavljen. Tu su predstavnici, lideri svih političkih partija, ali i elektori koji su dobili podršku određenog broja svojih sunarodnika da budu predstavljeni i da na pravi način vidimo u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje, u saradnji sa drugim organima, da vidimo ko je i kakve kvote na kraju i da predložimo univerzitetu...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem, potpredsjedniče, samo da bih dovršio misao. Zbog te upisne politike ne treba niko da snosi neki oreol ili da su studenti zahvalni, nego jednostavno moramo sve ove aktivnosti harmonizirati, propušten je nažalost jun i jul. Na Kosovu nije krivica niti Nacionalnog savjeta ni vašeg ministarstva, tamo su izbori i postizborna dešavanja, tako da nema otprilike baš tamo partnera, ali za javnost da je tamošnji univerzitet odobrio kvote u smislu da mogu se upisati ili kandidovati kao i svi građani Kosova na univerzitetima, tako da u vašim aktivnostima da koordinišemo šta ćemo za sljedeću godinu imati kao zajednički zahtjev prema univerzitetima i ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Nimanbegu, hvala ministre na prisustvu. Sa ovim smo danas završili sa radom. Sjutra u 10 ura sa pitanjima upućenim ministru Lazoviću. Prijatno.

24.07.2014. u 10.10h

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolege, uvaženi potpredsjedniče Vlade, dobar dan.

Nastavljamo po uobičajenom ritmu.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministar za informaciono društvo i telekomunikacije dr Vujica Lazović prvi će odgovarati na pitanja poslanika.

Dva pitanja postaviće kolega Velizar Kaluđerović.

Izvolite, kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani potpredsjedniče Vlade Lazoviću, poštovani građani,

Jedno od dva poslanička pitanja koje sam postavio resornom potpredsjedniku glasi:

Koliko su na dan otvaranja stečaja iznosila ukupna potraživanja KAP-a uz navođenje naziva i iznosa duga svakog dužnika KAP-a ponaosob, čiji je dug veći od 50.000 eura?

Koliki iznos od ovih potraživanja KAP-a je do sada naplaćen i od kojih dužnika, uz navođenje iznosa naplaćenog potraživanja od svakog dužnika ponaosob?

Koliko dužnika je utuženo, na koji iznos i koliko potraživanje je naplaćeno po sudskim predmetima?

Koliki je ostvareni obim proizvodnje u KAP-u od otvaranja stečaja do sada; koliki su ostvareni ukupni prihodi i ukupni rashodi KAP-a u tom periodu, uz navođenje ključnih stavki koje čine prihodnu i rashodnu stranu?

Koliko iznose fakturisana potraživanja Montenegro bonusa prema KAP-u za period od uvođenja stečaja do sada i koliko je od tih potraživanja KAP platio Montenegro bonusu?

Da li je iz Budžeta Crne Gore u periodu od otvaranja stečaja do sada vršeno bilo kakvo plaćanje po osnovu poslovanja KAP-a i, ako jeste, koliko je, kada i kome izvršeno to plaćanje?

Kada se očekuje okončanje stečajnog postupka u KAP-u, na kojoj će adresi biti novo sjedište KAP-a nakon prodaje njegovih nepokretnosti i pod kojim nazivom, odnosno firmom će KAP poslovati nakon prodaje imovine?

Za ovih minut i po koliko mi je još ostalo da kratko obrazložim moje poslaničko pitanje.

Jasno je da je moja namjera da se skeniraju ključna dešavanja u Kombinat u aluminijuma u periodu od uvođenja stečaja 8. jula prošle godine, za ovih godinu i pola mjeseca još. Dakle, javnost već zna da je, nažalost, u trenutku otvaranja stečaja KAP dugovao nešto preko 360 miliona evra. Zna se šta se desilo sa prodajom imovine KAP-a, tome smo svjedoci ovih dana, ali predmet mojeg pitanja u ovom trenutku je kolika su potraživanja Kombinata, ko to duguje Kombinat, što je Stečajna uprava učinila da naplati. Pominje se oko 150 miliona potraživanja. Kakav je odnos Montenegro bonusa ili prevedeno, pošto je on 99% u državnom vlasništvu, kako je država prošla za vrijeme otvaranja stečajnog postupka?

Na kraju, informacija o tome kakva je sudbina Kombinata i u pogledu toga gdje će i na kojoj lokaciji biti njegovo novo sjedište, s obzirom da je postojeću lokaciju, gdje je sadašnje sjedište Kombinata prodao preduzeću iz Nikšića, a u odgovoru, upravo Vašem, na jednom od mojih prethodnih poslaničkih pitanja ste naglasili da je prodata samo nepokretnost KAP-a a da je KAP kao pravno lice nije prodat, dakle do daljeg on će i dalje poslovati.

Da čujemo odgovor.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Kaluđeroviću.

Samo da napomenem ono što već i znamo da ćemo striktno poštovati vrijeme za postavljanje pitanja, za odgovore ministara i, naravno, za komentare, 3, 5, 3 minuta. Izvolite, potpredsjedniče Lazoviću, pet minuta za odgovor.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici,

Na pitanje uvaženog poslanika Kaluđerovića u startu bih želio da dam komentar, kao što vidite pitanje je dosta obimno i precizan odgovor na sve ovo što je gospodin Kaluđerović pitao zahtijevao bi više vremena nego što je Poslovníkom predviđeno, ali ću u pisanoj formi dostaviti sve detalje. Ovom prilikom ću se fokusirati na sljedeće.

Dakle, ukupna potraživanja Kombinata aluminijuma Podgorica prema drugim pravnim licima na dan otvaranja stečajnog postupka nad KAP-om, tačnije na dan 8.07.2013. godine iznosila su 109.754.039 eura. Naznačeni iznos potraživanja odnosi se na domaće kupce 574.509,00 eura, na ino kupce 258.636 eura, na "Vektru Montenegro" 2.925.788 eura; na Preradu D.O.O. 37.127.366 eura; na "Fak" Kolašin DOO 6.601.983 eura, na Kovačnicu DOO 4.744.364 eura; na Rudnike boksita Nikšić 55.997.119 eura i na FTI 1.524.274 eura. Ukupna potraživanja Kombinata aluminijuma Podgorica na dan kada je otvoren stečajni postupak a koja se ne mogu naplatiti sudskim putem, zbog zastarjelosti, koja je nastupila prije otvaranja stečaja, iznose 2.260.940 eura.

Ukupna potraživanja KAP-a u stečaju koja su utužena a koja su predmet sudskih postupaka pred Privrednim sudom u Podgorici iznose 50.664.376 eura. Pregled sudskih postupaka gdje je AD KAP - stečaj – tužilac, a koji su u toku pred Privrednim sudom u Podgorici, pošto je lista malo duža, dostaviću vam u pisanoj formi.

Zbog složenosti i obimnosti ovog stečajnog postupka, kao i ogromnog broja sporova po tužbama povjerilaca, čija su potraživanja osporena, nemoguće je predvidjeti kada će se okončati stečajni postupak nad stečajnim dužnikom Kombinatom aluminijuma Podgorica.

Kao što znate, mi smo prije skoro više od dvije godine dobili novog partnera za Željezaru i on je novi vlasnik Željezare, a u Željezari još uvijek traje stečajni postupak. Mislim da je to i jedan od razloga zbog kojeg se pripremamo na izmjenu Zakona o stečaju. Obim proizvodnje od uvođenja stečaja u KAP-u od 30.06. 2014. godine je 45.772 tone aluminijuma. Prihodi od prodaje aluminijuma iznose 70.071.116 eura. Rashodi za nabavku sirovina za proizvodnju iznose 70.916.872 eura. Rashodi ličnih primanja iznose 8.369.247 eura, a ostali rashodi iznose 3.161.158 eura. Montenegro bonus nema fakturiranih potraživanja prema KAP-u jer je on upravljao proizvodnjom shodno ugovoru o poslovno-tehničkoj saradnji. Montenegro bonus je imao obavezu dostavljanja specifikacije

opravdanosti svih prihoda i rashoda za dokumentaciju i za dokumentaciju će biti sačinjeni izvještaj, tj. ekspertska potvrda po tom pitanju.

Ministarstvo ekonomije je angažovalo revizora sa zadatkom da sačini analizu specifikacije sredstava utrošenih za potrebe poslovanja KAP-a u stečaju, uključujući sredstva utrošena po osnovu obaveze za obezbjeđivanje procesa proizvodnje, obaveze po osnovu zarada i po osnovu drugih obaveza koje će sadržati analizu svih troškova. Nakon završenog izvještaja, revizor će Ministarstvu ekonomije dostaviti izvještaj, a on će o tome informisati Vladu.

Po Zakonu o stečaju, stečajni postupak može da traje najduže pet godina. Ugovor o kupoprodaji imovine Kombinata aluminijuma Podgorica je zaključen sa Unipromom DOO Nikšić. Nakon okončanja postupka prodaje, postupak stečaja će se nastaviti nad dužnikom AD Kombinat aluminijuma Podgorica, a kupac imovine će nastaviti poslovanje pod imenom Uniprom KAP sa sjedištem Podgorica, Dajbabe bb.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Komentar, kolega Kaluđerović. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče Vlade.

Svjestan sam da je moje poslaničko pitanje bilo jako zahtjevno i da sadrži dosta podataka. Koliko je zahtjevno da se obradi, toliko je zahtjevno da ja sada i komentarišem, u situaciji kada te podatke nemam. Ono što je makar iz ovih informacija koje sam neposredno čuo od Vas očigledno - od oko 110 miliona potraživanja Kombinata, nažalost, teško da će najveći broj tih potraživanja biti realno naplativo, s obzirom na koga se ta potraživanja odnose. Ako sam dobro razumio to su bivša takođe zavisna društva, jedan broj njih je takodje obuhvaćen stečajnim postupkom. Interesantno je da je takvo potraživanje jesam li dobro razumio od Vektre, 2 miliona i nešto evra, 50 miliona evra je utuženo i to naravno kada je pred sudskim postupkom niko ne može sa sigurnošću da kaže kakav će biti definitivno ishod svega ovoga.

Dakle, 45,7 hiljada tona proizvedenog aluminijuma za 12 mjeseci, sa brojem radnika koji je, nijeste mi rekli kolika je razlika izmedju fakturisane realizacije i troškova u ovom periodu, je li bila pozitivna, ali u svakom slučaju treba javnost da zna, i nije to slučajno, da je cijena aluminijuma na svjetskoj berzi zadnjih nedjelja pošla visoko i vjerujem da ni to nije slučajno da novi vlasnik Kombinata ulazi u posjed imovine Kombinata upravo u trenutku kada se cijena aluminijuma primiče cifri od 2.000 dolara po toni. U vezi sa tim na pažnju svima, gospodine potpredsjedniče Vlade i ukupna javnosti koja prati ovo, nemoj slučajno da se nekome desi, a pozivam sve nadležne institucije i one koje vode računa o imovini države posebno, da je kupac Kombinata aluminijuma ušao u Kombinat prije nego što je platio kupoprodajnu cijenu, i da udje u zonu da iz prihoda Kombinata aluminijuma plaća eventualno cijenu za koju je kupio Kombinat aluminijuma.

Dakle, nesporno je, potpredsjedniče Vlade, pitao sam i to je pitanje koje sa sobom nosi, priznajem, i jednu tjeskobu, na kojoj će adresi nastaviti da posluje, makar pod imenom Kombinat aluminijuma u stečaju, jer se morati da mijenja adresu, da bude podstanar u Podgorici...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Kaluđeroviću.

Vi ćete postaviti sljedeće pitanje. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam.

Moje drugo poslaničko pitanje glasi:

Da li je, i ako jeste, na kojoj sjednici Vlade izvršena verifikacija Zaključka, odnosno Odluke Vlade od 17. aprila ove godine, kojim je data prethodna saglasnost na Odluku Skupštine Glavnog grada o davanju saglasnosti za medjusobno razgraničenje zemljišta između Glavnog grada i Kombinata aluminijuma, "Prerade" i "Kovačnice" u stečaju?

Na koliku površinu zemljišta Glavnog grada se navedena saglasnost odnosi i kolika površina zemljišta KAP-a, "Prerade" i "Kovačnice" se navodi da će pripasti Glavnom gradu kroz razgraničenje?

Kojom argumentacijom se pravda opredjeljenje Vlade da se da navedena saglasnost u trenutku kada je stečajna uprava navedenih preduzeća već bila, putem javnog tendera, prodala zemljište i ostale nepokretnosti KAP-a, Unipromu iz Nikšića za 28 miliona evra, a u tu prodaju nije bilo obuhvaćeno sporno zemljište? Tako će razmjenom zemljišta na koju je data saglasnost kupac nepokretnosti KAP-a postati vlasnik na oko pola miliona kvadrata zemlje koja nije bila predmet kupoprodaje putem javnog tendera, odnosno da će Uniprom iz Nikšića postati vlasnik i tog zemljišta i ako za njega nije platio ni jednog centra.

Da li je o razmjeni predmetnog zemljišta zaključen ugovor i, ako jeste, kada je zaključen, između kojih ugovornih strana, ko su personalno potpisnici ugovora u ime ugovornih strana i kod kojeg notara je ugovor ovjeren?

Odgovor sam, kao i za prethodno pitanje, tražio u pisanoj formi.

U obrazloženju ovog pitanja samo da kratko podsjetim da je Skupština Glavnog grada, 30. aprila ove godine dala saglasnost glasovima odbornika DPS-a za razgraničenje između Glavnog grada i Kombinata aluminijuma. Na toj sjednici Skupštine Glavnog grada, bivši gradonačelnik Glavnog grada, tadašnji gradonačelnik Mugoša je nedajući taj papir odbornicima rekao da ima saglasnost, odnosno odgovarajući zaključak Vlade sa sjednice od 17. 04. ove godine. Pazite, Skupština Glavnog grada 30. govori o saglasnosti sa sjednice od 17. 04. Naši odbornici su zamolili vaše partijske drugove, odbornike SDP-a da kontaktiraju svoje ministre, svoje partijske drugove ministre u Vladi, vas je trojica u Vladi, i pitaju ih da im nešto kažu u vezi sa tom sjednicom, na kojoj je navodno data saglasnost Vlade na ovu transakciju Skupštine Glavnog grada. Odgovor je, tako su prenijeli odbornici a imaju naši odbornici izuzetno korektnu komunikaciju sa vašim odbornicima u Skupštini Glavnog grada, nakon razgovora, ne znam da li su sa Vama, sa gospodinom Brajovićem ili Konjevićem, da vi ne znate ništa o toj sjednici Vlade. Nemam vremena pa ću u kasnijem komentaru nastaviti.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJU MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Kaluđerović.

Potpredsjedniče Lazoviću, izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani gospodine Kaluđeroviću, pošto ste počeli od politike, dozvolite mi da na početku saopštim i vidim da u kontinuitetu meni postavljate pitanja koja su vezana za Kombinat aluminijuma Podgorica, ne samo zbog toga što sam resorni potpredsjednik, nego vjerovatno zbog toga što znate da mi u vladajućoj koaliciji po pitanju KAP-a imamo ozbiljnih razlika i da su ministri iz Socijaldemokratske partije uvijek izdvajali mišljenje na sjednicama Vlade kada su se donosile odluke o Kombinatoru aluminijuma Podgorica.

Vjerovatno bih, da sam na vašem mjestu, i ja slično uradio i zato mi u tom kontekstu dozvolite da Vam na vaša pitanja, pročitam odgovor koji su mi pripremili Ministarstvo finansija i Ministarstvo ekonomije.

Ministarstvo finansija obratio se Glavnom gradu Podgorica za davanje prethodne saglasnosti za donošenje odluke o davanju saglasnosti za međusobno razgraničenje zemljišta između Glavnog grada Podgorica i Kombinata aluminijuma Podgorica u stečaju, "Kovačnice" i "Prerade" u stečaju na području katastarskih opština Dajbabe, Cijevna i Botun, uz koju je dostavljena i potrebna dokumentacija.

Vlada Crne Gore, zaključcima od 16. januara 2014. godine, usvojila je informaciju o otvaranju ponuda za kupovinu imovine Kombinata aluminijuma Podgorica u stečaju, s predlogom aktivnosti koji je dostavilo Minsitarstvo ekonomije dok je pod tačkom 2 pomenutih zaključaka preporučeno Glavnom gradu da donesu odluke o proglašenju biznis zone otvorene za ulaganje na prostoru KAP-a, "Prerade", "Kovačnice", a tačkom 6 Vlada je prihvatila da preuzme na sebe sve potencijalne obaveze koje bi nastale po osnovu imovinsko-pravnih sporova između novog vlasnika KAP-a, "Prerade", "Kovačnice" i Glavnog grada Podgorice.

Kako je u zahtjevu Glavnog grada Podgorice navedeno, s obzirom da Glavni grad i KAP vode dugogodišnje upravne postupke oko uknjižbe prava na nepokretnostima koji još uvijek nijesu pravosnažno okončani, s obzirom na uvedeni stečajni postupak, Glavni grad je smatrao cjelishodnim da predloži Skupštini Glavnog grada da donese pomenutu odluku kojom će se sporazumno izvršiti razgraničenje zemljišta između Glavnog grada Podgorice i KAP-a da bi na ovaj način Glavni grad Podgorica postao subjekat raspolaganja na zemljištu iznad postojeće ograde KAP-a u cilju valorizacije istog, shodno planskom dokumentu, dok će KAP u stečaju postati vlasnik na zemljištu u okviru ograde na kojima je trenutno Glavni grad Podgorica upisan kao vlasnik. Na ovaj način, kako je u zahtjevu navedeno, okončali bi se upravni postupci i okružio kompleks KAP-a, što je preduslov za valjano funkcionisanje i proizvodni proces.

S tim u vezi Ministarstvo finansija je, nakon kompletiranja materijala, predlog odluke o davanju prethodne saglasnosti Glavnom gradu Podgorica, na odluku o davanju saglasnosti o međusobnom razgraničenju zemljišta između Glavnog grada Podgorica i KAP-a, prosljedilo Vladi na razmatranje i donošenje.

Vlada Crne Gore je 17. aprila 2014. godine na osnovu člana 10. Uredbe o Vladi Crne Gore, a na osnovu pribavljene saglasnosti većine članova Vlade, razmotrila i donijela odluku o davanju prethodne saglasnosti Glavnom gradu Podgorica na odluku o davanju saglasnosti za međusobno razgraničenje zemljišta Glavnog grada Podgorica i Kombinata aluminijuma Podgorica, kao i ovih drugih djelova koji su bili u stečaju a sve na katastarskim opštinama Dajbabe, Cijevna, Botun, koja je na prvoj narednoj sjednici Vlade odnosno 24. aprila 2014. godine.

Odlukom o davanju saglasnosti o međusobnom razgraničenju zemljišta između Glavnog grada Podgorice i KAP-a u stečaju, "Kovačnice" i "Prerade" u stečaju na području katastarskih opština Dajbabe, Cijevna i Botun Glavnom gradu Podgorica je pripalo pravo na raspolaganje na zemljište površine 575.636 m².

Na kraju, dozvolite da naglasim da je Ustavom Crne Gore propisano da je opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti, a da pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju, upravljaju određenim javnim i drugim poslovima na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Saglasno članu 34, stav 3 Zakona o državnoj imovini o tuđenju imovinskih prava na nepokretnostima koje pripadaju opštini prethodnu saglasnost daje Vlada, osim u slučajevima kada se prodaja vrši neposrednom pogodbom i to, kao što znate u zakonu taksativno navedeno.

U vezi sa citiranim odredbama, Vlada Crne Gore dala je prethodnu saglasnost na navedenu odluku a dalja realizacija je u nadležnosti lokalne smaouoprave.

Što se tiče toga ko je potpisao ugovor i kod kojeg je notara ovjereno, obratio sam se Glavnom gradu i kada od njih dobijem precizne odgovore to ćemo dostaviti, svakako, u pisanoj formi.

Sami znate da je kod pregovora o mogućem formiranju lokalne vlasti moja partija koja jedan od uslova tražila da se preispita svaj ovaj posao, a Vi, gospodine Kaluđeroviću, ako imate saznanja da je u ovom postupku i proceduri bilo određenih kršenja zakona ili krivičnih djela, to treba prijaviti nadležnim organima. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče Lazoviću.

Kolega Kaluđerović, komentar. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

Pa prirodno je, gospodine potpredsjedniče Vlade, da Vi, sa pozicije potpredsjednika Vlade, tih informacija imate puno više od mene, a ja se trudim. Najefikasnija mogućnost da upoznam sve nadležne institucije i svu zainteresovanu javnost je upravo institut poslaničkog pitanja. Kao što vidite, nije to zbog odnosa prema SDP-u, nego zbog osjećaja ogromnog značaja Kombinata aluminijuma za privredu i ukupni ekonomski potencijal Crne Gore. Ali, isto tako, su i ocjene, moje lične i moje partije, da se u vezi sa problematikom Kombinata aluminijuma prelamaju ogromni problemi preko leđa svih građana Crne Gore i da je to problem koji je težak stotinama i stotinama miliona. O tome, nažalost, imamo i konkretne podatke (padanje garancija, direktnih, opraštanje dugova i tako dalje).

Gospodine potpredsjedniče Vlade, između ostalog, pitao sam, nijesam čuo da ste mi rekli, na kojoj sjednici Vlade je njena Odluka o davanju saglasnosti Skupštini Glavnog grada verifikovana. Gledao sam, 10. aprila ste imali 65. sjednicu Vlade, 24. aprila 66. sjednicu, 17. aprila vidio sam u zaglavlju zaključka ili odluke, jednom ga nazivate zaključak a drugi put odluka kojom dajete prethodnu saglasnost, koristio je premijer, to je isključivo pravo premijera, član 10 Uredbe o Vladi da može izuzetno, bez sjednice održati telefonsku sjednicu. Ako su tačni, a nema razloga da ne vjerujemo, iskazi vaših kolega odbornika u Skupštini Glavnog grada vi o toj sjednici, iz SDP-a, nijeste ni znali. Ali, da li je i verifikovana ta odluka? Član 10 Uredbe o Vladi kaže - ako se donese odluka na ovaj način, bez održavanja sjednice, Vlada je dužna da na prvoj narednoj sjednici verifikuje takvu odluku i vi verifikujete mnoge takve odluke i verifikacije, vidi se iz dnevnog reda. Pretražujući dnevni red sjednica Vlade, na sajtu Vlade, ja i moji saradnici, nijesam mogao doći do podatka da je uopšte ova odluka o davanju saglasnosti na ovu transakciju sa zemljištem verifikovana. Ni vi mi to nijeste potvrdili. Jeste, je li tako? (Upadica) Nema to u dnevnom redu. Poziv javnosti da gledamo zajedno, da li je 24. aprila to učinjeno. Bile su verifikacije i njih 10-ak, nema konkretno ovog zemljišta. To su neke druge. Pogledajte, potpredsjedniče Vlade, i zbog javnosti, zbog sebe i sopstvene pozicije i vaše lično i SDP-a, u vezi sa ovim, provjerite da li je to tačno jer ste mi inače rekli da ćete da pročitate odgovor koji su vam pripremila Ministarstvo finansija i Ministarstvo ekonomije. Samo da kažem, u odgovoru koje su vam pripremili, pitao sam...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Kaluđeroviću.

Poslanik Aleksandar Damjanović će postaviti sljedeće pitanje potpredsjedniku Vlade. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, potpredsjedniče Lazoviću,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: Da li je Vlada Crne Gore zadovoljna načinom na koji se realizuje ugovor o kupoprodaji Jugopetrola AD Kotor od strane Helenic Petroleuma, a u kontekstu realizacije investicionih obaveza i obaveza o dokapitalizaciji, a naročito u kontekstu ostvarenja poreskih prihoda države Crne Gore od strane Jugopetrola?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, još uvijek ga nijesam dobio, mada je pitanje bilo retoričko da Vlada kaže samo da li je zadovoljna ili nije sa načinom na koji se ovaj ugovor ostvaruje.

Povod za ovo je bila rasprava na sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, kada smo raspravljali posljednji Izvještaj Regulatorne agencije za energetiku za 2013. godinu i podaci koji su iznijeti, a vezani su za poslovanje Jugopetrola AD Kotor.

Da podsjetim, 2002. godine u oktobru uoči parlamentarnih izbora od strane Vlade, tada u tehničkom mandatu, je izvršena privatizacija državne kompanije Jugopetrol, gdje su u ime fondova gospoda Uskoković, Lalićević i Telaćević potpisali ugovor o kupoprodaji 54,35% akcija države Crne Gore u Jugopetrolu, grčkom Helenic Petroleumu i gdje je ostvarena kupoprodajna cijena od 65 miliona evra i obećana dokapitalizacija od 35 miliona evra i još nekih 4 miliona evra za neke socijalne fondove i 1,5 milion evra za lokalnu samoupravu. Neću ulaziti u to da je ovaj kupoprodajni ugovor bio pod pažnjom sudskih organa i neću pominjati, čini mi se, gospodina Harisona koji je tada bio konsultant. Naravno, u sudskom procesu su pravosnažno oslobođeni ljudi koji su učestvovali u ovoj kupoprodaji, ali je ona bila pod pažnjom javnosti. Mi smo dobili vlasničku strukturu u kome osim Helenic Petroleuma koji ima 54% akcija u državnoj kompaniji, nekada Jugopetrol, imamo i fondove MIG sa 6,6%, Fond Trend sa 5,9% i ostale manjinske akcionare. Nakon 12 godina u kontekstu poslovanja i poslovnih rezultata ove firme bilo bi dobro da znamo zašto nijesu izvršene neke investicione obaveze i kakvi su mehanizmi bili Vlade da ovih 12 godina sankcioniše nepoštovanje ugovornih obaveza. Podsjetiću da je samo u posljednjoj godini obim prodaje od strane Jugopetrola koji je i dalje monopolista na tržištu nafte u Crnoj Gori bio oko 182 miliona evra i podsjetiću da Jugopetrol kontroliše ukupno 142.400 m³ skladišnih kapaciteta. Dakle, kontroliše nekih 90% skladišnih kapaciteta koji mu omogućavaju produženi monopol na ovom tržištu. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Damjanoviću.

Potpredsjedniče Lazoviću, izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani poslaniče Damjanoviću, prvo da zahvalim što ste u uvodu saopštili nešto što sam svakako htio kroz odgovor kao formu podsjećanja da saopštim - tu proceduru privatizacije. Dakle, samo da podsjetim da je u ugovoru o kupoprodaji akcija od 10.10. 2002. godine između ostalog i moj čitavi serijal priloga, od kojih su u prvom planu bili ponuda, garantovani investicioni program i socijalni program.

Kupovna cijena je bila 65 miliona eura i to je po akciji iznosilo nešto oko 25,697 eura, a u vezi sa Vašim pitanjem, konkretno i precizno ću odgovoriti u smislu kvaliteta ispunjenih ugovornih obaveza na sljedeći način:

Prvo, ugovorom o kupoprodaji predviđena ulaganja po raznim osnovama su iznosila 40.500.000 eura, s tim da je generalnim investicionim programom bilo predviđeno ulaganje u iznosu od 35 miliona eura. Na osnovu izvještaja o ostvarenju ugovora u proteklom periodu ukupno je investirano 46 miliona eura.

U pravu ste u pitanju koje ste postavili oko dokapitalizacije. Dokapitalizacija, kao jedno od ključnih obaveza kupca, je izostala. Obaveza kupca koja je predviđena kao investiranje kroz dokapitalizaciju predstavljala je integralni dio njegove finansijske ponude i prodaje paketa akcija i kupac je dužan bio izvršiti tu obavezu bez obzira na to što je protekao investicioni period od pet godina. Od preuzimanja većinskog paketa akcija Skupština akcionara Jugopetrola AD Kotor pokušavala je više puta da usvoji odluke o dokapitalizaciji, ali one nijesu razmatrane zbog nedostatka kvoruma.

Da bi se sprovela dokapitalizacija, neophodno je bilo obezbijediti dvotrećinsko prisustvo akcionara na Skupštini. Podsjećanja radi, na osnovu Zakona o privrednim društvima, odluka o dokapitalizaciji može biti razmatrana samo ako skupštini akcionara prisustvuju predstavnici dvije trećine od ukupnog broja akcionara, dok je za usvajanje odluke potreban isti procenat prisutnih. Dokapitalizaciji su se, zanimljivo, protivili predstavnici svih šest crnogorskih fondova zajedničkog ulaganja koji su posjedovali oko četvrtinu ukupnog akcijskog kapitala Jugopetrola. U tim uslovima Vlada nije imala neki mehanizam i instrument kojim bi zaustavila tu opstrukciju. Vjerovatno su oni u pozadini imali neke svoje interese zašto to tako rade. Dokapitalizacijom je bilo predviđeno da se obezbijedi kompaniji novac za investicije, sa ciljem da se unaprijedi poslovanje, obezbijede radna mjesta i poveća profit.

Što se tiče implementacije socijalnog programa, kupac se ugovorom o kupoprodaji obavezao da će osigurati primjenu zatečenog kolektivnog ugovora u sljedećih pet godina. Važeći kolektivni ugovor bio je na snazi do 2008. godine, nakon čega je promijenjen u redovnoj procedure. Dakle, uz potpunu saglasnost zainteresovanih strana, a svima onima

koji su u međuvremenu napustili Jugopetrol isplaćena je otpremnina u skladu sa kolektivnim ugovorom.

Što se tiče plaćanja javnih prihoda od strane Jugopetrola AD Kotor za period 2003-2013. godine ističem da je u navedenom periodu Vlada Jugopetrolu uplatila javne prihode u ukupnom iznosu za deset godina 1.269.520.154 eura. Svakako znate da je tu najveći prihod vezan za PDV, a to je izuzetno značajno, rekao bih, i prometno tržište, tako da je i ova cifra nešto što se može u tom smislu obrazlagati.

Dozvolite da na kraju saopštim i sljedeće. S obzirom na raspravu koja je bila na Odboru kojim Vi predsjedavate, želim da saopštim da je već nekoliko dana u Jugopetrolu Kotor tim poreskih inspektora koji je formiran za veće poreske obveznike. Oni će izvršiti kontrolu poslovanja Jugopetrola i nadam se da ćemo zajedno upoznati se da li je tamo bilo kakvog kršenja zakona, iznošenja novca itd. Zainteresovani smo i spremni ukoliko se takve stvari budu dešavale da idemo u pravcu promjene zakonskih rješenja i tu računamo svakako na vašu podršku.

Generalno govoreći, bez obzira što je u pitanju, možemo reći, referentna kompanija, bez obzira što je u pitanju možda činjenica da je u značajnom dijelu ugovor ispunjen, moram reći da smo mi u Vladi više očekivali od ovog partnera, odnosno investitora kako u pogledu unapređenja poslovanja, tako u pogledu širenja biznisa. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Komentar, kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Evo, jutros ste konačno rekli jednu dobru vijest, a to je da nadležni državni organi oslušuju ono što se ovdje u parlamentu govori i da imamo i reakciju shodno akcentima rasprave na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet u smislu ulaska poreskih inspektora u ovu firmu.

Samo dvije, tri stvari prije nego što se pozabavimo konkretnim finansijskih podacima. Dakle, od momenta privatizacije imamo jedan dvanaestogodišnji sudski spor, koji vodi država Crna Gora, odnosno Montenegro Bonus zajedno sa državom Crnom Gorom, vezan za korišćenje skladišnih kapaciteta. Ovog monopola ne bi bilo kada skladišni kapaciteti ne bi bili u posjedu te firme. Neko je, izgleda, u ugovoru, a to ćemo vidjeti na kraju, dako valjda taj sud konačno to i presudi poslije 12 godina, zaboravio da sačuva skladišne kapacitete, tako da su svi pokušaji osnivanja nekog novog Jugopetrola u vidu Montenegro Bonusa pali u vodu, jer Montenegro Bonus bez tih kapaciteta ne može parirati i oboriti monopol Jugopetrola, što bi i Jugopetrolu bilo dobro da ima određenu konkurenciju na tržištu.

Druga stvar, ne poštuje se Zakon o energetici. U Beču sam imao prilike da čujem od direktora energetske zajednice i predstavnika da članovi zakona koji se odnose na operacione i strateške rezerve, a tiču se 90 dana čuvanja rezervi, se ne poštuju u Crnoj Gori, o čemu je govoreno na evropskoj zajednici. Naše obrazloženje je, nažalost, da nemamo kapacitete i nijesmo u mogućnosti da formiramo ono tijelo koje treba.

O kvalitetu goriva da ne govorim ovdje, nije tema. Biće prilike da se o tome priča, ali oko finansijskih pokazatelja. Dobro je što ste dali ovaj podatak o milijardu i dvjesto miliona ukupnih prihoda koje smo imali od poslovanja gorivom. Ubijeđen sam da bi ovo isto imali i da je ova firma ostala u državnim rukama po pitanju PDV akciza. To je automatizam. Ovdje imam Uredbu o načinu obrazovanja maksimalne maloprodajne cijene nafte, ustav ili sveto pismo, mislim da se slažemo, potpredsjedniče Lazoviću, da bismo lakše promijenili Ustav Crne Gore ovdje pet puta sa dvije trećine nego što će se taći u ovu uredbu koja je donesena, gle čuda, 26.09.2002. godine, nekoliko dana pred privatizaciju i koja fiksno čuva prihod Jugopetrola. Kakve god da su promjene na tržištu, postoji jedna fiksna marža koja je nepromjenjiva. Dakle, ništa interna ekonomija, ništa racionalizacija. Jednostavno taj je prihod fiksno zahvaljujući ovoj uredbi, podzakonskom aktu. Ali, podaci o tome. U 2010. godini 160 miliona obim, sedam i po miliona prihod. U 2011. godini 192 miliona obim prodaje, 7,9 miliona prihod, poslovni rezultat 4%. U 2012. godini 200 miliona, dva miliona prihod, 1%. U 2013. godini 182 miliona, 4,4 miliona ili 2,5%.

U periodu 2010-2013. godina ukupan obim prodaje nafte od strane Jugopetrola je bio 735 miliona evra. Za sve to vrijeme ostvaren je pozitivan finansijski rezultat od svega 20 miliona evra, ili 3% od ukupnog obima prodaje, uračunavajući tu i akcize i sve obaveze. Ako je stopa poreza na dobit 9%, po ovom osnovu je u državni budžet ušlo svega milion i 800 hiljada evra, do dva miliona. Da li se slažete, gospodine Lazoviću, da su ovo male cifre, nevesele cifre? Dva miliona evra platiti porez na dobit za četiri godine na obim

prodaje od 735 miliona evra za mene ne znači ništa nego veoma loš posao, pogrešan posao, pogrešna privatizacija. Jednostavno, nacionalno blago koje je dato privatnoj kompaniji od koje država nema ama baš nikakvu korist.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Damjanoviću.

Želite li sada?

VUJICA LAZOVIĆ:

Gospodinu Damjanoviću je trebalo dodatno vrijeme da saopšti ove značajne podatke, postavio dodatno pitanje. Zna, jesam pametan, ali ne znam napamet strukturu za posljednjih deset godina prihoda i rashoda Jugopetrola. Ali, svakako ću Vam to u pisanoj formi dostaviti zajedno sa ovim pitanjem.

U pravu ste kada postavljate pitanje. Mi smo vrlo često u situaciji da smo zabrinuti kada vidimo da tako velike kompanije ostvaruju značajan promet, a prihodi po osnovu poreza na dobit nijesu nešto što bi za nas predstavljalo ohrabrenje. To nije slučaj samo sa Jugopetrolom. To je slučaj kod jednog broja operatora na tržištu elektronskih, odnosno telekomunikacionih usluga. U nekim slučajevima su poreski organi napravili dodatne kontrole i mi smo tu naplatili dodatne prihode. Nažalost, neki od tih predmeta su predmet sudskog spora i nijesam baš siguran kako će se završiti. Da li su u pitanju zakoni? U dosta slučajeva nije samo problem efikasnosti državnih organa i ponašanja kompanija, nego možda i neki propusti koje smo imali u zakonima koji regulišu tu oblast, tako da će to za nas biti svakako jedan od zadataka koji bi trebalo u narednoj komunikaciji zajedno Vlada i Parlament da urade. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, potpredsjedniče Lazoviću.

Imali smo još dva pitanja koja je postavio poslanik Obrad Gojković. Međutim, on je danas opravdano odsutan zbog sjednice lokalnog parlamenta u Herceg Novom, tako da smo ovim završili krug pitanja potpredsjedniku Vlade dr Vujici Lazoviću.

Prelazimo na set pitanja koja su poslanici postavili dr Radoju Žugiću, ministru finansija. Prvo pitanje postaviće poslanik Milutin Đukanović.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, gospodine ministre,

Postavio sam ministru finansija sljedeće pitanje: Zbog čega Ministarstvo finansija nije obezbijedilo neophodna sredstva za implementaciju Zakona o izboru odbornika i poslanika?

Da Vas podsjetim, u prelaznim i završnim odredbama Zakona o izboru odbornika i poslanika predviđeno je da će do 1. novembra startovati norme koje se odnose na elektronsku identifikaciju birača. Predviđeno je, takođe, da je Ministarstvo finansija zaduženo da ta sredstva obezbijedi iz tekuće budžetske rezerve. Međutim, prije neki dan dobili smo informaciju od ministra da Ministarstvo finansija ne može da obezbijedi ta sredstva.

Gospodine ministre, da li ste Vi sjesni koju odgovornost preuzimate na sebe? Vi rušite jedan od osnovnih temelja demokratije. Gospodine ministre, poslije 1. novembra, ukoliko ne obezbijedite sredstva, morate da ste svjesni da Crna Gora nema više izbornog zakonodavstva i da se izbori u Crnoj Gori ne mogu održavati.

Vaš argument da je mala budžetska rezerva ne stoji. Zbog čega? Hvalite se ovih dana da su povećani budžetski prihodi po osnovu poreza i doprinosa na desetina miliona evra. Zar je bio problem da se iz te budžetske rezerve obezbijedi dva miliona evra kako bi se implementiralo kompletno izborna zakonodavstvo. Ova Vlada je bila spremna da da garancije za razne firme. Juče smo slušali - četiri miliona je bespovratno otišlo Primorci Bar. Takođe, vidim da planirate da građani Crne Gore plate ovaj stečaj koji će da se uvede u Pobjedi od oko pet miliona evra. Mislimo da nije korektno, da je Demokratska partija socijalista prevarila ili pokušava da prevari cjelokupnu opoziciju na način što je glasala za ovaj zakon, a onda Vlada koju čini, takođe, Demokratska partija socijalista kaže da se taj zakon ne može implementirati i spominjete nam 2015. godinu. Mislim da ti potezi ne doprinose stabilizaciji političke situacije u Crnoj Gori. Nije korektno. Vi znate da su bile demonstracije zbog pokradenih predsjedničkih izbora prošle godine u maju i da je formirana Radna grupa i da je Radna grupa dugo radila, poslije i kolegijum. Postignut je

jedan suštinski politički dogovor. Sada Vlada, ponavljam, koju čini DPS neće da ispoštuje ono za šta su glasali poslanici DPS-a.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ne možete. Imaćete pravo na komentar.

Izvolite, ministre Žugiću, odgovor.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Mustafiću.

Uvaženi poslaniče Đukanoviću, mislim da ste dobili u pisanoj formi odgovor na Vaše pitanje i želim da budem do kraja jasan. Dakle, nijesmo od onih koji žele da uvedu bilo kakvu nestabilnost, bilo kakav nered, bilo kakvo kršenje procedura, ali sve te elemente moramo podesiti u okvirima realnih finansijskih gabarita, da počnem tako.

Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika donesenim 23. marta ove godine bez prethodne urađene analize fiskalnog uticaja na budžet, znate da sam nekoliko puta komentarisao i Vama ovako licem u lice i zvanično na odborima i ovdje na plenumu da kada god sa punim pravom donesite sve zakone, imate taj kapacitet, ali pozovite makar da planiramo dinamiku rashodne strane. Dajte da vidimo fiskalni uticaj, ne sporeći ovo o čemu Vi govorite da imamo veći stepen naplate javnih prihoda u ovoj godini, da se poboljšava stanje u dijelu sužavanja zone sive ekonomije, znate to i kao član naše zajedničke Komisije za suzbijanje sive ekonomije, radimo zajedno na tom planu. Takođe, znamo da rješavamo brojne ranjivosti o kojima ste Vi i sada pričali prethodnog perioda i da te ranjivosti moramo riješiti.

Ako ima odgovornosti ministra finansija, nema ništa sporno po tom osnovu da bude odgovoran potpuno, u punom kapacitetu, ali ja je ne vidim. Ne vidim iz razloga što je za implementaciju ovih zakona neophodno obezbijediti 750.000 eura po jednom osnovu i oko 1.400.000 po drugom osnovu. Moje pitanje je na Vaše pitanje je - Možemo li potrošiti svih ovih preko dva miliona eura bez procedure javnih nabavki? Mislim da ne možemo. Moramo poštovati proceduru. Ovdje je riječ o nabavci opreme, informatici, IT sistemu itd. Drugo moje pitanje za Vas jeste - Sa koje pozicije da umanjimo? Budžetska tekuća rezerva je, gospodine Đukanoviću, smanjena sa 15,5 miliona eura na nekih osam i nešto

ovdje u parlamentu, sa punim legitimitetom. Onda je pitanje vođenja fiskalne politike i fiskalne održivosti za koju se borimo svim svojim bićem. O tome smo pričali ne jednom, nego više puta. Dakle, dajte da vidimo sa koje pozicije. Predložite vi rebalans budžeta, ako treba i na teret pozicije Ministarstva finansija i nije sporno. Da li mi racionalno trošimo novac u budžetu? Vrlo skoro će biti završni račun ovdje ili možda druga moja varijanta. Napisao sam odgovor, ali se udaljavam malo od svog pisanog dijela. Upravo na tom kursu, gospodine Kaluđeroviću. Samo Vlada može, a da izvrši ministar finansija. Promijenite to da to radimo ovdje i nije sporno da izmijenimo regulatorni okvir. Malo je šaljivo, ali govorim o aspektu nadležnosti i Parlamenta i Vlade.

Molim vas, ako cijenite da nešto u vladavini prava rušimo, umanjujemo, zbog nekih šest mjeseci, jer ovih 750.000, prema jednom zaključku Vlade, rečeno je ove godine smo našli polovinu, polovinu ćemo u januaru i ne kasni se zbog toga. Ostatak od oko milion i po. Dajte predlog da riješimo to, pa ćemo smanjiti linearno neke pozicije. Ali, u rezervi nema, gospodine Đukanoviću, ona je smanjena za pet miliona ovdje u ovom visokom domu, uz puno poštovanje legitimiteta. Sjećate se moje priče oko Zakona o budžetu ovdje. Komentarisali smo to potpuno otvoreno, potpuno javno i nema ovdje netransparentnosti Ministarstva finansija, niti Vlade. Nećemo da radimo ništa da ugrozimo izborne procese, da ugrozimo snaženje regulatornog okvira, da ugrozimo objektivnost. Sve elemente koje imate, slobodno kažite, imate kapacitet, možda imate i većinu, ili dajte pozovite me da analiziramo zajedno fiskalni uticaj za svaki propis koji predlažete. U svakom trenutku sam spreman da otvoreno i saradnički nastupim. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Pravo na komentar, poslanik Đukanović. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine ministre, vrlo ste vješto pokušali da nađete neko rješenje koje odgovara Vladi i Demokratskoj partiji socijalista. Međutim, pravite neke greške koje pokazuju lošu namjeru, iskreno. Ne zamjerite, ali pokazuju lošu namjeru. Predviđeno je bilo da budžetska rezerva bude 13.400.000, a ne 15 miliona, kao što ste rekli. E, to je to. Onda je ona u

parlamentu smanjena na osam miliona. Gospodine ministre, demagoška je priča koje pozicije da umanjimo. Nemojte da stvarate klimu kod građana da mi nekome hoćemo nešto da oduzmemo. Vrlo sam precizan bio kada sam saopštio da su prihodi povećani za preko 30 miliona evra. Vi ste time hvalite. Od tih povećanih prihoda dajte za ovo.

Imate, gospodine ministre, veliki problem koje će izborni zakonodavstvo da važi 1. novembra. Da li se eventualni izbori, ako se raspišu, evo ima najava, 2. novembra mogu održati? Ne mogu, gospodine ministre, jer u prelaznim i završnim odredbama piše - Elektronska identifikacija birača i Zakon o biračkom spisku startuju 1. novembra. Zar to nije bilo dovoljno, i to zakon koji se usvaja sa dvije trećine, Zakon o izboru odbornika i poslanika, znači poslije Ustava najznačajniji zakon koji se usvaja u ovom parlamentu, da se uradi značajan napor da se obezbijede ta sredstva? Nijesam slučajno pomenuo kako su neke kompanije dobijale određena sredstva. Zar je to značajnije za Crnu Goru nego da se isplati, odnosno uplati novac da bi se mogao realizovati izborni zakon? Gospodine ministre, jedno od osnovnih načela je da se vlast bira u skladu sa voljom građana. Mi nemamo izbore više u Crnoj Gori i to treba da znate. Argumenti koje sada saopštavate ovdje, ispada kao da Vi nemate veze sa Demokratskom partijom socijalista i kao da predsjednik Vlade nema nikakve veze sa Demokratskom partijom socijalista. Ne može predsjednik Vlade jednog momenta da saopšti - da, u redu je, prihvatamo da ovo startuje 1. novembra, tada kao predsjednik Demokratske partije socijalista, a onda kao predsjednik Vlade kaže - ne može ovo da startuje, vidite može li ovo u 2015. godini. Budite sigurni, od Demokratskog fronta i od ostalih predstavnika opozicije nećete dobiti podršku da se mijenja ovaj zakon i da se vrši prolongiranje da počne elektronska identifikacija birača i Zakon o biračkom spisku da važi u 2015. godini. Gospodine ministre, mora da ste svjesni, ako vam to nije značajno, možda pretjerujem što stalno ovo ponavljam, ali u Crnoj Gori ne mogu više da se održavaju izbori poslije 1. novembra. Ako to za vas nije značajno, to je ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Đukanoviću.

Kolega Aleksandar Damjanović će postaviti sljedeće pitanje. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Ministre Žugiću, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: Šta Vlada, odnosno resorno ministarstvo čini na primjeni odredaba Zakona o nevladinim organizacijama u oblasti finansiranja, s obzirom da je Vlada svojim zaključcima iz decembra prošle godine zadužila resorno ministarstvo da dostavi normativno pravni okvir i predloži mjere za rješavanje problema u oblasti finansiranja NVO? Odgovor sam tražio u pisanoj formi, a do sada ga nijesam dobio.

Razlozi koji su me naveli da uputim ovo poslaničko pitanje 21. jula tekuće godine jesu što od dana kada je u Odboru za ekonomiju, finansije i budžet obavljeno konsultativno saslušanje na ovu temu, dakle finansiranje NVO, od 21. oktobra do 11. novembra i od dana kada smo donijeli ocjene i stavove 6. decembra nema pomaka u realizaciji ni zaključaka Vlade, niti ocjene i stavova matičnog odbora. U međuvremenu sam dobio od vas 14. januara tekuće godine dopis kojim Vi ovdje odgovarate da će Vlada preložiti normativno-pravni okvir nakon donošenja strategije razvoja koja je u završnoj fazi. I zaduženo je Ministarstvo finansija da pripremi i dostavi Vlada taj okvir za prvi kvartal tekuće godine i da će se negdje nakon formiranja međusektorske radne grupe raditi na usklađivanju zakonske regulative i ovaj se galimatijas, najblaže rečeno, u finansiranju NVO sektora konačno riješiti na zakonski način, jer sada imamo nezakonito finansiranje nevladinog sektora gdje trpi i država Crna Gora, i budžet, i nevladin sektor.

U međuvremenu sam u saznanju da je i Građanska alijansa uputila pismo predsjedniku Vlade gospodinu Đukanoviću, gdje ga detaljno informiše o problemima u finansiranju nevladinog sektora. Koincidencija je da je dan nakon mog poslaničkog pitanja od strane kolegijuma Senata DRI meni dostavljen na ruke Izvještaj o reviziji finansiranja nevladinih organizacija iz javnih sredstava. Nije bilo ni potrebe da se dostavlja na ruke kada su istog dana to objavili na sajtu, ali zahvalnost svakako članovima Senata. U reviziji DRI se ponavljaju ocjene i stavovi matičnog odbora. Ona spektakularno ništa novo nije otkrila, ali je na jedan pregledan način, imajući u vidu i one tri odluke koje su pale pred Upravnim sudom o finansiranju NVO-a za 2011, 2012. i 2013. godinu, dala prikaz lošeg stanja. U svojim preporukama koje su slične preporukama Odbora za ekonomiju, finansije i budžet se traži da se ova oblast uredi na zakonit način, da se jednostavno ne krše propisi, da se formira vladina komisija koja je ovo trebala da radi, da se centralizuje ovaj model i da se izvrše sve one brojne obaveze kako se ne bi dešavalo da milionske odluke jedne volšebne komisije konstantno padaju pred Upravnim sudom. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama.

Izvolite, ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Mustafiću.

Uvaženi poslaniče Damjanoviću, dobio sam Vaše pitanje na vrijeme i juče nakon što sam odobrio odgovor istovremeno je i upućen i odgovor za Vas. Tako da, zaista se izvinjavam ako odgovor nije stigao, riječ je o tehničkim problemima. Čak sam spreman da odgovor u pisanoj formi koji ću da pročitam za Vas i za javnost ustupim nakon ovog dijela sjednice.

Imajući u vidu da Ministarstvo unutrašnjih poslova, saglasno članu 5 Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave, vrši poslove uprave koji se odnose na nevladine organizacije, a uzevši u obzir da je predlagač Zakona o nevladinim organizacijama koji je trenutno na snazi bilo upravo Ministarstvo unutrašnjih poslova, smatramo da je pomenuti organ možda više bio upućen da da odgovor na pomenuto pitanje. Ipak, daćemo svoj komentar polazeći od značaja i od onoga što ste vi istakli u prethodnom stavu, da se ovaj segment, važan segment našeg društva, nevladin sektor nezakonito funkcioniše, odnosno finansira.

U cilju implementacije novog modela finansiranja nevladinih organizacija iz javnih sredstava, potrebno je, prije svega, donijeti izmjene i dopune Zakona o NVO, izmijeniti član 33 pomenutog zakona zbog potencijalnog konflikta interesa između članova Komisije ispred NVO, što je konstatovano u Izvještaju državne revizije, o kome ste maloprije dali svoj sud i komentar. Kao izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koji će biti usklađen sa Zakonom o nevladinim organizacijama, na kraju će biti neophodno da se izvrše izmjene i dopune potrebnih podzakonskih akata. Ministarstvo finansija će preduzeti sve potrebne mjere i radnje da kao nosilac i predlagač iskoordinira pripremu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, čije odredbe definišu visinu budžetskih sredstava koja se na godišnjem nivou raspodjeljuje za projekte i programe nevladinih organizacija i to na način što bi se oblasti definisane Zakonom o igrama na sreću, u kojima je moguće finansirati projekte nevladinih organizacija, upodobile sa oblastima od javnog interesa predviđenim Zakonom o nevladinim organizacijama. Podsjećamo da je Skupštini Crne Gore ranije dostavljen Predlog izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću koji je sadržao normu kojom bi taj zakon na ovaj način bio usklađen sa Zakonom o nevladinim

organizacijama, ali pomenuti prijedlog nije dobio potrebnu većinu poslanika. Proces izrade i usvajanje izmjena o dopuna Zakona o NVO, Uredbu o sastavu kriterijuma za izbor i postupku predlaganja članova komisije za raspodjelu sredstava NVO, kao i uredbe o bližim kriterijumima za ocjenu projekta, odnosno programa nevladinih organizacija u skladu sa odredbama zakona u ovom trenutku je obustavljen, imajući u vidu da Ministarstvo unutrašnjih poslova saglasno sa potrebom za redefinisane modela finansiranja nevladinih organizacija iz budžetskih sredstava trenutno priprema analizu institucionalnog okvira za razvoj NVO sektora.

Stav Ministarstva finansija je da takva analiza jeste svrsishodna, a podršku takvoj analizi i pristupu dali su i predstavnici Evropske komisije. Takođe, u pripremi analize učestvuje i nezavisni eksterni ekspert, a rezultati će poslužiti kao osnov za stvaranje održivog modela finansiranja NVO kako iz sredstava Evropske unije namijenjenih civilnom sektoru, tako i iz javnih sredstava predviđenih za istu namjenu. Proizvod analize će predstavljati smjernicu u kom pravcu je potrebno ići, u cilju što efikasnije izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata koji definišu ovu oblast. Stav Ministarstva finansija je da o dobijanju inputa iz pomenute analize je potrebno u najkraćem mogućem roku pristupiti izradi nove zakonske regulative, koja će omogućiti stvaranje jasnih preduslova za unapređenje kvaliteta podrške države organizacijama civilnog sektora. Napominjemo da je Državna revizorska institucija objavila Izvještaj, upravo onaj o kome ste maloprije govorili, dan nakon Vašeg poslaničkog pitanja, nešto prije toga smo i mi dobili taj izvještaj i da je pomenuti nalaz potvrdio postojanje nedostatka na koji je Ministarstvo finansija ukazalo na ranije održanom konsultativnom saslušanju u skupštinskom Odboru za ekonomiju, finansije i budžet. Naime, nalaz državne revizije jasno ukazuje na systemske nedostatke, neadekvatnu implementaciju i neusklađenost postojećih propisa. Pošto nemam vremena da čitam čitav odgovor, a nadam se da će on danas stići gospodinu Damjanoviću, želim da istaknem da smo ovih dana ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Poslanik Damjanović, komentar. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Ovo je nova praksa, ministre, da se prekidamo u pola rečenice, ali žurimo, mnogo je obaveza, tako da poštujemo sve dogovore vezane za vrijeme.

Da se složimo da je ključni cilj i ono što je mnogo važnije od obima sredstava koji će se opredjeljivati nevladinom sektoru to da ta sredstva budu dodijeljena na zakonit, transparentan, potpuno javan način, da dođe do onih respektabilnih nevladinih organizacija koje će stvoriti javne politike i biti partneri državi i građanima u tim razvojnim projektima. Mi to sada nemamo. Imamo, dakle, dodjelu sredstava na osnovu Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele koja je donešena na osnovu polučlana Zakona o igrama na sreću. Govorio sam o onom defakto antidatiranju ovih uredbi u onom periodu kada Vi nijeste bili ministar. Naravno, Vi kad kažete da je trebalo dopuniti Zakon o igrama na sreću zato što Parlament nije učinio. Slažem se sa Vama. Ali, ako to već nije urađeno, ovo se može staviti van snage, ovo je jedna Uredba, ministre, i to znate.

Razumio sam Vas u odgovoru da ste konačno i Vi osluškivali te akcente, ali vam je dugo trebalo pet, šest mjeseci da ovo stavite van snage da Vam se ne bi desilo, Vama i svima nama da i četvrti put pada ova odluka pred Upravnim sudom, kao što je tri puta pala. Imamo nezadovoljstvo i u NVO sektoru zbog načina kako se sredstva dijele, nezadovoljstvo i Vas kao ministra zbog, po Vama mnogo sredstava koji idu u neke projekte koji nijesu možda od takvog značaja, a trebaju nam recimo ta sredstva, nas poslanika, jer gledamo jedan galimatijas nezakonitosti u toj oblasti i pokušavamo da zajednički riješimo problem. Dobro je što je i Državna revizorska institucija osluškivala ono što je rečeno na odboru, ovdje ima ponavljanja tih ocjena, dobro je što su ocjene i preporuke ponovljene, kad bih ih sada čitao, to bih egzaktno pokazao, ali je dato pregledno jasno i transparentno stanje finansiranja. I konkretno sada kad bih bio maliciozan i da krenem da gledam ove tri odluke koje su pale pred Upravnim sudom pa da tražim ko je ovdje blizak DPS-u, blizak SNP-u, blizak Frontu, ko zna šta bih našao. Neću sa tim da se bavim.

Hoću da se bavim onim što je uređenje zakonsko i normativno da dobijemo jedan sistem koji funkcioniše, gdje će se u jednoj ozbiljnoj komisiji koja je trebalo da zaživi po Zakonu o NVO još prije dvije i po godine, a ti članovi 33 i 34 nikad nijesu ispoštovani, da ta komisija radi svoj posao, da opredjeljuje sredstva shodno kvalitetu projekata i procenama eksperata. Mi to za sada nemamo. Ovo je dobra informacija da se malo zastane u ovoj priči i da se ovo vrijeme iskoristi da se sve ono što su obaveze iz ocjene stavova što smo

zajednički preuzeli do kraja realizuje. Dakle, i oni predlozi zakona, da li je to MUP ili Ministarstvo finansija, mene to ne mora da interesuje. Meni je Vlada relevantna. Vlada utvrđuje predlog zakona i dostavlja ga Parlamentu, a onda ga mi ovdje usvajamo i popravljamo stanje koje je loše u ovoj oblasti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, poslaniče Damjanoviću.

Poslanik Zoran Miljanić postaviće sljedeće pitanje, a neka se pripremi poslanik Gošović.

Izvolite, poslaniče Miljaniću.

ZORAN MILJANIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, ministre Žugiću, kolege i kolegice, građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam Vam sledeće pitanje:

Kako je utrošen novac od prodaje zemljišta Maljevik koje pripada barskoj opštini i koliko je od tog novca uloženo u Mjesnu zajednicu Sutomore?

Pravo da vam kažem bio sam u dilemi kome da postavim ovo pitanje. Inspirisala me je rasprava prije neki dan kada smo raspravljali o Predlogu zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kada ste Vi rekli u jednom trenutku da vam mi kao poslanici možemo pomoći u nekim primjerima gdje sumnjamo da je do takvih pojava došlo. Smatram da je ovo jedan klasičan primjer gdje je moguće da je došlo do pranja 33 miliona eura novca.

Zašto ovo kažem? 2007. godine Opština Bar je prodala izvjesnoj kompaniji Sonuba Montenegro DOO Podgorica katastarsku parcelu površine 203 241 m². Plaćena je 32 518 000 eura i komunalije u iznosu od 6 miliona i nešto. Tu su bili predviđeni da se prave hotelski objekti, apartmanski objekti, turističke vile sa bazenima, objekti za zajedničke opšte potrebe, restorani sa otvorenim teresama i tako dalje. I da se zaposli 2 500 radnika,

što je jedna impozantna cifra i sa čim bi ta mjesna zajednica Sutomore kao i Opština Bar možda i riješile problem nezaposlenosti.

Predviđena je i izgradnja šetališta Lungo mare, koja će se projektovati u skladu sa konfiguracijom terena, a sada je konfiguracija terena takva da ako hoćete da odete na plažu Maljevik, postoji velika vjerovatnoća da slomite nogu ili ruku.

Nakon toga ništa se nije dešavalo i 2012. godine došlo je do promjene urbanističkog plana i da bi se smanjila ta naknada za korišćenje, odnosno komunalije i da ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, imaćete komentar.

Izvolite, ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Uvaženi poslaniče Miljaniću, dobili smo Vaše poslaničko pitanje i pripremili odgovor. Nadam se da je i do Vas stigao u pisanoj formi. Onda je opet tehnički problem, jer upućena su sva četiri odgovora u pisanoj formi za četiri uvažena poslanika.

Prvo da kažem da je jako dobro da imamo javni dijalog. Koliko god da nekad bude i neprijatno zbog kritika koje javno čujemo, jako je ljekovito da i javno progovorimo o svim slabostima, o svim ranjivostima. U ovom slučaju Vi kandidujete temu lokalne samouprave, jer je to važan segment ukupne javne potrošnje i ukupnog javnog sektora. Želim da Vas ubijedim da nije samo u pitanju legalnost i zakonitost trošenja novca bilo koje lokalne samouprave, već je takođe u pitanju i fiskalna, odnosno finansijska stabilnost i održivost lokalnih samouprava. Nedavno sam dobio takođe pitanje uvažene poslanice iz kluba SNP-a pitanje vezano za nivo duga pojedinih lokalnih samouprava. Imamo opštine koje su potpuno finansijski održive. Imamo zahtjeve za širenje broja opština u Crnoj Gori, ali imamo dobar dio opština koje nemaju značajan element finansijske održivosti. Stoga ćemo, shodno zaključku Vlade, predloženo je to prema Vladi, odmah nakon godišnjih odmora imati priliku da pozovemo sve one opštine koje su ugrozile svoju finansijsku održivost i da pokušamo da mjerama zajedno sa Poreskom upravom uvedemo neki red.

Napraviću malu digresiju. Prva mjera koju je uveo gradonačelnik jedne zapadne države kad je izabran na čelo bilo je smanjivanje zarada 30% za sve zaposlene u lokalnoj samoupravi, pa i za njega. Kada to nije dalo efekta rada, onda je uveo minimalne zarade. Nakon što je opština ozdravila, vratili su se elementima rasta, razvoja i održivosti. Mislim da mi moramo da upravo ovim javnim dijalogom upućujemo poruke i utičemo na ukupnu društvenu svijest.

Da se vratim konkretno na Vaše pitanje i pokušam da odgovorim. S obzirom da se radi o pitanju koje je u naležnosti lokalne samouprave, Ministarstvo finansija se povodom istog obratilo Opštini Bar. dakle, ona Vaša dilema sa početka pitanja.

Opština Bar je dostavila informaciju da je Skupština Opštine Bar parcelu u zahvatu DUP-a Maljevik prodala na osnovu objavljenog javnog poziva na javno nadmetanje za prenos prava na građevinska zemljišta, a na osnovu Uredbe o načinu i postupku sprovođenja javnog nadmetanja, odnosno prikupljanja ponuda u postupku prenosa prava na gradsko-građevinskom zemljištu shodno odluci o gradsko-građevinskom zemljištu i ostalim opštinskim propisima. Prema tada važećim propisima, Skupštini Opštine Bar nije bila potrebna prethodna saglasnost Vlade, već je ta zakonska obaveza utvrđena usvajanjem Zakona o državnoj imovini 2009. godine. Dakle, dvije godine prije nego je nastala obaveza shodno Zakonu o državnoj imovini. Napominjemo da je ovim Zakonom o državnoj imovini koji je stupio na snagu u martu 2009. godine uvedena obaveza opštinama da prilikom otuđenja nepokretnosti kojima rasplažu prethodno moraju pribaviti saglasnot Vlade Crne Gore, što za ovaj slučaj nije bila...

(Prekid)

ZORAN MILJANIĆ:

...sumnje u porijeklo novca. Kao što sam rekao na početku, radi se o pranju novca. Treba pitati Agenciju, a i vrhovnog državnog tužioca, odnosno VD-a, kako je taj novac utrošen? Gdje je taj novac? To nije mali novac da bi se dao ovakav odgovor u jednoj rečenici.

I drugo pitanje - Koliko je od toga novca uloženo u Mjesnu zajednicu Sutomore? Nije uloženi ni jedan jedini euro. U odgovoru to nijesu naveli, a ja pošto sam često u Sutomoru vidim koliko je uloženo. Iskoristio bih vrijeme da Vas upoznam sa činjenicom da je masovnom vaučerskom privatizacijom došlo do privatizacije hotela u Sutomoru. Dakle, u hotele Korali, Sozina, Južno more od momenta privatizacije do dana današnjega nije

uloženo ništa. Da li država planira da raskine ugovore sa neodgovornim vlasnicima i da vrati te hotele u svoje vlasništvo, u državno vlasništvo i da nađe odgovarajuće strateške partnere? Jer, Sutomore bez hotela kao turistička destinacija je potpuno zanemaren. Ima, doduše, jedna investicija. Ispred hotela Korali napravljen je metalni zid od rešetki. Imate osjećaj kao da je to zatvor Sing-Sing, a ne elitni hotel. Katastrofalno.

Još jedanput bih apelovao na Vas da se sve ove institucije uključe i da se ovo ispita do kraja, jer neko mora snositi odgovornost. Ne može u dvije rečenice da se kaže - to je tako i tako i tu je kraj priče. Ako mislimo da idemo prema Evropskoj uniji, ako mislimo da idemo prema evroatlantskim integracijama, ne možemo se tako neodgovorno ponašati. Treba jednom stati na kraj. Treba neko da odgovara. To je krivična, moralna, politička odgovornost za nerad i nečinjenje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Miljaniću.

Poslanik Gošović je postavio sljedeće pitanje. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, gospodine ministre finansija,

Iskoristio sam poslovničku mogućnost da Vam postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Kojim imaocima prava upravljanja, korišćenja i trajnog korišćenja i raspolaganja na zemljištu na kojem su ta prava stečena u postupku privatizacije ili stečaja su do sada primjenom odredaba člana 419 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte, Privredni sud u Podgorici i u Bijelom Polju dali mišljenje da je za to zemljište plaćena tržišna naknada? Stim u vezi, odgovor na poslaničko pitanje za svaki predmet posebno treba da sadrži podatke o lokaciji zemljišta i površini zemljišta, o kriterijumima na osnovu kojih su svaki od gore naznačenih organa procijenili da je za predmetno zemljište u postupku privatizacije ili stečaja plaćena tržišna naknada. Zatim, koliko iznosi cijena za 1m² zemljišta plaćena u postupku privatizacije ili stečaja za koju je

ocijenjeno da predstavlja tržišnu naknadu i da samim tim nema zakonske smetnje da to zemljište bude u privatnoj svojini.

Da li je još uvijek na pravnoj snazi rješenje Uprave za nekretnine područne jedinice Žabljak od 05.02.2010. godine kojim je dozvoljena promjena upisa prava svojine umjesto prava korišćenja HM Durmitor DOO iz Žabljaka na zemljištu površine oko 480 hektara, a da prethodno ovlašćeni organ nije dao mišljenje da li je u postupku stečaja društvenog preduzeća "Jezera kop" plaćena tržišna cijena tog zemljišta. Kratko obrazloženje:

U sprovedenom postupku privatizacije ili stečaja novi vlasnici poslovnih objekata, fabrika, hotela, firmi i drugih objekata po izuzetno niskim cijenama stekli su određena svojinska ovlašćenja na zemljištu koje služi tim objektima. Na tom zemljištu novi vlasnici objekata stekli su pravo korišćenja ili pravo trajnog korišćenja. A da bi novi vlasnici na tom zemljištu stekli i pravo svojine i pravo upisa u katastar za nepokretnosti, saglasno Zakonu o svojinsko pravnim odnosima donesenom 2009. godine, bilo je neophodno da nadležni organi utvrde i daju mišljenje da je za to zemljište u postupku privatizacije plaćena tržišna naknada.

Postavljeno poslaničko pitanje imalo je upravo za cilj pribavljanje informacija kako nadležni državni organi postupaju u primjeni odredbi Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, odnosno u kojim slučajevima su nadležni organi utvrdili da je u postupku privatizacije, odnosno stečaja plaćena tržišna naknada tog zemljišta, koje je sada već godinama u postupku po zahtjevima za promjenu prava korišćenja u pravo vlasništva. Toliko i hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, poslaniče Gošoviću.

Ministre, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Gospodine poslaniče Gošoviću, u odgovoru na Vaše poslaničko pitanje pripremili smo odgovor. Evo sada sam provjerio, svi odgovori su Skupštini dostavljeni. Nadam se da ste i Vi dobili taj odgovor i nadam se da je odgovor adekvatan onome što je Vaše

interesovanje, polazeći od svih elemenata za koje se interesujete, a vezano za plaćanje tržišne naknade za postupak privatizacije određene imovine čiji je vlasnik država Crna Gora -vezano za lokaciju za površinu, za kriterijume koji moraju biti jedinstveni, i posebno pitanje, odnosno potpitanje koje se odnosi na priznavanje prava plaćanja tržišne naknade za dio imovine koja se odnosi na "HM Durmitor" na Žabljaku.

Dakle, Ministarstvo finansija se u cilju pripreme ovog odgovora obratilo Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore, koji je dostavio podatke u odnosu na 18 zahtjeva u kojima su se stekli uslovi za primjenu člana 420 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima i to u nastavku.

Budući da je odgovor tog obima da nijesam siguran da bih uspio da pročitam ono što je esencijalno, nabrojao bih samo koje su to vrijednosti, a Vas uputio da ukoliko je nedovoljno podataka u odnosu na Vaše interesovanje, da naknadno dopunim odgovor.

Dakle, to je hotel "Belvi" u Bečićima, to su HTP vile "Oliva" u Petrovcu, "Bajo Pivljanin poljoprivreda" AD Podgorica, "Higijena" AD Podgorica, zatim Bušmirović Sead iz Bijelog Polja, "Euromix trade" d.o.o. Budva, "Jadran Bar" AD Bar, "Knjaz" d.o.o. Nikšić, Industrija piva i sokova "Trebjesa" AD Nikšić, AD "Izgradnja" Kotor, "Drvoimpex" AD-GM Podgorica, Akcionarsko društvo "Doclea express" Podgorica, "Duklja" pekara Podgorica i Akcionarsko društvo "Duklja" Podgorica, "Božur Velelexport" Podgorica, Hotel "Topla" u Herceg Novom", Hotel "Centar" u Herceg Novom i "Zeta film" AD Budva.

Dakle, ovdje su dati podaci i još jednom ističem da ukoliko nedostaje nešto iz zone Vašeg interesovanja molim Vas da u naknadnoj komunikaciji dopunimo sve aspekte za koje ste se interesovali.

U odnosu na Vaše pitanje vezano za rješenje Uprave za nekretnine jedinice Žabljak br. 953 - 114 - UPI - 742/029 od 05.02.2010. godine, obavještavam Vas da isto nije više na snazi. Naime, Ministarstvo finansija je rješenjem br. 07-2-273/1-2012 od 18.03. prošle godine poništilo rješenje Uprave za nekretnine područne jedinice Žabljak br. 953-114-UPI-742/029 od 09.02.2010. godine i predmet vratilo na ponovni postupak.

U ponovnom postupku Uprava za nekretnine u Žabljaku je donijela novo rješenje, da ne nabrajam broj, kojim je odbijen zahtjev HM "Durmitor" d.o.o. Žabljak za promjenu upisa da se umjesto prava korišćenja upiše pravo svojine. Ovo rješenje je u žalbenom postupku potvrđeno od strane Ministarstva finansija rješenjem br. 07-2-273/2012. od 26.12. prošle godine, a protiv tog rješenja Ministarstva finansija HM "Durmitor" Žabljak je pokrenulo upravni spor kod Upravnog suda. Cjelokupni spisi predmeta proslijeđeni su

dana 13.03. ove godine Upravnom sudu Crne Gore na odlučivanje. Time smo, nadam se, ovim aktivnostima prema stavu Ministarstva finansija ispravili grešku koja se odnosi na ovaj elemenat pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Komentar, kolega Neven Gošović.

Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre, na datom odgovoru. Dobili smo ga u pisanoj formi, što nam svakako olakšava da kvalitetnije komentarišemo Vaš odgovor. Odgovor nije potpun, ministre, jer nedostaju podaci u kojim predmetima su Privredni sud u Podgorici i Privredni sud u Bijelom Polju, odlučujući po zahtjevima za davanje mišljenja da je u postupku stečaja plaćena tržišna cijena naknada, postupala ta dva suda. Tako da ću u tom dijelu imati i dopunsko pitanje.

Ono što želim da naglasim jeste da je članom 419, stav 2 i četiri Zakona o svojinsko-pravnim odnosima propisano da izuzetno zemljište za koje je u postupku privatizacije i stečaja nije plaćena tržišna naknada ostaje u svojini države na kome vlasnici objekata imaju pravo preče kupovine ili pravo prečeg zakupa, te da mišljenje da je plaćena tržišna naknada iz stava 2 ovog člana u postupku privatizacije daje organ nadležan za poslove privatizacije, a u postupku stečaja nadležni Privredni sud.

A cilj postavljanja pitanja jeste pribavljanje informacije na koji način Savjet za privatizaciju i nadležni privredni sudovi postupaju u primjeni citiranih odredbi člana 419 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima.

Ono što nijesmo dobili u datom odgovoru, a što je ipak suština postavljenog poslaničkog pitanja jeste na osnovu kojih kriterijuma se vrši procjena da je za određeno zemljište u postupku privatizacije ili stečaja plaćena tržišna naknada, te koliko u svakom od tih predmeta iznosi cijena 1m2 zemljišta plaćenog u postupku privatizacije ili stečaja za

koju je utvrđeno da predstavlja plaćenu tržišnu naknadu, te da nema smetnji da to državno zemljište pređe u privatnu svojinu.

Da pojasnim, gospodine ministre. Kako je moguće da Savjet za privatizaciju ili Privredni sud, konkretno sada Savjet za privatizaciju, da mišljenje da je u postupku privatizacije određenog hotelskog kompleksa ili poljoprivrednog gazdinstva sa ogromnom površinom zemljišta novi vlasnik platio tržišnu naknadu zemljišta ako nije utvrđeno koliko je iznosila cijena 1m² tog zemljišta plaćenog u postupku privatizacije?

Poznato je da su u tom postupku novi vlasnici poslovnih objekata, fabrika, hotela, farmi i drugih objekata po izuzetno niskim cijenama stekli određena svojinska ovlašćenja, pravo korišćenja na zemljište koje služi tim objektima. Objekti i zemljište prodavani su po izuzetno niskim cijenama, jer su se očekivala investiciona ulaganja od strane novih vlasnika koja su po pravilu izostali u mnogim slučajevima. Ostalo je samo da ti vlasnici steknu pravo svojine na predmetnom zemljištu, što im nadležni državni organi očigledno omogućavaju.

Gospodine ministre, evo samo dva primjera iz odgovora na poslaničko pitanje. Recimo, hotel "Belvi" u Bečićima. Savjet je dao pozitivno mišljenje da je novi vlasnik u postupku privatizacije ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Dopunsko pitanje. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

...za 61m², a da uopšte nije utvrđena kolika je na po 1m². Ili za 12 miliona kvadrata zemljišta AD "Bajo Pivljanin" gdje sigurno ta cijena zemljiša ne iznosi ni jedan cent. Na koji način je u tom postupku šticeana državna imovina? Da se stekne pravo vlasništva nad tolikom površinom zemljišta za bilo koju cijenu.

Ono što je pozitivno kod HM "Durmitor" jeste ova činjenica da je konačno stavljeno van snage potpuno nezakonito rješenje Uprave za nekretnine u Žabljaku zahvaljujući, između ostalog, i našim poslaničkim pitanjima.

I dopunsko pitanje bi glasilo:

Kojim imaocima prava upravljanja korišćenja i trajnog korišćenja i raspolaganja na zemljištu na kojem su ta prava stečena u postupku stečaja su do sada primjenom odredbe člana 419 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima Privredni sud u Podgorici, Privredni sud u Bijelom Polju dali mišljenje da je za to zemljište plaćena tržišna naknada? Znam da nije moguće sada dati odgovor. Očekujem ga u pisanoj formi u narednom periodu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Da li želite sada da odgovorite?

Možete ili sada da odgovorite na pitanje, ili da pošaljete odgovor u pisanoj formi.

Izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Samo dvije rečenice.

Gospodine Kneževiću, nije problem.

Znači, gospodine Gošoviću, ponoviću što sam rekao maloprije. Ovakav javni dijalog je koristan i ne bježim od njega. Naprotiv. Vidjeli ste primjer HM "Durmitor", gdje je lično ministar finansija inicirao jednu ovakvu radnju, ali da ne preiduciramo rješenje Upravnog suda.

Drugo Vaše pitanje se odnosilo na to da li je moguće da 1m² se plati 1 cent figurativno. Zavisi kojim modelom prodaje je završena privatizacija. Da li je javni tender, javna berza, javna aukcija. Važno je da su poštovani propisi u modelu privatizacije i drugo, da je sva aktiva koja je predmet prodaje bila u bilansu stanja pravnog lica, ili, bolje reći, u datoteci, odnosno sobi podataka. Jer ako ga prodate za 1 euro, a prodate i gubitke, a to pravno lice ima, recimo, neku imovinu, dakle, pitanje je više upućeno prema onom što znači kojim modelom prodaje se izvršila transformacija društvene u privatnu svojinu i da li je obuhvat urađen, evo da pojednostavim do kraja, na osnovu podataka o bilansu stanja, da li su svu podaci po toj imovini bili u toj imovini. Na ostali dio odgovor ću Vam dostaviti u pisanoj formi u najkraćem mogućem roku. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, ministre, za učešće.

Proceduralno, možete.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Potpredsjedniče, koristio bih proceduralnu mogućnost. Mislim da je svrsishodno sa aspekta razmjene, da tako kažem, mišljenja jer je veoma značajno pitanje.

Jasno mi je da na dopunsko pitanje odgovor može stići samo u pisanoj formi kada privredni sudovi dostave odgovor na to pitanje, ali vezano za ovu ocjenu, koju je ministar istakao, da je mnogo bitno na koji način je izvršena recimo privatizacija, ne znam, nekog poljoprivrednog gazdinstva, hotela i tome slično, na koji način je to sprovedeno i na koji način je i samo zemljište obuhvaćeno u postupku te privatizacije - nije sporno da je u tom postupku privatizacije taj novi vlasnik stekao pravo korišćenja tog zemljišta koje služi tom objektu, ali samim tim, shodno Zakonu o svojinsko-pravnim odnosima, nije stekao i pravo vlasništva. Da bi stekao to pravo vlasništva, mora da plati tržišnu naknadu. I u posebnom postupku ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Gošoviću.

Ovo je bilo malo van procedure.

Ministre Žugiću, hvala za učešće.

Prelazimo na set pitanja koje su postavljena mr Predragu Boškoviću, ministru rada i socijalnog staranja.

Dobar dan.

Prvo pitanje postaviće poslanik Emilo Labudović.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, gospodine ministre,

Ponukan činjenicom da već ovo je četvrta godina, zapravo peta, ne možemo uprkos gotovo permanentnom nastojanju da dođemo do odgovora na po nas krucijalno pitanje kada je riječ o odnosu prema licima sa posebnim potrebama i stavu koje Ministarstvo za rad i socijalno staranje ima prema tim osobama, ovo je mislim treći ili četvrti put kako poslanički Klub, konkretno kolega Strahinja Bulajić i ja postavljamo ovo pitanje, tim prije što smo mi i inicijatori odredbe koja je ušla u Zakon o zaštiti od nasilja u porodici i koje se, po našem mišljenju, čini krucijalnim za vođenje jedne konzistentne socijalne politike prema ovim licima.

Pitanje glasi:

Da li su i u kojoj mjeri ispoštovane odredbe člana 12, stavovi 2 i 3 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i šta Vlada i resorno ministarstvo konkretno preduzimaju s tim u vezi? Da podsjetim poštovane građane, a sva je prilika da sam morao i Vas da podsjetim, jer kakav odnos prema ovom Zakonu imate mislim da nijeste ni znali da ova odredba tamo stoji. Tom odredbom je predviđeno da centri za socijalni rad su obavezni da ustanove preciznu evidenciju djece i lica sa posebnim potrebama na svojoj teritoriji. U stavu 3 je propisano da su radi zaštite od nasilja nad ovim licima centri obavezni da formiraju posebne timove koji će najmanje jednom mjesečno, gospodine ministre, obilaziti porodice u kojima su smještene ili žive djeca i lica sa posebnim potrebama, kontrolisati postupanje prema tim licima na osnovu utvrđenog stanja i o tome sačiniti pisani izvještaj.

Centri za socijalni rad su u obavezi da najmanje jednom u šest mjeseci Ministarstvu nadležnom za poslove socijalnog staranja podnesu pisani izvještaj o stepenu ostvarivanja socijalne zaštite djece i lica sa posebnim potrebama, a sve imajući u vidu odredbu člana 8 ovoga zakona kojim je normirano da je prikriivanje djece, naročito djece i lica sa posebnim potrebama, što je, nažalost, česta pojava u našoj državi takođe jedan i to teži vid nasilja u porodici.

Gospodine ministre, nadam se da ste ovo pitanje shvatili prije svega kao pitanje s dobrom namjerom, da ste se prema njemu odnijelu u mjeri koja zahtijeva ozbiljnost ravnu ozbiljnosti problema sa kojima se susreću ova lica. Očekiavao sam pisani odgovor od Vas da stigne prije, ali nije ni kasno sad komentarisaću kad ga budete dali. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Labudoviću.

Ministre Bošković, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine Labudoviću, naravno da sam pitanje shvatio najdobronamjernije moguće. Naravno, nije Vam trebala određena da kažem patetika u postavljanju pitanja, ali to je već Vaš politički stil i s time neću polemisati.

Što se tiče Vašeg pitanja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeći odgovor:

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici koji reguliše oblast porodičnog nasilja stupio je na snagu u avgustu 2010. godine. Ovaj zakon definiše nasilje u porodici kao činjenje ili nečinjenje člana porodice kojim se ugrožava fizički, psihički, seksualni ili ekonomski integritet, mentalno zdravlje i spokojstvo drugog člana porodice bez obzira na mjesto gdje je učinjeno. Zakon uređuje zaštitu žrtava nasilja u prekršajnom postupku i propisuje pet zaštitnih mjera kao vrste prekršajnih sankcija: udaljenje iz stana, zabrana prilaženja žrtvi, zabrana uznemiravanja, uhođenja, obavezno liječenje od zavisnosti i obavezan psiho-socijalni tretman. Predviđeno je i načelo hitnosti u postupcima koji se odnose na zaštitu od nasilja, pravo na psiho-socijalno i pravnu pomoć, kao i socijalnu i medicinsku zaštitu.

Takođe je propisana obaveza policije, organa za prekršaje, državnog tužilaštva, centara za socijalni rad ili druge ustanove socijalne i dječije zaštite, zdravstvene ustanove, kao i drugih organa i ustanova koji se bave zaštitom da pružaju potpunu i koordiniranu zaštitu žrtvi nasilja u porodici.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici, u junu 2011. godine usvojena je Strategija zaštite od nasilja u porodici. U novembru 2011. godine potpisan je Protokol o postupanju svih relevantnih institucija koje propisuju način i oblike međusobne saradnje u slučajevima nasilja u porodici. S tim u vezi, formirani su multidisciplinarni timovi u okviru 10 centara za socijalni rad, koji su pored pružanja zaštite žrtvama nasilja zaduženi za intervenciju u smislu identifikacije i kontrolisanja posebno ugroženih kategorija kojima pripadaju lica sa posebnim potrebama.

Porodice čiji su članovi lica sa posebnim potrebama registruju se u okviru ostvarivanja socijalno zaštitnih prava i usluga kroz saradnju sa vaspitno-obrazovnim zdravstvenim i drugim institucijama, nevladinim organizacijama i Komisijom za usmjeravanje djece sa posebnim potrebama u vaspitno-obrazovni sistem. U postupcima za ostvarivanje prava i socijalne i dječije zaštite obaveza je stručnog radnika Centra za socijalni rad da posjeti porodicu i o nađenom stanju sačini nalaz i mišljenje. Ukoliko se prilikom obilaska porodice uoče određeni problemi u njenom funkcionisanju, preduzimaju se mjere u skladu sa zakonom.

U vezi člana 12, stav 2 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici centri za socijalni rad vode evidenciju o svim svojim korisnicima u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Porodičnim zakonom i Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici.

U vezi sa stavom 3 navedenog člana ovog zakona, pri centrima za socijalni rad formirani su multidisciplinarni timovi za zaštitu od nasilja u porodici, čiji su članovi predstavnici Centra za socijalni rad, Uprave policije, Područnog organa za prekršaje, Osnovnog državnog tužilaštva, Osnovnog suda, zdravstvenih ustanova, škola i nevladinih organizacija. Navedeni timovi preduzimaju mjere i radnje iz domena svoje nadležnosti u skladu sa navedenim propisima.

Pored multidisciplinarnih timova, u centrima su organizovani i drugi stručni timovi koji se bave zaštitom i pružanjem pomoći kako pojednicu, tako i porodici sa nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima koji uključuju prevenciju pomoći u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku.

Od momenta usvajanja Zakona o zaštiti od nasilja u porodici 2010. godine primjećen je povećan broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici i nasilja nad ženama. Ovo jasno ukazuje da se zakon primjenjuje i u praksi.

Važno je istaći da je povećan broj prekršajnih prijava, dok je broj krivičnih prijava smanjen, što je bila i namjera donošenja posebnog zakona kako bi žrtva dobila brzu i efikasnu zaštitu.

U cilju kontinuirane edukacije i senzibilisanja profesionalnog kadra o problemu nasilja u porodici u toku 2012. godine organizovana je petodnevna obuka za 20 trenera o implementaciji protokola iz redova policije i centara za socijalni rad. Obuka je organizovana u cilju obezbjeđivanja standardizovanog pristupa svih policajaca, socijalnih radnika, nevladinih organizacija i svih drugih relevantnih učesnika u procesu zaštite i podrške žrtvama nasilja. Svi treneri po uspješno završenoj obuci su dobili sertifikat.

Obučeni treneri su ušli u proces edukacije pripadnika policije i stručnih radnika u svim centrima za socijalni rad. Tokom novembra i decembra 2012. godine organizovano je 11 treninga u 10 gradova za 220 polaznika. Cilj treninga je bio upoznati zaposlene u Upravi policije, centrima za socijalni rad i zdravstvenim službama sa primjenom Protokola o postupanju institucija u slučajevima nasilja ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Isteklo je vrijeme od pet minuta.

Kolega Labudović, pravo na komentar, tri minuta.

Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine ministre, nemojte ovo shvatiti lično, ali uzaludnije potrošenih pet minuta do sad nijesam čuo u ovoj Skupštini. Sve ste odgovorili osim ono što sam Vas pitao. Ovo je tipičan odgovor po sistemu "obilaska kiše oko Kragujevca". Meni nije trebala edukacija o Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici. Mi smo ga ovdje detaljno pretresli i dokaz da smo zaista ušli u njegovu suštinu je činjenica da su ove norme člana 12 i člana 8 proizvod našeg djelovanja. Vrlo sam Vas precizno pitao, gospodine ministre, unaprijed znajući odgovor, koliko su puta su centri za socijalni rad obišli ove osobe, a obavezni su da to rade jednom mjesečno. Koliko su puta vašem Ministarstvu podnijeli izvještaj o tim obilascima, a obavezni su da to rade jednom u šest mjeseci za ove četiri godine. I da li je, ono što je najvažnije, gospodine ministre, utvrđena precizna evidencija lica sa posebnim potrebama pogotovo djece i šta imamo nakon četiri godine? Vi meni pričate o edukaciji. Sve je to u redu, ali ja pitam Vas kao ministra može li se voditi korektna i konkretna socijalna politika prema određenoj vrsti socijalne potrebe, a nemati se ono najosnovnije. Podatak o broju korisnika te politike. Nijesmo mi Kina i Rusija, gospodine ministre, pa da se ne može utvrditi koliko nas ima po pojedinim kategorijama. I ima li Ministarstvo za socijalni rad prečega posla nego da kroz svoje oblike organizovanja organizuje i to pod obavezno posjete tim licima da se vidi u kakvom stanju žive. Oni koji su evidentirani, oni koji su predmet određenih mjera socijalne politike su samo dio ukupnog broja takvih lica. Rekao sam i ponoviću, gospodine ministre, i to smo insistirali da uđe u Zakon o zaštiti od nasilja u porodici i ušlo je na naše insistiranje, da je najteži oblik nasilja u porodici skrivati

tu djecu. Držati ih u zapečku po sistemu svojevrsnog stida porodičnog zato što se ima takvo dijete u porodici.

Gospodine ministre, ja ću dokle god budem u ovom domu, a kad ja ne budem, bez obzira bili Vi ili ne bili, naći ću načina, Vas stalno podsjećati na obavezu zakonsku. Ne radi se ovdje o dobroj volji, o spremnosti pojedinačnoj ovog ili onog ministra, ovog ili onog Centra za socijalni rad. Ovo je Zakon, gospodine ministre. Ako ga ne sprovodite, a ne sprovodite ga, krivično ste odgovorni. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Srđan Perić.

Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvaženi ministre Boškoviću, prije nego krenem sa postavljanjem pitanja poslaničkog, pošto smo svi ovdje zbog građana, imao sam upit penzionera iz Berana, da li će biti ispunjeno predizborno obećanje u vezi sa rastom plata i penzija, prije svega penzija. Takođe su me zamolili da Vas podsjetim da je potparol Časlav Vešović uoči izbora rekao da će biti rast, a ne zamrzavanje penzija. Shvatite kao dodatno pitanje ili kako god, ali da zaista ispoštujemo građane, penzionere da čuju - Da li je to bilo još jedno u nizu praznih obećanja, ili nije?

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavio sam Vam pitanje kada će biti urađen socijalni karton.

U obrazloženju sam naveo, Crna Gora se kao društvo suočava sa nadirućim siromaštvom koje zahvata sve značajniji dio stanovništva. Zato je nužno dovršiti socijalni karton kako bi ta davanja bila usmjerena ka onima kojima su zaista najpotrebnija i čime bi u konačnom ova socijalno ranjiva kategorija bila tretirana na adekvatniji i primjereniji način. Ja, ministre, mogu da preformulišem ovo pitanje i pitam na sljedeći način - Zašto izbjegavate da uradite socijalni karton? Radi se o procesu koji, građana radi, traje čitavu

deceniju; radi se o procesu, na koji ćete mi vjerovatno odgovoriti da ćete u saradnji sa UNDP prvu fazu završiti u novembru ove godine; radi se o projektu za koji ste vi 15. januara 2013. godine izjavili, parafraziram, da ćemo tačno znati kome treba socijalna pomoć. A od tada je prošlo, evo godinu i po dana, i ne znamo i radi se o nečemu što je pod velikom hipotekom političke zloupotrebe resursa koji idu u socijalno najsiromašnijim. Upravo na konto toga, Vi ste vjerovatno bili prisutni na sjednici Vlade kada je za vršioca dužnosti direktora Zavoda za socijalni rad i dječiju zaštitu Crne Gore imenovan gospodin Ajanović, koji je optužen u aferi Snimak, upravo za zloupotrebu tih resursa. Jeste li Vi na toj sjednici Vlade izrazili barem trunku sumnje i rekli - Čekajte da vidimo taj proces u kojem će pravcu ići da ne šaljemo tu vrstu poruke? Ili je možda, upravo, ako je bilo Vaše ćutanje na Vladi, i odgovor zašto čekamo ovoliko dugo na socijalni karton? Radi se o procesu koji traje 10 godina. Nijeste Vi jedini odgovorni. Imate i prethodnike koji su vrlo malo i gotovo ni malo činili da se taj kapitalni projekat dovrši, ali se radi o nečemu što je jako značajno da barem dođemo do onoga da ne bude ljudima krivo na mali, nego na krivi dio.

Imamo brojne slučajeve da ljudi koji zaista nijesu u stanju socijalne potrebe primaju...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Periću. Odgovor ministra Boškovića. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem. Dakle, ovo je već drugi ili treći put da imamo ovu temu otvorenu od strane poslanika Pozitivne Crne Gore vezano za socijalni karton. Moj odgovor na to pitanje će biti kao i svaki prethodni put. Sada ću dati odgovor, a onda ću komentarisati ovo što ste u prvom dijelu pitanja i pitali.

Rok za završetak projekta Socijalni karton, informacioni sistem socijalnog staranja planiran je za kraj ove godine i realizacija ovog sistema se odvija u skladu sa planiranom dinamikom. Informacioni sistem je 8. jula 2014. godine uspješno pušten u testni rad u

Javnoj ustanovi Centra za socijalni rad za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik, s ciljem da se tokom testnog rada otklone svi tehnički i drugi nedostaci, kako bi se kasnije nastavilo sa implementacijom sistema u drugim centrima.

U centrima za socijalni rad urađeni su lokalne mreže, instalirani računari, a trenutno se radi na uspostavljanju sistema za razmjenu podataka sa sljedećim državnim institucijama: Fondom za penzijsko-invalidsko osiguranje, Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Centralnim registrom stanovništva, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom prosvjete i sporta, Upravom za nekretnine Crne Gore, Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, Poreskom upravom Crne Gore i Ministarstvom poljoprivrede i veterinarskom upravom. Ovaj sistem omogućiće uštedu u dijelu administrativnih troškova sistema socijalne zaštite i poboljšati usmjeravanje sredstava za socijalna davanja.

Uvidom u višestruka davanja i smanjenjem takozvane greške uključenostii oni koji ostvaruju prava na materijalna davanja nijesu u stanju socijalne potrebe. Obezbijediće se sredstva za pružanje, praćenje i kontrolu pomoći za domaćinstva kojima je pomoć najpotrebnija. Ovaj sistem će omogućiti profilisanje korisnika i na taj način unaprijediti kapacitete Vlade za planiranje kako ukupnih resursa za socijalnu zaštitu, tako i za pojedinačne kategorije korisnika, kao i praćenje realizacije i procjenu socijalnih efekata.

Što se tiče samog projekta informacioni sistem Socijalni karton - tačno je. Pričalo se o tome skoro decenija, ako ne malo i duže, više puta je pokušano da se to implementira na ovaj ili na slične načine. Nažalost, zbog raznih nedoumica u primjeni Zakona o javnim nabavkama svi tenderi koji su pokušani da se raspišu za informacioni sistem Socijalni karton su padali na ovaj ili na onaj način. Zbog toga je Vlada prešla na drugačiju strategiju i u saradnji sa sistemom Ujedinjenih nacija za razvoj smo napravili tender koji je prošao i sada je završna faza izrade softerskog rješenja koji će, kao što ste vidjeli, biti završen do kraja ove godine.

Ono što je bitno naglasiti, a što sam ovdje pomenuo, jeste da je 8. jula pušten u testni rad u jednom centru. Nadam se da neće taj testni rad pokazati neke veće nedostatke, već manje, koji će tokom ljetnjih mjeseci biti ispravljani, tako da bi već od septembra mogli da to implementiramo u svim centrima za socijalni rad, a do kraja godine i da bude pušten u rad. To je ono što se tiče samog informacionog sistema Socijalni karton bitno i vjerovatno i Vi to znate. Dovoljno ste edukovani da znate o čemu se tu ključno radi.

Što se tiče ovih drugih političkih konotacija kojima ste se služili, mogu reći samo jedno. Dakle, zaista sam za to da neko dok nije pravosnažno optužen ima presumpciju nevinosti. Juso Ajanović je jedan dobar socijalni radnik, ako ne možda i najbolji u sistemu socijalnog staranja. Kao takav je dobio zadatak da otvori Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu, kao neko ko je najiskusniji u tom poslu, da taj zavod stavimo na noge, a već od septembra će biti izabran direktor Zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu. Tako da je Juso Ajanović je dobio zadatak da kao najiskusniji socijalni radnik otvori Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu, koji će prije svega biti savjetodavno-edukativnog karaktera. Prvi put uvodimo jednu takvu instituciju u pravni sistem Crne Gore. O direktoru će Vlada odlučivati na nekoj od narednih sjednica. Novi direktor će preuzeti obavezu da taj zavod nadgrađuje, razvija i da zajedno uspostavljanjem te dvije institucije, informacionog sistema socijalnog staranja i Zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu, nakon usvajanja novog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti zaokružimo...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Komentar, poslanik Perić. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Nažalost, ministre, nijeste mi odgovorili u vezi sa tenzijama da li će biti pomjeranja. Zaista ga čak i doživljam kao retoričko, jer je više nego jasan odgovor.

U ovom dijelu, ministre Boškoviću, Vi cijelo vrijeme govorite o projektu kao da govorimo o šesto miliona ljudi, a ne 600.000 ljudi. Radi se o projektu koji je toliko dugo opstruiran da nije ni tender napisan kako valja jako dug period. A radi se o nečemu u krajnjoj crti što ste mogli da uposlite pet ili šest ljudi u ministarstvo Vi i Vaši prethodnici, koji su mogli na taj način da izvedu taj dio projekta.

Takođe ste imali Sekretarijat za razvoj u Vladi Crne Gore, koji je takođe mogao valjano da obavi taj posao. Ali, kada posao neće da se obavi, onda se nalaze razlozi zašto da se ne obavi. I upravo imenovanje gospodina Ajanovića daje odgovor zašto ne želi da se obavi. Saglasan sam da niko nije kriv dok se ne dokaže da je kriv, ali optužbe koje on nosi na leđima su toliko krupne, da je on vršio u ime vaše partije zloupotrebe jednokratnih socijalnih davanja i da je taj proces u toku. I vi ste na taj način poslali poruku sudu koji treba da procesuiraj taj slučaj, ali da se vratim ovoj temi. Ako je on toliko iskusan, ne sumnjam da je partijski operativac vaš vrlo iskusan, ako je toliko dragocjen, zašto ga nijeste stavili na neko savjetničko mjesto da savjetuje nekoga? Zašto ste morali da pošaljete tu poruku?

I ono što je jako važno, ministre. Vi socijalni karton koji imate u DPS-u vi samo njega treba da implementirate u ovaj softver i u roku od godinu dana ili par mjeseci vi ćete zaista imati jedan potpun karton, a ne da vi partijski dijelite samo onima koji su u stanju socijalne potrebe, ili lobirate ih za svoje glasove. Apelujem na Vas da iskoristite snagu i autoritet ministra da što prije dođemo do tog jedinstvenog socijalnog kartona, jer u suprotnom imaćemo još sigurno nekoliko godina čekanja. U novembru ne obećavate završetak socijalnog kartona, već kraj prve faze. Znači, još jedan izborni ili dva izborna ciklusa treba da prođu ovima da vi dajete po kapama kako vi smatrate da treba. Imate ogromno opterećenje kako se dijeli taj novac i vi odgovarate jednim načinom koji je nevjerovatan da

ljude koji su optuženi za zloupotrebe upravo tih fondova za socijalno najugroženije da ih dijele partijski, birate na najodgovornije funkcije. To je blago rečeno ne čudno, nego skandalozno. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Je li to bilo dopunsko pitanje, kolega Periću? Izvolite, odgovorite na dopunsko pitanje.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem. Još jednom ponavljam.

Što se tiče informacionog sistema, informacioni sistem se završava sa ovim dijelom. Nema prve faze. Kasnije je druga faza implementacija, o tome se radi i naravno kao i svaki vid ako se bavite informatikom znate da treba nadgradnja i tako dalje. Niko ništa nije ovdje skrivao. I daleko od toga da se bilo šta skriva. Ako znate da DPS ima neku bazu socijalnih podataka, ja ne znam, čak ne znam ni je li Juso Ajanović član naše partije. Ne znam ni to, a vjerujte da me ne interesuje. Makar dok sam na ovom mjestu, baviću se isključivo pitanjima socijalne i dječije zaštite. Dobro, Vi se informišite iz novina, ja ću se informisati onako kako se ja informišem. Znači potpuno su različiti imputi informacija o kojima mi govorimo.

Što se tiče penzija, dajte mi tu izjavu gdje je neko rekao da će rasti bilo šta po bilo kom osnovu. Što se tiče mene i mojeg ministarstva, znam dobro šta sam pričao u predizbornoj kampanji bilo u kojem gradu. Što se tiče rasta penzija, nije nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja, već Ministarstva finansija. Vi to dobro znate. Shodno prilivima i odlivima budžeta, rastom ekonomske aktivnosti i rastom društvenog

proizvoda i tako dalje kreira javne finansije i po tom osnovu Vam ne mogu dati ni jedan drugi odgovor. Dakle, ono što je meni bitno jeste da mi sa Udruženjem penzionera i sa Savezom penzionera Crne Gore imamo dobru saradnju, da s njima sve zajednički i koncenzusom ga rješavamo, makar što se našeg ministarstva tiče, da su sve obaveze prema Savezu penzionera koji su preuzete, s naše strane izvršene na vrijeme...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Možete proceduralno prema meni. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Dakle, samo proceduralno citiram izjavu iz oktobra 2012. godine portparola DPS-a: Kao mali fleksibilni sistem u najtežoj ekonomskoj krizi, koja je pogodila svijet u posljednjih 70 godina, uspjeli smo da obezbijedimo makroekonomsku stabilnost javnih finansija, redovnu isplatu i rast plata, penzija i socijalnih davanja. Nova radna mjesta i brojne kapitalne objekte. Samo navod, pojašnjenja radi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala. Nadam se da smo pojasnili detaljno. Milan Knežević je poslanik koji će postaviti naredno pitanje upućeno ministru rada i socijalnog staranja. Tri minuta za postavljanje pitanja.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljuem.

Poštovana Skupštino, gospodine drugi potpredsjedniče Mustafiću, gospodine ministre Boškoviću, uvaženi građani,

Ja sam postavio sljedeće poslaničko pitanje: Da li je tačno da se penzionerima u Crnoj Gori od penzija uzima jedan euro i da su ta sredstva namijenjena finansiranju Udruženja penzionera i ulaganje u izgradnju stambenih jedinica korisnicima penzija? Koje konkretne korake nadležno ministarstvo je preduzelo u cilju utvrđivanja ovih tvrdnji i koje radnje će preduzeti ukoliko je došlo do povrede prava? Navedite taksativno - koja sredstva i za koje namjene se skidaju sa penzija, odnosno šta spada u stavku obustave u izvještaju koje korisnici penzija dobijaju pri podizanju penzija i koji je pravni osnov za skidanje ovih sredstava? Kako se utvrđuje visina sredstava koja se skidaju po osnovu ove stavke, odnosno da li se prilikom obračuna uzimaju u obzir visina penzija i druge relevantne okolnosti? Odgovor tražim i u pisanoj formi, kao što sam tražio i na destine i desetine prethodnih poslaničkih pitanja. Ja još uvijek nijesam dobio odgovor u pisanoj formi ni jednom ministru kada sam postavio pitanje, zato je možda bolje da ne tražim odgovor u pisanoj formi, pa ga možda nekada i dobijem.

Motiv da postavim ovo pitanje je, po mom mišljenju, izuzetno težak položaj crnogorskih penzionera, koje Vlada Crne Gore u svojim restriktivnim mjerama štednje zamrzla, kažem na figurativan način, a obustavivši mogućnost povećanja njihovih penzija dok traju mjere štednje. Mi još uvijek ne znamo da li će doći do povećanja penzija, odnosno usklađivanja penzija sa rastom troškova.

Očekujem od Vas, gospodine Boškoviću, da prokomentarišete, odnosno da nam najavite da li će doći do rasta penzija u ovoj godini i koji je to mjesec, kada to možemo očekivati. Ali, ako ne mogu da rastu penzije, penzionerima može da se oduzima sa

njihovih računa i motiv je bio pisanje Euromosta, nakon žalbi bjelopoljskih penzionera koji su se obratili Fondu PIO, da im se u posljednje tri godine sa računa skida tačno po jedan euro od penzije bez njihove saglasnosti. Oni su se obratili Fondu PIO, gdje su dobili odgovor da se ta sredstva izdvajaju za nevladine organizacije koje se bave zaštitom interesa penzionera kao i za ulaganje u stambene jedinice.

Sada se postavlja se jedno sasvim logično pitanje. Ako niko nije dao saglasnost od ovih osam hiljada bjelopoljskih penzionera ili 120.000 crnogorskih penzionera da im se u posljednje tri godine skida jedan euro od penzije, kakve su to organizacije i ko im je dao za pravo i na osnovu kojeg zakona da rade ovo što rade i stiču protivpravnu...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Ako biste bili u mogućnosti da mi date malo više vremena za ovaj odgovor, jer je duži, a interesantna tema, ali Vi procijenite. Svakako na Vama je.

Gospodin Knežević je postavio pitanje koje je ovdje iznio, a naš odgovor je sljedeći. Savez udruženja penzionera Crne Gore, kao opštinska udruženja, već duži vremenski period vode aktivnosti u saradnji sa Fondom PIO i lokalnom samoupravom, kako bi se obezbijedili uslovi da penzioneri koji nemaju riješeno stambeno pitanje dobiju mogućnost da isto riješe pod znatno povoljnijim uslovima u odnosu na njihovu tržišnu vrijednost.

Dio sredstava za sufinansiranje izgradnje stanova se obezbjedjuje iz Budžeta Fonda PIO i Ministarstva rada i socijalnog staranja u okviru socijalnog programa Vlade Crne Gore za potrebe penzionera. Savez i opštinsko udruženje penzionera, kao

organizacija koje svojim posvećenošću dobrobita penzionerske populacije u velikoj mjeri doprinose uspješnosti ove aktivnosti, imaju značajnu ulogu u njenoj realizaciji.

Aktivnosti vezane za rješavanje stambenih pitanja penzionera pod uslovima znatno povoljnijim od tržišnih do sada su sproveli Udruženje penzionera Podgorica i Udruženje penzionera Bijelo Polje. Skupština Udruženja penzionera Podgorica i uz prethodnu saglasnost svih mjesnih udruženja penzionera Podgorice donijela odluku o dobrovoljnom i solidarnom učešću u rješavanju stambenih potreba penzionera Crne Gore. Pensioneri, članovi Udruženja penzionera Podgorica dobrovoljno i solidarno učestvuju u rješavanju stambenih potreba sa mjesečnim izdvajanjem od svojih penzija u zavisnosti od visine penzija, i to: penzioneri koji imaju penzije do 200 eura izdvajaju jedan euro, od 200 do 400 eura izdvajaju jedan i po euro i preko 400 eura penzije izdvajaju dva eura.

Ovom odlukom je precizirano da se penzionerima koji su se ranije izjasnili da ne žele da učestvuju u ovoj aktivnosti neće vršiti odbijanje od njihovih penzija. Takođe, penzioneri koji su ranije učestvovali u rješavanju stambenih potreba penzionera Podgorica, imaju mogućnost da se izjasne da li žele i ubuduće da uzmu učešće u ovoj aktivnosti.

Za rješenje stambenih potreba penzionera u Podgorici do sada je izgrađen stambeni objekat od 100 stambenih jedinica, koje su već dodijeljene penzionerima i useljene. U toku je izgradnja još jednog stambenog objekta od 104 stambene jedinice, čiji se završetak očekuje do kraja naredne godine nakon čega se planira početak izgradnje i trećeg stambenog objekta.

Takođe, Skupština Udruženja penzionera Bijelo Polje uz saglasnost svih mjesnih udruženja sa teritorije Bijelo Polje, je donijela odluku da svi penzioneri članovi penzionerske organizacije, koji imaju prijavljeno prebivalište na teritoriji ove opštine daju svoj doprinos finansiranja izgradnje stanova za potrebe penzionerske populacije, izdvajanjem jednog eura na period od 24 mjeseca.

Odluka je na dobrovoljnoj osnovi. Svaki penzioner koji ne želi da učestvuje u dobrovoljnoj, solidarnoj, stambenoj izgradnji stanova za penzionere ima mogućnost da se izjasni u cilju obustave daljeg sprovođenja ove odluke. Svim penzionerima koji su se izjasnili da ne žele da učestvuju u ovim aktivnostima, izvršena je obustava sprovođenja odluke i Udruženje penzionera je izvršilo povraćaj otuđenih sredstava.

U Bijelom Polju je za potrebe penzionerske populacije sagrađen objekat sa 10 stambenih jedinica, a dalje se nastavljaju aktivnosti u rješavanju stambenih pitanja penzionera, te je donešena odluka da se sagradi još jedan stambeni objekat od 10 stambenih jedinica, gdje će se po istom principu od zajedničkih ulaganja Opštine Bijelo Polje, Fonda PIO, Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao i solidarnog učešća penzionera koji imaju prebivalište na teritoriji ove opštine pristupiti izgradnji tog stambenog objekta.

Stručna služba Fonda PIO je na osnovu svih prethodno sprovedenih procedura, donošenih odluka od strane Skupštine Udruženja penzionera, kao i dostavljenih spiskova penzionera kojim će se vršiti odbijanje penzija za tu namjenu, sprovela donošenje odluke i sredstva uplatila na poseban žiro-račun otvoren samo za te namjene.

Fond penzijsko-invalidskog osiguranja je zaključio ugovore o poslovnoj saradnji sa više pravnih objekata u cilju poboljšanja materijalnog položaja penzionera i stvaranja mogućnosti da penzioneri pod povoljnim uslovima vrše nabavku robe i koriste usluge, kao i liječenje, odmor i rekreaciju na odloženo plaćanje u više mjesečnih rata bez kamata i žirana.

Izvještaj o obustavama koji se dostavlja penzionerima obuhvata sve obustave po osnovu sudskih odluka, administrativnih zabrana po zaključenim ugovorima, kao i obustave po osnovu članarine Saveza udruženja penzionera i ličnog osiguranja na osnovu ugovora koje su penzioneri zaključili sa osiguravajućim društvima. Evo, pokušao sam da ubrzam govor da bi stao u pet minuta. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Poslanik Knežević ima pravo na komentar. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine ministre, hvala Vam na ubrzanom odgovoru. Onoliko koliko sam mogao da pohvatam shvatio sam da je Skupština penzionera nadležni organ koji je donio odluku da se svim crnogorskim penzionerima skida jedan euro sa računa. Ja mislim da je to protivzakonito i da bez prethodne saglasnosti penzionera ne može niko sa računa da im skida jedan evro. A evo imamo i stav Ministarstva finansija, koje je saopštilo da treba stopirati nezakonito oporezivanje penzionera. Sve je dobro što država razmišlja o našoj najstarijoj populaciji, ali mislim da bi bolje bilo da razmišlja kada su oni u naponu radne snage da im omoguće stanove, da im omoguće povoljne stambene kredite, a ne kada su, tako da kažem, u trećoj dobi razmišljali o tome na koji način dodatno da ih oporezuju.

Ono što je ovdje problematično jeste da su ova sredstva izdvajaju i za jedan dio nevladinih organizacija koje se bave problematikom penzionera, što će reći da je ovo veliki prostor za zloupotrebe. Bukvalno rečeno, sutra mogu ja da formiram nevladinu organizaciju kako će se zvati Jednom kada budem penzioner i da sredstva koja se odbijaju sa računa penzionerima, a nijesu mala, pripadaju mojoj nevladinoj organizaciji, odnosno pripadaju meni, a kako ću ih ja trošiti, da li za penzionerske dane ili neke druge to je već moja stvar.

Znači, suštinski gledano, gospodine Boškoviću, penzionerima je u ove tri godine ako ima 120.000 penzionera u prosjeku uzeto 4.200.000 evra. Mislim, da je taj iznos veći, jer ste Vi ovdje rekli da je jedan evro do 200 evra, jedan i po od 200 do 400 i dva do 400 evra. Znači, bez njihove saglasnosti u tri godine otprilike se uzelo oko 4.200.000 penzionerima.

Da li se ta sredstva uzimaju kada se izgrade stambene jedinice i stambeni blokovi bez saglasnosti penzionera da odlazeći gradonačelnik Mugoša dr Miomir, kao što je to bio slučaj, to iskoristi u predizborne svrhe, gdje je sa lopatom, krampom i kolicima maltera otvarao, zatvarao, proglašavao da brine o najstarijoj populaciji?

Da li se ta sredstva troše za neke crne fondove koji se po opštinama razvijaju u određenim izbornim ciklusima? I ako nije tačno ovo što ja sada ovdje kažem i ako nije tačno ovo što su govorili u Euromonstatu, zašto onda je Fond PIO spreman da vrati penzionerima sredstva ako su već dobili njihovu saglasnost da mogu da im oduzimaju sa računa? Znači, skupština penzionera, koja je inače podružnice DPS-a, nije organ koji može donijeti odluku da se penzionerima skida jedan euro sa računa, to jest 4.200.000 evra...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Kneževiću. Da li su ovo bila dodatna pitanja ili retorička pitanja? U redu. Razumio sam, kolega Kneževiću. Kolega Janko Vučinić će postaviti posljednje pitanje upućeno ministru Boškoviću, s jednom napomenom da je ovo pitanje dostavljeno kasnije od predviđenog roka ministru Boškoviću, odnosno zbog propusta u Službi Skupštine. Ali, ipak, uz obostrano razumijevanje postavićemo to pitanje i naravno dobiti odgovor. Izvolite, poslaniče Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, ministre Boškoviću, poštovani građani,

Ja sam iskoristio svoje poslaničko pravo i postavio Ministarstvu rada i socijalnog staranja sljedeće pitanje:

Šta je Ministarstvo rada i socijalnog staranja preduzelo povodom vrlo čestih i dugotrajnih neuplaćivanja doprinosa za penzijsko osiguranje od strane poslodavaca? Da li znate koliki je broj tih poslodavaca i da li u organima lokalne samouprave ima slučajeva neuplaćivanja doprinosa za penzijsko osiguranje?

Prilikom diskusije na Osmoj plenarnoj sjednici u vezi tačke dnevnog reda koja se odnosila na izmjene i dopune Zakona o radu ja sam i nagovijestio da ću Vas pitati u vezi radnika nekadašnjeg akcionarskog društva Željezare i Društvenog standarda, koje je privatizovan od strane Kol komerca, kome nijesu uplaćivani doprinosi za penzijsko osiguranje punih 11 godina. Da li je ta informacija tačna? Jeste li provjerili tačnost te informacije i šta je, ako je tačna informacija, preduzelo Ministarstvo rada i socijalnog staranja povodom tog pitanja?

Obrazloženje. Ovo poslaničko pitanje sam postavio iz razloga koje je navedeno u samom poslaničkom pitanju. Veliki broj poslodavaca ne uplaćuju doprinose za penzijsko osiguranje i to je postala učestala pojava. Osnovno pitanje je - Kako stati na put ovoj pojavi i šta možemo uraditi da to spriječimo? Često znate da kritikujete opoziciju na način kako smo tu samo da mi kritikujemo, nalazimo zamjerke, a da nećemo da damo nikakva konkretna rješenja. Mi smo za ovo što sam Vas pitao dali konkretno rješenje. Dali smo ga u vidu izmjena i dopuna Zakona o krivičnom postupku Crne Gore, gdje smo jasno definisali da je neuplaćivanje doprinosa za penzijsko osiguranje, naravno i ostalih doprinosa krivično djelo i da za to treba da slijedi kazna zatvora. Međutim, Vaša partija nije podržala taj naš predlog zakona.

Sljedeću mjeru koju ćemo predložiti je osnivanje agencije za platni promet, tako da poslodavac neće moći da uplati neto zarade ukoliko ne uplati dažbine prema državi i njenim fondovima. Vidjećemo da li ćete podržati i tu našu inicijativu.

Koja su vaša rješenja bila? Da sve ovo što nesavjesni poslodavci, više to predstavljaju kriminalne radnje nego nesavjesnost, neuplaćuju doprinose i to se prebacilo na Fond rada, a druga mjera koju ste vi, odgovoriću poslije...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, ministe.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Želio bih prvo da se Vama izvinim kao poslaniku zato što neću imati detaljan odgovor na Vaše pitanje s obzirom da je pitanje stiglo juče oko 15 časova i uglavnom se odnosi na Poresku upravu. Nijesmo uspjeli do danas prikupiti sve podatke, kako bismo mogli vam dati konačan i detaljan odgovor na ovo pitanje.

Ono što mogu komentarisati je sljedeće. Što se tiče bivših radnika Standarda, ja od Vas nijesam dobio zahtjev da to iskontrolišemo. To je prvo. Nijedan pisani dokument u Ministarstvu nije došao sa Vaše strane, sa Vašim potpisom da bi se inicirala bilo kakva akcija po tom pitanju.

Ono što je naša inicijativa bila još od prošle godine - U maju prošle godine smo na Socijalnom savjetu usvojili izmjene i dopune Zakona o radu, upravo na fonu ovoga na

čemu ste Vi sada govorili vezano za povezivanje radnog staža. Tačno je i tu ću se sa Vama složiti i da je to nešto što ne smije da se toleriše i zbog toga sam tražio prošle godine već u februaru da krenemo sa izmjenama i dopunama Zakona o radu upravo u tom domenu da tamo ljudi gdje su se stekli uslovi za penziju, a gdje im zbog nedostatka uplaćenih sredstava, odnosno neuplaćivanja doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje nije u mogućnosti od strane Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja izdati potvrdu o svemu tome, da bi mogli da ostvare pravo na penziju, da država reaguje u tom slučaju i da na način na koji smo to neki dan ovdje u Parlamentu vašim glasovima usvojili taj zakon dođemo u poziciju da država može da tim ljudima omogući da odu u penziju kroz plaćanje onih doprinosa koji su im potrebni za ostvarivanje prava na penziju. Mislim da je to jedan dobar iskorak kako bi se neki problemi koji su postojali u prethodnom periodu prevazišli na ovaj način. Složiću se da možda nije i dovoljan, ali sam raspoložen da čujem od Vas predloge koji su to drugi koraci koje bismo mogli napraviti kao Vlada da bi poboljšali mogućnost tim ljudima koji su ostali bez mogućnosti penzionisanja na način kao što smo i Vi i ja ovdje kazali.

Druga stvar, Zakonom o radu je predviđeno da svima koji su u jednom momentu kroz stečaj ostali bez posla, a da se iz stečajne mase nijesu mogli naplatiti njihovi doprinosi za penzisko osiguranje, država reaguje preko Fonda rada kao sadašnjeg poslodavca, uplati doprinose da bi ta lica ostvarila pravo na penziju. Mislim da smo napravili zaista dobar potez i da će se time značajno olakšati mogućnost da jedan značajan broj ljudi koji je stekao uslove za penziju, a nije mogao otići u penziju iz tih razloga sada to pravo i ostvari. Što se tiče ostalih djelova Vašeg pitanja, dobićete odgovor u pisanoj formi, spreman sam da i na sljedećem satu poslaničkih pitanja razgovaramo na ovu temu i da se ovo pitanje opet postavi i da ga na sjednici Skupštine i razmotrimo. Hvala još jednom.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre Boškoviću. I posebno za razumijevanje zbog činjenice da je pitanje stiglo kasnije pa ste ipak na njega odgovorili.

Pravo na komentar, kolega Vučinić.

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Veoma je malo vremena da bi se raspravilo o ovoj veoma važnom pitanju i veoma složenom. Što se tiče Fonda rada i to što kažete da ste napravili dobar potez, napravili ste nikakav potez. Pokušavao sam amandmanski da djelujem na taj zakon i da to liči na nešto, a ovako ne liči ni na šta. Ljudima koji nijeste uplaćivali doprinose, kojima neodgovaran poslodavac nije uplaćivao doprinose 11 godina u ovom slučaju u ovakvom zakonskom rješenju, ako njemu fali pola godina uplatiće mu se za to pola godina, ako mu fali do onog drugog uslova što se tiče radnog staža, 10 i po godina će mu propasti radnog staža i biće mu manja penzija.

Rekli ste mi da treba da mi damo rješenje. Mi smo dali rješenje u vidu izmjena i dopuna Krivičnog zakonika da se osnuje agencija za platni promet. Vidi se kakvo je ovo rješenje što se tiče Fonda rada. Drugo rješenje je da omogućavate tim vlasnicima koji su privatizovali preduzeće i koji su to kupili a nijesu platili da tu imovinu sada prebijaju i da na taj način izmiruju obavezu prema državi. Evo dokaz šta je uradila Elektroprivreda, dug je pretvoren u 2% akcija i na taj način je izmirila ogromni dug prema Poreskoj upravi. To je korupcija na visokom nivou. Znači, donesi kovertu pa ćemo završiti. Vidimo kolika je ta imovina i kolika je to vrijednost. Više nijesu koverta. To su torbe i paketi koje treba donijeti da bi se završio posao. Isto se tiče i ovoga problema radnika nekadašnjeg Društvenog standarda. Treba dati zgradu u centru Nikšića i da se prebiju ti dugovi prema državi. Možda nijeste upoznati, nije to obična zgrada, zgrada Desetke u centru Nikšića je ono što je ostalo od nekadašnjeg sportskog i kulturnog duha koji smo imali i koji je ostao iz nekad uređenog sistema koji ste vi srušili sa ulice i napravili haos u kojem najbolje vi plivate.

Ne samo što je tu našlo smještaj 38 radničkih porodica, nego je tu i kuglana koja je držala dva prvoligaška kuglaška kluba, tu je i streljana, tu je i biblioteka, tu je i prostorija za penzionere i Šah klub. To je nešto što nam je ostalo od tih vremena koje smo sačuvali u toj zgradi. Izgleda da hoćete i to da uzmete, da uništite i ne ostaje ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Vučiniću.

Zahvaljujem ministru Boškoviću za učešće. Prelazimo na set pitanja koja su postavljena doktoru Vladimiru Kavariću, ministru ekonomije.

Malo ćemo izmijeniti redosljed zbog obaveza u radu odbora. Prvo pitanje će postaviti poslanik Zoran Jelić, a nakon njega idemo po redosljedu.

Izvolite, poslaniče Jeliću.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Na osnovu Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, postavljam uvaženom ministru Kavariću sljedeće poslaničko pitanje:

Postoje indicije da organizacija za zaštitu prava autora muzike PAM Crne Gore već nekoliko zadnjih godina radi nezakonito obzirom da je statut ove organizacije urađen mimo Zakona o autorskim i srodnim pravima, a verifikovan je od nezakonito izabrane skupštine ove organizacije. Ministarstvo ekonomije nadležnom organu Zavodu za zaštitu intelektualne svojine, koji vrši nadzor nad zakonitošću rada PAM-a Crne Gore mišljenjem od 08.11.2012. godine jasno definiše da su napravljena određena odstupanja Statuta u odnosu na odredbe Zakona o autorskim i srodnim pravima.

Obrazloženje:

Naime, od samog početka rada PAM-a Crne Gore uočene su mnoge nezakonite radnje od strane čelnika te organizacije na koje su ukazivali kako veliki broj autora, tako i predstavnika udruženja, turističkih radnika, elektronskih medija i drugih korisnika muzike čija prava na osnovu Zakona o zaštiti autorskih i srodnih prava treba da štiti ova organizacija. Organizacija za zaštitu prava muzike PAM osnovana je u periodu od 2006. do 2007. godine sa ciljem zaštite prava autora muzike u Crnoj Gori. Osnivači PAM-a su Udruženje kompozitora i Muzička asocijacija. Nakon novog Zakona o nevladinim organizacijama, PAM je registrovan kao nevladina organizacija i tako posluje do danas. Na teritoriji jedne države može da postoji samo jedna organizacija za zaštitu prava ovog tipa. Rad PAM-a Crne Gore trebao je da kontroliše Zavod za zaštitu intelektualne svojine, a rad Zavoda je u nadležnosti Ministarstva ekonomije. Uloga ovakvih organizacija u svijetu je da naplaćuju sredstva od emitera i drugih korisnika muzičkih djela, kompozicija. To se odnosi na hotelske komplekse, razne ugostiteljske objekte, elektronske medije, radio i TV stanice i druge konzumente muzike, sa jedne strane. Nakon odbitka troškova rada organizacije,

koji iznose oko 30%, organizacija koja je zadužena da kolektivno štiti prava autora muzike PAM Crne Gore, po zakonu je dužna da ostala naplaćena sredstva isplati svim autorima muzike koje štiti na osnovu pravilnika o raspodjeli.

PAM Crne Gore naplaćuje sredstva od korisnika muzičkih djela na osnovu Zakona o autorskim pravima, a nakon usvajanja novog zakona u Skupštini u 2011. godini na osnovu tog zakonskog akta.

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi. Nijesam ga još dobio, očekujem da ću ga dobiti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Jeliću.

Ministre, izvolite odgovor.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovane dame i gospodo, poštovani gospodine Jeliću,

Autori i nosioci srodnih prava svoja prava mogu ostvarivati individualno ili kolektivno preko organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava. Kolektivno ostvarivanje prava autora muzike Crne Gore ostvaruje organizacija za zaštitu prava autora muzike Crne Gore PAM CG.

Dozvola za obavljanje djelatnosti PAM-u CG izdata je od strane Zavoda za intelektualnu svojinu koji takođe vrši nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada PAM-a CG, u skladu sa članom 177 Zakona o autorskim i srodnim pravima i članom 40 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave. U slučaju utvrđivanja nepravilnosti u radu organizacije, Zavod za intelektualnu svojinu će svojim rješenjem navesti utvrđene nepravilnosti, naložiti mjere i odrediti rok za njihovo otklanjanje, a u skladu sa članom 180 Zakona o autorskim i srodnim pravima.

Pitanje transparentnosti rada ove, kao i svake druge organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava, bliže je uređeno članom 164 Zakona o autorskom i srodnim pravima koji je svakom članu, u ovom slučaju autoru muzike, dato pravo na uvid opšte akte te organizacije, tarife, plan raspodjele sredstava od naknada prikupljenih u

skladu sa zakonom, plan raspodjele sredstava za socijalne i kulturne namjene, opšte uslove za zaključivanje ugovora sa članovima i korisnicima, odluke skupštine i drugih organa i organizacija /Prekid/ izvještaj iz člana 178 Zakona o autorskim i srodnim pravima. Zakon o autorskim i srodnim pravima u članu 164 propisuje se mogućnost da članovi koji u skupštini organizacije imaju najmanje 10% glasova imaju pravo da jednom godišnje zahtijevaju angažovanje nezavisnog stručnjaka koji će preispitati određeni dio poslovanja organizacije i o tome sačiniti pisani izvještaj. Ovim se pruža mogućnost da članovi organizacije koji izraze sumnju u zakonitost poslovanja traže dodatno preispitivanje zakonitosti rada. Od posebnog značaja je i pitanje ko se sve može smatrati članom organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava. Shodno članu 157, stav 2 Zakona o autorskim i srodnim pravima to su autori i njihovi pravni sljedbenici koji su zaključili ugovor o zastupanju sa organizacijom.

U dijelu Vašeg pitanja koje se odnosi na dopis Ministarstva ekonomije kojim se od Zavoda za intelektualnu svojinu traži izjašnjenje zakonitosti rada i zakonitosti pojedinih odredbi Statuta PAM-a ističemo sljedeće:

Ministarstvo je po saznanju da postoje određene odredbe Statuta PAM-a CG koje nijesu u skladu sa odredbama Zakonom o autorskom i srodnim pravima, tražilo izjašnjenje Zavoda za intelektualnu svojinu o istom članu u skladu sa članovima 50 i 51 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave. S tim u vezi, PAM CG je na redovnoj godišnjoj sjednici skupštine održanoj 03.05. 2014. godine usvojio izmjene i dopune svog statuta u dijelu u kojem je ukazano na postojanje nepravilnosti.

Pitanje od velikog značaja je i pitanje odnosa između PAM-a i korisnika autorskih djela u dijelu koje se odnosi na tarife kojim se utvrđuje primjerena visina naknade za pojedine oblike korišćenja autorskih djela. Zakonom je detaljno preciziran način utvrđivanja tarife i visine naknade u članu 171. U cilju postizanja visokog nivoa saglasnosti u pogledu tarifa, članom 172 Zakona o autorskim i srodnim pravima propisano je zaključivanje zajedničkog sporazuma o tarifama između kolektivne organizacije i reprezentativnih udruženja. U slučaju nepostizanja sporazuma, tj. ne zaključivanja zajedničkog sporazuma u roku od šest mjeseci, Zavod za intelektualnu svojinu će na zahtjev kolektivne organizacije ili udruženja korisnika utvrditi privremenu tarifu koja će se primijeniti do stupanja na snagu zajedničkog sporazuma, odnosno do pravosnažne odluke u kolektivnom sporu.

Na kraju željeli bi smo da istaknemo da treba imati u vidu da se radi o privatnim pravima autora, te da s toga postoji i ograničen obim ovlašćenja državnih organa u ovom

pogledu. Ovo je pisano izjašnjenje Ministarstva ekonomije. U pripremi odgovora pribavili smo pisano izjašnjenje od nadležnog državnog organa koji se time bavi. To je Zavod za intelektualnu svojinu. U momentu kada vam dostavimo pisano izjašnjenje dobićete izjašnjenje i Ministarstva ekonomije i zavoda, koje je po prirodi stvari mnogo detaljnije. Mislim da je važno u ovom momentu samo da naglasim jedan dio koji se odnosi na institucionalnu arhitekturu u ovom slučaju. Ministarstvo ekonomije ispred Vlade sprovodi nadzor nad zakonitošću Zavoda za intelektualnu svojinu, a Zavod za intelektualnu svojinu sprovodi nadzor nad zakonitošću rada onih organizacija koje se nalaze u njihovom opsegu djelovanja, u konkretnom slučaju PAM-a Crne Gore. Tako da ne možemo izjednačiti nadzor nad Zavodom i nadzor Zavoda koji on ima nad drugim strukovnim udruženjima. Koliko je Vlada posvetila pažnju ovom problemu govori i to da je formirana posebna institucija koja se bavi samo pitanjima ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar, kolega Jeliću?

Izvolite.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Kavariću, vidjeću kad dobijem i taj dodatak u pisanoj formi šta tamo sve piše.

Da postoje određeni problemi u funkcionisanju ove institucije bilo je i prije nekog vremena i kontrolno saslušanje, čini mi se, ili konsultativno saslušanje u Skupštini na nekom od odbora u vezi ove teme. Zašto sam postavio ovo poslaničko pitanje? Prije svega zato što mnogi privredni subjekti koji izdvajaju sredstva po zakonu na osnovu ove namjene žele se kao da je to jedna biznis barijera. Da su ta sredstva dosta visoka, da opterećuju njihovo poslovanje, a ono što je najvažnije jeste da nemaju uvid u raspodjelu i trošenje tih njihovih sredstava. Dakle, s pravom privredni subjekti, emiteri i svi oni koji se dotiču ovog dijela traže da vide kako se njihov novac troši. Dakle, nemamo još uvijek javnost i transparentnost u trošenju ovog novca.

PAM posluje kao nevladina organizacija. Zakonom o nevladinim organizacijama, mislim da je član 32 ili 33, govori isključivo da se finansiranje nevladinih organizacija iz ove oblasti vrši po osnovu igara na sreću. Ova organizacija se ne finansira na taj način, nego prikuplja određena sredstva po osnovu zakona. Nevladinim organizacijama, takođe, dozvoljeno je da se bave privrednom djelatnošću, ali ako imamo da ostvare prihod više od 4.000 eura godišnje, čitav prihod se uplaćuje u budžet Crne Gore. Dakle, ovdje postoje očito kolizija o radu ove organizacije između Zakona o nevladinim organizacijama i ovim zakonima koje ste Vi, gospodine ministre, pomenuli.

Takođe, ono što bi, po mom mišljenju, trebalo uraditi, a Vi ste to saopštili, da se može tražiti uvid u poslovanje i da se angažuje, da tako kažem, nezavisni revizor. Više bih volio da tu reviziju uradi Državna revizorska institucija imajući u vidu da se radi o NVO sektoru, a ovih dana je upravo izašao i na sajtu Državne revizorske institucije Izvještaj o radu nevladinih sektora i kontroli, gdje nema kontrole rada ove institucije. Dakle, sa jedne strane, imamo pritužbe onih koji izdvajaju ta sredstva, a sa, druge strane, imamo pritužbe autora muzičkih djela da ne dobijaju dovoljan broj sredstava. Očito da imamo neke probleme, ali dobro je u svakom slučaju da vi, kao nadležno ministarstvo, imate uvid u ovo i da pokušavate urediti stvari u skladu sa zakonom i ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Jeliću.

Ima više poslanika koji imaju obavezu, ali Vi ste došli i pitali, naravno, ovdje imamo mogućnost da se malo redosljed izmijeni.

Poslanica Ljiljana Đurašković postaviće naredno pitanje, a neka se pripremi poslanik Šarančić.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo, uvaženi gospodine ministre,

Moje pitanje postavljeno Vama glasi:

Koliko je sredstava Ministarstvo ekonomije opredijelilo za žensko preduzetništvo i koje podsticajne mjere ima namjeru da preduzme u cilju njegovog daljeg jačanja i razvijanja?

Obrazloženje. 2007. godine usvojen je Zakon o rodnoj ravnopravnosti, kojim se garantuje ravnopravno učešće žena i muškaraca u svim oblastima javnog i privatnog sektora i jednak položaj i mogućnosti za ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada. Prema podacima nacionalnog Zavoda za statistiku, žene su nosioci vlasništva preduzeća u 9,6% slučajeva, a muškarci u 90,2%. Kada se ovi podaci uporede sa ostalim zemljama u Evropi, primjetno je da Crna Gora ima najmanji udio žena kao nosilaca poslovnih aktivnosti. Tako u Bugarskoj ima 38% preduzeća koje su u vlasništvu žena, u Hrvatskoj 33%, u Srbiji 26%, a na nivou Evropske unije negdje oko 30%. U ukupnoj populaciji stanovnika ima više žena, takođe, i na Zavodu za zapošljavanje. Nezaposlene žene pokretanje sopstvenog posla vide kao šansu za ostvarivanje prihoda za dobrobit sebe i svojih ukućana. Međutim, na tom putu nailaze na brojne barijere, počevši od stereotipa u izboru zanimanja, tradicionalnog shvatanja da je ženi mjesto u kući, nedostatka kapitala za početak posla, odnosno povoljni modeli finansiranja, odsustvo pomoći za izradu biznis plana i opremu poslovnog prostora. Informisanost, podrška porodice i društva je izostala, odsustvo poslovnih kontakata, nedostatak velike papirologije za registraciju preduzeća.

Žene imaju ideje i spremne su da započnu biznis, ali svaka banka koja odobrava kredit traži velike garancije najčešće kroz hipoteku na imovinu, odnosno nekretninu. Tada nastaje problem, jer su žene u Crnoj Gori rijetko vlasnice sopstvene imovine, svega 4% kuća, 8% zemljišta i 17% automobila.

Žene preduzetnice su pokazale da su u poslu odgovorne i tačne, da više ulažu u školovanje zaposlenih, oprezne su i rjeđe ulaze u diskatne poslove. Spremne su na timski rad, uporne i rijetko odustaju. Odgovornim pristupom uspijevaju da se izbore za ekonomskom krizom.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Vrlo zanimljivi podaci.

Ministre, izvolite odgovor.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovana gospođo Đurašković, razvoja malih i srednjih preduzeća za period 2011-2015. godina u okviru strateškog cilja jačanja konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i promocije preduzetništva, kao jedan od prioriternih zadataka je podsticanje ženskog preduzetništva kroz: razvijanje dodatnih programa za posticanje preduzetništva i samozapošljavanje žena, unapređivanje uloge poslovnih udruženja žena, jačanje međunarodne saradnje, kao i saradnje žena preduzetnica sa drugim udruženjima, dodatno jačanje promotivnih aktivnosti. Iako je podrška razvoj ženskom preduzetništva podržana strategijom, raspoložive mjere za ovu svrhu su usljed restriktivnog budžetskog okvira prilično ograničene, ili su dio sveobuhvatnih programa podrške razvoju preduzetništva i malih i srednjih preduzeća koja se finansiraju iz budžeta. Konkretnim programi koje realizuje Ministarstvo ekonomije koji se odnosi na podršku preduzetništva i ženskom preduzetništvu i povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća su Program povećavanja regionalne lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevom međunarodnih standarda poslovanja 2014-2016. godina; Program posticanja razvoja klastera u Crnoj Gori do kraja 2016. godine; Program podrške razvoju povećanja konkurentnosti preduzetnika mikromalih i srednjih preduzeća u sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama u Crne Gore. Za realizaciju ovih programa u 2014. godini opredijeljeno je 80 hiljada eura. Takođe, pored Ministarstva ekonomije značajni su programi podrške razvoja u preduzetništvu u pojedinim sektorima od strane drugih resora, poput programa Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i sličnih. Pored navedenog, u cilju podrške razvoju ženskog preduzetništva iz budžeta je obezbijeđena podrška kroz kredite koje odobrava Zavod za zapošljavanje Crne Gore, a posebno je značajna kreditna podrška pod povoljnijim uslovima za žene u biznisu, koju pruža Investicioni-razvojni fond Crne Gore u iznosu od deset do 200 hiljada eura sa kamatnom stopom od 4,5%, odnosno 3,5% za žene u biznisu sa sjevera, Cetinja i Ulcinja. Osim finansijske podrške od strane države, značajna je i nefinansijska, odnosno savjetodavna podrška ženama u preduzetništvu, koju pruža Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, kao organ u sastavu Ministarstva ekonomije.

Podrška razvoja ženskom preduzetništvu se pored opredijeljenih sredstava iz Budžeta Ministarstva ekonomije i drugih resora u Vladi, Investiciono-razvojnog fonda pruža i kroz finansiranje od strane donatora, odnosno u okviru realizacije nekoliko projekata za žensko preduzetništvo. Tako je u cilju jačanja promocije ženskog preduzetništva sa regionalnim Centrom za jednakost polova iz Zagreba potpisan Sporazum o saradnji koji omogućava prenos znanja i iskustava Republike Hrvatske i

konkretno u logističku i stručnu podršku u pripremi, izradi strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori, koju prema programu rada za 2014. godinu Vlada treba da usvoji do kraja trećeg kvartala. Strategijom će biti definisani ciljevi, mjere i preporuke za unapređivanje ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.

Takođe, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća je u okviru regionalnog projekta koji je podržala Švedska razvojna agencija "Sida", u saradnji sa Centrom za preduzetništvo ... jugoistočne Evrope, Regionalnim savjetom za saradnju Džender sprovelo istraživanje o potrebama za obrazovanje i obukom u preduzećima čiji su vlasnici žene. Upitnik za istraživanje napravljen je u cilju dobijanja jasnih informacija o potrebama za obukom u regionu jugoistočne Evrope. Istraživanje je sprovedeno u devet zemalja: Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji, Moldaviji, Kosovu, Srbiji, Turskoj i Hrvatskoj. Na osnovu podataka dobijenih ovim istraživanjem biće napravljeni trening moduli, specijalno dizajnirani i prilagođeni potrebama žena. Pored navedene donatorske podrške, od značaja je podrška za razvoj ženskog preduzetništva iz Ipa fondova, gdje u okviru trećeg poziva za projekte Ipa cbc Albanija, Crna Gora, direkcija realizuje projekat podrške razvoja potencijala žena u oblasti ruralnog turizma. U okviru ovog projekta biće obezbijedena donacija za sto žena iz Podgorice i Bara. Za očekivati je da će u narednom periodu iz Ipa fondova biti podržani projekti koji imaju za cilj da podstaknu razvoj ženskog preduzetništva. Takođe, kroz projekat ženskog preduzetništva, moto za stvaranje radnih mjesta stvorena je jaka neformalna mreža institucija koja se bavi ženskim preduzetništvom. Mrežu čine: Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Privredna komora, Unija poslodavaca, Asocijacija poslovnih žena, Udruženje preduzetnica Crne Gore i NVO status. Predstavnici mreže rade na promociji ženskog preduzetništva na terenu, podizanju svijesti od ženskog preduzetništva u medijima i pregovaraju sa institucijama o posebnim uslovima za žene. Predstavnice mreže u razgovoru sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore izložile potrebu da se minimalni iznos kredita za žene preduzetnice spusti na 2000 umjesto postojećih deset hiljada eura. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Želite li komentar? Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre.

Malo ću da Vam pomognem i radi građana navešću dokumenta koja je donijela Vlada Crne Gore. Ukupno šest: Strategija za suzbijanje siromaštva i socijalne isključivosti 2007. godine; Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa; Ekonomski i fiskalni program; Strategija za podsticanje konkuretnosti na mikro nivou; Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori od 2013. do 2017. godine; Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje od 2008. do 2013.godine.

Gospodine ministre, džabe se donose strategije i planovi ako se oni ne sprovode u djelo. Ne bi se naše žene bunile da je sve tako kako ste Vi rekli. Da li znate, gospodine ministre, koliki je kvalitet naših preduzetnica? Jedna od naših preduzetnica izabrana je za predsjednicu Balkanskog udruženja žena preduzetnica u naredne dvije godine. Potrebno je promovisanje i nagrađivanje uspješnih preduzetnica, motivisanje i pravljenje radionica i mentorstvo. Neophodno je napraviti bazu ženskog preduzetništva kako bi se pouzdano znalo koliko je žena preduzetnica. Oslobođanje od plaćanja poreza barem jednu godinu kad otvore biznis i kolektivna briga o djeci. Mi imamo vrtiće koji samo rade do tri sata. Poslije toga gdje ćemo za djecom? Posebna su priča žene sa sela. Rijetko su vlasnice imovine, rijetko se nalaze u položaju nosilaca gazdinstava, a zna se da žene sa sela čine jednu trećinu poljoprivredne radne snage. Treba stvoriti preduslove, osnažiti i obučiti žene sa sela, pomoći im da budu ravnopravni nosioci ekonomskog razvoja i uživaoci dobiti od tog razvoja. Obezbijediti pomoć u pokretanju zanatske djelatnosti i ručne radinosti sa mogućnošću formiranja zadruga, pogotovo za žene iz teže zapošljivih kategorija, samohrane majke i žene sa sela. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, koleginice.

Idemo na sljedeće pitanje koje će postaviti poslanik Danko Šarančić, a neka se pripremi poslanik Vučinić.

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Parlamenta. Uvažene koleginice i kolege, poštovani ministre, poštovani građani,

Ja sam Ministarstvu ekonomije postavio sljedeće pitanje:

U kojoj fazi se trenutno nalaze aktivnosti koje se odnose na realizaciju za Crnu Goru veoma značajnog energetskog projekta izgradnja drugog bloka Termoelektrane "Pljevlja" i da li ima eventualnih problema i dinamici koja je predviđena za cjelokupnu investiciju?

Dakle, gospodine ministre, građani Pljevalja zabrinuti za sve težu ekonomsku, ekološku i demografsku situaciju u svojoj opštini već duže vrijeme su u iščekivanju da će se novom investicijom, koja nije tako mala, zaustaviti ili bar ublažiti postojeće negativne tendencije u ovoj sredini i na sjeveru uopšte. Čitav postupak i čitava priča oko drugog bloka Termoelektrane Pljevlja previše se nekako odugovlači i sve su izraženije sumnje javnosti da od čitavog posla neće izgleda biti ništa. To ne bi bilo ni prvi ni posljednji put, gospodine ministre, da se strateški projekat Vlade Crne Gore ne realizuju. Ja bih iskreno volio da nijesam u pravu, ali previše dugo slušam ovu priču, planove, razne strategije o raznim projektima Vlade, o velikim kompanijama koje će donijeti novac u vrećama, uložiti ga ovdje, o auto-putu, o pruzi, o cimentari, o toplifikaciji Pljevalja itd.

Dakle, građani Pljevalja žele da znaju konkretno, da čuju od Vas na šta se priča u konačno svodi ako možete da date odgovor. Gdje se to stiglo, dokle se stiglo i šta će se i kojom dinamikom realizovati u narednom periodu? Ima li problema, kakvi su oni, kakve su prirode, koliki su i ako ih ima, da li se mogu riješiti. Za očekivati je takođe da se Vlada i vaše ministarstvo kao resorno maksimalno organizujete, mnogo više nego do sada, da se krajnje ozbiljno krene u ovaj projekat, da se primijene najsavremenije tehnologije i najsavremeniji standardi životne sredine, naročito zaštite životne sredine, uz obavezan uslov - toplifikacija grada. Zbog toga tražim odgovor od Vas direktno ukoliko se ne radi o nekom stepenu tajnosti podataka. I to ne radi mene lično i poslanika Socijalističke narodne partije, već zbog građana. Investicija nije mala. Ponuđač je u obavezi da obezbijedi značajna finansijska sredstva. Biće potrebno najvjerovatnije usvajanje novog zakona koji će pratiti čitavu investiciju. A ono što mene najviše zanima i na čemu će Socijalistička narodna partija snažno insistirati je zaštita interesa građana i opštine Pljevlja koji trpe najveći teret loše ekonomske i razvojne politike ove Vlade i prethodnih Vlada svih ovih godina upravo zbog toga što se prvi blok nalazio tamo gdje se nalazi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Šarančiću.

Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Šarančiću. Tema je vrlo izazovna. Vi znate koliko visoko na listi prioriteta se ovaj projekat nalazi za Vladu, a imajući u vidu ograničeno vrijeme za vođenje ove vrste diskusije, drago mi je konstatujem da ima četiri, pet pitanja koja se odnose na ovu problematiku. Nadam se da ćemo na taj način uspjeti da obuhvatimo manje-više sve što je od značaja i za Vas, i za Parlament, i za svakog od zainteresovanih građana. Realizacija projekta izgradnje drugog bloka Termoelektrane ide planiranom dinamikom i ne postoje problemi u realizovanju investicije. Nakon detaljnih razgovora sa tri kvalifikovane kompanije: Hubei Power China, Škoda Praha i Smets, takozvani, kineska kompanija i nakon dobijanja konačnih ponuda sa predlogom ugovora sa ove tri kompanije je napravljena evolucija ponuda. Prije četiri mjeseca formiran je komitet koji je formirao dvije grupe za finansijska i tehnička pitanja. Odbor direktora se upoznao sa konačnim izvještajem Komiteta. U narednom periodu se očekuje formiranje konačne rang list, nakon čega će otpočeti pregovori za postizanje ugovora. Nakon što Elektroprivreda donese odluku o izboru najpovoljnijih ponuđača, odluku o inicijativi za potpisivanje međudržavnog sporazuma dostaviće Vladi Crne Gore i Skupštini akcionara Elektroprivrede, nakon čega Vlada usvaja predlog partnerstva i upućuje predlog međudržavnog sporazuma partnerskoj državi. Vidjećemo koja će to biti. Nakon usaglašavanja teksta međudržavnog ugovora, Vlada Crne Gore dostavlja Skupštini Crne Gore ugovor na usvajanje. Uporedo sa usaglašavanjem teksta međudržavnog ugovora, realizuju se pregovori o ugovoru o izvođenju radova i finansiranju.

Napominjemo, planirano je da drugi blok Termoelektrane bude snage u opsegu 220-300 megavata na lokaciji postojeće jedinice Termoelektrane Pljevlja i neto električna efikasnost bloka dva ne može biti manja od 38%, dok je projektom predviđena i obaveza toplifikacije Pljevalja.

Gospodine Šarančiću, neki glavni gabariti ovoga projekta zaslužuju da budu pomenuti. Ovo je projekat od ekstremnog značaja za Crnu Goru, a nemjerljivoga značaja za Pljevlja. Takođe, od ekstremnog značaja sa stanovišta zaposlenosti, sa stanovišta obezbjeđivanja realizacija onoga što su naše konkurentske prednosti, sa stanovišta obezbjeđivanja značajne investicije i sa stanovišta obezbjeđivanja dugoročnosti Rudnika uglja Pljevalja.

S druge strane, ovo je projekat, što njegove performanse poboljšava, koji treba da izvede Javno akcionarsko društvo Elektroprivreda Crne Gore. Zašto ovo kažem? Ne postoje državne garancije i to je ono što je želja svih nas - da komercijalna preduzeća ulažu u komercijalne projekte. Međutim, u tom slučaju imamo neka osporavanja koja proizilaze iz takvog aranžmana. U ovom momentu ono što imamo na stolu jeste evaluacija ponuda oko kojih bord direktora treba da se opredijeli jako brzo. Država je nebrojeno puta rekla da je spremna da prihvati svaku ponudu države kao većinskog akcionara u Elektroprivredi. Insistiramo da što prije imamo na stolu na glasanje predlog Elektroprivrede ko je pravi ponuđač i koji je dizajn projekta, a glasaćemo za onaj predlog koji bude Elektroprivreda stavila na sto. Naravno, uz sva obrazloženja zašto ponuđač "x" a ne "y", zašto model jedan ne drugi. S druge strane, imamo u Elektroprivredi partnera italijanskog koji je vlasnik 45% akcija i u momentu se vrši usaglašavanje po pitanju elementarnog dizajna projekta. Vlada ostaje sto posto posvećena realizaciji ovoga projekta, koji podrazumijeva pored svih ovih energetske performansi i dugoročnu održivost i budućnost Rudnika uglja Pljevlja i naravno toplifikaciju Pljevalja.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Želite li komentar?

Izvolite.

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala, potpredsjedniče. Hvala Vam, ministre, na odgovoru. Ja sam Vam, ako se sjećate, u martu ove godine postavio slično pitanje. Prošlo je četiri mjeseca od tada i ništa se konkretno ne dešava na terenu. Vi ste tada odgovorili da nema apsolutno nikakvog zastoja u ovom procesu. Razumijem takav odgovor, kao i ovaj Vaš današnji odgovor. Vi ste tada bili tako uvjerljivi u svom odgovoru da sam ja očekivao ovog ljeta Kineze ili Čehe u Pljevljima ili novo gradilište, novu tešku mehanizaciju i posao za nekoliko stotina Pljevljaka koji čekaju na Zavodu za zapošljavanje. Međutim, gospodine ministre, kao građanin Crne Gore i neko ko živi u Pljevljima ja i dalje izražavam ozbiljnu zabrinutost za sudbinu ovog dugo najavljanog projekta. Prošli su i lokalni izbori, koalicije dogovorene ili nijesu dogovorene, politička priča o drugom bloku je dobro eksploatisana u svrhu

predizbornog marketinga i plašim se da tu ne bude neslavan kraj. Prolongiranje rokova za izbor kompanije koja bi gradila ovaj industrijski objekat, nedoumice oko vrsta tehnologije i načina obezbjeđenja sredstava, kao i sve češće pominjanje drugih prepreka za početak ovog posla nameću dilemu da li Vlada i Elektroprivreda Crne Gore istinski namjeravaju da uđu u realizaciju projekta, ili će sve ostati mrtvo slovo na papiru.

Takođe, najnovijom Strategijom energetike do 2030. godine Vlada nabraja brojne negativne posljedice izgradnje drugog bloka Termoelektrane, takođe i otvaranje novog površinskog kopa Maoča. U prvi plan se stavljaju hidroelektrane na Morači i Komarnici i navodi se da bi proizvodnja u Termoelektrani Pljevlja uticala na zdravlje ljudi, zemljište, vazduh, vodu, buku, floru, faunu itd. I pored novih i napredne tehnologije da se zapitamo šta je sad sa ovom koja nije napredna i kako sada žive građani u kojoj životnoj sredini. Priča o gradnji drugog bloka Termoelektrane i investicija od oko 300 miliona eura na kratko je dobila nadu da će se krenuti u proces, bukvalni poroces spašavanja Pljevalja, grada koji nije zaslužio ovakav odnos prema njemu. Nadamo se da će se država konačno zauzeti za nova radna mjesta i valorizaciju resursa na ovom području i drugih resursa kao što su laporac i druge sirovine za proizvodnju, recimo, građevinskog materijala ruda, hidropontecijala, šuma itd. Nažalost, po ko zna koji put do sada ostaje nam samo da čekamo, gospodine ministre, da se nadamo, jer odavno građani niti pljevljaska lokalna vlast ne odlučuje o sudbini ove sredine. A umjesto njih to čini Vlada, a vidimo kako to čine svih ovih godina. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Vučinić, a neka se pripremi poslanik Nimanbegu.

Izvolite, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče. Poštovana Skupštino, poštovani ministre Kavariću, poštovani građani,

Za Ministarstvo ekonomije postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je Ministarstvo ekonomije preduzelo bilo kakve korake da obnovi proizvodnju u pogonima fabrike Obod Cetinje gdje je to bilo realno moguće izvodljivo?

Da li je Ministarstvo uopšte upoznato sa mogućnostima i kapacitetima pomenute fabrike? Šta se desilo sa fabrikom čokolade koja je trebala, po izjavama lokalnih i državnih funkcionera iz vlasti, da proradi u maju ove godine u krugu fabrike Obod?

Da li je Vlada odnosno Ministarstvo ekonomije zauvijek diglo ruke od Oboda i prepustilo ga Privrednom sudu da ga proda u djelove i bescijenje?

Obrazloženje. Ovo pitanje sam postavio iz razloga što sam početkom ovog mjeseca bio pozvan od strane članova Koordinacionog odbora bivših radnika Oboda da razgovaram sa njima i posjetim tu fabriku. Otišao sam porazgovarao sa tim ljudima i prvo ono što mi je rečeno sa njihove strane je da imamo našu fabriku, imamo pogon za proizvodnju svjetiljki, imamo pogon za proizvodnju hladnjaka koji se može sa vrlo malo investicija pokrenuti i staviti u pogon. A oni su primorani da idu da metlaju po Podgorici i Budvi. Potpuno opravdano. Da kratko podsjetim kakva je Obod bila fabrika. U svoje vrijeme je zapošljavala pet hiljada ljudi. Nije bilo familije na Cetinju iz koje neko nije radio u Obodu, a stopa nezaposlenosti na Cetinju je bila 0%. Danas na Cetinju jedva da ima hiljadu zaposlenih, a od toga većina u javnom sektoru. Vrlo su rijetki slučajevi da imaju stalni posao u privatnom sektoru. Još da Vas posjetim na davnašnju izjavu premijera Mila Đukanovića, koja je još uvijek aktuelna. Rekao je da Obod ne postoji, on bi ga napravio, da bi ga vi napravil, a ja ću da kažem da sada Obod postoji samo ga treba pokrenuti. Pitanje je ko. Znači, ministre, tražim konkretan odgovor od Vas što se tiče Oboda. Da li ste vi digli ruke od Oboda i predali ga Privrednom sudu da ga proda u bescijenje? I šta je sa fabrikom?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Ministre, izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Gospodine Vučiniću, kao što je poznato, 24. aprila 2012. godine u Obodu je otvoren stečajni postupak. Tim činom kompletno upravljanje procesa preuzeli su stečajni sudija i stečajni upravnik. S obzirom da u zakonskom roku od 30 dana od dana otvaranja

stečajnog postupka nije dostavljen nijedan plan reorganizacije, stečajni upravnik je donio rješenje o bankrotstvu i unovčenju imovine. Nakon prodaje imovine i namirenja potraživanja, u zavisnosti od toga ko će biti kupac razmotriće se opcije koje bi trebalo da taj prostor, objekat i opreme stave u funkciju. Ministarstvo ekonomije u dužem periodu pokušavalo je da nađe odgovarajućeg partnera za oživljavanje proizvodnje u Obodu, ali za to, nažalost, nije bilo interesovanja. Upravo zbog toga što veoma dobro poznajemo sve mogućnosti i potencijale Oboda kao jedan od načina za pridobijanje strateških partnera uradili smo projekat poslovna zona Obod Cetinje u kojem je detaljno pisano sve što Obod posjeduje, kao i kakve kapacitete ima i time omogućili uvid u potencijal zone i njenog korišćenja pod veoma povoljnim uslovima. Sklapanje ugovora sa ukrajinskim partnerom pokretanja proizvodnje u fabrici čokolade na prostoru Oboda su aktivnosti koje su inicirane i realizovane od strane lokalne uprave i stečajnog upravnika.

Vlada Crne Gore i Ministarstvo ekonomije naravno da nijesu digli ruke od Oboda, već će se od zavisnosti od toga kako će završiti prodaja imovine u skladu sa svojim ingerencijama angažovati na njenoj valorizaciji u funkciji potreba grada. Vlada Crne Gore kao jedan od povjerilaca daje saglasnost u vezi sa svim pitanjima koja su od izuzetne važnosti za stečajnu masu, pa i o načinu prodaje imovine. Iz tog razloga Vlada Crne Gore i Ministarstvo ekonomije naravno da nijesu prepustili prodaju imovine Privrednom sudu, jer to nijesu ni mogli, s obzirom da je to pravo zakonom dato sudu, odnosno stečajnom pravniku. Dakle, po slovu zakona.

Gospodine Vučiniću, direktan odgovor na pitanje jeste - naravno da nijesmo digli ruke i naravno da u ponovnu realizaciju onoga što su potencijali Oboda možemo da funkcionišemo pojedino u skladu sa zakonom, a zakon i dalje omogućava neke elementarne stvari koje se mogu da se urade da bi se obezbijedio partner na toj lokaciji nadamo se u funkciji proizvodnje onoga što je nekada Obod proizvodio. Već sam rekao, obezbijedili smo biznis zonu na tom prostoru. To je ono što se nalazilo u ingerencijama Vlade. U okviru stečajne mase Vlada će se ponašati kao povjerilac koji očekuje da proizvodnja bude realizovana na datoj lokaciji, a modalitete znate i sami jako dobro kako organizuje proizvodnja u stečaju. Jedna je mogućnost da se pojavi kupac koji će da kupi imovinu ili dio, i druga je mogućnost da se pojavi neko ko je spreman da kroz ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji organizuje proizvodnju. Mi na dnevnoj bazi imamo razne posjete investitora koji se interesuju za biznis zone na raznim lokacijama u Crnoj Gori. Vodimo ih po sjeveru. Vrlo često ih vodimo i na Cetinje. Na Cetinju se nalazi, usuđujem se reći, najuređenija biznis zona u Crnoj Gori. Zato se nadam da ćemo naći način da se ti ostvarilački potencijali stave u funkciju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, komentar, poslaniče Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Gospodine ministre, očekivao sam da ćete veliki dio odgovornosti prebaciti na Privredni sud. Međutim, koliko je nezavisan taj Privredni sud i sudstvo uopšte u Crnoj Gori pokazuje najbolje primjer Ustavnog suda u vezi suđenja za ubistvo Duška Jovanovića. Takođe, pokazuje i primjer Aluminijskog kombinata jer poslije izjave premijera Đukanovića da vjeruje Unipromu, Uniprom je ušao bez centa u Kombinat aluminijuma nego. Da se vratim na Obod. Koja su bila vaša rješenja? Prvo je bila priča o italijanskom investitoru koji će uložiti milione u Obod. Taj italijanski investitor je nestao, a onda je bio projekat Makoka, angažovanje Marine Abramović umjetnice, koja je počela slikarstvom, a onda je počela da se bavi bodi artom, a to je ono umjetničko čupanje kose, probadanje tijela, izvijanje. To je trebalo da privuče investitore i da se na taj način izvrši sinergija umjetnosti i ekonomije. A treća je bila ova priča u vezi čokolade i ukrajinskog investitora. Izgleda da je taj ukrajinski investitor završio negdje na frontu prema Rusiji i možda ga je i stiglo zrno. Nemamo od njega nikave pomoći ni investicija bar do sada. Ali, eono što mi možemo da predložimo što se tiče Oboda - kao prvo potrebno je taj stečajni upravnik da kupi deset kosijera i da plati deset ljudi da onaj korov i trnje oko biste Petra Sinanovića, nagiba koji je stvorio Obod, očisti da se vidi ta bista. Takođe treba očistiti i oko ovih pogona koji mogu da rade i ulaze u te pogone.

I kao drugo, treba ove pogone koji se odnose na proizvodnju svjetiljki i proizvodnju hladnjaka, trebete vi kao Ministarstvo ekonomije pokrenuti i zaposliti 500-600 Cetinjana da ne idu auto stopom do Podgorice i Budve. Bilo je slučajeva pogibija i nažalost i na našu nesreću, a evo posle svega šta je urađeno u Cetinju. Šta je vaša partija uradila na Cetinju - pobijeđeno je na izborima u 2013. godini tako da mogu slobodno da kažem da ona izjava, čini mi se da je to bila izjava funkcionera SDP-a Jusufa Kalaperovića, da se krade pet do deset posto na izborima nije tačna. Mnogo se više krade i dokupuje. To je negdje...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Vučiniću.

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Nimanbegu, a neka se pripremi poslanik Bojović.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala Vam, potpredsjedniče Mustafiću. Poštovani ministre Kavariću, poštovane kolegice poslanice, kolege poslanici,

Ja sam u skladu sa članom Poslovnika Skupštine Crne Gore za Jedanaestu posebnu sjednicu uputio ministru ekonomije Kavariću sljedeće pitanje:

Ministarstvo ekonomije je spremno da odvoji 10 miliona eura za isplatu otpremnina za radnike Kombinata Aluminijskog u Podgorici - socijalni program. Zbog toga Vasm molim da mi date sljedeće informacije:

Koliko je Vlada Crne Gore do sada isplatila iz Budžeta otpremnina za radnike KAP-a od njegove privatizacije, od 2004. godine do danas i za koji broj radnika?

Koliki je iznos otpremnina koji je Vlada isplatila radnicima Željezare Nikšić, Boksita i drugih preduzeća u Nikšiću, a koja su bila privatizovana? Koliko je ukupno sredstava uplaćeno iz Budžeta i koji je bio prosjek po radniku?

Koliki je iznos koji je Vlada isplatila za otpremnine radnicima Solane u Ulcinju i za koji broj radnika?

Koji je pravni osnov kojim je omogućeno da radnici KAP- dobiju otpremnine, a taj isti je sprječavao da radnici Solane dobijaju?

Koji je zakonski osnov kojim se određuje da su pojedina preduzeća tj. njeni radnici dobijali otpremnine koje su iznosile i do 40.000 eura po radniku, a pojedina preduzeća i njihovi radnici ili ih nijesu dobili ili su dobili 1.900 eura?

Da li možemo dobiti kopije tih dokumenata kako bi pokušali pomoći ili primijeniti isti model socijalnog programa?

Obrazloženje. Pošto sam preko medija saznao za spor između Sindikata KAP-a i Vlade da li dati u prosjeku 20.000 eura ili 14.000, koliko Vlada predlaže za KAP, imam ogromnu dilemu oko tretmana radnika u privatizovanim preduzećima.

Pomenute privatizacije su rezultirale istim ishodom – stečajem, sa velikom razlikom u tretmanu obaveza koje poslodavac ima prema zaposlenima. Smatram da je korisno da se javnost upozna sa zakonskim propisima kojim su se nekim privatizovanim preduzećima iz Budžeta pokrivali doprinosi, povezivao radni staž, a drugima ne.

Poslije vijesti da je Vlada spremna da izdvoji 10 miliona eura, smatrao sam da je ovo pitanje neophodno postaviti i uz dijalog doći do zajedničkog stava oko pitanja otpremnina.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Nimanbegu.

Ministre, izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovani gospodine Nimanbegu, ako mi dozvoljavate da prokomentarišem vrlo utemeljeno pitanje. Prvo ovaj dio odgovora koji imam u pisanoj formi koji ćete dobiti naknadno.

Vlada Crne Gore od 2004. godine do danas nije isplaćivala otpremnine zaposlenima u Kombinatoru. Vlada je 2009. godine sa dugogodišnjem većinskim vlasnikom KAP-a i rudnikom Boksita Nikšić potpisala ugovor o poravnanju kojim su se definisale međusobne obaveze za period od četiri godine. Osnov za ovaj ugovor bili su programi restrukturiranja KAP-a i Rudnika Boksita Nikšić, koji su pripremljeni u skladu sa pravilima za državnu pomoć. Jedan od podsticaja ovom programu bilo je smanjenje broja zaposlenih u oba privredna društva do optimalnog nivoa u skladu sa socijalnim programom. Situacija u kojoj se našao KAP u 2009. godine, prouzrokovana uticajem globalne ekonomske krize, nametnula je potrebu za restrukturiranjem ovoga kolektiva. Jedna od mjera za restrukturiranje za kojom su posegnuli svi najveći svjetski proizvođači aluminijuma jeste i smanjivanje broja zaposlenih. U skladu sa tim, 2009. godine predložen je zaposlenima u KAP-u socijalni-razvojni program kojim je projektovano smanjivanje

zaposlenih. Socijalno-razvojni program je isplaćivao poslodavac. Još jednom je važno podsjetiti da se socijalno-razvojnim programom pokušala naći mjera koja bi zadovoljila i radnike o finansijskom dijelu bi bila održiva za kompaniju. Sredstva predviđena za program u visini od 30 miliona eura su obezbijeđena, tako što je KAP uz Vladinu garanciju obezbijedio kredit od 25 miliona eura, a 5 miliona je obezbijeđeno iz Budžeta na osnovu garantovanih otpremnina za tehnološke viškove u visini od 1.926 po zaposlenom. Osnovni princip ponuđenog socijalno-razvojnog programa je dobrovoljno napuštanje radnog mjesta, uz uslov da se sa tim složi poslodavac. Ponuđeni program uporište ima u članu 76, stav 1 Kolektivnog ugovora KAP-a i Prerade, u kojem se kaže da na sopstveni zahtjev i uz ličnu saglasnost zaposlenom može prestati radni odnos isplatom novčanog iznosa koji se dogovara sa poslodavcem. Imajući u vidu težak socio-ekonomski položaj radnika u metaloprerađivačkoj industriji i u situaciji u kojoj su se našli radnici metalnog kompleksa iz Nikšića, Vlada je u aprilu 2011. godine usvojila program rješavanja problema viška zapošljenih u Željezari, Redventu i Tehnostilu, za one koji kroz proces stečaja ostanu bez posla. Kriterijum za određivanje visine otpremnine su usaglašeni sa sindikatima ova tri kolektiva i predviđene su otpremnine u rasponu slično onome koji ste rekli. Ovim programom je zbrinuto ukupno 1.436 radnika, koji su kroz proces stečaja ostali bez posla u ova tri kolektiva. Vlada je isplatila cirka 22 miliona u tu svrhu. Vlada nije isplaćivala otpremnine radnicima Solane. Ministarstvo ekonomije nije izdvojilo 10 miliona za isplatu otpremnina za radnike KAP-a za socijalni program. Zakonom o budžetu za 2014. godinu, na stavci 422 Sredstva za tehnološke viškove opredijeljena su sredstva u slučaju da dođe do potreba rješavanja socijalnog programa u vidu otpremnina za zaposlene u Kombinat aluminijuma Podgorica. Znamo da ih u ovom momentu koristi na primjer i Jadransko brodogradilište u iste svrhe u koje je korištena i u prethodnom periodu u KAP-u, a to je potreba da se pripremi firma za održivo poslovanje u budućnosti. Vlada je nedavno usvojila socijalni program zaposlenih u KAP-u i u toku su aktivnosti na realizaciji oba socijalna programa, odnosno sva tri će biti dostavljena u prilogu pisanog odgovora. Mislim da bi suštinski odgovor na pitanje koje ste postavili, gospodine Nimanbegu, trebao da glasi i tako ja doživljavam ovu vrstu konstituisane obaveze - Vlada je u tom periodu, govorim o nekoj 2009, 2010. godini, konstituisala, kako god da je nazovemo, moralnu, političku obavezu u okviru firmi koje su u to vrijeme imali značajni udio državnoga vlasništva. Zašto se u to vrijeme konstituisala obaveza i prema onima koji su ostali u preduzeću? Zato što u datom momentu imajući u vidu neizvjesnost poslovanja i u situaciji kada su postojale otpremnine svi bi napustili kolektiv i sa tog aspekta smo imali kao država manji trošak nego što bi ga imali u datom momentu. Na taj način je konstituisana obaveza. Govorim o etičkoj, ekonomskoj, socijalnoj itd. Svaka od tih obaveza je kasnije pretočena u zakonsku

obavezu, odnosno zakonsku mogućnost po Zakonu o budžetu koji je usvajao ovaj Parlament. Ni sada ne postoje nikakve zakonske prepreke do momenta kada se usvaja Zakon o budžetu se definišu obaveze na način kako ih Parlament vidi, formira i na način kako se to iskomunicira sa Vladom. Samo podsjećam da svi mi zajedno moramo u jednom momentu ili u jednom preduzeću da postavimo crtu. Ono što je bila do sada uvijek mjera domaćinskog poslovanja jeste da je država uvijek spremna da ono što je u mogućnosti izdvoji, pogotovo u situacijama kada se priprema firma za dalje održivo poslovanje. Ostali dolaze...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre. Nijeste bili u etru zadnjih nekoliko rečenica.

Izvolite. Komentar, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem na odgovoru. Pošto nijeste bili u etru, kao što kaže potpredsjednik, Vi ste govorili da zajednički nađemo jedan tretman za otpremnine. A ja ću koristiti, ako uspijem doći do njega, član 5 i 6 Zakona o radu. Zabranjena je posredna i neposredna diskriminacija lica koja traže zaposlenje, kao i zaposlenje s obzirom na: pol, rođenje, jezik, rasu, vjeru, boju kože, trudnoću, zdravstveno stanje, invalidnost, nacionalnost, bračni status, porodične obaveze, seksualno opredjeljenje, političko i drugo uvjerenje, socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u političkim partijama i sindikalnim organizacijama i neko drugo lično svojstvo. Neposredna i posredna diskriminacija to je član 6. Neposredna diskriminacija jeste svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz člana 5 ovog zakona, koji se tiče zapošljenja kao i zaposleni stavljaju u nepovoljni položaj u odnosu na druga lica u istoj ili sličnoj situaciji. Znači, iste ili slične situacije. Posredna diskriminacija, stav 2, postoji kad određena odredba ili praksa stavlja ili bi stavilo u nepovoljni položaj u odnosu na druga lica lica koja traže zapošljenje ili kao zaposleno lice zbog određenog svojstva statusa opredjeljenja i uvjerenja. Ja se nadam da ovo nije neposredna diskriminacija, ovo što se dešava da se radnicima KAP-a daju otpremnine. Vi ste u odgovoru naveli da to nijesu otpremnine, nego to je ugovor o poravnanju kojim ti radnici gube status zaposlenih, pa im se daje 30 miliona eura koje isplaćuje poslodavac, a garanciju je dala država, pa su ti radnici dobili taj novac. Pa bih volio, pošto je ovo naše peto pitanje oko Solane, ali ovaj put se ne tiče direktno Solane, da Vas pozovem da

dođete u Ulcinj u toku avgusta, da budet naš gost i da pojasnite radnicima Solane na kom osnovu oni mogu steći pravo bilo na ugovor o poravnanju i par miliona da ide u tom pravcu, ili otpremnine kao i svim drugim radnicima.

Poštovani ministre, ovo što se dešava, po mom mišljenju, nije Vaš dio. Ali je dio duga koji Vlada ima prema nekim privilegovanim preduzećima u Crnoj Gori, zbog istorijskih odnosa – Boksiti, Željezara, KAP. Druga preduzeća u Crnoj Gori nemaju taj tretman ni njihovi zaposleni nemaju taj tretman i to moramo ispraviti. Nadam se da ćete prihvatiti poziv i doći...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Nimanbegu.

Kolega Vladislav Bojović će postaviti sljedeće pitanje, a neka se pripremi poslanik Bulajić.

Izvolite, kolega Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Poštovane kolege, uvaženi građani,

Ministru ekonomije gospodinu Kavariću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Ministre, saopštili ste nedavno da je projektom izgradnje Drugog bloka Termoelektrane Pljevlja predviđena i toplifikacija Pljevalja. U kom zvaničnom dokumentu Vlade, odnosno Elektroprivrede, stoji da je projektom Drugog bloka Termoelektrane Pljevlja predviđena toplifikacija Pljevalja? Da li je Vlada, tj. Elektroprivreda Crne Gore postavila posebne uslove potencijalnom partneru u pogledu realizacije toplifikacije Pljevalja i ekološke sanacije ove sredine?

Daću kratko obrazloženje. Toplifikacija Pljevalja je, kao što znamo, obaveza države, odnosno Elektroprivrede još od vremena kada je izgrađen prvi blok Termoelektrane. Do danas na sceni imamo isključivo zamajavanje javnosti i izbjegavanje odgovornosti. Mnogo puta je u Parlamentu ova tema bila na dnevnom redu. Zašto? Zbog toga što Vlada kontinuiteta u kontinuitetu lažno obećava i obmanjuje građane Pljevalja da će biti realizovan projekat toplifikacije grada. Tako da moram da vam kažem da danas u

Pljevljima malo ko vjeruje o toplifikaciji bilo čega biti. Od kako je gospodin Milo Đukanović na čelu Vlade Crne Gore, mi imamo na sceni nepodnošljivu lakoću davanja lažnih obećanja, posebno kada je u pitanju sjever Crne Gore i rješavanja životnih pitanja građana na tom postoru. U moru lažnih obećanja i najava imali smo i Vašu najavu koju ste dali jednom od medija da projekat Drugog bloka Termoelektrane jeste projekat koji će biti praćen realizacijom toplifikacije Pljevalja. Mnogo puta je ova tema kažem otvarana na ovom Parlamentu, ali ja želim da vas upozorim da ovog puta ne iskoristite ovo pitanje da ponovo zamajavate javnost i prosipate maglu. Jer, vjerujte da bi to bila svojevrsna politička drskost, ili čak politički bezobrazluk. Da nakon toliko godina lažnih obećanja Vlada, odnosno predstavnik Vlade ponovo krene sa zamajavanjem građana Pljevalja.

Dakle, želimo da čujemo istinu, a ne da nam neko ovdje prosipa maglu. Magle je Pljevljacima preko glava. Imamo maglu koja je obogaćena prašinom, kancerogenim materijama, ali imamo i maglu koju prosipa Vlada sve ove godine. U ovoj magli u kojoj se nalaze svi najavljeni projekti na sjeveru Crne Gore postavljaju se dva pitanja. Da li će uopšte biti Drugog bloka Termoelektrane? I, ako ga bude, da li ćemo imati više štete ili koristi mi u Pljevljima?

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Bojoviću.

Bio sam na jednom mjestu kome ne bih nikom preporučio zbog moga angažovanja u ovom Parlamentu već evo dvije nedjelje.

Kolege, molim vas, da uvažite jedni druge sa terminologijom koja može biti gradirana, a da se isto kaže. Ja bih isto rekao propast, tragedija, kuku nama, ovamo, onamo. Znači, sve to kada su u pitanju Pljevlja, jer sam se bavio tim, evo 15 godina i da smo propustili mnoge prilike i ovo i ono, znači da bi....

Molim vas kolege, da imate to u vidu. Takođe ko želi direktnu komunikaciju može u holu. Ja neću, rekao sam juče, izigravati policajca, ali niti dovoditi policajca u salu. Nemam namjeru, ali ću, ako se strasti dignu, gore praviti pet minuta pauzu da se oladite. Idemo dalje. Izvolite. Ministre, možete i da se okupate od 1. avgusta do sada se kupajte u znoju i nemojte da me ometate. Izvolite, ministre da vidimo što ćemo mi oko Pljevalja, kako da izgradimo termoblok, da bude naš i da saniramo ekologiju. Hajde, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče, i zahvaljujem na intervenciji. Inače sam imao namjeru da zamolim Vas kao predsjedavajućeg i bilo kojega drugoga ko se nalazi za skupštinskom govornicom da zamoli kolege da kada koriste ovu vrstu terminologiju, da se potrudite, jer vrlo lako se prelazi granica između onoga što je politički i lični odnos. Vi ste bili, lični utisak dijelim sa Vama, jako blizu nečega što se zove „ispod pojasa“ i način kako ne treba komunicirati. Ali, ajde da rastumačimo da je to bilo politički i u tom stilu nastavljam odgovor.

Razvoj energetike u pljevaljskom regionu, sa jedne strane, i nepovoljni klimatski uslovi, sa druge strane, uslovljavaju nepovoljno stanje kvaliteta vazduha u Pljevljima. Prekoračenje misije zagađujućih materija uslovljavaju produkti sagorijevanja fosilnih goriva, posebno u zimskom periodu. Sprovedena mjerenja ukazuju da opredjeljujući uticaj na kvalitet vazduha u tom periodu imaju individualna ložišta i gradske kotlarnice. Državni i lokalni organi kao i privredni subjekti, koji predstavljaju značajne izbore zagađenja u pljevaljskoj opštini, kroz brojne projekte, planska i strateška dokumenta bavili su se ovim problemom. U skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha, u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine i organima lokalne uprave, donešen je plan kvaliteta vazduha za Opštinu Pljevlja, da bi se u što kraćem roku dostigle vrijednosti utvrđene uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha. U tom planu, toplifikacija Pljevalja prepoznata je kao jedan od ključnih projekata kojima bi se unaprijedio kvalitet vazduha, a samim tim i uslovi življenja u Pljevljima. Kao jedna od glavnih preporuka i strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine navodi se realizacija sistema toplifikacije Pljevalja u slučaju izgradnje Termoelektrane Pljevlja II koristeći kogeneraciju tog bloka.

Dakle, strategija podržava kogeneraciju Termoelektrane Pljevlja II i ostavlja mogućnost da se jedan dio toplifikacije obezbijedi iz Termoelektrane Pljevlja II. Upravo, kvalitetno, ekonomično i dugoročno snabdijevanje grada toplom energijom je najpogodnije riješiti iz Termoelektrane. U okviru priprema za projekat Termoelektrana Pljevlja II i u toku pregovaračkog postupka sa zainteresovanim stranama definisani su osnovni zahtjevi za ponuđače koji su dostavljenim ponudama i ispunjeni. Izgradnja toplotnog izvora u okviru Termoelektrane broj II, izgradnja rezervnog izvora u slučaju potrebe, ako Elektrana nije u pogonu. Ovo se odnosi na pomoćnu kotlarnicu, na lako lož ulje i istovremeno služi za tehnološke potrebe TEP-a 2. Ovo predstavlja značajan dio ukupnog obima projekta toplifikacije, cirka 50%, a za ostali dio projekta bi se mogla dobiti sredstva po vrlo povoljnim uslovima. U svakom slučaju, realizacija projekta je zajednička obaveza

privrednih subjekata sa područja opštine i lokalne zajednice i treba aktivno početi sa pripremanja iste, paralelno sa aktivnostima na projektu Termoelektrane broj 2, aktuelizujući do sada urađenu dokumentaciju.

Gospodine Bojoviću, trudim se da se uvijek izražavam vrlo precizno. Ono što smo do sada govorili jeste da je ovo projekat od vrhunskog prioriteta za Vladu, zbog značaja i za Crnu Goru, i za Pljevlja, i za energetske sistem. I rekli smo da je ovo projekat od 300 miliona eura koji se sprovodi po najzahtjevnijim mogućim standardima, ekološkim, tehnološkim, finansijskim u najtežem mogućem investicionom okruženju i to je projekat koji ne ide lako. Ali, to je projekat koji ide dobro i mi do sada nijesmo detektovali nikakve smetnje da se ovaj projekat ne realizuje. U odgovoru na prethodno pitanje, rekao sam vrlo precizno da se u ovom momentu odluke, odnosno predlozi ponuda nalaze na odlučivanje u bordu Elektroprivrede i Vlada će sa tog aspekta, i kao Vlada koja vodi računa o onome što je ukupan ekonomski, socijalni interes i Vlada kao većinski vlasnik u Elektroprivredi, uraditi sve što je u njenoj moći da se ovaj projekat realizuje u najkraćem mogućem roku. I vrlo smo optimistični po tom pitanju, kao što smo više puta rekli. Što se tiče preciznih rokova, ne sjećam se da sam ikad izgovorio, a volio bih da me Vi podsjetite. Ono što kažem sada jeste da je ovo projekat od najvećeg mogućeg značaja za energetske sistem. Ovo je projekat koji pored toga što je značajan za Elektroprivredu i energetske sistem, od ekstremnog značaja je za Rudnik uglja Pljevlja i sa tog aspekta on se mora realizovati.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre. Ja neću zbog efikasnosti ni o CO-2, ni o česticama čvrstim, ni SO-2, novim tehnologijama. Znam da vrijeme prolazi, a ne samo vrijeme, nego i zdravlje, i novac, i mogućnost valorizacije.

Izvolite, kolega Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Hvala. Gospodine ministre, moje kvalifikacije upućene tokom pitanja i davanja obrazloženja su bile čisto političke. To možemo i stenogramom da provjerimo. Nego da nastavimo dalje.

Dakle, stvari su izvedene na čistinu, Vi ste priznali da ni u jednom dokumentu zvaničnom dokumentu Vlade, odnosno Elektroprivrede ne stoji da je projektom Drugog bloka Termoelektrane predviđena i realizacija toplifikacije Pljevalja. Takođe, nijeste postavili uslove potencijalnom partneru da prilikom izgradnje Drugog bloka Termoelektrane mora da se sprovede i projekat toplifikacije Pljevalja. Ja moram da kažem da sam pitanje postavio sa stanovišta interesa Pljevalja i Pljevljaka, a ne sa stanovišta potreba Vlade Crne Gore.

Dakle, šta Pljevljaci od Drugog bloka mogu da očekuju da će dobiti, a kakvu štetu možemo da pretrpimo?

Kako sada stvari stoje izgleda da Drugog bloka Termoelektrane neće ni biti. Probijeni su svi rokovi, a za izbor najpovoljnijeg partnera i početak izgradnje sjećamo se da je bilo najavljeno da će sve pripremne procedure biti završene do početka godine, sada se to prolongira u jedan neizvjestan period u budućnosti. Imamo potpuno ćutanje Vlade po tom pitanju. Sve dosadašnje analize su govorile da je potrebno sprovesti spajanje Termoelektrane Pljevlja i Rudnika uglja Pljevlja. Od tog posla nema ništa. Bilo kako bilo, ako ne bude bilo toplifikacije Pljevalja koja bi pratila realizaciju projekta Drugog bloka Termoelektrane, po procjenama mnogih stručnjaka, Pljevlja i Pljevljaci će više imati štete od tog projekta, nego koristi. Četiri su manipulacije. Drugi blok Termoelektrane da riješi ekološke probleme u Pljevljima, ekološki problemi će se usložniti, jer će Deponija Maljevac nastaviti da radi, rudnički kopovi će biti još angažovaniji i mi nemamo u tom smislu nikakvu vrstu objašnjenja za takvu vrstu argumentacije. Dalje, navodno će biti angažovane građevinske firme iz Pljevalja. Nije tačno. Biće angažovan samo jedan mali broj građevinskih firmi za neke najgrublje poslove i to onih bliskih DPS-u. Dalje, manipulacija da će se zaposliti veliki broj Pljevljaka. Ja sam siguran, a po svemu što projekat nosi biće ih zaposleno koliko radi u jednom supermarketu.

I na kraju je manipulacija koju ste Vi rekli - da će projekat toplifikacije da prati realizaciju projekta Drugog bloka Termoelektrane. Nijeste prihvatili amandman koji smo podnijeli na budžet, gdje smo tražili 300 hiljada evra za inovirani projekat toplifikacije grada. To je bio dokaz i potvrda ove Vlade da ona nema spremnost i volju da realizuje projekat toplifikacije u Pljevljima. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Bojoviću.

Ja delegiram da u jesenjem zasijedanju bude jedna specijalna tačka gdje će te vi biti naš gost ili domaćin oko strategije valorizacije energetskog potencijala i dizanja energetske efikasnosti. Jer je to toliko značajno po Crnu Goru, jer toliko ima stručnog kapaciteta i u Skupštini i u Crnoj Gori da trebamo da imamo koncenzus oko toga. Jedan od tih stručnih ljudi je i naš uvaženi kolega Bulajić, koji će Vam sada postaviti pitanje.

Izvolite, kolega.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi gospodine ministre, kolegice i kolege,

Dakle, južni tok, projekat koji će, po mom mišljenju, definitivno imati ključni značaj kako za bezbjednosnu, tako i za ekonomsku stabilnost Balkana. Taj gasovod kao jedinstven objedinjavajući projekat obezbjeđuje međuzavisnost svih učesnika u tom projektu, pa samim tim obezbijediće, odnosno maksimalizovaće i odgovornost svih učesnika tog, rekao bih, grandioznog posla. Na taj način, povećanje nivoa bezbjednosti postaje imperativ za čitav region Balkana, što ni u kom slučaju u realnoj politici, u ekonomiji, samim tim u energetici nikome nebi trebalo da bude smetnja da sa bilo čije strane izostane bilo čija podrška, pa čak ni Evropskoj uniji, ni Sjedinjenim Američkim Državama. Uz sve varijante, razne planove, izmaštane projekte jedini realan projekat gradnje je gasovod Južni tok. Taj gasovod zajedno sa gasovodom Sjeverni tok, koji je zajednički projekat Rusije i Njemačke, na Sjevernom moru najveći je gasovod na svijetu, kojim će se obezbijediti i dugoročno i sigurno snabdijevanjem gasom čitave Evrope. Svjedoci smo da su ovih dana potpisani ugovori i formirane zajedničke kompanije i u Austriji, i u Mađarskoj, Srbiji, očekuje se Bugarska. Prije par dana Rosnjeft je kupio hrvatsku Inu, što se u energetskim krugovima tumači i kao velika buduća podrška gasovodu Južni tok. Takođe, Rosnjeft planira da preuzme i slovenački petrol, a da ne spominjem Italiju koja već godinama unazad ima formiranu kompaniju i ta država je i suvlasnik tog čitavog projekta. Može biti da crnogorska javnost nije dovoljno obaviještena, ali od svih zemalja ovog dijela Evrope jedino Crna Gora po pitanju ovog gasovoda ima odbojan stav, a potpisala je određena dokumenta vezana za izgradnju blago sumnjivog azerbejdžanskog gasovoda.

Stoga sam i postavio pitanje Vladi Crne Gore:

Da li će se Crna Gora, u energetske smislu, priključiti gasovodu Južni tok?

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, uvaženi poslaniče Bulajić.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče.

Mislim da i ova tema koju je otvorio poslanik Bulajić treba da bude na repertoaru ove konferencije o kojoj smo pričali, jer diverzifikacija energetske snabdijevanja je sigurno jedan od ključnih razvojnih pitanja sljedećih decenija.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zajedno sa alternativnom energijom, sa obnovljivom, neobnovljivom. Sve zajedno kumulativno.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Energetskog korpusa i diverzifikacije po tom pitanju.

Poštovani gospodine Bulajiću, Južni tok tzv. Saustrim je projekat ruske kompanije Gasprom, čija je osnovna zamisao da ruski gas ispod Crnog mora preko južne i centralne Evrope dovede do Austrije dje se nalazi regionalno čvorište za gas. U konzorcijumu koji je zadužen za realizaciju projekta nalaze se: ruski Gasprom 50%, italijanski Eni 20%, njemački Vinteršel 15%, francuski EDF 15%. Kapacitet ovog gasovoda je 63 milijarde metara kubnih gasa. Crna Gora se ne nalazi direktno na koridoru ovog regionalnog gasovoda, tako da nije do sada učestvovala u potpisivanju međudržavnih sporazuma koji bi podržali njegovu izgradnju. Formalnu ponudu nijesmo dobili, ali bilo je izvjesnih razgovora na tu temu sa predstavnicima Gasproma. Naš stav je da smo zainteresovani za

investiciju, kao za način diverzifikacije energetske izvora i sredstava jačanja konkurentnosti naše ekonomije. Prilikom posjete predstavnika Gasproma Crnoj Gori vođeni su razgovori o potrebama Crne Gore za gasom, a razgovarano je i o tome koje su te količine gasa koje bi bilo moguće plasirati na crnogorskom tržištu kroz gradnju gasovoda. Predstavnici Gasproma su upoznati da je studija analize koju je prije nekoliko godina uradio hrvatski institut Hrvoje Požar pokazala da je Crnoj Gori bilo potrebno oko pola milijardi kubnih metara gasa za potrošnju. Naša zemlja zbog malog tržišta i nepostojanja gasne infrastrukture ne predstavlja cilj razvoja bilo kojeg projekta gasifikacije. Međutim, država aktivno participira i nastoji da sa drugim zemljama regiona realizuje infrastrukturne projekte vezane za gas koje bi mogli proći i kroz Crnu Goru. U tu svrhu je u okviru VBIEF-a infrastrukturni projekat zapadni Balkan koji vodi Svjetska banka. Ministarstvo ekonomije obezbijedilo je grant u inosu od 550.000 eura za izradu studije master plan gasifikacije Crne Gore, kao i prioritetni projektni porfolij u Crnoj Gori koja će bliže analizirati potrebe Crne Gore za potrošnjom gasa i način razvijanja gasne infrastrukturne mreže. To je i razlog zašto Crna Gora podržava i nastoji da aktivno učestvuje u svakom projektu kojim se može izvršiti gasifikacija Crne Gore, uključujući i projekat Južnog toka. Ali, odluku o realizaciji ovog projekta i sa komercijalnog aspekta i o uključenju Crne Gore u isti donosi Gasprom koji je investitor, a ne Crna Gora.

Dakle, mislim da ćemo se lako složiti oko toga. Svaka mogućnost za gasifikaciju je dobra i mi kao država treba da realizujemo svaku mogućnost koja se nađe na stolu, u ponudi itd. Na taj način smo razgovarali sa predstavnicima Gasproma koji su se zainteresovali za eventualni produžetak koridora južnog toka na Crnu Goru. Na taj način smo razgovarali sa reprezentima konzorcijuma koji realizuje projekat Tanap-Tap i potencijalni IAP. Sa aspekta odmicanja u razgovorima mogu da kažem da smo po pitanju IAP-a jedan korak ispred zato što je bilo raspoloženje da se taj dio projekta u toj fazi realizuje. Šta sada imamo? Memorandum o razumijevanju po tom pitanju. Vrlo smo raspoloženi da svaki projekat, uključujući i tok koji se odnosi na povećanje diverzifikacije energetske snabdijevanja, samim tim pristup građana i crnogorske ekonomije jeftinom energentu gasu u svakoj situaciji iskoristimo, uključujući i Južni tok.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Bulajiću.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Dobro, gospodine ministre.

Mislim da to što ste kazali da Crna Gora nije na koridoru, na pravcu nije opravdanje. Na koridoru ne nalazi se ni južna srpska pokrajina Kosovo i Metohija, ne nalazi se ni Makedonija, ne nalazi se ni Republika Srpska i svi će oni dobiti krak od Južnoga toka. Tako da to što ste rekli da Crna Gora nije na koridoru, nije na pravcu nije neko opravdanje.

Gospodine ministre, sve te zemlje: i Bugarska, i Mađarska, Hrvatska, i Slovenija, Italija, Francuska, sve su one članice Evropske unije i NATO-a, a vidim da se i /Prekid/ interesuje za Južni tok. Nije ni ona na direktnom pravcu, ali se interesuje, pa može i tu da se nešto dogovori, sve su prilike.

Dakle, sve te zemlje su bez obzira na to uglavnom taj gasovod proglasile za projekat od nacionalnog interesa. Mađarska još 2008. godine. I sve one, kao i Njemačka u slučaju sjevernog toka, u tom gasovodu vide svoje mjesto, odnosno neophodnost za jači ekonomski razvoj. Jednostavno oni su svi izračunali, gospodine ministre, za razliku od Crne Gore, da nigdje ne mogu da dobiju jeftinije i stabilnije, što je veoma važno kad su ovi projekti u pitanju, sigurnu količinu i siguran resurs. Mislim na stabilnost isporuke.

Šta bi značio taj dolazak? Taj gasovod bi u Crnoj Gori otvorio potpuno drugu, drugačiju energetska, a čim je energetska, samim tim i ukupnu ekonomsku perspektivu u Crnoj Gori. Rekao sam da Južnim tokom, to je veoma važno da se kaže, kod Azerbejdžanaca to nemate, Rusi garantuju stabilno snabdijevanje, stabilne količine, nova radna mjesta i ono što je posebno važno za Crnu Goru - razvoj ekonomije i razvoj ekonomskih veza sa Rusijom.

Vi govorite o transjadranskom gasovodu koji bi spajao iz Azerbejdžana sa polja Šah Deniza. Kao geolog koji se čitav život bavi energetska i mineralnim sirovinama, interesovao sam se za taj Šah Deniz. Nevjerovatno je koliko autoriteta, stručnjaka, ljudi iz branše dovodi u sumnju rezerve tog Šah Deniza. Imali ste u januaru u Davosu predsjednika Azerbejdžana Ilhama Alijeva, koji je saopštio glasno i jasno da Azerbejdžanu ne pada ni na pamet da sami investiraju taj projekat. I ne garantuju da se može u punom kapacitetu...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Meni je žao što moram da Vas prekinem, ali će ova tema sa Vašom stručnošću biti sve više potencirana i inicirana u Skupštini.

Hvala, kolega Bulajiću.

Kolega Stanić će Vam, ministre, postaviti pitanje.

NOVICA STANIĆ:

Gospodine ministre,

Sama činjenica da su trojica poslanika iz Pljevalja postavila u suštini isto pitanje, a nijesmo se dogovarali, da smo se dogovarali, vjerovatno ne bi to uradili, nego bi tri ministra pitali različite stvari, govori koliko je značajno ovo pitanje za građane Pljevalja. Ono je od mene formulisano ovako:

Hoće li i kada biti spajanja Rudnika uglja i Termoelektrane Pljevlja? Po kom modelu i kada će biti izabran najbolji ponuđač za izgradnju Drugog bloka Termoelektrane? Konačno, da li će to značiti i toplifikaciju Pljevalja, ili samo obezbjeđenje toplotnog izvora?

Obrazloženje je bilo kratko. Nepobitna je činjenica da su Pljevlja crna ekološka tačka Crne Gore i da Pljevljaci trideset godina čekaju toplifikaciju koja bi značila i rješavanje ekoloških problema grada. Zato sam Vas zamolio da Vaš odgovor ne bude, mislim da to nije uvredljivo, „okrugao pa na čoš“ , a čini mi se da su oba prethodna bila takva, već da građani Pljevalja jasno čuju čemu se mogu nadati.

Gospodine ministre, ja vjerujem da je blok II među prioritetima Vlade Crne Gore. A znate li zašto? Zato što nema opstanka KAP-a bez jeftine, a ako bi ikako moglo i džabe struje iz Pljevalja. E da bi ta struja bila što jeftinija, onda će se objedinjavati Rudnik uglja i Termoelektrana, biće višak zaposlenih, biće otpuštanja. Zato je interesantno da li će biti isti tretman kao za radnike KAP-a, ono što je konstatovao Genci Nimanbegu, ili će to biti druga kategorija.

I konačno da odgovorite - Šta je sa projektom toplifikacije grada? Šta sa njim Pljevlja dobijaju? Da li samo toplifikacioni izvor, ili izvor i toplovod do grada ili toplifikaciju grada u cjelini?

Ono što je bilo u pregovaračkom procesu sa ponuđačima za izgradnju do sada je sljedeće. Glavni toplifikacioni izvor, dakle, oduzimanje pare sa turbine, izmjenjivačka i pumpna stanica u okviru Termoelektrane, toplovod do izlaska iz kruga Termoelektrane. I tu se završava priča o toplifikaciji.

Rezervni izvor, pomoćna kotlarnica u krugu Termoelektrane na lako lož ulje. Doduše, jedan od ponuđača je ponudio gratis toplovod do grada, do Milet bašte. Međutim, u Pljevljima je javna tajna da je to najslabiji ponuđač, tehnički i tehnološki. To ne pričaju laici, nego inženjeri koji se u to razumiju.

Evaulacija je završena ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani gospodine Staniću,

Imajući u vidu kompleksnost ovoga pitanja i četiri pitanja koja smo dobili po pitanju Termoelektrane, ja sam se trudio da u svakom od pitanja dam notu nekoj drugoj stvari da bi na neki način dobili zaokruženu sliku, imajući u vidu restriktivnost vremena koje imamo na raspolaganju. Ponavljam, stojim na raspolaganju svaki dan da otvorimo debatu o bilo kojoj lokaciji, bilo kom okruženju gdje možemo da odgovorimo na sva ova pitanja koja se odnose na Termoelektranu Pljevlja.

Direktan odgovor je - Projektom izgradnje II bloka Termoelektrane Pljevlja omogućiće se nastavak energetske djelatnosti, proizvodnja električne energije iz uglja na energetski efikasniji i ekološki prihvatljiviji način. Jedan od značajnijih ciljeva investicije jeste optimalna i efikasna valorizacija rezervi uglja u pljevaljskom bazenu. U skladu sa tim, a u cilju smanjenja investicionih rizika postoji i opcija objedinjavanja Rudnika uglja i Termoelektrane Pljevlja. Ocjenjuje se da je povezivanje rupa sa EPCG ili TEP, neophodno kako bi se obezbijedilo rješavanje ili smanjivanje rizika u vezi sa isporukom i cijenom uglja

u budućnosti. Takođe, stvaraju se preduslovi da se omogući nalaženje strateškog partnera koji će i vlasnički ući u projekat što bi predstavljalo najbolje rješenje.

U cilju efikasne realizacije projekta TEP II potrebno je strukturirati TEP na najprikladniji način za njihovo buduće funkcionisanje. U principu, postoje dva pristupa - povezivanje Elektroprivrede i RUP-a i dugoročni ugovorni odnos u dijelu snabdijevanja ugljem. Koji je od ova dva modela bolji treba da odredi Elektroprivreda, RUP i većinski akcionari oba kolektiva i da se u skladu sa tom odlukom krene u restrukturiranje Elektroprivrede RUP-a.

Ono što naglašavam jeste koji je model bolji zavisi i od onoga koja je ponuda prihvaćena od strane nekog od ova tri ponuđača, jer u zavisnosti od toga kako se strukturira finansiranje projekta, jedan ili drugi model može biti manje ili više prihvatljiv. Ono što je suština, mislim i za nas i za vas, jeste da iz RUP-a je deklarirana 100% ozbiljnost da se prilagodi svemu onome što bude zahtjev neophodan da bi došlo do realizacije ovoga projekta. A to može da bude dugoročni ugovor, sporazum između akcionara i može da bude povezivanje koje se može uraditi na više načina.

I sami ste rekli, odluka je u ovom momentu na odboru direktora. Odbor direktora treba da uputi Skupštini akcionara na glasanje u kome će Vlada glasati za ono što bude predlog ukoliko ispune kriterijume koje sam već nabrojao. Znači, sa toga aspekta imamo završnu fazu. Vlada je spremna, iniciramo na dnevnoj bazi, komuniciramo sa onim ko takođe sa nama treba da donese odluku, drugim vlasnikom Elektroprivrede koji ima 45%, da se ta odluka donese što prije.

Po pitanju toplifikacije. Ona je bila preciznije razrađena u odgovoru na prethodno pitanje, ali s obzirom da se to nije, da kažem, dobro čulo, ponavljam dio odgovora iz prethodnog pitanja koji se odnosi na toplifikaciju Pljevalja i njenu prisutnost u Strategiji razvoja energetike. Dakle, krajnje jasno i precizno, kao jedna od glavnih preporuka iz Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine navodi realizaciju sistema toplifikacije Pljevalja, u slučaju izgradnje Termoelektrane Pljevlja II, koristeći kogeneraciju toga bloka. Strategija podržava kogeneraciju Termoelektrane Pljevlja II i ostavlja mogućnost da se jedan dio toplifikacije obezbijedi iz Termoelektrane Pljevlja II.

Drugi dio i sljedeći korak u odnosu na strategiju jeste ono što je definisano kao ponuda, odnosno kao zahtjev prema ponuđačima od strane Elektroprivrede. Sve je ovo rečeno u odgovoru na prethodno pitanje. U okviru priprema za projekat Termoelektrana Pljevlja II i u toku pregovaračkog postupka sa zainteresovanim stranama definisani su osnovni zahtjevi za ponuđača koji su u dostavljenim ponudama i ispunjeni. Izgradnja

toplotnog izvora u okviru Termoelektrane Pljevlja II, izgradnja rezervnog izvora u slučaju ako Elektrana nije u pogonu. Ovo predstavlja značajan dio ukupnog projekta toplifikacije cirka 50%, a za ostali dio projekta bi se mogla dobiti sredstva po vrlo povoljnim uslovima.

Opština Pljevlja, vraćam se inicijalno na odgovor koji će biti upućen Vama, zbog značajnih ekoloških problema sa aktuelnim grijanjem na bazi uglja i sistema grijanja sa jedne tačke, već je počela sa pripremnim aktivnostima za projekat daljinskog grijanja na bio masu, sa instalisanim termo kapacitetom od približno osam megavata na drvni ostatak. Dinamika uvođenja novih proizvodnih kapaciteta u kotlarnicama značajno zavisi od mogućnosti dinamike proširenja mreže daljinskog grijanja i priključenja novih potrošača...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega.

NOVICA STANIĆ:

Dobro, gospodine ministre. Mislim da ste pošteno priznali. To su građani Crne Gore čuli, a i građani Pljevalja, da toplifikacije nema. Pa fino. Sad ste rekli ono što sam i ja pročitao, dakle u zadatku sa pregovaračima je bio glavni toplifikacioni izvor, rezervni izvor, to je pomoćna kotlarnica i to je do kapije Termoelektrane. A ako hoćete, gospodo Pljevljaci, toplifikaciju grada, imate kredite po povoljnim uslovima. Izvolite pa uzmite. A znate koliko je to 50%? Recite koliko miliona. To je preko 10-15 miliona. I đe da nađemo mi pare i ko da nam to garantuje?

U odgovoru gospodinu Bojoviću pominjali ste plan kvaliteta vazduha u opštini Pljevlja. I evo ga. Iza ovoga stoji Ministarstvo održivog razvoja i turizma, februar 2013. godine. I evo zanimljivih podataka, nijesam znao. Pljevlja su grad sa najvećom oblačnošću u Crnoj Gori. Pljevlja su grad sa 200 dana u godini sa maglom, Pljevlja su grad u kome je u samo 2011. godine koncentracija čestica bila iznad dozvoljenih granica više od sedam mjeseci i Pljevlja su grad iz koga se iselilo za posljednjih nepunih 10 godina, od popisa iz 2003. do 2011, više od pet hiljada građana. A Pljevlja su grad u Crnoj Gori u kome, jedini grad u kome nešto od privrede još funkcioniše, Rudnik uglja i Termoelektrana, pa se ljudi iseljavaju. Dakle, ne može tamo više da se živi. To je crna ekološka tačka.

Da posjetim, u dokumentu koji posjedujem iz 1974. godine, to su bili urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju bloka I, gdje je pisalo - obavezna toplifikacija grada. Ali, Pljevljaci su takvi - trpe i čute. I ja mislim da je krajnje vrijeme da kažu – dosta, ovako više ne može. Ako nema toplifikacije i to ne do kapije Termoelektrane nego da se toplicira grad, onda nema ni izgradnje bloka II. Pa neka se zatvori i KAP, i što god hoće, mi više ne možemo ovo trpjeti.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre, na učešću u današnjem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru Brajoviću. Ja ga pozdravljam. Dva poslanika su to učinili, kolega Milošević i kolega Popović.

Kolega Milošević prvi. Izvolite.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Kolege poslanici, gospodine ministre,

Osjetio sam za potrebnim da vezano za opštinu Bijelo Polje postavim ovdje pitanje, možda su u jednom pitanju sadržana dva pitanja ili jedno potpitanje, a ono glasi - Da li će sljedeće godine se nastaviti radovi na izgradnji puta Bijelo Polje-Pljevlja?

Da li će Ministarstvo preko Direkcije za saobraćaj održati revitalizaciju putnog pravca Lozna - Sušica na teritoriji opštine Bijelo Polje?

Reći ću vrlo kratko obrazloženje. Imajući u vidu zahtjeve građana s ovog područja, a sve u cilju boljih i kvalitetnijih uslova života i valorizacije ovog kraja, neophodno je, po mom mišljenju, što hitnije definisati nastavak radova na ovoj dionici puta, a posebno iz razloga spajanja Bijelog Polja sa Pljevljima i s obzirom na sve potencijale koje posjeduje Opština Pljevlja i povezanost Bijelog Polja sa Pljevljima, a i sa Žabljakom i Nikšićem.

S obzirom da na ovom području, što se tiče puta Lozna- Sušica, živi veliki broj mještana koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom, takođe jedan ogroman turistički potencijal, a povezanost između Bijelog Polja - Sjenice, Rožaja i Petnjice je i te kako značajna, mislim da bi putni pravac Lozna-Sušica trebao da dobije karakter regionalnog puta.

Znam da su 2008. godine počeli pripremni radovi na izgradnji i revitalizaciji puta od Slijepač mosta do Tomaševa. Sljedeće godine rađen je putni pravac Tomaševo - Pavino Polje, a poslije toga imali smo nastavak radova od Pavinog Polja prema Kovrenu.

Mislim da je interes naročito do Vrulje, gdje je ovako dosta slabiji put, da bi proširenje tog puta i izgradnja tog kvalitetnog puta kakav je napravljen od Slijepač mosta do granice sa opštinom Pljevlja u svakom slučaju skratilo rastojanje između Bijelog Polja i Pljevalja, i ljude koji prevoze robu, naročito teret ne bi upućivalo da idu na granicu sa Srbijom, ili da je bliže doći preko Prijepolja iz Pljevalja do Bijelog Polja ili obratno, nego da to upravo bude taj putni pravac.

I što se tiče druge dionice koja je vezana za kraj Lozna - Sušica, to je jedan predio na drugoj strani Bijelog Polja koji povezuje opštine Petnjica, preko Petnjice sa Rožajem i opštinu Sjenica. Mislim da bismo izgradnjom tog kvalitetnog putnog pravca u značajnoj mjeri ne samo unaprijedili putnu infrastrukturu, nego stvorili uslove za kvalitetniji život ljudi na tom području i povećali standard tog stanovništva koji stvarno živi u vrlo teškim uslovima.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, ministre, do pet minuta. Vi imate uvijek duža izlaganja zbog posla oko saobraćajnice, pa smo sad uveli to pravilo.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Miloševiću, Vi ste na samom početku realizacije ovog projekta u njemu aktivno učestvovali kao gradonačelnik Bijelog Polja, ali zbog javnosti da podsjetim na sljedeće.

Radovi na rekonstrukciji regionalnog puta Slijepač most - Pavino Polje - Pljevlja otpočeli su 2007. godine i izvedeni su u fazama. Trenutno se izvode radovi na dionici od Pavinog polja do Crkvice u dužini od 7,8 kilometara. Ugovorena vrijednost radova je 3.995.550,25 eura, a završetak radova se očekuje u drugoj polovini avgusta ove godine.

Završetkom ove dionice ukupna dužina obuhvaćena rekonstrukcijom iznosiće 29,9 kilometara. Podsjetiću da je u prethodnom periodu završena rekonstrukcija regionalnog puta R10 Slijepač most - Tomaševo, prva faza u dužini od 2,3 kilometra. Realizacija ovog projekta iznosila je 1.218.491 euro. Takođe, u 2010. godini završen je dio rekonstrukcije dionice Slijepač most - Tomaševo druga faza, u dužini od 8,5 kilometara, ukupne vrijednosti 2.442.335 eura, a potom je završeno projektovanje i izvođenje građevinskih radova na rekonstrukciji dionice Tomaševo - Pavino Polje III faza u dužini od 11,3 kilometra, ukupne vrijednosti 3.076.634 eura.

Vrijednost izvedenih radova na do sada rekonstruisanim dionicama iznosi 10,75 miliona eura.

Za dionicu od Pavinog polja do Crkvica opredijeljeno je i oko 600.000 eura za eksproprijaciju zemljišta, a za prethodne faze eksproprijaciju je radila opština Bijelo Polje, uz finansijsku podršku Vlade Crne Gore.

U toku je tenderska procedura za odabir najpovoljnijeg ponuđača za projektovanje, rekonstrukciju osam mostova na dionici Slijepač most - Pavino Polje, koji nijesu obuhvaćeni rekonstrukcijom trase. Takođe je u pripremi i raspisivanje tendera za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju preostale dionice od 11,3 kilometra od Crkvica do Vrulje, čime bi bila obuhvaćena kompletna trasa Slijepač most - Vrulja, u dužini od 41,2 kilometra. Od Vrulje do Pljevalja dužina je 28 kilometara, širina puta je 5,5 kilometara. Sada se kroz redovno održavanje popravljaju kolovoz, horizontalna i vertikalna signalizacija je urađena, okresano je šiblje pored puta i put je u solidnom stanju.

Mislim da bi uz ove podatke trebali da budete zadovoljni odgovorom na postavljeno pitanje i potpuno ste bili u pravu kad ste rekli da se mora odmah nastaviti sa daljom realizacijom ovog projekta.

Početak radova na rekonstrukciji osam mostova i rekonstrukciji dionica od Crkvica do Vrulje planiran je po završetku tehničke dokumentacije u toku 2015. godine, a završetak svih radova se očekuje do 2016. godine.

Što se tiče Vašeg dijela pitanja koji se odnosi na rekonstrukciju putnog pravca Lozna - Sušica, uz otvorenost za saradnju sa svim lokalnim samoupravama, u cilju poboljšanja putne infrastrukture, koja iako na teritoriji opštine nije nikad samo od lokalnog značaja, ovdje ipak moram posjetiti da je riječ o lokalnom putu. U skladu sa Zakonom o putevima, Direkcija za saobraćaj vrši poslove razvoja, izgradnje, rekonstrukcije, održavanja, zaštite, korišćenja i upravljanja državnim putevima, a po zakonu su to auto-

putevi, magistralni i regionalni putevi, dok poslove razvoja izgradnje, rekonstrukcije, održavanja, zaštite i korišćenja i upravljanja opštinskim putevima obavljaju nadležni organi jedinica lokalne samouprave.

Vjerujem da ćete uvažiti da Direkcija za saobraćaj nije imala, niti ima pravnog osnova za planiranje rekonstrukcije lokalnog puta Lozna-Sušica, nego da je riječ o održavanju javnog puta koji je u nadležnost jedinice lokalne samouprave, odnosno u konkretnom slučaju Opštine Bijelo Polje.

Naravno, Vi ste ovdje rekli da bi dobro bilo taj putni pravac prekategorišati u regionalni, ali Vas moram posjetiti da je dužina, znači za sad nemamo, ali nadam se za kratko, auto-puteva, ali i magistralnih i regionalnih puteva u našoj zemlji praktično 1860 kilometara i svako dalje širenje te mreže mora biti samo ako proistekne iz opravdanih razloga saobraćaja, iz razloga opterećenja saobraćaja, gustine saobraćaja na tim putevima, da bi mi neki put prekategorišali sa lokalnog nivoa u regionalni ili magistralni put.

Upravo da Vam kažem to nije jednostavno uraditi, jer vi onda preuzimate, država preuzima obavezu na gazdovanje njima, održavanje, rekonstrukciju i zaista mislim da ne bi trebalo da na političkim obećanjima zasnivamo te priče, nego na sasvim provjerljivim i kvalitetnijim razlozima zašto neki put zaslužuje prekategorišaciju.

Posljednji put smo imali analizu 14 lokalnih puteva i zaključili da od njih četiri imaju osnova da se poslovi rekonstrukcije prekategorišu ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Miloševiću. Ne mogu a da se ne sjetim gimnazijskih dana i najboljeg sira iz Vrulje. Ne znam kako je sad. Znači, tipujem za taj put kroz Vrulju.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala Vam, na podršci, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, manje je važno da li smo zadovoljni odgovorom ja i Vi, u svakom slučaju mnogo je važnije da su ovim prvim djelom odgovora koji se odnosi na putni pravac Slijepač most - Vrulja zadovoljni mještani prvenstveno koji žive na tom

području, istovremeno da su zadovoljni i građani Bijelog Polja i Pljevalja, jer siguran sam da je to jedan od najznačajnijih putnih pravaca, s obzirom da se preko Pljevalja povezuje sa Bosnom, a istovremeno na drugi kraj je povezan sa sjeverom Crne Gore i najkraći put prema Beranama, Plavu i Rožajama, istovremeno i Kosovu, a na taj način sa kvalitetnim putnim pravcem mislim da će dobiti svi zajedno koji žive na tom području. Raduje me da je Ministarstvo planiralo nastavak tih radova i ne sumnjam da će to biti završeno ovom dinamikom i mislim da ti ljudi mogu biti zadovoljni i kvalitetnom radova koji su izvođeni do sada na tom putnom pravcu. Nažalost, bile su nekolike nesreće koje su se desile upravo zbog ovih mostova o kojima ste Vi rekli i mogu da istaknem zadovoljstvo da će ti mostovi biti urađeni na kvalitetan način.

Tačno je da ne treba nikakva ni politička priča, ne želim ni da prejudiciram neko rješenje ni da dajem nekome putnom pravcu prioritet. Ali, s obzirom na značaj putnog pravca, s obzirom na značaj regionalnog povezivanja nekolike opštine, istovremeno regionalno povezivanje sa Sjenicom u Srbiji i za jedno područje koje je izuzetno veliko Bihorske visoravni kompletne, mislim da će i Bijelo Polje i Petnjica i Rožaje znati da to kandiduju kao jedan od puteva koji su izuzetno značajni, a neka nadležne institucije cijene da li taj putni pravac može se prekategorišati i dobiti regionalni karakter. U svakom slučaju, mislim da je to jedan putni pravac koji može da bude interesantan i za sredstva iz IPA programa, jer bi na taj način sigurno mogli da dobijemo kroz povezivanje dvije države, da dobijemo određena sredstva, te opštine na tom području i na taj način učine tu strukturu za život ljudi i bolji i kvalitetniji na tom području. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Miloševiću.

Sada će pitanje postaviti kolega Popović.

Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene dame i gospodo pored malih ekrana, poštovani ministre,

U ime Liberalne partije postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kad će konačno država Crna Gora osposobiti za noćno slijetanje i polijetanje letilica Aerodrom Tivat, gotovo jedini aerodrom na obali Jadranskog mora koji nema uslova za to, čime crnogorski turizam gubi svake godine ogromna sredstva?

Obrazloženje: 1957. godine otvoren je za saobraćaj Aerodrom Tivat, a činila ga je travnata poletna-sletna staza i asfaltna avio platforma, mala pristanišna zgrada sa restoranom i terasom, mali kontrolni toranj i jedna montažna prostorija za carinsku kontrolu putnika i prtljaga. U periodu do 1968. godine uglavnom se obavljao putnički saobraćaj sa Beogradom, Zagrebom i Skopljem. Od 1968. do 1971. na toj lokaciji se radi moderni aerodrom. 1971. godine Aerodrom Tivat se ponovo otvara za saobraćaj, novom asfaltno poletnom-sletnom stazom, pristanišnom platformom, putničkom zgradom, novim kontrolnim tornjem i prostorima pratećih službi.

Aerodrom Tivat je imao uspon u svom razvoju sve do katastrofalnog zemljotresa 1979. godine, kad se moralo pristupiti sanaciji i modernizaciji objekata, presvlačenje poletno-sletne staze novim asfaltnim zastorom. 2003. aerodrom Tivat je prešao u sastav JAT-a, a iz sastava JAT-a u Javno preduzeće Aerodromi Crne Gore i od tada počinje njegova modernizacija, čiju prvu fazu zaokružuje rekonstruisana i proširena pristanišna zgrada, nakon čega slijedi dovršenje opremanja za korištenje aerodroma u noćnim uslovima.

Proširenjem platforme generalne avijacije na tivatskom aerodromu značajno su uvećane njegove prihvatne mogućnosti. Objekat je opremljen sadržajima koji zadovoljavaju standarde i uslove za noćno slijetanje, kad budu definisane procedure za obavljanje letova u noćnim terminima. Izgradnjom navedenih kapaciteta podignut je bezbjednosni nivo aerodroma koji je usklađen sa evropskim standardima, kao i nivo u kvalitetu opsluživanja aviona.

Kasnije ću u komentaru reći još nešto, ali sada pitam zbog čega traje godinama, decenijama, pokušaj osposobljavanja Aerodroma Tivat za noćno slijetanje, čime Crna Gora gubi ogromna sredstva...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Popoviću, mi nastavljamo našu komunikaciju na ovim tačkama dnevnog reda i zasijedanjima kada su u pitanju poslanička pitanja.

Gubi se toliko vrijeme zato što se posebno vodi računa o aspektu bezbjednosti. Ja imam malo duži odgovor, ali da bih vodio računa o vremenu, Vi ćete ga svakako dobiti u pisanoj formi, tezama ću pokušati da odgovorim.

Procedure za slijetanje i polijetanje vazduhoplova se obavljaju po procedurama definisanim u dokumentima međunarodne organizacije i civilnog vazduhoplovstva ICAO i apsolutno su u službi sigurnog izvođenja operacija vazduhoplova.

Mogućnost osposobljavanja aerodroma Tivat za noćno slijetanje odavno je predmet pažnje vazduhoplovnih vlasti u Crnoj Gori i svih vazduhoplovnih subjekata. Od preuzimanja aerodroma u Podgorici i Tivtu od 2003. godine od tadašnjeg vlasnika Jugoslovenskog aerotransporta menadžment tadašnjeg javnog preduzeća, a od prošle godine Akcionarskog društva Aerodromi Crne Gore, radio je na tehničkom osposobljavanju tivatskog aerodroma za slučajeve slijetanja vazduhoplova u noćnim uslovima i uslovima smanjene vidljivosti.

Takođe i kontrola letenja Srbija i Crna Gora, SMATSA DOO Beograd, od početka je posvećena rješavanju ovog kompleksnog pitanja. S tim u vezi, njihovi eksperti su vršili testiranje postojećih radio-navigacionih uređaja i na raspoloživim lokacijama u zoni Aerodroma Tivat i došli do zaključka da je postojećim konvencionalnim metodama gotovo nemoguće na siguran način obezbijediti odvijanje operacija na ovom aerodromu noću.

Takođe, bitno je napomenuti da je u postupku projekat rekonstrukcije kontrolnog tornja na aerodromu Tivat, koji će tokom temeljne rekonstrukcije biti opremljen najsavremenijom opremom za navigaciju vazduhoplova. I Agencija civilnog vazduhoplovstva, koristeći svoje raspoložive resurse i dugogodišnju saradnju sa evropskom agencijom za sigurnost vazdušne plovidbe, Eurocontrolom, posvetila je značajnu pažnju nalaženju rješenja za uvođenje operacija slijetanja i polijetanja noću u uslovima smanjene vidljivosti na ovom aerodromu. U skladu sa navedenim, u oktobru 2008. godine tadašnja Uprava za civilno vazduhoplovstvo se obratila Eurocontrolu sa kojim je sklopljen ugovor vezano za tehničku pomoć u ispitivanju mogućnosti uvođenja noćnih operacija na aerodromu Tivat.

Od strane eksperata Eurocontrola 2009. godine dostavljen je izvještaj o izvodljivosti uvođenja noćnog letenja na Aerodromu Tivat. Zaključci ovog dokumenta bili su da su procedure za dolet i odlet veoma zahtjevne kako zbog minimalne visine nadvisavanja prepreka u slučaju vazduhoplova u dolasku, tako i zbog velikog početnog penjanja u slučaju vazduhoplova u odlasku.

U cilju osposobljavanja Aerodroma Tivat za ovu vrstu operacija bila bi neophodna nabavka novih navigacionih uređaja, ali i pored toga dizajniranje novih procedura svakako bi bilo ograničeno na vazduhoplove tačno određenih kategorija. U cilju osposobljavanja aerodroma Tivat za noćne operacije i operacije u uslovima smanjene vidljivosti i mogućnosti uvođenja procedura za ove operacije, Agencija za civilno vazduhoplovstvo je zaključila novi Sporazum o pružanju podrške ovom projektu sa Eurocontrolom. Održano je nekoliko sastanaka i u Briselu i u Tivtu i uz angažovanje svih subjekata pa i ugledne kompanije Dejvison, koja se bavi konsultacijama u vezi kreiranja procedura baziranih na performansima vazduhoplova. Za eventualno razvijanje tih posebnih procedura, nepremostiv problem predstavlja nedostatak regulatorne strukture, specifikacija, standardi i regulative koje bi morale biti objavljene od strane ICAO i Evropske agencije za sigurnost vazdušnog letenja.

Vazduhoplovni subjekti i vazduhoplovne vlasti Crne Gore intenzivno rade, kao što sam rekao, na rješavanju ovog pitanja, ali se pri kreiranju procedure i eventualnoj nabavci i postavljaju nove navigacione opreme mora prevashodno voditi računa o sigurnosti izvođenja operacija na način kako je to definisano u dokumentima ICAO. Bitno je istaći i da u pristup rješavanja ovog kompleksnog rješenja treba voditi računa i o isplativosti projekta. To je jedan razlog. Naime, evidentno je da je Aerodrom Tivat vazдушna luka sezonskog karaktera, te da u ljetnjim mjesecima, jun, jul i avgust, bude i do 60 operacija vazduhoplova na dnevnom nivou, dok u zimskom periodu novembar, decembar, januar i februar i možda još jedan broj mjeseci, broj operacija na mjesečnom nivou iznosi na mjesečnom nivou oko 100. Veliko je pitanje da li će u ljetnjim mjesecima broj operacija vazduhoplova porasti u tolikoj mjeri da opravda ogromna finansijska ulaganja koja su, naravno, neophodna da bi i uz nove procedure moglo sve da se vrši na bezbjedan i kvalitetan način.

Takođe, treba imati u vidu da je vrijeme otvorenosti Aerodroma Tivat u ovom periodu ljetnjih mjeseci izuzetno dugačko, do sumraka, a da bi izvođenje operacija nakon ovog perioda moglo imati negativne posljedice po turističku sezonu, kada je u pitanju buka, naročito u nekim periodima i područjima Porto Montenegro i okolini Budve. Takođe, kao alternativno dugoročno rješenje i molim vas za 10 sekundi, vrlo je važno...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Evo sad da pokušamo. Deset sekundi.

IVAN BRAJOVIĆ:

Kao alternativno i dugoročno posmatrano rješenje možda najpovoljnija mogućnost je intenzivnijeg korišćenja Aerodroma Podgorica za noćno slijetanje je i činjenica da je podgorički aerodrom za samo 35 kilometara udaljen od mora, a za dio Petrovac, Bar, Ulcinj čak i bliža destinacija od Tivta. Onda možete koristiti taj postupak.

U ovoj sadašnjoj situaciji imate pilota sa kojima smo razgovarali, koji kažu - mi ćemo i bez nestandardne procedure sletjeti na aerodrom Tivat, a ima pilota koji kažu - uz bilo kakva odobrenja ne možemo sletjeti u tim uslovima noćnog slijetanja. U svakom slučaju, pažljivo radimo na tome, ali nam je vrhovni cilj bezbjednost funkcionisanja vazdušnog saobraćaja. Hvala Vama na razumijevanju.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama, ministre.

Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Hvala. Naravno, Vi ste od skoro ministar saobraćaja, a ovo traje već godinama, decenijama je ista priča. Stigao je i gospodin ministar turizma i uređenja prostora, koji bi trebao prvi da atakuje na vas da se na neki način Aerodrom u Tivtu osposobi za noćno slijetanje. Naravno, uvijek imamo i opravdanja i obrazloženja zašto ne. Činjenica je da mi imamo danas jedan i po aerodrom u Crnoj Gori, od neophodna tri. Imamo aerodrom u Podgorici, imamo pola aerodroma u Tivtu i nemamo onaj na sjeveru koji treba da imamo u Beranama, o kome se priča. U stvari, imamo ga, a mislim da ne bi trebala velika ulaganja da bi se on osposobio za letenje, slijetanje i polijetanje.

Recimo, hrvatska obala, imamo Aerodrom Dubrovnik, imamo Aerodrom Split, Aerodrom Zadar, Aerodrom Rijeka, Aerodrom Pula. Naravno, svi su oni osposobljeni za noćno slijetanje.

Imam podatke sa ovih hrvatskih aerodroma, na primjer, imam činjenicu da samo ovaj recimo Aerodrom Split ima 12 prevoznika niskobudžetnih povezanih sa 32 destinacije u Evropi. Zašto mi nemamo nego jednoga niskobudžetnoga prevoznika je već naš problem.

Ono što tražim od vas, naravno znate možda su to što mi kažemo u Boki čakule, priča je da bi se dobili svi ti uslovi, odavno stoji priča da se mora izmještati jadranska magistrala. Ja stvarno to ne znam i to je više nagađanje da bi se svi ti uslovi ispunili za noćno slijetanje i polijetanje. Koristim priliku da postavim dopunsko pitanje:

Što treba da urade država Crna Gora i opština Tivat da bi se na Aerodrom Tivat slijetalo noću i time omogućilo brojnim svjetskim avio kompanijama da u noćnim uslovima dovode goste u Crnu Goru? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Popoviću.

U potpunosti Vas razumijem, jer kad sam bio, ministre, i u Hrvatskoj, dva dobra aerodroma sa brzom saobraćajnicom, uz toplu stranu, uz primorje naše bi otklonili mnoge sadašnje probleme koje imamo u tome i poboljšali ponudu u turizmu.

Ja Vam, ministre zahvaljujem na prisustvu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru održivog razvoja i turizma gospodinu Gvozdenoviću. Pozdravljam ga.

Idemo redosljedom: koleginica Šćepanović, kolega Knežević, kolega Gošović, Banović, Dragičević, Radunović, Tuponja.

Koleginica Šćepanović očito da je na odboru, pa prvo kolega Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Prvi potpredsjedniče Skupštine, poštovana Skupštino, gospodine ministre Gvozdenoviću, uvaženi građani,

Ja sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko turista boravi na teritoriji Crne Gore i koliko je procentualno prisustvo turista na sjeveru? Od tog broja koliko je više-manje turista iz Rusije posjetilo Crnu Goru u odnosu na prethodnu godinu i da li smatrate da se Odluka Vlade da uvede sankcije Rusiji odrazila na broj turista iz ove zemlje?

Kako komentarišete izjave stručne javnosti i turističkih poslenika da je ova ljetnja sezona praktično propala i kada će vaše ministarstvo početi planski na osnovu detaljne analize da sprovodi politiku u ovoj oblasti, s obzirom da se svake godine suočavamo sa sličnim problemima?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Motiv da postavim ovo poslaničko pitanje jeste jek turističke sezone, ako ga možemo tako nazvati, čini mi se da su to više iskrice od turističke sezone nego da imamo neke pohvalne rezultate, a s obzirom da deklarativno govorimo da je prioritet u razvoju Crne Gore strateški prioritet poljoprivreda i turizam, kao da su nam i takođe strateški prioriteti evroatlantske integracije, ja ću ovaj krah turističke sezone povezati i sa lošom geostrateškom politikom Vlade Crne Gore, koja je u slijepoj jurnjavi za učlanjenje u NATO savez nas posvađala sa našim tradicionalnim prijateljem Rusijom, sa najboljim gostima na crnogorskom primorju prethodnih sezona. I imamo jednu turističku golgotu u ovom trenutku na crnogorskom primorju, o čemu svjedoče i turistički poslenici.

Vrhunac je bio, gospodine Gvozdenoviću, da smo i mi kao poslanici i čitava Crna Gora saznali da je Vlada Crne Gore uvela sankcije Rusiji od predstavnika Evropske komisije, gospođe Ketrin Ešton, a da vi nijeste našli za shodno ni da napravite adekvatnu analizu kakve će to posljedice proizvesti za našu turističku sezonu. Naprotiv, pojačali ste kampanju o potrebi ulaska Crne Gore u NATO, koja je na momente imala histerične obrise, govoreći da će turistička sezona biti zaokružena onoga trenutka kada Crna Gora postane članica NATO-a, da ćemo moći da im prodajemo naše proizvode, sir, paradajz, paprike, pršutu, a da će se NATO vojnici odmarati na crnogorskom primorju.

Od toga, kao što smo vidjeli, nema ništa. Međutim, nije problem što Crna Gora nije postala članica NATO-a, nego je problem što su nas napustili naši prijatelji, tradicionalni ruski ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Meni je zadovoljstvo da odgovorim na ovo pitanje i da kažem da zahvaljujući dobroj politici koja se vodi u Crnoj Gori od obnove nezavisnosti imamo udvostručen i više od toga promet u turizmu i imamo duplo više turista koji nas posjećuju. Ove godine nemamo manje turista sa prostora o kojem Vi govorite, nego imamo u istom broju ili nešto malo više.

Prema posljednjim zvaničnim podacima MONSTATATA tokom prvih pet mjeseci 2014. godine, Crnu Goru je posjetilo 182.380 turista, odnosno 4% više u odnosu na isti period prošle godine, dok je broj noćenja na prošlogodišnjem nivou.

Od ukupnog broja turista koji je u prvih pet mjeseci posjetilo Crnu Goru 7% je boravilo u sjevernim opštinama.

Broj ruskih turista za prvih pet mjeseci je na nivou oko 30 hiljada, što znači na prošlogodišnjem nivou. U strukturi noćenja turisti iz Rusije učestvuju sa 22,7% što ih čini najzastupljenijim u strukturi noćenja stranih turista po jednoj zemlji.

Vezano za dio pitanja koji se odnosi na odnose sa Rusijom, vjerujemo da smo u dosadašnjim nastupima jasno iskazali da se Crna Gora kao zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, koja vodi pregovore sa Evropskom unijom, pridružila usaglašenim zaključcima Savjeta Evropske unije po pitanju ukrajinske krize, od 3. marta. Ističemo da Crna Gora nije uvela nikakve sankcije ni prema Ukrajini, ni prema Rusiji, niti je to bio predmet razmatranja, već podsjećamo da je Evropska unija, nakon usvojenih zaključaka od 3. marta uvela posebne restriktivne mjere prema jednom broju pojedinaca i to je vrlo jasno definisano.

S obzirom na ostvareni promet, ukupne okolnostima na značajnim emitivnim tržištem, tržište Ukrajine i Rusije su pogođeni ukrajinskom krizom i napetošću u određenom periodu, možemo da konstatujemo da ti problemi i pored toga što je bio pad rublje i ostale stvari, nijesu ostavili, čak možda i u jednom momentu i očekivani pad broja ruskih turista na ovom prostoru. Takođe je jako važno naglasiti na progres koji se ostvaruje u turističkom prometu. To su podaci koji ne pripremaju samo naše institucije, nego institucije svjetskog savjeta za turizam i putovanje, svjetske turističke organizacije i Crna Gora je jedna od najbrže rastućih turističkih destinacija po razvoju koji je vezan za bruto-društveni proizvod.

Takođe ću zbog javnosti reći nekoliko podataka koji se prate u Nacionalnoj turističkoj organizaciji, MONSTAT-u i koji ukazuju o jasnim elementima vezano i za ovu turističku sezonu.

Pored statističkih podataka koje objavljuje MONSTAT, Ministarstvo prati pokazatelje drugih nadležnih institucija i preduzeća na čije poslovanje utiče turistička sezona. Značajno je pomenuti da broj putnika za period januar - jun 2014. godine na Aerodromu Tivat bilježi rast od 11%, a na Aerodromu Podgorica je na prošlogodišnjem nivou. Granični prelazi u istom periodu bilježe rast prometa i to putnika 6% i motornih vozila 8%. Posljednji sedmični podaci 13-20. jul sa kojima raspolaže Ministarstvo ukazuju da promet putnika na Aerodromu Tivat bilježio rast od 6%, a na Aerodromu Podgorica 2% u odnosu na isti period prošle godine. Broj plovnih plovila za prvih šest mjeseci ove godine u odnosu na prošlogodišnji period je veći za 2,4%, dok je u periodu od 12-18. jula broj plovila porastao za čak 29%.

Ukupni podaci Poreske uprave za tri primorske opštine sa čijim podacima raspolažemo u ostvarenom neto naplatom za jun 2014. godine ukazuju da je porast prihoda u opštini Budva 1%, u opštini Bar 2%, a u opštini Herceg Novi 12%. Kod nekih hotelskih sistema se uočava pad nekoliko desetina posto, ali kod jednog od najvećih hotelskih sistema se bilježi značajan porast prihoda u periodu do 20. juna.

Što se tiče politike, politika je jasno definisana na dokumentima koji su definisani Master planom razvoja turizma. U skladu sa tim elementima, jasno su definisani određena politika koja je vezana na ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Nakon ovog Vašeg odgovora ja mogu samo da izvučem zaključak da, s obzirom da ste se vratili iz Kana, ste Vi dobili neke papire o turističkoj posjećenosti Kana, ili ste čitali podatke o posjećenosti u periodu iz 1989. godine. Jer, Vaša konstatacija da je duplo više turista u odnosu na prošlu godinu zalazi u domene naučne fantastike i te papire i dokumente koje ste navodno dobili od MONSTATATA možete komotno, gospodine Gvozdenoviću, da iskoristite u pravljenje nekih papirnih brodova, pa ih pustite niz morsku obalu. Možda i oni privuku još nekog od turista.

A evo šta kaže Petar Ivković, predstavnik turističkih agencija, posjećenost je manja u odnosu na prethodnu godinu 20 do 30%. Mustafa Zanka, čovjek koji je turistički analitičar kaže da je posjećenost 15-20% manja i da tome kumuje nepripremljena strategija Ministarstva turizma.

I, gospodine Gvozdenoviću, nemojte nas ovdje da obmanjujete i crnogorsku javnost da nijeste uveli sankcije Rusiji. Uveli ste sankcije Rusiji čim ste ih uveli i za njihove najviše državne zvaničnike. A sad ja Vas pitam - Da li imate informaciju da nijeste možda Vi na crnoj listi Ruske federacije kao jedan od istaknutih vladinih funkcionera koji propagira ovakvu vrstu odnosa prema Ruskoj federaciji, našim tradicionalnim prijateljima? Jer, kao što posljednjih dana možemo da vidimo, i Ruska federacija recipročno odgovorila prema određenim zemljama koje su njoj uvele sankcije. Mislite da ćete vi biti možda izuzeti od toga.

Dalje - "Uhapsite Sveta", "uhapsite Sveta", "uhapsite Sveta". Ovako je juče odzvanjalo u hotelu Mogren koji je turistička inspekcija zapečatila uvevši specijalce u jeku turističke sezone, pokušavši da zada posljednji smrtni udarac našoj turističkoj sezoni u 2014. godini. Pa u kojoj toj normalnoj zemlji u jeku turističke sezone može da se ulazi u hotele, da se iznose radnici, da se iznose gosti i da se stvara jedna atmosfera bukvalno građanskog rata i da se za to optužuje potpredsjednik Demokratske partije socijalista i do skoro jedan od najvećih državnih zvaničnika, što Crne Gore, što bivše zajedničke države? Eto kakve su vaše namjere što se tiče turističke sezone i kakva je naša turistička ponuda. Mislim da je ovo najveća inovacija u turističkoj ponudi Crne Gore - u jeku sezone upadate sa specijalcima i zatvarate hotele.

Možete da dopunite tu ponudu i da pozivate sve zainteresovane avanturiste da prisustvuju upadima u crnogorske hotele. A možda ne bi loše bilo, s obzirom da ste bili u prethodnom periodu i ministar urbanizma i građevine da napravite jedan desant na Zavalu. Ko ti ga zna šta bi se sve tamo naći, iskopati i koga biste sve mogli iznijeti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Kneževiću.

Uvažena gospodo, kolege poslanici, uvažena javnosti crnogorska, sada me je generalni sekretar informisao sa jednim neprofesionalnim, neprimjernim gestom koji se desio prije određenog vremena za ovim stolom, od strane zamjenika generalnog sekretara. Ja se u svoje ime i u ime svih vas kolega izvinjavam javnosti zbog toga. I obećavam da taj čovjek nikad više neće sjediti, barem dok ja budem predsjedavao.

To je strašno, to ne priliči današnjem načinu razmišljanja, razgovora, ljudskom, državničkom i svakom drugom stručnom. Ali, ali, ima ali.

Kolega Miliću, htjeli ste nešto proceduralno?

SRĐAN MILIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Gospodin Gošović je inače sada čini mi se na redu ili je sljedeći, pa bih iskoristio to njegovo vrijeme ako dozvolite zbog proceduralne reakcije.

Dakle, obraćam se građanima Crne Gore. Mi smo upravo završili Kolegijum predsjednika Skupštine na moj zahtjev vezano za elemente koji su oko Herceg Novog i oko Kolašina i želim da upoznam javnost u Crnoj Gori da nakon što budem ovo završio, Klub poslanika SNP-a će do daljega da napusti zasijedanje Skupštine Crne Gore, jer smatramo da smo došli do situacije koja se više ne može tolerisati i da, s druge strane, pošaljemo poruku svima u Crnoj Gori da je afera „Snimak“ svoj početak imala u aprilu 2012. godine upravo u Herceg Novome i da se isti junaci te afere pojavljuju i prethodnih dana i sinoć kada se pokušala promijeniti izborna volja građana Herceg Novog. To je direktno u suprotnosti sa stavom 3 člana, 2 Ustava Crne Gore gdje se kaže da se ne može uspostaviti, niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima u skladu sa Zakonom.

Ono što je bitno - neko pokušava oteti SNP-u Crne Gore 1700 glasova u Herceg Novom i mene ti ljudi, na kraju krajeva, ne interesuju. Mislim da je za zastiđe Crne Gore da postoje političke partije kao što je Demokratska partija socijalista, koja se ne libi da sklopi sporazum iako zna da se ta lica lažno predstavljaju, da ne predstavljaju klub poslanika, klub odbornika SNP-a Herceg Novi, svu onu dokumentaciju koja je njima dostupna. Neko, dakle, nema hrabrosti da izađe na izbore, nego pokušava nešto što nije uspio 14 godina u Herceg Novom - da mimo izbora otme vlast.

Ono što je bitno jeste da je prva presuda za lične karte koje su kupovane upravo bila u Herceg Novom, krivične prijave za lažno predstavljanje ćemo uraditi u odnosu na one koji se lažno predstavljaju. Ali je činjenica, gospodine potpredsjedniče Parlamenta, da ovo u potpunosti obesmišljava izborni proces. Danas Herceg Novi, sutra može biti Podgorica, gdje Demokratskoj partiji socijalista nedostaje samo jedan glas, gdje će se neko naljutiti i odlučiti da mandat koji nije osvojio nego mu pripada zbog toga što je na listi političke partije doda onima kojima nedostaje.

Takođe Kolašin. Sutra je dva mjeseca od kada su završeni izbori u Kolašinu. To je jedini grad gdje nije konstituisan lokalni parlament zbog toga što neko ne želi da prizna da je izgubio vlast. Dovoljni element da mi kao odgovorna partija i odgovorni pojedinci, i posmatrajući ono što će se dešavati u narednom periodu, donesemo odluku da nećemo više da učestvujemo u radu ovog parlamenta, apsolutno ne pozivajući ni jednu političku partiju, niti jednoga pojedinca u tim političkim partijama da nam se pridruže, jer mi na to prava nemamo. Imamo obavezu prema više od onih 5100 ljudi koji su glasali listu SNP-a za izbore aprila 2012. godine da se jasno odredimo prema potrebi djelovanja državnih organa u odnosu na, prije svega, zašto da ne pomenem, Daliborku Pejović, koja je koordinator DPS-a za taj grad, koja eto sinoć snađe snage da odgovarajući na pitanje da li može neko ovo da zaustavi, može li Srđan Milić ovo da zaustavi, odgovara - može ako će da nas likvidira.

Dakle, to nije metod SNP-a. To pripada nekim drugim partijama koje se služe tim sredstvima, ali jedno je sigurno, našu pobjedu i našu vlast u Herceg Novom nikome pustiti nećemo. Ako žele da se izmjere sa SNP-om, neka izađu na izbore. Ali, na ovakav podmukao način nikome nećemo dozvoliti da se igra sa građanima Herceg Novog.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Miliću, uz konstataciju i žaljenje što se stvari u Crnoj Gori ne mogu riješiti u krovnoj instituciji na demokratski način, nego se moraju rješavati na drugi način.

Ovo je jedan momenat koji može takođe da ide ka nekom rješenju i odnosima i izborima koji će u istinu biti što kvalitetniji ubuduće.

Da li hoćete Vi? Izvolite, kolega.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Kolega je izašao, pa neću koristiti u nekom punom kapacitetu u kojem bi govorio da je on prisutan, ali ću samo da kažem dvije stvari koje su vrlo važne.

S obzirom da je rekao da je način rada Demokratske partije socijalista zastiđe, ja mislim da sve ono što se dešavalo u Herceg Novom ne može da služi na čast nikome, a naročito partijama koje su bile na vlasti u Herceg Novom.

Ne znam šta je, mislim da će napraviti analizu ljudi koji su vodili vlast u Herceg Novom na koji način su vodili opštinu i onda će na najbolji način dati odgovor zbog čega je došlo do ove situacije.

Organi naše partije će na osnovu Sporazuma koji je potpisan donijeti konačnu odluku vezano za funkcionisanje vlasti u Herceg Novom. Znači, ostavljen je prostor da mi donesemo odluku na organima naše partije. I u svakom slučaju ono što je zasigurno da je Herceg Novom potrebna odgovorna i vlast koja će biti definisana na jasnim principima, a mi ćemo se sigurno zalagati za to u sljedećem periodu.

Što se tiče Kolašina, takođe zna se koliko je ko doprinio ovoj situaciji. To je svima potpuno jasno. Nas je isto ambicija da se i to prekine u interesu građana Kolašina. Nemamo ambiciju da sklapamo saveze sa bilo kim u Kolašinu, mogu da poručim ovdje slobodno, što se tiče Demokratske partije socijalista, niti da koga molimo za tu priču. A u svakom slučaju ja vjerujem da nadležne institucije su te preko Državne izborne komisije koje moraju da riješe ono što se desilo u Opštinskoj izbornoj komisiji u Kolašinu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Javilo se već nekolicina proceduralno. Kolega Radunović, pa kolega Knežević, pa kolega Pajović.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Gospodin Srđan Milić je rekao već dosta toga i da se nije javio poslije njega gospodin Milošević, ja se ne bih javljao. Ali, to da je problem u onome što se dešavalo u Herceg Novom u posljednjih 60 ili 90 dana, proizvod rada naših stranaka koji smo tamo na vlasti, jednostavno nije istina. To je proizvod, gospodine Miloševiću, pritisaka i na odbornike i funkcionere koji su se sad odmetnuli od Srpske narodne partije, od strane Demokratske partije socijalista, koji je poznat iz afere "Snimak" i vi ste jednostavno metodima kojima ste više puta osvajali vlast u raznim opštinama uspjeli da animirate ove ljude i, protivno svim demokratskim sredstvima i običajima, ukradete izbornu volju građana Herceg Novog. Zbog čega ne izađete na izbore? Dejana Mandića ste već neko vrijeme prebacili u vašu interesnu zonu a bio je izabran glasovima drugih ljudi a ne vaših podržavalaca. Zbog čega ne izađete na izbore i ne probate da osvojite časnou vlast? Ali vi na to nijeste naučili. Ovo je mnogo jeftinije ukrasti drugim ljudima odbornike, a zbog zakona koji vam omogućava da odbornici sačuvaju svoje mandate neosvojene pokušavate na ovaj način da dodjete na vlast. To je, mogu da se povežem i sa Kolašinom koji je pomenut maloprije ovdje, nezapamćen slučaj u evropskoj demokratiji. Nećete da potpišete zapisnik Opštinske izborne komisije jer ste izgubili izbore. I zbog proceduralnih stvari, jer nije potpisan zapisnik ne može da se formira skupštinska vlast. Ovo je poznati slučaj iz afere "Snimak" sada samo primijenjen na jedan brutalniji način. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ.

Hvala, kolega.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, kao član predsjedništva Demokratskog fronta želim da obavijestim javnost da ćemo mi stav prema novonastaloj situaciji u opštini Herceg Novi i slučaj brutalne političke korupcije zauzeti danas. Takodje, želim da podsjetim crnogorsku

javnost da je jedino Klub poslanika Demokratskog fronta nakon brutalno pokradenih predsjedničkih izbora u aprilu 2013. godine napustio ovaj parlament, da je pozivao sve ostale kolege na bojkot svih institucija i Parlamenta, i lokalnih samouprava, i državnih institucija gdje se nalaze presdavnici opozicije i sve vrijeme smo apelovali na naše kolege iz opozicije da se stvori atmosfera jedinstvenosti kako bi nam se ne bi slučajevi kao što je Herceg Novi i neki drugi dešavali. Ovom prilikom želim da osudim svaki vid političke korupcije, počev od onog vida političke korupcije koji je bio eventualno u Andrijevići, u Nikšiću, u Podgorici, u Kolašini, Budvi, u Herceg Novom. Vidite li, uvažene kolege, i vidite li, građani Crne Gore, da srljamo u jedno političko crnilo, političko, institucionalno i ljudsko zastiđe i ukoliko ovaj parlament ne smogne snage i hrabrosti da se odupre, najbolje je da se stavi katanac na njega i na sve državne institucije i da uđemo u jedan oblik diktature u koju izgleda i definitivno srljamo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Kneževiću.

Ja napominjem da svako ko želi u ime poslaničkog kluba svoga ili svoje partije da neku izjavu u odnosu na novonastalu situaciju pa onda da pokušamo da privedemo ono što je na dnevnom redu. Izvolite, kolega Pajoviću.

DARKO PAJOVIĆ:

Gospodine predsjedniče,

Ne želeći da zloupotrebljavam ono što je na dnevnom redu, a na dnevnom redu jesu poslanička pitanja, cijenim da je izuzetno važno da ovo posljednje što se desilo u Herceg Novom, za nas u Pozitivnoj Crnoj Gori predstavlja jedan pravi politički bezobrazluk i bez imalo pardona da kažem da se radi o brutalnoj političkoj korupciji i kupovini ljudi koja je već viđena, kada je u pitanju Pozitivna Crna Gora.

Podsjetiću da smo bili žrtve brutalne političke korupcije u Nikšiću, a nakon toga, zahvaljujući upravo mogu slobodno reći kriminalnim metodama političkog djelovanja pojedinaca iz opštinskog Odbora Demokratske partije socijalista u Budvi, takodje smo zakinuti za ono što se zove izborna volja građana. Dakle, najoštrije osuđujemo događanje u Herceg Novom. Smatramo da je to duboko jedan antidemokratski i antievropski čin i da ovu problematiku koja jeste aktuelizovana i detaljno opisana u aferi "Snimak" apsolutno

niko, gospodine Miloševiću, ne bi trebao da opravdava iz razloga što nije demokratski kupovati ljude nakon izbora i mijenjati kompletnu izbornu volju građana, kakvi god oni bili, za šta se god oni zalagali. To je jedan neviđeni čin, ponoviću, političkog bezobrazluka i Pozitivna Crna Gora će takodje danas vjerujem i prije kraja radnog dana donijeti svoj konačan sud, jer se postavlja pitanje svrsishodnosti zašto se neko ovdje u Crnoj Gori bavi politikom. Dakle, ukoliko se bavimo politikom, bavimo se da bismo dobili određeni broj glasova na izborima, ali se uporno dešava potpuno obesmišljavanje. Dobili vi 2.000, 3.000 ili 5.000 glasova apsolutno vam nije garant da Demokratska partija socijalista sutra zahvaljujući raznim miljeima, namjerno uključujem kriminalni milje i namjerno zato što se javio gospodin Milošević, jer jako dobro zna i šta se desilo u susret izborima u Beranama, kada je vaš visoki funkcioner upravo nudeći novac pokušao iznuditi od kandidata za odbornika Pozitivne Crne Gore javno saopštenje da odustaje od te liste. Dakle, to je ono što bukvalno vodi u političko beznađe ovu državu, čiji kreatori apsolutno ne odustaju, ponoviću, od antidemokratskog i antievropskog ponašanja.

Dakle, poštovani građani, tim ću zaključiti, želio bih da imate povjerenja u odluke koje će biti donešene od strane pojedinih opozicionih stranaka iz razloga što ogroman trud, energija i želja za promjenama apsolutno bivaju obesmišljeni jednom političkom korupcijom, izbornom krađom i nedemokratskim načinom mijenjanja volje istih tih građana.

Što se tiče Pozitivne Crne Gore, osudjujemo ovaj čin, apsolutno ćemo se solidarisati u nastojanjima kolega iz Socijalističke narodne partije da sve ovo istraže nadležni državni organi, ali isto tako upozoravam da od brutalnog primjera političke korupcije u Nikšiću apsolutno nadležno Državno tužilaštvo do danas nije imalo nikakvih pomaka, tako da bez određenog vida radikalizacije ovih zahtjeva doći ćemo jednostavno u zonu da politika, političke utakmice, izbori i broj dobijenih mandata u ovoj zemlji, nažalost, jedino evropskoj zemlji, apsolutno ne znači ništa. Mi moramo stati na kraj tome upravo u susret formiranju lokalnih uprava ne samo u Podgorici, već i u drugim mjestima u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Svi smo dali izjave. Ovo je priča o kojoj će se pričati nadam se konkretnije u sljedećem periodu.

Izvolite, kolega Miloševiću. Samo da ne izazovemo novo, da se danas posvetimo tome, jer ćemo se posvećivati ...

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Obratili su se i gospodin Radunović i gospodin Pajović lično meni i osjećam potrebu.

Prvo, bio sam jasan kada sam rekao da organi naše partije po ovom pitanju nijesu donijeli odluku. Znači, predsjedništvo naše partije nije donijelo odluku u odnosu na ovo. /Upadica/ Ta koalicija treba da dobije saglasnost naših organa, naše partije. Dvije stvari, ja sam Vas pažljivo slušao i nijesam riječ progovorio, gospodine Pajoviću. Ovdje mi govorimo da ste, promijenili volju, govorimo prebacili smo odbornike, ukrali smo odbornike. Možda su odbornici promijenili svoje mišljenje. Oni su promijenili svoje razmišljanje. Hoćemo li tako da govorimo? Mi ne treba da idemo dalje, nego da se zadržimo u okviru ovog parlamenta. Imamo i ovdje poslanike koji su promijenili mišljenje, pa kada su ostali u vašem krugu to nikome ne smeta, a ne daj bože da su došli na ovu stranu, imali bi mnogo problema. Mislim da je to za jednu detaljnu analizu i jedan detaljan razgovor. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Miloševiću.

Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Samo da razuvjerim gospodina Tarzana Miloševića. Govorio sam o konkretnom primjeru u gradu u kojem ste vi radili. Da, kandidat za odbornika je pokušao da promjeni mišljenje zahvaljujući 518 eura koliki je bio iznos računa za struju. Tako odbornici mijenjaju mišljenje. Ili možda mislite da su promijenili mišljenje pa ušli u koaliciju sa DPS-om u Budvi zbog svojih ličnih uvjerenja. Dakle, naveo sam konkretan primjer za koji sam Vas, ako se sjećate, i pozvao i raspitivao se i Vi ga osudili. Podsjećam, 518 eura Erivn Mandžukić u Beranama ponudio kandidatu za odbornika Pozitivne Crne Gore da mu plati račun za struju da bi imao izjavu da odustaje zbog, ne znam čega, od kandidature za Pozitivnu Crnu Goru. Gospodine Miloševiću, građani nijesu najivni iznaju jako dobro zbog čega i

kako odbornici mijenjaju svoje mišljenje. U pitanju je novac, onaj novac koji daju upravo vaši funkcioneri. Naveo sam konkretan primjer i bio sam vrlo jasan, tako da ne manipuliramo sa tim stvarima. Ovdje se jednostavno radi o problemima političke korupcije za koji ne u vašoj stranci, nego u cijelom tužilaštvu ne postoji nikakvo raspoloženje da se ispita. Jednom sam rekao, a ponoviću, to je ne samo loše za državu Crnu Goru, to je loše i za vas koji to radite, ne mislim na vas lično nego na Demokratsku partiju socijalista, jer jedan dan ćemo morati da otvorimo sve te karte. Prosto mi nije jasno da kada dođe taj pravi sud vremena, a doći će brže nego bilo ko od nas misli, sve i ako vi nećete hoće možda neko drugi zbog koga ćete vi morati da otvorite te fajlove, dosijee, vjerujem da neće biti nikako prijatno ni za vas same. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Ovo je velika priča. Nadam se da će neki veoma brzo, valjda, profesionalni vrhovni državni tužilac baviti se ovim slučajevima.

Idemo dalje. Kolega Gošović nije tu. Koleginica Šćepanović još nije stigla sa Odbora. Kolega Banović je tu. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani ministre Gvozdenoviću, moje pitanje Ministarstvu glasi:

Da li ste zadovoljni dosadašnjim radom Nacionalnog parka "Prokletije", institucionalnom i finansijskom podrškom koju dobija od nacionalnih parkova Crne Gore i Ministarstva održivog razvoja i turizma?

Obrazloženje: Prema informacijama koje imam, Nacionalni park "Prokletije" od osnivanja 2009. godine nema valjanu institucionalnu i finansijsku podršku. Nacionalni park nema ni svoj žiro-račun, a direktor je već nekoliko godine jedini zaposleni. Smatramo da Prokletije, kao resurs, treba da imaju jednak status kao i nacionalni parkovi, u pogledu drugih nacionalnih parkova i u pogledu uslova u kojima funkcioniše i zanima nas šta će Ministarstvo uraditi povodom ove situacije.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Nacionalni park Prokletije proglašen je Zakonom o nacionalnim parkovima 2009. godine i to njenim krajem. Njegovo pravno-formalno konstituisanje započeto je Odlukom o organizovanju javnog preduzeća za nacionalne parkove u 2011. godini, gdje Nacionalni park "Prokletije" kao i drugi nacionalni parkovi koji predstavljaju organizacionu jedinicu u okviru Javnog preduzeća nacionalni parkovi Crne Gore. Sa stanovišta uspostavljanja upravljačkih struktura organizacioni period od dvije godine nije dovoljno dug da bi se u potpunosti uspostavila kadrovska i infrastrukturna organizacija na način kako funkcionišu ostali nacionalni parkovi koji su formirani još 1952. godine: "Lovćen", "Durmitor", "Biogradska gora", odnosno 1983. godine -Nacionalni park "Skadarsko jezero", ali se slažemo da iz ovih nekoliko godina moglo je i moralo da se uradi više.

Odlukom o formiranju Javnog preduzeća za nacionalne parkove, "Prokletije", kao i drugi nacionalni parkovi, predstavljaju organizacionu jedinicu u okviru Javnog preduzeća sa sjedištem u Podgorici, u okviru kojeg funkcionišu službe zajedničkih poslova: Služba za unapređenje i razvoj; Služba za marketing, promociju i edukaciju; Služba za opšte i pravne kontrole kao i finansijske poslove, koji su zaduženi za realizaciju programa samoupravljanja, kao i za ostvarivanje svih poslovnih funkcija nacionalnih parkova. U okviru Nacionalnog parka "Prokletije" sistematizacijom pored direktora je planirano formiranje dvije službe: Služba fizičke zaštite i Služba za održavanje i infrastrukturu.

Nacionalni park "Prokletije" u ovom trenutku ima četiri zaposlene osobe, a u toku je oglas za prijem još 3 radnika na poslovima održavanja i infrastructure. Važno je istaći da su u više navrata raspisivani oglasi za prijam u radni odnos za poslove nadzornika u službi zaštite, ali su poništeni iz razloga što prijavljeni kandidati nijesu ispunili tražene uslove u skladu sa zakonom.

Kada su aktivnosti vezane za Nacionalni park "Prokletije" ovom prilikom želim da ukažem na sljedeće: za 2013-2014. godinu doneseni su godišnji programi upravljanja Nacionalnog parka "Prokletije" na koje je saglasnost dalo Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Godišnji programi upravljanja su planovi rada jedno zaštićeno područje i mogu se pronaći na web sajt stanicama nacionalnih parkova. Za Nacionalni park "Prokletije" u 2014. godini predviđena je realizacija 61 aktivnosti. Godišnjim programom upravljanja za 2013. i 2014. godinu su se sprovele upravljačke aktivnosti iz oblasti šumarstva, u okviru koje su obezbijedjeni drvni sortimenti za ogrjev lokalnog stanovništva. U Gusinju je izgradjen i opremljen centar za posjetioce površine 180 m², a potrebna sredstva u vrijednosti od 120.000 eura obezbijedjena su preko Javnog preduzeća Nacionalni parkovi i Regionalne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije. Otvaranje centra za posjetioce planiran je za kraj jula ove godine.

Poslovni prostor sa sjedištem Uprave Nacionalnog parka "Prokletije" obezbijedjen je 2012. godine i nalazi se u samom centru opštine Plav. Javno preduzeće nacionalni parkovi zajedno sa partnerima PMF-om, UNDP-om pripremili su i podnijeli zahtjev za finansiranje projekata na prekograničnim konkursima IPA. Projekat ima za cilj uspostavljanje metodologije za praćenje populacije medvjeda u masivu Prokletije, korišćenje savremene tehnologije, kao i formiranje zajedničke eko turističke ponude. Javno preduzeće nacionalni parkovi priprema dokumentaciju zahtjev ka Vladi Crne Gore o ustupanju četiri karaule na prostoru Prokletije, koje bi u budućnosti bile adaptirane za potrebe razvoja turizma, edukacije i istraživanja. U julu su postavljena dva kontrolna punkta na ulazima u park. U avgustu će se iz sredstava koja su obezbijedjena od strane UNDP-a oformiti nekoliko novih turističkih ponuda: staze za planinski biciklizam, edukativna staza i tako dalje.

Posebno je važno istaći inicijativu Ministarstva održivog razvoja i turizma na izradi memoranduma o saradnji za masiv Prokletija između Crne Gore, Kosova i Albanije. Memorandum o saradnji će još jednom potvrditi posvećenost tri države, zaštititi se razvoju masiva Prokletija u skladu sa načelima održivosti. Konačno, zasigurno je najbitnije za dugogodišnji razvoj ovog prostora treba naglasiti da je u julu ove godine Vlada Crne Gore donijela Odluku o izradi prostornog plana posebne namjene prostornog plana za prostor Prokletija. Očekujem da se raspiše oglas za izbor najboljeg ponuđača. Time će resursi ovog nacionalnog parka biti stavljeni u funkciju valorizovanja oko 20% kopnene teritorije Crne Gore koja je već zaštićena shodno nacionalnim i međunarodnim kriterijumima.

Smatram da sa mnogo više pažnje i odgovornosti moramo da pristupimo realizaciji svih aktivnosti koje su vezane za nacionalni park. Smatram da nijesu dovoljno sagledane sve potrebe vezane za kadrovske kapacitete i ogromne...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Banoviću.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem ministru, ali se ne slažem baš u svim elementima njegovog odgovora. Ono što se slažem i što je, po mom mišljenju, najznačajnije jeste da je rekao da će se u narednom periodu ovi propusti i loša valorizacija resursa Nacionalnog parka "Prokletije" pokušati otkloniti i da će Ministarstvo, nadam se, zapamtiću ove riječi ministra, u narednom periodu dati puni doprinos da se ti propusti riješe.

Ipak bih se vratio na neke od tih propusta. Možda ni u Ministarstvu nijesu informisani do kraja u vezi sa tim.

Jedan je na primjer da se dešava da se veliki projekti, a veliki projekti jesu svaka intervencija u nacionalnom parku, posebno intervencija izgradnje mini hidroelektrana i potrebnih dovodnih i odvodnih infrastrukturnih mreža, saobraćajne ili elektro mreže koja odvodi struju sa tih hidroelektrana, da se to radi na primjer bez znanja tog jedinog zaposlenog tamo. To je zaista jedna čudna situacija kao kad bi neko u vašem Ministarstvu tako neku krupnu intervenciju pokušao da uradi a da Vi za to ne znate, da nijeste sagledali sve te projekte i da je to mimo Vas urađeno.

Takođe i ovo sa zaposlenim. Tu ste možda mogli biti precizniji da je ovo zapošljavanje i kadrovsko ekipiranje od prije neki dan, poslije tri godine, taj smo datum propustili. Vjerovatno bi bilo interesatno javnosti i vi da znate da je to od prije neki dan zapošljavanje, a formirano je prije tri godine. Zaista je to nedopustivo da se tako uradi. Ne mislim da je Ministarstvo za to nadležno direktno, ali je ostalo ovdje kao neki nadzorni organ pod koji su nacionalni parkovi.

Sljedeće pitanje žiro-računa. Imate li možda odgovor da li su iz nacionalnih parkova centrala iz Podgorice dali razlog zašto nema žiro-računa, da li oni možda sami pokušavaju

tamo da obezbijede putem tog sanitarnog čišćenja debala koja su već pala usljed elementarne nepogode da možda zarade neku paru. Kada već nema novca za neke projekte ili ga bar nije bilo do sada, da oni nešto sami pokušaju da urade. Mnogo je tu bilo prostora, projekata i aktivnosti koje su, nažalost, propuštene. Mislim da to ne bi trebalo da prođe baš tako da se ne sagleda zašto i kako. Moguće je da je, da sasvim budem otvoren, direktor Nacionalnog parka Prokletije je član Socijaldemokratske partije, dio problema u podršci i funkcionisanju tog nacionalnog parka upravo zato što je on iz Socijaldemokratske partije. Mislim da treba otvoreno o tim stvarima...

PREDŠEDAVAJUĆI

BRANKO

RADULOVIĆ:

Izvolite, dovršite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Postoji veliki broj problema koji su neshvatljivi u tom funkcionisanju i nema opravdanja, čini mi se, za to. Tako da bih Vas još jednom pozvao i zahvalio na tom vašem stavu da ćete odgovarajuću pažnju pokloniti, jer to Nacionalni park i cijelo područje Plava i Gusinja zaslužuju. Kada smo već odredili da to bude najmlađi nacionalni park u Crnoj Gori, nema razloga da to na sasvim moderan, organizovan, savremen način ne uredimo nivo funkcionisanje po svim mjerilima i standardima i izađemo iz situacije u kojoj smo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Idemo dalje. Koleginica Dragičević je prisutna. Izvolite, do tri minuta.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena Skupštino, uvaženi gospodine ministre Gvozdenu, uvaženi ministre Gvozdenu, uvaženi ministre Gvozdenu,

Iskoristila sam ovu 11. posebnu sjednicu da vam postavim jedno pitanje, a ono ko o čemu, ja kao baba o ... o buci. Dana 17. januara 2014. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini, a do danas nema nadzora na buku ni od Ministarstva, ni od lokalne uprave, ni od Turističke organizacije Crne Gore, niti od Komunalne policije koje i nema.

Obrazloženje. Slično pitanje sam postavila, gospodine ministre, Vama i maja tekuće godine i dobila sam odgovor na svoje pitanje od Vas u pisanoj formi 18.07.2014. godine, kada sam već pripremala ovo pitanje. Zahvaljujem na odgovoru.

Moram da citiram dio iz Vašeg odgovora. "Na kraju, polazeći od činjenice da su navedene zakonske odredbe stupile na snagu 17. januara 2014. godine, ukazujem da je period od nekoliko mjeseci od kada je počela njihova primjena suviše kratak da bi se sagledali efekti predloženog zakonskog rješenja, a pogotovo jer se radilo o zimskom periodu. Puna implementacija navedenih odredbi očekuje se tokom ljetnje turističke sezone kada ćemo imati i podatke o buci na otvorenom iz ugostiteljskih objekata, odnosno podatke o primjeni navedenih odredbi Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini."

Ovo je bio odgovor u petom mjesecu, a sada je sredina sedmog mjeseca i sezona uveliko, iako loša, teče. Imam jedan kuriozitet, a to je da me neprestano upućujete na nadzor Komunalne policije. Dana 17. ovog mjeseca utvrđen je dnevni red 10. sjednice i pod tačkom 22 uvršten je na prijedlog dvije poslanice - Zakon o Komunalnoj policiji. Pod najboljim uvjetima glasovanje će biti 30. ili 31. I ako se Zakon o komunalnoj policiji izglasa, ne može prije 15. ili 20.08. tekuće godine biti objavljen u Službenom listu Crne Gore. Član 62 Zakona o Komunalnoj policiji glasi - ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a primjenjivaće se nakon devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Što sada, gospodine ministre? Ode nam sezona. Moje je mišljenje ni da od petog mjeseca sljedeće godine neće biti bolje, s obzirom da je Komunalna policija ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, koleginice.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Uvažena poslanice, žao mi je što nijesam imao vremena da prije sjednice razmijenimo informacije. Postoji Komunalna policija, 263 komunalna policajca postoje u Crnoj Gori. Novo zakonsko rješenje koje postoji uređuje neke stvari, ali ne osnovne elemente koji su bili predmet Vašeg pitanja.

Zakonom o lokalnoj samoupravi propisano je da opština uređuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova kao što je buka, član 32, dok je odredbama člana 70 ovog zakona utvrđeno da se za vršenje specijalističkih poslova opštine osniva komunalna policija, posebne službe i centri. Ta Komunalna policija osnovana je 2007. godine i sada ima 263 komunalna policajca i inspektora. Takođe, odredbama člana 79 ovog zakona propisano je da Komunalna policija obezbjeđuje komunalni red, između ostalog, i u oblasti buke.

Ukazujemo da je članom 80 gore navedenog zakona utvrđeno da se u pogledu prava i dužnosti postupaka vršenja poslova Komunalne policije primjenjuju odredbe zakona kojim se utvrđuje inspekcijska kontrola i drugi propisi, kao i Komunalna policija koja ima legitimaciju, službena odijela i oznake. Ovim zakonom utvrđen je pravni osnov shodno kojem su jedinice lokalne samouprave, u okviru svojih nadležnosti, uredile pitanje organizacije Komunalne policije, odnosno poslova ovlašćenih lica.

Što se tiče Predloga zakona o Komunalnoj policiji, koji je u skupštinskoj proceduri, ukazujemo da sa istim samo na nov način se uređuju pitanja organizacije i način rada Komunalne policije, kao i razgraničenja njenih poslova od poslova drugih inspekcija, što ne znači da se ista po prvi put osniva ovim navedenim zakonom.

Što se tiče pitanja buke, saglasni ste s tim da je novo zakonsko rješenje zbilja donijelo niz novina. Jasno je preciziralo određene nadležnosti i nadležnost je, prije svega, definisana kod lokalne samouprave i kod komunalne policije, odnosno kod tih struktura koje imaju 263 zaposlena lica, i određeni broj se samo bavi ovim pitanjima. Takođe, znamo da su kaznene odredbe povećane, neke čak i deset puta. Prvi put postoji zakonsko određenje, mogućnost da se, ako se utvrde određeni elementi koji se rade suprotno zakonu, objekat može i zatvoriti. Takođe, zahvaljujući raznim inicijativama od kojih izuzetno cijenim i Vašu inicijativu, koja je u stalnim komunikacijama sa Ministarstvom, stalno podstičemo nadležne organe i već nekoliko puta smo se formalno obraćali da ubrzaju nabavku instrumenata koji su potrebni da bi se realizovalo ovo zakonsko rješenje i čak iskazali spremnost da finansijski pomognemo za nabavku fonometara. Većina opština je to nabavila, od jedne do tri, znači ti urađaji postoje u opštinama. Takođe, telefonski call centar organizovan je u nacionalnoj turističkoj organizaciji. Dijelim sa Vama mišljenje da,

ako želimo da razvijamo visoko kvalitetni turizam kakav je definisan našim stateškim dokumentima, pitanje buke mora da dobije pravu dimenziju, a to je da se u potpunosti poštuje zakonsko rješenje.

Sljedećeg četvrtka sam tražio na osnovu nekih inicijativa, mogu da kažem i Vaše inicijative, kada se organizuju redovni sastanci svih inspeksijskih službi, da pomoćnik ministra zadužen za pitanja ekologije i pitanja buke ovo pitanje dodatno postavi. Da dobijemo dodatne informacije koje smo dobili koje mogu da podijelim sa vama, po opštinama koliko su tehnički opremljeni. Smatram da sa mnogo više energije, odgovornosti i obaveza koje proističu iz zakona određeni nadležni organi moraju da pristupe realizaciji ovog zakonskog rješenja. Slažemo se da za primjenu svih propisa treba određeno vrijeme. Ovdje mogu da se ubrzaju neki postupci, jer za to nijesu potrebna velika finansijska sredstva. To može brzo i efikasno da se realizuje i na taj način zbilja uradimo ono što je jako važno za crnogorski turizam. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Nadam se, pošto svaki dan putujem od Budve do Podgorice, da ćemo zajednički rešavati i onaj otpad pokraj puteva. Tako da i ja spreman neke aktivnosti, vidim da i vaše ministarstvo strategiju, tako da se moramo pozabaviti tim velikim problemom u Crnoj Gori, nemarnošću, prije svega, nas koji radimo nešto što nije civilizacijski. Izvinjavam se na ovom mom upadu.

Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Ništa, poštovani kolega, sve što je dobronamjerno gospodin ministar i ja uvažavamo.

Meni je, gospodine ministre, Vaš odgovor drag posebno zbog toga što ste rekli da mojim stalnim pitanjima o tome nešto će se uraditi. Nažalost, kažete mi da postoji komunalna policija, a ne samo komunalna inspekcija, jer to onda znači nijesu htjeli da rade sve ove godine. Došli smo bar do nečega. Nešto smo saznali.

Htjela bih još da Vam kažem da sam u dnevnim novinama, ne vjerujem da bi baš nešto ovako iznijeli, iz Herceg Novog je podatak, a reći ću Vam o čemu se radi, zabilježeno je preko call centra 260 prijava građana i gostiju na buku. Sada su dobili oni mjerač buke i oni su obišli sve vlasnike ugostiteljskih objekata da bi ih upoznali da će doći da mjere i da je dozvoljen nivo buke 65 decibela. Komandir komunalne inspekcije Zoran Bijelić kaže ovako - Mi smo u više navrata mjerili buku u periodu prije nego što počinje izvođenje muzičkih programa i ona je dosegala i do 64 decibela. Znači, kada počne muzika, to je ono što kažem, ode na 1000. Milo mi je da se to sređuje. Voljela bih isto tako da se turističke organizacije gradova, posebno moram reći za Budvu, jer prolazim ulicom, dolazim svaki dan u Budvu, evo ih oni - sobe, sobe, sobe, to su turističke organizacije, kako da ih nazovem, turist biroi.

Iskoristila bih, gospodine potpredsjedniče, da gospodinu ministru postavim još jedno pitanje. Zašto na kotorskoj obali nema tiradura? Pošto vi na engleskom zakone, ja govorim naški, ali me vi nećete razumjeti. Tiradur je mjesto gdje se izvlače barke iz mora. Ako mi to sada ne možete odgovoriti, molila bih da mi pripremite i u pisanoj formi. Jer, taj narod je baš u samom Kotoru hendikepiran, nemaju gdje da izvuku barku. Moraju da idu skroz dolje niz zaliv gdje nađu da izvuku barku. Zahvaljujem, gospodine ministre.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministar ima mogućnost do dva minuta.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Za call centar koji su meni dostavili iz turističke organizacije, broj poziva u Herceg Novom u periodu od 1. do 7. jula je deset. Dosta se razlikuje taj broj, pa bismo morali zajednički to da provjerimo. Daćete mi da provjerim tu dokumentaciju i da to napravim. Važno je da se tu ostvaruje određeni progres i da znamo tačno i precizno. Prednost ovog zakonskog rješenja je precizno definisana nadležnost za realizaciju ovog postupka.

Što se tiče mjesta za prihvat i izvlačenje barki, postoji određeni broj, ali ćemo da pogledamo da li to postoji u prostorno-planskoj dokumentaciji. Ako ne postoji, postoji mogućnost da se to uradi i u planu privremenih objekata. Pokrenite određene inicijative kao što ste pokrenuli neke inicijative vezano za karneval i određene stvari. Vidjeli ste da je

Ministarstvo jako otvoreno za takve stvari. Spremni smo, kada nam poslanik formalno dostavi te stvari da na to obratimo posebnu pažnju.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

I deset sekundi kada ste Vi u pitanju, pa neka me skinu. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Gospodine ministre, hvala Vam lijepa. To je dobro za inicijativu. Što se tiče karnevala, to posebno moram da zahvalim Ministarstvu koje po prvi put na pravi način ima sluha za karnevale. Nikad neću zaboraviti koliko sam bila ponosna 2000. godine kada sam u Portugalu crnogorsku zastavu nosila i ispod nje govorila. To je bilo nešto najsretnije što je moglo biti. Ne znam je li ko prije imao tako nešto. Nažalost, kome smo god sliku od novina poslali, nije htio da je metne nigdje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama.

Sada je na redu kolega Radunović. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Prije nego što postavim pitanje, samo da prenesem molbu moje kolegice Đurašković koja nije željela da krši proceduru, pa da samo dodamo da i u Ulcinju je isti problem što se tiče buke kao i u Budvi. Čak ljudi koji izdaju privatni smještaj vrlo često plaćaju odštetu gostima zbog prevelike buke koja je u njihovim apartmanima. Toliko. Samo sam dodao vezano za Ulcinj, a oprostite, kolegice, ali meni prođe još 20 sekundi.

Pokušaću da budem brz. Moje pitanje je sljedeće: Na osnovu kojih tačno parametara se vrši procjena broja turista u Crnoj Gori koja se saopštava javnosti i da li turistička sezona protiče u skladu sa očekivanjima Ministarstva?

Naime, u ovoj duboko podijeljenoj Crnoj Gori po raznim osnovama postoji jedna stvar koja nas ujedinjuje. To su informacije o broju turista u Crnoj Gori koje zasmijavaju sve građane, i one iz DPS-a, i one iz DF-a, koje su proizvod, meni je to potpuno jasno, pošto se po malo bavim statistikom i volim je, različitih metodologija koje se primjenjuju. Jednostavno, to je jedino rešenje koje je moguće i logično, jer svako drugo bi bilo da se iznose neistiniti podaci.

Ministre Gvozdenoviću, imam puno prijatelja među vlasnicima restorana, turističkih agencija, zakupaca plaža na primorju i od svih imam iste impute. Ovo je katastrofalna sezona za njih. Možda vi imate neku metodologiju koja će da pokaže da se u Crnoj Gori na neki specifičan način ostvaruju prihodi, a da to ne vide ljudi koji su na terenu. Baš zbog toga sam i postavio ovo pitanje, da nas upoznate sa tim parametrima kako vi vršite procjenu, jer su pojedine plaže počele da se popunjavaju 20. jula, restorani vape za ruskim gostima, a Vi kažete da ih je isto kao prošle godine. Da je turista 4% više od početka godine nego prošle godine, da je noćenja jednako i, stvarno za mene čudni podatak, da je od 2006. i 2007. godine od kada je Crna Gora postala suverena, iz vremena kada su plaže i gradovi bili krcati turista, da danas imamo duplo više turista. To ste rekli, ja sam zapisao. Mogao bih da prihvatim da je povećan eventualno promet, kvalitet turističke ponude i količina novca koju ostavljaju građana, a da je duplo više turista, to stvarno ne. I baš volim da čujem ove podatke.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

... sva ova istraživanja. To je jedan statistički model koji radi nacionalna statistička organizacija i ovo pitanje ste mogli da postavite njima, a ne ministru turizma. Možda bi Vam oni metodološki to još dodatno preciznije objasnili, kako rade taj dio posla, jer su kao

nezavisna organizacija, po kojim metodologijama, kojima pravilima, koje metodologije primjenjuju u skladu sa evropskim standardima.

Druga metodologija jeste satelitska statistika koju primjenjuju Svjetska trgovinska organizacija i Svjetski savez za turizam i putovanje. Ovu istu metodologiju koriste u 184 zemlje svijeta i tu je Crna Gora jako dobro pozicionirana, pa ću ja Vas pitati šta biste Vi voljeli ili da je katastrofalna turistička sezona, ili da je dobra, ili da je odlična. Ovako kako intonirate svoje pitanje, bojim se da bi ponekad voljeli i da je onako kako ste rekli.

Sezona nije u skladu sa očekivanjima koje je imalo Ministarstvo. Mi smo očekivali da će biti bolja sezona. Uložena su značajna finansijska sredstva u dijelu pripreme infrastrukture, u dijelu promocije. Takođe, veliki broj novih objekata je otvoren. Samo u ovoj godini otvoriće se 1000 novih jedinica, od kojih je 700 sa četiri i pet zvjezdica. Prošle godine smo imali isti rezultat. Vrlo sam precizno rekao, sada mogu možda još da pogledam podatke - 241 milion eura bilo je 2005. godine. 2007. godine bilo je nešto oko 350 miliona eura prometa, a sada je 235 miliona eura prometa. Mogu da pogledam, takođe, precizne podatke koje imam ispred sebe koji su vezani za broj turista. Ali, i približno je broj turista značajno uvećan za period od nezavisnosti zbog toga što je pitanje bilo da li je politički ambijent, da li je dobra unutrašnja i spoljna politika koju vodi Crna Gora dovela do toga da imamo povećani broj turista.

Pošto su ovdje nekoliko inženjera koji sjede u ovoj sali, teško možemo da ne kažemo da imamo precizne podatke sa graničnog prelaza. Te podatke nijesam navodio. Vodimo svake nedjelje koliko ljudi, romera uđe u Crnu Goru. Znači, svaki romer koji uđe iz neke države: Rusije, Francuske, Amerike je zabilježen da je tu. Sad ću vam reći precizan podatak koliko je bilo romera prošle nedjelje - 239.186, a prošle godine u isto vrijeme bilo je 228.392. Znači to je, barem to inženjeri mogu precizno. Pogledaćete, vidjećete da ovo nijesu sve turisti, da je tačno turistička organizacija rekla da je broj turista skoro duplo manji nego što su romeri. Ali, to ukazuje, to inženjeri dobro znaju, parametri, kad upoređujete jednu godinu u odnosu na drugu. Mogu da Vam kažem i da Vam pošaljem ako to želite kad ste postavili pitanje, pretpostavljam da Vas interesuju te stvari, da vidite iz kojih zemalja je ostvaren veći broj u odnosu na prošlu godinu, uz zbilja jasan stav da svi ti koji su romeri nijesu i turisti.

Pitate koliko je bilo Rusa, romera prošle i ove godine. Znači, prošle godine je bilo 29.326, ove godine 31.424. Najveći progres ostvareni - Ujedinjeno kraljevstvo 41,2%. I to se potpuno poklapa sa graničnim prelazom i sa letovima koje imamo iz Engleske

uvođenjem Rajan air-a i ostalih. Sljedeća je Austrija 32,3%, takođe veća popunjenost na avio saobraćaju. Zatim, Švajcarska, Holandija, Hrvatska, Norveška, Francuska i Rusija.

Takođe, o jednoj stvari moramo da vodimo računa. Slažem se i ja imam sličan utisak da nije popunjenost kao prošle godine i iskren sam, vrlo jasan - očekivanja su nam bila veća. Da li zbog toga što su bili problemi koji su bili vezani za krizu u Ukrajini, da li problemi koji su bili vezani za poplave, da li problem Svjetskog prvenstva, da li izvještaj Hidrometeorološkog saveza da je zadnjih 20 godina najniža temperatura u ovom periodu. Ali, to ne treba da nam budu obrazloženja. Obrazloženja treba da budu kako da poboljšamo promet, jer smo sad, takoreći, u dijelu turističke sezone. Dajte...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre. Imate li potrebe? Može.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

...vidimo šta treba da uradimo. Mi imamo izvještaj svih hotelskih sistema o prometima koji su vezani za porez. Čuli ste šta sam rekao prije, kod jednog koji je najveći imamo duplo povećane promete zbog toga što je on napravio nove forme za komunikaciju i obezbijedio, zahvaljujući novim elektronskim, da tako kažem, sadržajima mogućnost da gosti dođu do njega i to se radi o jednom od najvećih.

Imamo kod nekih pad nekoliko desetina %. Svi zajedno treba da radimo da jedna krupna crnogorska ekonomija kao što je turizam ide naprijed. I ja sam siguran od opozicije, mnogo je bolje nego da prizivamo lošu sezonu, da kažemo koje stvari moramo da popravimo. Moramo da popravimo izgled otpada pored puteva. To je zbilja nedopustivo. Nedopustivo je da se ne rješavaju određene stvari koje su vezane za buku itd. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre. Ovo je dugačka priča.

Moram da vam ovo saopštim, ministre, slušajte me dobro. Ja sam u jednom kvartu gdje su novogradnje zgrade 5-6 spratova. Preko puta je zgrada gdje su stanovi

jednosobni, apratmani dvosobni. Svake neđelje se mijenjaju novi ljudi koji su mi komšije. Ključevi se izdaju van Crne Gore. Ruski se govori, moram da vam kažem, tako da ta je siva zona u turizmu ogromna. Nije samo na autobuskoj stanici i onamo što je rekla koleginja uvažena Dragičević, gdje te zaustavljaju - sobe, sobe, sobe, nego i u Moskvi i na drugim destinacijama.

Izvinjavam se zbog ovoga.

Izvolite, kolega Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući. Drago mi je što sam postavio pitanje, jer Vi ste u svom odgovoru potpuno potvrdili da je jasna moja sumnja u metodologiju kojom računate koliko ima turista. Jer, da vas podsjetim, složili ste se sa mnom da i Vi primjećujete da ima manje turista. Rekli ste da je loša sezona, rekli ste da je rublja pala. Sve ste potvrdili, jedino što ste podvukli to je da mislite da ja priželjkujem lošu sezonu. Ne, ja priželjkujem dobru sezonu i uspjeh crnogorske privrede i to posebno turističke, ali kao političar imam obavezu da ukažem na greške koje pravi Vlada i zbog koje dolazi do loše sezone. I onda ne želim da dozvolim da manipulacijom statističkih podataka Vlada ispravlja greške, znači u javnosti koje pravi u pripremi sezone. O tome se radi.

Znači, ne varaju oči. Varaju podaci MONSTAT-a i Ministarstva koje Vi predstavljate.

Priča o romerima je vrlo kompleksna. Svaki dan napreduje tehnologija. Sve je više ljudi koji koriste mobilne telefone i ne možemo da upoređujemo iz prethodnih godina i iz ove godine podatke te vrste. Zbog toga sam Vas pitao o parametrima koje koristite.

Da bi statistički podaci mogli koliko toliko vjerodostojno da oslikavaju situaciju, oni moraju da budu isti za prošlu i za ovu godinu. Ne možete malo satelitske snimke da koristite, a malo hljeb koji je prodat u pekarama.

Gospodine Gvozdenoviću, osnovni problem je što treba sakriti greške koje su napravljene u pripremi sezone. Jedna od najvećih je odnos prema Rusiji koji je sigurno i među ruskim agencijama prikazan, možda neadekvatan da bi mogli da pedaju one druge konkurentske kompanije i turističke agencije, aranžmane u nekim drugim zemljama. Ne kažem, ali je inicijalna kapisla pošla iz Crne Gore. To je broj jedan, a to su najplatežniji gosti i oni koji najviše troše u Crnoj Gori.

Broj dva, prihvatam priču o hidrometeorološkim uslovima, ali oni su vezani samo za turiste iz regiona koji dolaze kad je sunce ili kad je kiša. Dobro Vi znate da ozbiljna agencija aranžmane prodaje mnogo prije i da niko u Rusiji, ili u Njemačkoj, ili u Holandiji, a vjerujte da dio građana iz tih zemalja dobro poznajem, imam neke i kući, ne planiraju ništa pet dana unaprijed. Posebno ovi iz Zapadne Evrope, nego mjesecima. Prema tome, nijesmo dobili odgovor na pitanje ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Dobro, nećete znači ni dopunsko.

Hvala, kolega Radunoviću.

Izvolite, kolegice Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Hvala.

Moje pitanje ministru je sljedeće: U kojoj fazi je Projekat zemljišne administracije i upravljanja, koje sprovodi Vlada Crne Gore u saradnji sa Svjetskom bankom? Koje su komponente i potkomponente tog projekta? Kojim opštinama je omogućeno finansiranje donošenja prostornih urbanističkih planova, u kojoj su fazi realizacije i kolika je ukupna vrijednost tih projekata?

Obrazloženje:

Projekat LAMP je usmjeren na poboljšanje efikasnosti u procesu prostornog planiranja, izdavanja dozvola i uknjižbe nekretnina. Obzirom da je njegova primjena počela 2009. godine, opravdano je interesovanje šta je realizovano do sada, koliko je sredstava do sada utrošeno i na kojim projektima. Ovo posebno imajući u vidu raspravu u Skupštini povodom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, jer se stiče utisak da javnost malo zna o projektu LAMP.

Upoznata sam da je moja opština Kolašin usvojila Prostorno-urbanistički plan, koji je finansiran upravo zahvaljujući ovom projektu. Sa tim u vezi, postavljam ovo pitanje kako bih bila upoznata o ključnim elementima ovog projekta, a posebno interesovanje imam za lokalne samouprave, odnosno da li postoje i druge opštine koje su finansirane za donošenje

Prostorno urbanističkih planova osim moje Opštine Kolašin i da li im je omogućeno finansiranje iz ovog projekta? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, koleginice.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

... odgovoriti na pitanje, jer namate pravo da dodatno ... ovo prethodnog pitanja kompletnu metodologiju kako to radi statistika u skladu sa evropskim zakonodavstvom. Dostavićemo i pismeno, to smo pripremili, ali i jednu stvar koju građani Crne Gore treba da znaju. Zahvaljujući novim razvojnim projektima, stvaraju se nove mogućnosti i na taj način građani posjećuju više tačaka nego u nekom prethodnom periodu. Na primjer, Porto Montenegro dnevno posjeti preko osam hiljada ljudi, što takođe utiče da se stiče utisak oko diverzifikacije broja turista na Crnogorskom primorju.

Nijesam bio u prilici da govorim o porastu broja turista koji je vezan za nacionalne parkove, što nas dodatno ohrabruje u dijelu potrebe da radimo slične projekte kao što je projekat LAMP, a to su projekti koji su vezani za Prostorno-plansku dokumentaciju.

Smatramo da jedna od važnih reformi koje se dešavaju u Crnoj Gori je reforma koja je vezana za normativne akte koji se odnose na urbanizam i građevinarstvo i uporedo sa tim realizacija projekata koji treba da stvore njegovu implementaciju. Zajedno sa Svjetskom bankom tražili smo da od Svjetske banke preuzmemo najbolju svjetsku praksu, jer najbolja svjetska praksa daje vam mogućnost da preuzmete određena iskustvena rješenja koja su vezana za transparentnost, komunikaciju sa građanima i dođete do najboljih planskih rješenja. U skladu sa takvim projektom, odobrena je podrška Svjetske banke u iznosu od 22 miliona eura, za prostorno planski dio nešto oko šest miliona eura i pristupilo se izradi po jednom novom modelu od programskog zadatka pa dalje do komunikacije i stalnog odnosa prema korisnicima tog prostora.

U opštinama na sjeveru i centralnom dijelu Crne Gore, a to su opštine: Cetinje, Danilovgrad, Bijelo Polje, Plav, Kolašin, Šavnik i Nikšić preko tog projekta uloženo je preko dva miliona eura. Smatramo da je to velika podrška sjevernim opštinama. Na taj način su

podignuti njihovi kapaciteti u izradi prostorno-planske dokumentacije i već smo uspjeli u vrlo kratkom roku da se donese Cetinje, Danilovgrad, Kolašin, Šavnik, Opština Bijelo Polje i Plav, za razliku od nekih drugih opština koje preko 15 godina ne mogu da donesu, ili neće da donesu prostorno-plansku dokumentaciju, odnosno prostorno-urbanističke planove.

Takođe smo smatrali da to nije dovoljno i na ovaj način, ovo je važan podatak, realizacijom ovih planova, prostorno-urbanističkih planova koje podržavamo preko Svjetske banke u okviru prostorno urbanističkih planova rješavamo 58% teritorije Crne Gore. Mislim da je za dvije godine koliko se taj program realizuje u ovom dijelu napravljen izvanredan rezultat. Smatrali smo da na tom projektu ne treba da ostanemo, već smo podržali 24 DUP-a i ukupni iznos je 1.024.999 eura.

Pored prostorno-planske dokumentacije, napravljena su i četiri programa. Jedan od programa jeste poboljšanje procesa izdavanja građevinskih dozvola u dijelu opština i tu će biti uloženo 333 hiljade eura, poboljšanje procesa planiranja u nivou opština i završetak planova. To je od tih 333 eura za sve pripreme geodetske podloge i ostale stvari. To je sve u okviru programa Svjetske banke, po njihovim metodologijama zajedno sa njihovim stručnjacima.

Podrška IT sektoru, to je jako važno, jer su sve opštine dobile podršku za realizaciju i dobile značajnu opremu u iznosu od nekoliko stotina hiljada eura. Ali, su i urađeni: Priručnik za pejzažnu arhitekturu, Priručnik za strateške procjene uticaja na planska dokumenta, Priručnik za ekonomsko-demografsku analizu, Priručnik za stambene zone, Priručnik za hotelske zone i Priručnik za javne površine i sadržaje. Smatramo jako važnim projektom, ocijenjeni smo kao jedna do najboljih implementatora tog projekta. I iz tog razloga Svjetska banka prilikom zadnje posjete ponudila je da se takav program i nastavi i da se dodatno podrže opštine, jer smatraju da su podignuti kapaciteti, da je napravljen ogroman progres i da su napravljeni dobri rezultati. Zbog toga je jako važno ponekad imati taj pogled sa strane. Često smo prekritični prema sebi. Vjerovatno iz te želje da ubrzamo razvoj, da ubrzamo određene kapacitete na svim nivoima, pogotovo u opštinama koje nose najveći dio posla koji je vezan za prostorno planiranje. Bilo je zadovoljstvo čuti kako je Svjetska banka procijenila kako se taj dio posla realizuje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, koleginice.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Imala sam i dopunsko pitanje. U toku rasprave smo čuli da neke opštine nemaju donešene prostorno-urbanističke planove.

Koji su uslovi koje te opštine treba da ispune da se i njima pomogne u finansiranju donošenja prostorno-urbanističkih planova i da li ima elemenata i oni da finansiraju donošenje svojih prostorno-urbanističkih planova preko ovog projekta LAMP?

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hoćete li sad?

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Što se tiče ... na opštinskom nivou, prije svega na primorju Crne Gore nije doneseno nekoliko planskih dokumenata. Svjetska banka i mi smatrali smo zbilja da prioritet treba da damo sjeveru Crne Gore i da prioritet treba da imaju nerazvijene opštine. Smatramo da opštine na Crnogorskom primorju imaju dovoljno finansijskih sredstava da mogu da urade kompletnu plansku dokumentaciju što nije slučaj sa sjeverom Crne Gore. Zbog toga je i jedan od kriterijuma usmjeren u tom pravcu.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Prelazimo na posljednje pitanje upućeno Vama koje je uputio kolega Tuponja.

Izvolite, kolega.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, poštovani građani Crne Gore, poštovani ministre Gvozdenoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Dokle se stiglo sa realizacijom zaključaka Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje koji je dopisom od 20. marta 2014. godine upućeno vašem Ministarstvu? Konkretno, radi se o četvrtom Zaključku koji glasi - Da nadležno Ministarstvo uradi preciznu analizu vodovodne mreže u Crnoj Gori radi formiranja dokumentacije svih vodovoda u Crnoj Gori i da se uradi precizna analiza starosti i kvaliteta vodovodne mreže kako ne bi došlo do sličnih problema u Crnoj Gori najkasnije u roku od tri meseca.

Obrazloženje: Skupštinski Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje u skladu sa svojim nadležnostima, a u vezi epidemije u Beranama 30. Septembra je imao posebnu sjednicu Odbora u formi kontrolnog saslušanja na kojem su pored ministra zdravlja Miodraga Radunovića saslušani i drugi odgovorni nosioci dužnosti, od tadašnjeg predsednika Opštine Berane Golubovića, direktora Vodovoda Berane Faruka Pačariza, lekara, epidemiologa, infektologa, pa do direktora Instituta za javno zdravlje Bobana Mugoše.

Svrha i smisao ovog kontrolnog saslušanja je bio da se dobije najprije realna slika što se zapravo desilo, što je dovelo do epidemije, zašto se epidemija uopšte desila, čija je to odgovornost i da se sagledaju mogućnosti što treba uraditi da se to više nikad ne desi.

Odbor je na sjednici 03. decembra 2013. godine usvojio Izveštaj sa kontrolnog saslušanja sa zaključcima. Donešeno je pet zaključaka koje smo smatrali svrsishodnim u datoj situaciji. Jedan od njih odnosi se na Vaše Ministarstvo i izuzetne je važnosti za buduće korišćenje vodovodnih mreža. Traženo je da se uradi analiza vodovodne mreže i utvrdi činjenično stanje u pogledu njene starosti i kvaliteta. U interesu zdravlja građana tražena analiza je neophodna kako bi se blagovremeno preduzele odgovarajuće preventivne radnje i aktivnosti u cilju sprječavanja, ponavljam, slične situacije.

Izrada jedne takve analize je preduslov da se u crnogorskim gradovima spriječi eventualna nova epidemija kakva se desila u Beranama, kada je više od 1500 građana dobilo trovanje zbog neispravnosti vode za piće iz Gradskog vodovoda Berane. Interes javnosti je da od Vas čujemo da li je Zaključak skupštinskog Odbora realizovan s obzirom da je predviđeni rok za njegovu realizaciju od tri meseca istekao. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

... je bio zahtjevan i Zaključak je realizovan prije mjesec dana i mi smo kompletan dokument 23.06. prije roka dostavili Skupštini. Provjerio sam jutros sa šefom Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje da li je taj dokument došao. Dokument se nalazi u Skupštini Crne Gore. Tako da smo na osnovu tog zaključka dostavili dosta interesantnu analizu, i iskoristiću ovih pet minuta da afirmišem jedan ozbiljan rad mojih kolega iz Ministarstva koji su uradili ovaj izuzetno zahtjevan posao. Žao mi je što Vi nijeste imali tu dokumentaciju, ali ćemo Vam je dostaviti, stručne službe će Vam dostaviti, ne znam iz kojeg razloga to nemate kod Vas.

Znači, urađene su sve analize s aspekta starosti cjevovoda, s aspekta zastupljenosti pojedinih materijala u vodovodnim sistemima, procenat cjevovoda starosti po godinama, dužina vodovoda na 1000 stanovnika, sistemi, dužina i starost cjevovoda u kanalizacionom sistemu, svi elementi koji su vezani za tehničko-tehnološka rješenja koja su vezana za kanalizacioni i vodovodni sistem.

Pročitacu nekoliko interesantnih podataka. Polazeći od podataka koji su bili predmet ove analize, proizilazi da najstariju vodovodnu mrežu ima Kolašin sa 88,3% mreže koja je starija od 30 godina. Ulcinj 85% mreže je starije od 30 godina. Prema ovim podacima najpovoljnija situacija je u Šavniku gdje nema vodovodne mreže starije od 30 godina i Budvi gdje taj procenat iznosi svega 5,69% što znači da je mreža preko 200 km urađena u zadnjih nekoliko godina.

Na nivou Crne Gore oko 44% ukupne dužine cjevovoda je starije od 30 godina. S obzirom na upotrební vijek cjevovoda za vodosnabdijevanje koje je otprilike nešto preko 40 godina potrebno je sprovesti pripremne aktivnosti, obaviti poslove zamjene cjevovoda u narednih 10 godina u ukupnoj dužini od oko 700 km, odnosno oko 15% ukupne dužine cjevovoda u sistemu vodosnabdijevanja Budva ima najveću izgrađenost vodovodne mreže u zadnjih 10 godina 210,2 km.

Zbog Vas, a i zbog građana nije loše da kažem do kojeg smo nivoa podataka išli. Evo na primjer jedna od 21 opštine ovdje. Opština Bar ispod 10 godina 45.398, to je znači

45 km. Između 10 i 20 godina, 105 km. Od 10 do 30 godina 101145 ukupno 462, 743, od toga imamo 11005 dužina cjevovoda na 1000 stanovnika. Znači, a broj stanovnika je 42.500 u Opštini Bar. Ovo je vezano za starost. Takođe je urađena kompletna analiza za materijale od kojih je urađen cjevovod. To su čelične cijevi, cijevi od livanog gvožđa, PVC cijevi itd. Pa evo, u čitavoj Crnoj Gori čeličnih cijevi ima manje od 10 godina toliko i toliko, a PVC najviše u zadnje vrijeme 26.767. Znači, jedna jako interesantna informacija. Da ste iz DPS-a, neko bi rekao da ste mi naročito postavili ovo pitanje, ali kao inženjer siguran sam da izuzetno cijenite ovo što su radile, prije svega, stručne službe, ovo ne radi ministar, ministar organizuje samo dio posla, a nekoliko službi koje su radile u Ministarstvu zajedno s opštinama su dostavili ovu informaciju koja ukazuje o obavezama koje imamo u narednom periodu. Obavezu kako da narednih 10 godina zamijenimo 700 km cijevi, kako da riješimo pitanja cijevi koje su vezane za otpadne vode, kako da riješimo i da primijenimo najsavremenija tehnološka rješenja. Činjenica je takođe da postoji velika nesrazmjernost u pogledu izgrađene kanalizacione mreže u odnosu na vodovodnu. U prosjeku na nivou Crne Gore izgrađenost kanalizacione mreže saglasno ovim tabelama, ovdje se navodi tabela 14, iznosi svega oko 18% u odnosu na vodovodnu. Na osnovu ovih informacija mi smo u komunikaciji sa KFW bankom i u okviru njemačkog bilateralnog sporazuma tražimo dodatna finansijska sredstva. Ovakve analize zbilja pomažu da dođemo do novih sredstava koja treba da riješe pitanje otpadnih voda što je jako važno za kvalitet ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem na odgovoru.

Istina je to što ste rekli da je Vaša informacija stigla do poslanika, do članova Odbora kasno. Dobio sam je juče nakon što sam postavio poslaničko pitanje i bio sam već u iskušenju da odustanem od svog poslaničkog pitanja, dok nijesam se ipak malo unio u Vaš dopis i informaciju o starosti cjevovoda u vodovodnim i kanalizacionim sistemima u opštinama u Crnoj Gori.

Tražena je analiza starosti i kvaliteta podvodne mreže. Ova informacija koja je dostavljena je sigurno jedan dobar dio tog zadatka i te analize koju je trebalo napraviti, ali ne mogu je prihvatiti kao kompletnu, jer iz nje ne vidimo, nemamo kvalitet vodovodne mreže. Sama činjenica da je neka vodovodna cijev stara 30 godina ne znači da je lošeg kvaliteta. To nije automatizam.

Kada se govori o epidemijama i mogućoj zarazi velikog broja ljudi uvijek se govori o veoma ozbiljnim temama. Prevencija takvih situacija jeste zadatak države i ukoliko skupštinski Odbor ulaže napore da do takve situacije opet ne dođe, a u tom svom naporu nailazi na nerazumijevanje ili možda blaže nesaradnju drugih državnih organa ili institucija, onda to nije dobro. Onda je to zabrinjavajuće.

Zaključak Odbora je bio vrlo jasan i kaže da nadležno ministarstvo uradi preciznu analizu vodovodne mreže u Crnoj Gori radi formiranja dokumentacije svih vodovoda u Crnoj Gori i da se uradi precizna analiza starosti i kvaliteta vodovodne mreže, kako ne bi došlo do sličnih problema u Crnoj Gori najkasnije u roku od tri mjeseca.

Ovaj dokument treba da bude podloga za sanaciju vodovodnih mreža da da informaciju gdje se urgentno mora reagovati, gdje je ugroženo zdravlje građana. Mogu li imati Vašu pažnju? Hvala.

Treba da odredi prioritete koji se radovi moraju što prije započeti kako ne bi čekali sljedeću epidemiju, moguće sa tragičnim posljedicama ovog puta, pa onda opet tražimo krivce koji onda volšebno nestaju i svi se proglašavaju nenadležnim. Vi ste na Zaključak koji Vam je upućen 20. marta, odgovorili 23. juna. Tri mjeseca i tri dana kasnije. Vaš odgovor je informacija samo djelimična, ona nije kompletan Zaključak Odbora. Vi ste trebali da u roku od tri mjeseca uradite traženu analizu, ali vi ste se jednostavno ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvinite, moramo poštovati vrijeme.

S ovim smo završili pitanja koja su bila upućena ministru Gvozdenuiću. Zahvaljujem na prisustvu.

Idemo dalje na pitanja koja su upućena ministru unutrašnjih poslova gospodinu Konjeviću. Pozdravljamo ga.

Prvo pitanje će postaviti kolega Popović zato što je molio zbog obaveza koje ima.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče, na uviđajnosti.

Gospodine ministre, postavljam poslaničko pitanje u ime Liberalne partije:

Zašto je pokazana takva demonstracija moći, bahatosti prilikom racije policije u diskoteci "Maximus" u Kotoru tokom koncerta pjevačice Nataše Bekvalac održanog 04. jula ove godine?

Obrazloženje:

O tome sam već govorio ovdje na sjednici Skupštine, baš mi je potpredsjednik sugerisao da bi dobro bilo da se postavi to pitanje. Tada dakle, to se dešava u 1,30h 05. jula, u diskoteku "Maximus" u Kotoru u kojoj je bilo tada oko 1500 do 2000 gostiju, većinom stranaca, upada specijalna antiteroristička jedinica uz pomoć redovne policije i neviđena brutalnost se pokazuje. Znam da mora doći do racija. Prisustvovao sam racijama i u velikim evropskim gradovima, čak na otvorenom. Prisustvovao sam u Barseloni na otvorenom prostoru prije par decenija, ali ovdje je takva brutalnost pokazana. Ovdje je pjevačici otet mikrofoni, neviđeno što se događalo tu večer u diskoteci "Maximus". Nikad toliko prigovora, žalbi nijesam dobio kao to večer. Ne znam zbog čega je takva demonstracija sile, moći bila potrebna. Pretpostavljam da je poruka nekome poslata naravno. Znam da policija mora da izvršava svoje zadatke. Pretpostavljam da je to bilo naređeno od šefova koji su htjeli da ta predstava bude baš takva kakva je bila tu večer i apelujem da se više nikad tako nešto ne ponovi. Jer, time odbijamo goste. Naročito je neprijatna situacija zbog prisustva ogromnog broja stranaca ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Da Vas upozorim, zbog vremena morate gledati u onih pet minuta, imate dosta pitanja.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče, i na upozorenju. Sigurno ću o tome povesti računa.

Uvaženi poslaniče Popoviću, sve što ste rekli nije tačno. Sve što ste rekli nije tačno, osim da je bila racija. Zaista sam iznenađen zašto kroz ovakvu formulaciju na neki način indirektno šalžete uvrede prema pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Uprave policije da oni, kako Vi kažete, su bili neviđeno brutalni, da su pravili predstavu, da je to bila demonstracija moći i bahatosti.

Dakle, uvaženi poslaniče Popoviću, sami ste rekli da ste prije 20-tak godina prisustvovali aktivnostima sličnim drugih policija u mnogim evropskim gradovima i metropolama. To je jedna od mjera kriminalističko-taktičkih mjera koje sprovode sve policije na bazi operativnih saznanja i potreba koje služba nalaže. Ne postoji Ministarstvo unutrašnjih poslova u Odjeljenju bezbjednosti u Kotoru u unutrašnjoj kontroli nijedna pritužba, prigovor da je tu noć bilo ovo o čemu Vi govorite, demonstracija moći, bahatosti i još uzimanje mikrofona izvjesnoj estradnoj zvijezdi Nataši Bekvalac. Uputio bih Vas, između ostalog, na njenu izjavu "Kuriru" koja to demantuje. Evo, ako ne vjerujete meni, vjerujte Nataši Bekvalac koja je rekla da je to bilo sve u redu. Znači, pročitajte njenu izjavu "Kuriru".

Napominjem, nijedna prijava nije podnijeta, nijedna pritužba u tom dijelu nije podnijeta. Nijesu korišćena sredstva prinude. To se radilo ne na bazi bilo čijeg naređenja, nego se radilo na bazi procjene štaba koji je formiran u susret ljetnjoj turističkoj sezoni operativne akcije "Ljeto 2014", gdje službenici Uprave policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa drugim organima i institucijama realizuju brojne aktivnosti. Jedna od takvih aktivnosti na bazi bezbjednosne procjene Centra bezbjednosti u Herceg Novom bila je u Kotoru u noći između 04-05. jula u diskoteci "Maximus". I to neće biti prvi ni zadnji put. Ono što je važno da će se to odrađivati profesionalno na bazi onoga što je nadležnost Uprave policije, a ne nikako kako Vi kažete, bahato, demonstracijom moći, predstavom itd. Ne, naprotiv, nego vrlo profesionalno i pripadnici specijalne i posebne jedinice Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova su to uradili na takav način, jer ne postoji nijedna prijava u tom dijelu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovani gospodine ministre, mislim da Vi nijeste obaviješteni. Ja sam razgovarao sa šestoro ljudi nezavisno koji su tu večer bili, sa šestoro mladih ljudi, ustvari dvoje od tih šestoro i nijesu baš tako mladi. Dakle, potpuno nezavisno koji su prisustvovali toj večeri, toj raciji u diskoteci "Maximus". Da svih šest lažu, ne vjerujem u to.

Druga stvar, nema prijave. Dakle, nama nikakve prijave. O tome je brujalo čitavo Crnogorsko primorje, čitav Kotor, o tome piše, nađite na Internetu, strana štampa. Dakle, u stranoj štampi imate što se događalo to večer u diskoteci "Maximus". Nažalost, u crnogorskoj štampi nije izašlo ništa o tome. Znam da se racija mora izvesti. Pretpostavljam da je tamo izvjestan broj bio lica koja su bezbjednosno interesantna, ali je to veoma mali procenat, to je ispod jednog procenta. Ne može se odnositi prema onih ostalih 99,5% ljudi na taj način.

Druga stvar, naravno ovo se tiče jučerašnjih događaja u Budvi. Iskoristio bih priliku što ste Vi danas, neslavnih događaja, ružnih događaja u hotelu "Mogren". Opštinski Odbor Liberalne partije je izdao o tome saopštenje. To se nikako nije smjelo desiti u špici sezone. Mi već danas imamo, nijesmo mogli o tome sa ministrom turizma govoriti, već danas su otkazivanja na velikom sajtu Booking-com radi toga što se desilo juče i mislim da je to napravilo medveđu uslugu crnogorskom turizmu u ovom trenutku. Naravno, nijeste vi za to krivi, vi ste vjerovatno morali da sprovodite čitavu tu procedure, ali mislim da je sve to zajedno nesrećno urađeno.

Još jednu stvar, zamolio bih Vas, o tome se govorilo, buka. Znaete i sami da je Zakon o komunalnoj policiji koji je trebao da bude sada u proceduri na ovoj sjednici, skinut. Do tada molim Vas da redovna policija daje asistenciju Komunalnoj policiji ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Pa evo Vam mogućnost, hoćete li dopunsko pitanje?

Hoćete li dopunsko pitanje?

Izvolite, to ćemo i formulisati.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Dopunsko pitanje:

Dakle, apelujem na vas, na policiju, na Ministarstvo unutrašnjih poslova da dok ovaj Zakon ne dođe na dnevni red, dok se, mislim da će se tim Zakonom o komunalnoj policiji neke stvari riješiti da ipak pomognete Komunalnoj policiji koja jednostavno bez sredstava prisile nema autoriteta. Govorim konkretno o Kotoru. Nivo buke je dozvoljenih 65 decibela. Vjerujte da u pojedinim satima dostiže 300 decibela, naročito komunalnim policajkama dešava se da im zapisnike pojedini neodgovorni ugostitelji, srećom da su u ogromnoj manjini, cijepaju ...

PREDŠEĐAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre, do dva minuta morate.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče. Uvaženi poslaniče Popoviću, prosto moramo znati propise. Politika je jedno, propisi su drugo. Ja kao ministar unutrašnjih poslova i cijelo Ministarstvo i Uprava policije u tom dijelu moramo poštovati propise. Oko „Mogrena“, hvala Vam što ste negdje u samom finišu našeg pitanja i komentara rekli da Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava policije nemaju veze sa samim činom, osim svoje zakonske obaveze da kada se steknu uslovi iz odgovarajućih normativnih akata pruža asistenciju drugom državnom organu. To je Ministarstvo unutrašnjih poslova uradilo. Mi ne ulazimo u vlasničke odnose, mi smo dobili zahtjev Uprave za inspekcijske poslove da im je potrebna asistencija u realizaciji njihovih nadležnosti i mi smo tome pristupili. Sve drugo će se rješavati mimo Ministarstva unutrašnjih poslova, jer to nije naša nadležnost u tom smislu. Što se tiče buke, dakle zakon je u proceduri u ovom Parlamentu. Mi Komunalnoj policiji možemo pružati i asistenciju po sadašnjim propisima kada se za to steknu uslovi iz odgovarajućeg podzakonskog akta, ili u slučaju ukoliko je došlo do narušavanja javnog reda i mira. Kada se prijavi narušavanje javnog reda i mira od bilo kojeg građanina,

posebno od pripadnika Komunalne policije u Kotoru, Policija će pružati u tom dijelu asistenciju shodno onome što je njena u tom dijelu zakonska obaveza. I ja, ipak, mislim da ćete više vjerovati meni, pripadnicima Specijalne antiterorističke jedinice, menadžmentu Uprave policije, menadžmentu Ministarstva, nego pet ili šest ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Koleginice Šćepanović, izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče. Moje pitanje ministru je vezano za jedan segment izuzetno važan na našem evropskom putu, a to je reforma državne uprave. Strategija reforme javne uprave donijeta je u martu 2011. godine, za period 2011 - 2016. godina. Šta je do sada od ključnih aktivnosti realizovano i koje efekte možemo očekivati od realizacije tih aktivnosti?

Obrazloženje. Strategijom su utvrđene konkretne mjere i zadaci, kao i aktivnosti koje treba intenzivirati u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, odnosno kreiranje politike organizacije javne uprave, pripremi izvršavanja politike zapošljavanja, obuke kadrova, nadzor i evaulacije. Kako je Ministarstvo unutrašnjih poslova i državne uprave ključni nosilac aktivnosti u procesu dalje reforme javne uprave, opravdano je moje interesovanje imajući u vidu da je Strategija usvojena 2011. godine povodom realizacije aktivnosti, koje su predviđene ovom strategijom koje su realizovane do sada.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, koleginice.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvažena poslanice Šćepanović, hvala Vam najprije na pitanju, na prilici da Vas, uvažene kolege poslanike i svakako građane informišemo o tome što je rađeno i što je bilo predmet Vašeg interesovanja. Kao što ste i Vi rekli, Vlada Crne Gore je u martu 2011. godine usvojila je Strategiju reforme javne uprave za period 2011-2016. godina sa okvirnim akcionim planovima. Planom za njenu implementaciju strategijom su obuhvaćene tri podoblasti javne uprave, i to: državna uprava, lokalna samouprava, javne službe i druge organizacije, koje vrše javna ovlašćenja. Osnovni cilj strategije je uspostavljanje efikasne, profesionalne i servisno orijentisane javne uprave u funkciji građana i drugih društvenih i privrednih subjekata.

Vlada je na sjednici 26. decembra 2013. godine usvojila izvještaj o realizaciji aktivnosti iz okvirnog Akcionog plana za period 2011 - 2013. godina i utvrdila akcioni plan za naredne dvije godine 2014. i 2015. U periodu od donošenja strategije do danas realizovane su brojne aktivnosti od značaja za ostvarivanje zacrtanih strateških ciljeva od kojih su najznačajnije - U cilju strukturnog prilagođavanja sistema državne uprave izmijenjen je Zakon o državnoj upravi, radi pojednostavljenja organizacije sistema državne uprave i povećanje efikasnosti, odgovornosti, transparentnosti organa državne uprave. Takođe, Vlada je na sjednici jula 2013. godine usvojila plan unutrašnje reorganizacije javnog sektora, čijom realizacijom se želi uspostaviti moderna, efikasna uprava koja će na najbolji način uz ograničena sredstva servisirati potrebe građana i privrednih subjekata u Crnoj Gori. U okviru reforme službeničkog sistema donesen je novi Zakon o državnim službenicima i namještenicima, čija je primjena počela 11. januara 2013. godine, kojim je između ostalog unaprijeđen način selekcije kadrova u državnim organima utemeljen na principu zasluga. Cjelovitije su uređena pitanja u vazi sa pravima, obavezama i integritetom državnih službenika i namještenika, ojačana je radno-pravna zaštita lica koja prijavljuju sumnju na korupciju državnim organima i podignut nivo odgovornosti za vršenje poslova u državnim organima. Kako bi se stvorile normativne pretpostavke za ostvarivanje boljih rezultata u postupcima upavnih rješavanja, prije svega u pogledu efikasnosti, ažurnosti i zakonitosti, prvo je 2011. godine donijet Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o opštem upravnom postupku. Kako bi se obezbijedilo cjelovito uključivanje naše uprave u evropski upravni prostor, odlučeno je da se donese novi zakon o upravnom postupku čiji je prijedlog Vlada utvrdila u junu o.g. i dostavila ga Skupštini na razmatranje i donošenje. Primjena ovog zakona će obezbijediti veći broj sve kvalitetnijih usluga građanima, preduzetnicima i drugim subjektima.

Ovom prilikom želim Vama lično da se zahvalim, koji ste kao dio ekspertskeg tima Ministarstva unutrašnjih poslova učestvovali u izradi prijedloga zakona. I Vama i kolegi

Gošoviću iako ovdje nije prisutan. Radi unapređenja sistema inspekcijskog nadzora u Crnoj Gori, osnovana je Uprava za inspekcije poslove, kao centralni organ uprave u okviru kojeg su objedinjeni poslovi inspekcijskog nadzora u većini upravnih oblasti. Preduzete su aktivnosti usmjerene ka fiskalnoj konsolidaciji i optimizacija sistema javnih finansija. Usvojen je Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti predložen od strane Ministarstva finansija. Vlada je na sjednici 17. jula 2014. godine utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, takođe, na predlog Ministarstva finansija, a u pripremi je Zakon o zaradama u javnom sektoru. Takođe na godišnjem nivou, Vlada donosi smjernice makroekonomske i fiskalne politike, bazirane na fiskalnoj strategiji, kojima se utvrđuju trogodišnje makroekonomske projekcije i ciljevi ekonomske i fiskalne politike, limiti potrošnje, što je Vlada u ovoj godini uradila.

U cilju unapređenja EU uprave, uspostavljen je portal EU upravi i donijet Zakon o elektronskoj upravi, čime su stvoreni uslovi za efikasnu komunikaciju sa korisnicima usluga državne administracije, preko jedinstvenog e portala, u bilo koje vrijeme, sa bilo kojeg mjesta. Na portalu EU uprave samo 2014. godini postavljeno je 11 novih servisa koje je moguće izvršiti u potpunosti elektronskim putem i veći broj informativnih servisa koji služe za davanje informacija korisnicima kako i gdje izvršiti pojedine zahtjeve i usluge. U toku je realizacija aktivnosti usmjerenih na reformu sistema Komunalne policije, kao što sam već rekao, zakon je u Skupštini. Takođe u završnoj fazi je priprema strategije za profesionalni razvoj lokalnih službenika i namještenika koja bi trebala na jesen da bude usvojena na Vladi. S obzirom da ne postoji normativni okvir koji uređuje sistem javnih službi i drugih organizacija koje vrše javna ovlašćenja, u završnoj fazi je priprema analize položaja organizacije sa javnim ovlašćenjima. Mislim da će to Vlada usvojiti već na narednoj sjednici. Na osnovu nje će biti izrađen sistemski normativni okvir u ovoj oblasti donošenjem zakona o...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, ovo što ste rekli nijesu čuli građani. Tako da imate to u vidu. Morate gledati često i na desktop.

Prelazimo na pitanje koje je uputio kolega Đukanović.

Izvolite, kolega.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, uvaženi ministre, poštovani građani Crne Gore.

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

U kojoj je fazi implementacija Zakona o biračkom spisku? Već drugi put postavljam to pitanje, jer me baš interesuju kako se odvija taj proces. Prije nekoliko mjeseca dobili smo informaciju da se tek počelo. Sad me interesuje da li je napravljen bilo kakav napredak i da li možemo očekivati da će do 1. novembra moći u potpunosti da se implementira Zakon o biračkom spisku.

Gospodine ministre, samo da Vas podsjetim, u prelaznim i završnim odredbama Zakona o biračkom spisku stoji da će Zakon početi da se primjenjuje od 1. novembra 2014. godine. Mislim da ste potpuno svjesni odgovornosti koja se nalazi prije svega na Vama i na Vašem Ministarstvu, jer ukoliko 1. novembra ne bude moguće primijeniti Zakon o biračkom spisku, Crna Gora neće moći da ima izborni proces. Nažalost, danas sam postavio pitanje i ministru finansija da li će odvojiti dio sredstava kako bi se implementirao Zakon o izboru odbornika i poslanika. Ministar je jasno saopštio da oni to ne mogu, da on ne može da odvoji taj novac. Ali, očekujemo da ćete Vi biti mnogo odgovorniji od ministra finansija. Jer, nije mali prekršaj da se spriječi održavanje izbora u Crnoj Gori. Mislim da ste Vi toga potpuno svjesni i zavisno od Vašeg odgovora uslijediće i moj komentar.

Ali, gospodine ministre, sad ovo ću malo profesionalno ono što sam radio čitavi život, bavio sam se informatikom, da bi se implementirao Zakon o biračkom spisku, potrebno je da se u aplikaciji kojom se vodi evidencija registra prebivališta doda samo jedan podatak, a taj podatak je broj biračkog mjesta. Interesuje me dali ste barem to završili. U kojoj fazi je kupovina, da li je raspisan tender za kupovinu Afis softvera radi građana Crne Gore, da saopštimo Afis softver je softver koji će da otkrije sve duple otiske prstiju u bazi podataka biračkog spiska. Jer, osnovne sumnje opozicije su uvijek bile da postoje takozvani fantom birači, odnosno da jedna osoba može da glasa na četiri, pet mjesta. U zavisnosti od Vašeg odgovora ja ću komentarisati. Ali, nadam se da imate taj nivo odgovornosti veći nego ministar finansija.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Potrudicu se. Uvaženi poslaniče Đukanoviću, ko o čemu, Vi i ja o biračkom spisku.

Prije nego što Vam dam podatke, Vi kažete - nadam se da ste uradili nešto jer ste nam prije nekoliko mjeseci rekli da ste na početku. Kako nećemo biti na početku kad je prije nekoliko mjeseci usvojen zakon? Znači, Vi ste rekli prije nekoliko mjeseci. Zakon je usvojen u martu, krajem februara. Krajem februara je usvojen to je mart, april, maj, jun. Četiri mjeseca. Evo jul još traje.

Prema tome, reći ću Vam šta smo mi uradili. Neću komentarisati ovaj dio što ste razgovarali sa ministrom finansija, ali ovo oko Afisa. Ali, Vi kao inženjer sa dugogodišnjim iskustvom, sam očekivao da će te da objasnite šta ta softverska aplikacija znači. Dakle, ne onako kako Vi interpretirate da već ono što imamo duplo, pa dupli otisci, pa čuda, čudesa itd.

Kolega Đukanoviću, odnosno uvaženi poslaniče Đukanoviću, Afis sistem, to sam Vam nekoliko puta rekao, nije nabavljen zato što košta prema našim procjenama 700 hiljada eura i što u budžetu za 2014. godinu Ministarstvo nije planom javnih nabavki to predvidjelo. Rekli smo Vam vrlo precizno da je minimalna vjerovatnoća imajući u vidu procedure dobijanja biometrijskih ličnih dokumenata. Ja ću Vas podsjetiti da do sada od 2008. godine, koliko se izdaju biometrijska lična dokumenta u Crnoj Gori, postoji samo jedan slučaj falsifikovanja crnogorskih biometrijskih dokumenata. Koji je negdje pronađen na čini mi se ako me dobro sjećanje drži na granici u Švajcarskoj. Prema tome, nemojmo da stvaramo jednu vrstu iluzije. Svakako nama bi u Ministarstvu bilo značajno da imamo i Afis sistem i ne samo Afis sistem, more drugih stvari koji pomažu u radu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali procedure dobijanja biometrijskih dokumenata su vrlo rigorozne. Šta bismo radili da pasoš i ličnu kartu dobijate poštom kao u Sloveniji? I da tu djelatnost je slovenačka država outsorsovala od privatne kompanije. Dođete predate zahtjev, date biometrijske podatke i sve ostalo radi privatna kompanija koja ima ugovor sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, izrađuje vam pasoš i preporučenom poštom vam dođe na adresu. Kakvu bismo tada sumnju imali? Kod nas, to morate lično da predate, lično da pokupite, ostavite otisak prsta, izvršite identifikaciju, provjeri se sve itd. Meni je sasvim dovoljno minut i 40 da vam kažem šta je urađeno. Jer, je urađeno dosta. Zakonom o biračkom spisku propisano da birački spisak vodi Ministarstvo, kao što znate, i Zakon je stupio na snagu krajem februara, a primjenjivaće se od 1. novembra 2014. godine. Ministarstvo je do sada preduzelo sljedeće aktivnosti: izrađeni su detaljni funkcionalni

zahtjevi za realizaciju aplikativnog rješenja za vođenje biračkog spiska; izrađeni su detaljni funkcionalni zahtjevi na osnovu kojih treba izvršiti izmjene aplikativnog rješenja, na osnovu koga se vode izborni registri kako bi se omogućilo da se "promjene podataka o biračima u izbornim registrima automatski prenesu u birački spisak, član 12, stav 4 Zakona o biračkom spisku", izvršen je izbor ponuđača za isporuku opreme potrebne za vođenje biračkog spiska; nije raspisivan tender jer takva odredba u zakonu o izboru odbornika i poslanika i Zakonu o biračkom spisku; donijeto je upustvo iz člana 36 Zakona o biračkom spisku, o proceduri objedinjavanja postojećih biračkih spiskova. U toku je izrada procedura za poređenje podataka iz baza podataka izbornih registara i podataka iz centralnog biračkog spiska i biračkih spiskova koji se vode u jedinicama lokalne samouprave, relacionog modela baze podataka biračkog spiska, tehničke dokumentacije za štampu poziva za glasanje. Vlada Crne Gore na sjednici od 19. juna 2014. godine prihvatila je usaglašen predlog da se za implementaciju Zakona o biračkom spisku obezbijedi 750.000 eura, s tim da se polovina tih sredstava utroši u tekuću, a polovina u 2015. godini. Ja vjerujem da će ovo koštati manje od 750.000 eura.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, Vama.

Kad se hoće, tada se i može, sve u roku i vremenu. Još da je ta aplikacija. Izvolite, kolega Đukanović.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Tvrdio sam i evo Vi potvrđujete da to ne može da košta 700 hiljada evra bez Afisa. Biće da je to jeftinije.

Ministre, nijeste odgovorili da li će to biti spremno 1. novembra. To je suštinsko pitanje koje Vas pitam. Jer, ako ne bude spremno 1. novembra, Vi ugrožavate ustavni poredak. A što ste uradili te zahtjeve aplikativne je dobro. Softverski, kao što svaki informatičar zna, je vrlo prosto i jednostavno rješenje. Da se doda broj biračkog mjesta.

Sva je nauka u tome i ne treba sad od toga praviti da je to neki veliki zahvat i da ste uradili puno. To se radi za mjesec dana ko hoće da uradi. Ali imamo problem. Kako ćete da saopštite 1. novembra i sve to da uradite? Nijeste kupili softver Afis koji će da radi ovo o čemu sam pričao. Znači li to da će Crna Gora da ostane bez tog softvera i to je sad najmanji problem biračkog procesa? Sramota je da Crna Gora nema taj softver koji će se najmanje koristiti u biračkom procesu. Mnogo se više koristi u drugim aktivnostima Ministarstva unutrašnjih poslova.

Gospodine ministre, radi građana, trebali ste da kažete, možemo 1. novembra da startujemo da vodimo birački spisak, ali nemamo to, to i to. Pa da ovaj Parlament procijeni da li je to toliko značajno da se bez toga ne mogu održavati izbori ili je to fundamentalno važno, a budite sigurni, gospodine ministre, opozicija, odnosno Demokratski front, neće odustati od dogovora koji je bio na radnoj grupi. Kičma svega je bila taj softver Afis. Da provjerimo duple otiske, fotografije i sve ostalo. To što Vi nama pričate da nije otkrivena nijedna švercovana lična karta, a šta će te Vi da kažete kad vam mi kažemo znamo pojedince koji idu na dan izbora i glasaju na šest biračkih mjesta. Kako, pomoću čega glasaju? Vjerovatno tu ličnu kartu odmah unište čim završe glasanje. To je jedan od velikih problema. Da ne govorimo taj problem nerješivi registar prebivališta Ministarstva unutrašnjih poslova nikad neće da sprovede aktivnosti da utvrdi ko stvarno živi u Crnoj Gori. Kažu popis stanovništva nema veze s tim i nećemo, a mi vas učimo da je to polazna osnova. I kad krenete to da provjeravate, popis stanovništva će vam biti polazna osnova. Ali u svjetlu nove političke situacije i novih događaja želim da vam postavim dopunsko pitanje.

Šta ste, gospodine ministre, uradili povodom slučaja u Kolašinu? Da li je neko pozvao predsjednika Opštinske izborne komisije, potpredsjedniče, molim vas da produžite minut, dopunsko pitanje postavljam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Samo da potrošite ovo bolje.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Znači, šta ste preduzeli povodom predsjednika opštinske izborne komisije Kolašin koji pravi zaista jedan nezapamaćen akt u Crnoj Gori - znaju se rezultati izbora, ali neće

da dostavi Službenom listu i da se objave konačno ti rezultati? Takve hajdučije u Crnoj Gori nije zapamćeno. Taj čovjek, da ima Ministarstva unutrašnjih poslova, treba da bude odmah priveden u uhapšen. Je li to rang udara na pravni poredak? Čuli smo da vi kažete da ne možete da sazovete sjednicu, pa ne zna se šta treba, totalno je država paralisana. Niko u državi ne zna šta treba da se uradi u Kolašinu. Vi ste ministar, podvlačim unutrašnjih poslova, ako to nijesu problemi unutrašnjih poslova što neki hajduk neće da da rezultate, objavi rezultate izbora, a vi mu to tolerišete i on može normalno da se šeta, ministre, nemojte da budete dio udružene ekipe Demokratske partije socijalista koja na sve načine pokušava da opstruira volju građana.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre, do dva minuta.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Mislim da imam dva dopunska pitanja.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Nemate. Ja ovdje, ministre, Vi u ministarstvu. Svako svoju rabotu, do dva minuta.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Ja ću dva minuta prvo dopunsko pitanje da li će ovo biti završeno do 01. novembra. Radi podsjećanja Vas.

Reći ću Vam da će se Ministarstvo unutrašnjih poslova svim silama truditi, i to je dogovor koji imamo u ministarstvu, da to bude završeno do tog roka.

Ako mi nađete član zakona u kojem piše Afis, izvolite, poslanik ste, ovaj Parlament utvrđuje budžet, izmijenite budžet, dajte prijedlog, obezbijedite nešto oko 700 000 eura, jer

mi to nemamo u Ministarstvu unutrašnjih poslova. O tome nijeste pričali kad je budžet kreiran, izmijenite budžet. Mi kad nam obezbijedite 700 000 eura, sa zadovoljstvom ćemo kupiti to softversko rješenje. Ono nam ne treba samo zbog izbora, ono nam treba zbog stabilnosti informacionog sistema kojeg mi imamo. I Afis ne upređuje nikakve fotografije, gospodine Đukanoviću.

Drugo dopunsko pitanje, potpredsjedniče Parlamenta, je bilo oko Kolašina.

S obzirom da je gospodin Đukanović već iz ovih profesionalnih nadležnosti skrenuo u sferu politike, ja nikad ne bježim od te sfere, reći ću Vam problem je u zakonu koji ste gospodine Đukanoviću, to sam Vam tri puta rekao do sad, kad god pričamo o ovome, koji ste Vi glasali sa kolegama iz Demokratske partije socijalita. Problem je u tome. To Vam treći put ponavljam. Ministarstvo unutrašnjih poslova nema nikakvu nadležnost nad radom Opštinske izborne komisije, niti nad radom Državne izborne komisije. Ako mi nađete u bilo kojem zakonu nadležnost koju Ministarstvo unutrašnjih poslova ima nad radom, Vi mi recite koji je to član. Ako kažete da neko treba da bude uhapšen, to znači da je neko počinio krivično djelo. Moramo znati koje krivično djelo i potrebno je da bi ga policija uhapsila da tužilac, dakle, drugi organ kvalifikuje to krivično djelo. U političkoj ravni, da li treba da se konstatuju brojevi? Ako me pitate kao potpredsjednika partije, da. To pitanje postavite, po mom skromnom sudu, ne kao ministra, kao građanina, predsjedniku i sekretaru Državne izborne komisije, jer mislim da oni imaju nadležnost da se tu umiješaju.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Neću da komentarišem ove političke stavove. Baš želim da koristim pravu proceduru, ono što se kaže.

Ispravljam netačne navode. Gospodine ministre, nije korektno da saopštavate zbog toga što ne može da se konstituše vlast u Kolašinu da je Demokratski front je uticao na to izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika. Spočitavate Demokratskom frontu da je zajedno glasao sa DPS-om taj zakon. Ali, norma koja se

odnosi na konstituisanje vlasti nije uopšte tretirana ovim izmjenama zakona. To je, gospodine ministre, ispod Vašeg nivoa. Spočitali ste da je to usvojeno, a norme koje se odnose na konstituisanje vlasti bilo lokalne, bilo državne uopšte nijesu tretirane tim zakonom. To su netačni Vaši navodi.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, kolega Miloševiću, postavite pitanje.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Gospodine ministre, poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore, postavljam pitanje ministru Konjeviću:

S obzirom da je pripremljen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi i da skoro godinu dana nije upućen Parlamentu na razmatranje i usvajanje, šta je razlog što Vlada Crne Gore nije isti dostavila Skupštini, a interesuje me i kada će biti poslat u skupštinsku proceduru?

U primjeni postojećeg zakona, uočene su određene nedosljednosti i nejasnoće koje proizvode probleme u radu lokalnih samouprava, njihovom funkcionisanju, što imamo za posljedice i izbore 25. maja, gdje smo vidjeli da je bilo dosta nepreciznosti u odnosu na konstituisanje skupština.

Obrazloženje:

U primjeni postojećeg zakona uočene su takođe nepravilnosti koje su izmijenjene novim Zakonom i izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi. Prije svega, odnose se na unapređenje sistema lokalne samouprave, potrebe za nastavkom reformskih procesa u lokalnoj samoupravi, usklađivanje sa Ustavom i ustavnim amandmanima i takođe usklađivanje sa više zakona, Zakona o izboru odbornika i poslanika, Zakonu o finansiranju političkih partija i vezano za zakone koji su u domenu lokalne samouprave. Takođe, vodilo se i o evropskim standardima, vezano za Zakon o lokalnoj samoupravi i o međuopštinsku saradnju koja je takđe unaprijeđena u toj oblasti.

Ono što bih posebno potencirao za ovo vrijeme i ovdje je nešto što bi smanjilo naše tenzije i pomoglo da nemamo ove nesporazume na ovom nivou, a to je da se članom 12 ovog zakona mijenja član 45a važećeg zakona i gdje se predlaže utvrđivanje posebnog roka od 15 dana za zakazivanje i posebnog roka od 15 dana za održavanje konsultativne sjednice skupštine opštine. U oba slučaja radi se o maksimalnim rokovima. Pored toga, predlaže se propisivanje rješenja u slučaju da se sjednica ne sazove u pomenutim rokovima, sjednicu saziva Vlada najkasnije u roku od 30 dana pri čemu će sjednica biti održana u roku od 15 dana od dana sazivanja. Predlaže se rješenje prema kome se Skupština smatra konstituisanom kada izabere svoga predsjednika, te da se predsjednik opštine bira najkasnije u roku od dva mjeseca od dana konstituisanja skupštine opštine. Sva ova rješenja su predložena iz razloga prevazilaženja problema koji se javljaju u praksi, te unapređenju rješenja koje se odnose na efikasnost funkcionisanja skupštine opštine kao predsjedničkog organa opštine.

Dakle, da smo imali sve ovo, mislim da bi imali sad mnogo manje problema. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Gospodine Miloševiću, to što ste Vi čitali nije Prijedlog zakona. Te norme koje ste Vi čitali su norme koje sam sa saradnicima u jednom širem krugu predlagao, ja kao ministar unutrašnjih poslova, da budu sastavni dio Predloga zakona kada to prođe odgovarajuće procedure. Prema tome, nemojte terminološki da govorite o Predlogu zakona koji tako nije konstituisan. Između ostalog, nažalost, i tu prihvatam dio odgovornosti, je ministarstvo iz četvrtog kvartala 2013. godine odložilo predlaganje tog akta Vladi upravo zato što smo bili u obavezi da jedan dio akata koji su u međuvremenu donošeni, neke od njih ste Vi nabrojali, bili u obavezi da dodatno usaglašavamo sa našom namjerom da promijenimo neke stvari u Zakonu o izboru odbornika i poslanika.

Zastali smo dodatno u trenutku kada su raspisani lokalni izbori, kako bismo evo i sami uvidjeli jedan dio problema koji se javlja. Vi se sjećate da je u jednoj od lokalnih samouprava zakazivana sjednica skupštine u roku od 15 dana, a da se održi naredne godine. To je klasična zloupotreba norme i zato ćemo neke stvari u tom dijelu normirati,

kao što ta norma koju ste Vi sada saopštili je vezana sa jednim od drugih članova u tom zakonu koji je u međuvremenu promijenjen, nakon razgovora sa mojim saradnicima, jer otvara jedan opstrukcioni mehanizam. Nama jeste želja, jer ako smatrate da je Parlament konstituisan izborom predsjednika Skupštine a kasnije kažete da se predsjednik bira 60 dana od dana izbora predsjednika skupštine, možete doći u jednoj fazi, da ne objašnjavam sada, u poziciji da imate određenu vrstu opstrukcije, ako tako negdje političke prilike budu artikulisale. Ambicija Ministarstva unutrašnjih poslova kroz sva ova iskustva, izmjene nekih propisa koje su bile, između ostalog, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Zakonom o izboru odbornika i poslanika, u jednom dijelu, još nekih drugih zakonskih propisa, jeste da pokušamo da stvorimo zakonski ambijent u kojem će nakon održanih lokalnih izbora stvar biti u proceduralnom smislu jasna. Ako ima većine, da se većina konstituiše. Ako nema većine, da imamo rokove, ako nema većine da se ide ponovo na izbore. Da ne bismo koristili određene norme koje nijesu bile dovoljno precizne. Kažem, u sadašnjem važećem zakonu o lokalnoj samoupravi izmjene i dopune zakona su u završnoj fazi. Vjerujem, barem je takav plan, da ćemo do sredine septembra, nadam se, kroz usaglašavanja u Vladinim nadležnim tijelima Vladi ponuditi Prijedlog izmjena i dopuna i tek tada, kolega Miloševiću, možemo smatrati da se radi o prijedlogu zakona. Sve to o čemu ste Vi sada govorili su raznorazne verzije gdje sam i ja prije sedam ili osam dana direktno učestvovao u mijenjanju određenih stvari, ponukan iskustvom.

Samo radi preciznosti, kolega Miloševiću, kada sam govorio o problemima koji se javljaju za konstituisanje u Kolašinu, problem je u Opštinskoj izbornoj komisiji. Zakon o lokalnoj samoupravi ne tretira postupanje Opštinske izborne komisije. Konstituisanje Opštinske izborne komisije definisano je Zakonom o izboru odbornika i poslanika. Zato sam rekao jednom od uvaženih kolega da je problem u tom zakonu, u Zakonu o izboru odbornika i poslanika koji te stvari definiše. Jer, imate poziciju 6-6, iako je meni nejasno šta je 6-6, ako imate deset cifara? Valjda se oko deset cifri možemo dogovoriti da je to ili broj deset ili broj 11. Valjda toliko imamo iskustva u tome.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Na šta se odnosi nepreciznost o kojoj sam ja govorio? Tačno sam pročitao član 12, ovdje Nacrta zakona koji ste Vi uputili na javnu raspravu i uputili ga da se na taj zakon da mišljenje o prijedlogu, govorim o prijedlogu zakona. Ali, srž moje priče je bila u potpuno drugom pravcu i mislio sam da ćete Vi tu srž kroz Vaš odgovor da nađemo jednu dobro rješenje. Mislim da je, zbog svega što se dešavalo u prethodnom periodu ovdje, obaveza bila Ministarstva unutrašnjih poslova da predloži izmjene i dopune barem tri člana zakona koji bi nama omogućili da nemamo ovoliko problema danas kod konstituisanja Skupštine. To nije kasno da uradite i sad, ali mislim da je to u vašoj nadležnosti, ali Vi to mnogo sofisticiranije, mnogo preciznije, Vi znate da Zakon o lokalnoj samoupravi mora dobiti saglasnost iz zajednice opština i mišljenje opštine, da prođe određene procedure i mislim da je to jedan lex specijal zakon, barem za tu oblast koja je od izuzetnog značaja za sve ovo što se dešava.

Tako da u tom pravcu stvarno očekujem jedan Vaš aktivan potez koji će pomoći svima nama da izađemo iz ove situacije kroz potpunu zakonsku proceduru, da uopšte ne objašnjavamo šta je pravo manje ili veće nekoga.

Što se tiče Kolašina, neću oduzeti ni malo vremena na tu temu, samo ću reći da smo se bavili uzrokom, ne bi bilo ovih posljedica. Uzroci su bili, ne govorim Vama lično kao ministru, nego govorim ljudima koji, nažalost, nijesu sada ovdje u sali pa neću da širim priču na tu temu, ali kada smo došli od nula glasova do 27, da smo se bavili na koji način je to urađeno, da je to uradio DPS, to bi danas bilo napuštanje Parlamenta vjerovatno od neke druge partije i ne bi se mogla završiti Skupština. Ali, s obzirom da to nije uradio DPS, onda nema napuštanja Parlamenta i došli smo u poziciju da je 6-6 Opštinska izborna komisija. Potpuno se sa Vama slažem da Opštinska izborna komisija i Držana izborna komisija to pitanje treba zajedno da riješe sa Ustavnim sudom.

Cilj mog pitaja je bio da je Ministarstvo nadležno za probleme koji su nesporni, koji postoje u konstituisanju skupštine, da li je konstituisana ili nije predsjednikom skupštine, da li je rok za izbor predsjednika opštine toliki i toliki. Sve možemo da riješimo jednostavno izmjenama i dopunama Zakona u kratkom roku i onda otklonimo sve dileme da neko pravi kalkulacije na tu temu bilo iz vlasti, bilo iz opozicije. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega.

Prelazimo na pitanje koje je uputila poslanica Bošnjak i to će biti posljednje pitanje koje je upućeno ministru Konjeviću.

Izvolite, kolegнице.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, potpredsjedniče. Uvaženi građani, moje pitanje ministru unutrašnjih poslova je sljedeće:

Koliki je ukupan broj službenih automobila koje koristi Vlada Crne Gore, mislim na ministarstva, organe uprave u sastavu ministarstava, samostalne organe uprave, zavode, direkcije, agenciju? I koliko njih ima dozvolu da osim službenih tablica sa prepoznatljivim oznakama CG i MN koristi i rezervne, takozvane, civilne tablice i ko su korisnici automobila koji imaju dozvolu za upotrebu tih duplih tablica i na osnovu čega im je to omogućeno?

Građani sigurno znaju, ustvari vidljivo je da imamo jedan enorman broj službenih automobila koji se potpuno zloupotrebljavaju, ne koriste se na pravi način, a to možete i Vi provjeriti vikendom da odete u garažu i da vidite koliko je parkiranih kola u garaži, gdje bi trebali i posle radnog vremena i vikendom da stoje, a ne da se sa njima ide na plažu i da se zloupotrebljavaju. Ne samo to, nego i tokom izborne kampanje primjećen je preveliki broj automobila, posebno u izbornoj noći kad je počelo slavlje, automobila koji su voženi bez tablica, da se ne bi prepoznalo da su to službeni automobili i da slave državni službenici i namještenici, skinute su tablice sa tih kola i slavilo se na taj način.

Ministre, znate da je ovo jedno od vrlo krupnih pitanja i ako hoćete, ako postoji volja, ovo je moglo da se drugačije rješava i mogla je velika ušteda da se napravi u budžetu Crne Gore. Jer, potpuno je nevjerovatno da jedna mala država u ovoj krizi i maltene gdje jedva izdržava budžet koji se usvoji na početku godine da se ogromne pare troše na službene automobile, a posebno zbog toga što su tu prisutne ogromne zloupotrebe. Mislim da ste svjesni svi toga i bio je neki pokušaj da se to nešto promijeni, ali nisam vidjela da se išta promijenilo. U jednom momentu njima odgovara da imaju ove službene tablice, jer ih kolega njihove neće zaustavljati kada prolaze i kada bahato voze, a najčešće se bahato vozi sa ovim tablicama, jer znaju da ih njihove kolege policajci neće zaustaviti kad vide da se radi o službenim automobilima. Ali, vikendom i poslije podne kad trebaju njihove porodice da voze ta kola ili kad treba da se ide negdje ili da se ide i u agitaciju recimo neke partijske dužnosti da se obavljaju, onda je potrebno zamijeniti tablice ili ih skinuti.

Mene interesuje na osnovu koje odluke su date te tablice i koliko ima automobila, a koliko ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem poslanici Bošnjak.

Vlada je u ovih godinu i po dana uradila dosta po ovom pitanju. U Ministarstvu unutrašnjih poslova je skoro 1.200 automobila bilo u voznom parku, ako mogu tako da kažem, na a današnji dan je to bilo ispod 900. Ako po bilo kojem parametru sada uzmete da to sagledate, mislim da je to jedan ozbiljan osnov za uštedu, s jedne strane. S druge strane, ono što se uvijek zanemaruje reći ću Vam recimo da od 86 automobila koje koristi saobraćajna policija u Crnoj Gori, njihov prosjek starosti je preko 10 godina, a prosječna pređena kilometraža preko 300 hiljada kilometara. Zato smo se mi u ovoj godini opredijelili da kroz jedan novi model operativnog lizinga i očekujem negdje u narednih 15 dana da će biti raspisan tender, javni poziv da nabavimo Ministarstvu unutrašnjih poslova posebno za pripadnike saobraćajne policije, javnog reda i mira i jednim dijelom za pripadnike kriminalističke policije između 130 i 150 novih automobila, jer moramo voditi računa i o njihovoj sigurnosti. Ako su auta starija od 10 godina i prešla preko 300 km u prosjeku, onda je njihova bezbjednost ugrožena. Moramo voditi računa i o njihovoj bezbjednosti. Takođe, ovih dana u Ministarstvu unutrašnjih poslova počinje realizacija projekta gdje će gotovo svaki službeni automobil, posebno onaj koji se koristi u svakodnevnom radu, biti opremljen sa jednim GPS uređajem kojim ćemo da znamo lokacije automobila, potrošnju goriva i svih drugih stvari koje taj uređaj obezbjeđuje. Sve u cilju, s jedne strane, racionalnog korišćenja resursa, materijalnih, sa druge strane finansijskih, jer će nam to sigurno obezbijediti jednim dijelom uštedu u potrošnji goriva.

Kao što znate, što starije vozilo, to veća potrošnja goriva. Govorio sam ovdje, to nije tajna, nije problem, kad se suočimo sa problemom, ako vi u voznom parku imate 25 vrsta automobila, onda to enormno uvećava ili dobrim dijelom uvećava trošak održavanja. Zato ulazimo u ovu proceduru, kroz operativni lizing, gdje će Ministarstvo samo da ima trošak za gorivo, a ostalo će da bude na nivou osiguravajuće kuće. Bilo je nužno da objasnim ovo

što smo uradili u Ministarstvu unutrašnjih poslova, jer mislim da je važno da i Vi i građani u tom dijelu znaju. Ja ću Vam odgovoriti vrlo precizno, jer ste Vi tražili samo nekolike cifre koje ja treba da vam saopštim i na bazi čega se to radi. Pravilnikom o registraciji motornih i priključnih vozila, "Službeni list Crne Gore" br. 19/13, znači 2013. godine, propisano je da se lična oznaka vozila sastoji od slovnih i brojčanih oznaka, kao i da lična oznaka po izboru vlasnika vozila ne može sadržati skraćena CG i MN koja se određuje za vozilo u svojini Crne Gore. Vlada Crne Gore na dan, sve ovo što ste Vi pitali, 23. jula 2014. godine koristi 1.384 vozila. Od ukupnog broja službenih automobila, civilne registarske oznake ima 168; P tablice, dakle Policija koristi 270 službenih automobila; PG, CG ili MN ima 795 službenih automobila; CG MN registarske tablice po opštinama koristi 151 vozilo. Napominjemo da jedan broj službenih vozila koje koriste organi za sprovođenje zakona imaju registarske oznake bez slovnih oznaka CG i MN. Ističem da nema vozila koja imaju rezervne civilne tablice. Dakle, zašto neka od službenih vozila? Reći ću Vam koja, jedan dio vozila u pojedinim sektorima Ministarstva unutrašnjih poslova, pojedinim sektorima Vojske i pojedinim sektorima Agencije za nacionalnu bezbjednost, mislim da Vam ne moram pojašnjavati zašto ta vrsta vozila iz operativnih razloga ne treba da sadrži oznaku CG MN.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre, na preciznom odgovoru.

Izvolite, koleginice.

BRANKA BOŠNJAK:

Ministre, očekivala sam odgovor u vezi duplih tablica da ćete reći da ne postoji, a ja ću Vama sad ovdje pred javnosti da kažem direktno, a vjerovatno nije jedini da ministar Numanović, ministar za ljudska prava, koristi vozilo Mercedes, čini mi se džip neki, nijesam baš upućena tačno, čini mi se da je džip PG CG 029, ali on vikendom i kad ide u Bijelo Polje za potrebe predizborne kampanje, vrlo često na očigled komšija koji su i

fotografisali vjerovatno sve to, mijenja tablice i koristi tablice na istom tom vozilu PG BF 466. On sigurno nije jedini. Mi imamo još podatke za određene. Ja ne mogu da vjerujem da ste Vi neobavijšteni o tome. Ako ste neobaviješteni, evo vam prilika da provjerite i da li uopšte u bazi ima ovih civilnih tablica. Ja sam jasno, konkretan primjer, konkretnog čovjeka rekla što nije mala optužba, ali zbog toga što znam da se to radi. I sigurna sam, imajući u vidu resor koji pokriva taj ministar i značaj tog resora u Vladi, jer svi znamo manje, više da ima značajnijih i manje značajnijih resora, za Vladu iako ne bi trebalo, da to sigurno mnogi imaju možda čak i Vi. Ali, imam dokaze za ovo.

Hoću da Vam kažem, prosto toliko nerealno živi ova vlast, odnosno najviše izvršna vlast i toliko su izgubili osjećaj mjere, da je to postalo degutantno i da prosto ne može želudac da svari ono što se sve radi. Ta doza bahatosti i osjećaja da smo mi svi neka niža vrsta, a da ovima iz izvršne vlasti može sve biti je nešto što stvarno vrijedna inteligenciju i vrijedna sve ove građane. Evo sam Vam dala priliku da provjerite i da vam kažem da u prošlom sazivu kad ste Vi bili poslanik ja sam respektovala sve ono što ste radili. Bili ste vrlo dobar poslanik sa moje tačke gledišta. Očekivala sam da ćete kao ministar napraviti neku reformu, napraviti neki iskorak što se nije desilo. Evo, nijeste čak ni gradonačelnika bivšeg, sad već pred penzijom, Mugošu pitali kako on kao običan građanin, znači istekao mu je mandat, mi smo ga razriješili na konstitutivnoj sjednici, koristi automobil i koristi kancelarije i prima čak strane goste. Vi ste kao Ministarstvo to koje nadgleda, kontroliše rad lokalne...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Dopunsko pitanje glasi pošto je vezano za auta:

Koliko službenika MUP-a vozi neregistrovana vozila? Ovdje mislim na njihova privatna vozila. Neki od njih, imam informaciju da ih je više od trećine, neki čak više od 15 godina, zbog toga što poznaju svoje kolege i niko ih neće zaustaviti i napisati im kaznu ili im već ne znam koja je kazna propisana, ako se ne registruje na vrijeme vozilo, voze neregistrovana vozila. To možete da provjerite u Vašoj bazi, a da ne kažem da su oni samim tim pošto ne prolaze onu godišnju kontrolu ti koji ugrožavaju saobraćaj i koji mogu

na taj način da ugroze nečiji život. Iz tog osjećaja da su oni neko ko je značajan i koji batinu u ruci, čini im se da mogu i to da rade. Mislim da bi za Vaš ugled bilo dobro da i to iskontrolišete. Zahvaljujem.

U pisanoj formi ćete mi dostaviti odgovor.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, koleginice.

Hoćete li u pisanoj formi? Dobro. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

I u pisanoj formi i odmah ću odgovoriti.

Dakle, Vi kažete da jedna trećina pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova koji radi u Ministarstvu unutrašnjih poslova ne registruju svoja lična auta. I Vi meni kažete da ja to provjerim u bazi. Kako? Kako da provjerite u bazi gdje imate evidenciju registrovanih auta, ko nije registrovao auto. Nemojte da dovodimo sebe na ovaj nivo logičke ravni da bismo se dopali nekome ko ovo sluša danas. Pri tome u Ministarstvu unutrašnjih poslova radi između 5.200 i 5.300 da ne bih pogriješio u jednom broju ljudi. Dakle, ispada po ovome što Vi kažete da jedna trećina njih je toliko neodgovorna da vozi automobile koji nijesu registrovani. I sa druge strane, mislite da ljudi koji se kreću od Ulcinja do Herceg Novog do Rožaja ili do Bijelog Polja znaju svakog saobraćajnog policajca koji ih neće kazniti zato što voze neregistrovano auto. Hoćete li da Vam nabrajam broj poslanika u crnogorskom parlamentu koji su zadnjih dva i po mjeseca kažnjeni za saobraćajni prekršaj - iz vlasti i iz opozicije? Samo što je naša greška što to javno ne objavljujemo. Pa da vidite prekoračenja brzina, da vidite neke druge stvari. O tome ćemo da razgovaramo da to javno objavljujemo. Pa ponekad zovnu i ministra unutrašnjih poslova koji ih samo toplo pozdravi.

Što se tiče ovoga što ste rekli, ovo ću odmah da provjerim. Ukoliko je ovo tačno, da bilo koji, odnosno, konkretno da ministar Numanović /Prekid/ radi provjere PG-BF 466. Imaćete sutra tokom dana informaciju, pošto Vi na to imate pravo kao poslanik, ko je vlasnik registarskih tablica, odnosno auta koje se u Ministarstvu unutrašnjih poslova vodi

sa registarskim tablicama PG-BF 466. Ministar Numanović nije štíćena ličnost, za štíćenu ličnost postoje određene procedure o kojima, naravno, ne mogu javno da govorim u tom dijelu, ali ministar Numanović ne može da ima duplu tablicu koja je izdata u Ministarstvu unutrašnjih poslova. To bi bio ozbiljan propust Ministarstva unutrašnjih poslova.

Pazite, ja govorim samo o izdavanju, ne govorim ni o čemu drugom. Dakle, ako je izdata tablica za auto koje ministar Numanović vozi, to je auto vlasništvo Ministarstva rada i socijalnog staranja, odnosno države Crne Gore, da za jedno auto ima duplo izdatu tablicu, jer nije štíćena ličnost u tom dijelu. Dobićete informaciju sutra ili ću Vas lično pozvati.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre. Puna podrška za sve ono što treba da bude pravo i pravdu u Crnoj Gori, bez obzira o kome se radi. Samo da Vam kažem nešto ministre, pošto i ja volim neku pravdu. Bila je izborna noć u Podgorici. Odgovorno tvrdim ovdje pred crnogorskom javnošću i bila je jedna moja uvažena drugarica aktivista iz dijela Smokovca. Poveo sam je tamo i vraćao sam se. Interventne jedinice su izašle iz kampa Zlatice, kola su bila bez registracije, bez tablica, pred javnošću ovo kažem, ministre. Ja ne znam koliko ih ima, ali sam to vidio sopstvenim očima. Prijatno i želim Vam puno rada i podršku od mene. Možete kad god hoćete. Zamalo sam ovdje ministre bio pregažen, no neću da Vas zamaram, iza Skupštine, kada su izlazili. Hvala Vam. Idemo dalje.

Na redu je ministar zdravlja, naš uvaženi Radunović, pozdravljam ga. Imamo pitanja upućena ministru zdravlja od četiri poslanika. Prva poslanica je uvažena kolegunica Đurašković. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, dame i gospodo, cijenjeni ministre,

Moje pitanje, koje sam postavila Ministarstvu zdravlja, glasi: Da li je Ministarstvo zdravlja konstatovalo sve prisutniju pojavu takozvanih selektivnih abortusa i da li ima namjeru da s tim u vezi preduzme neke mjere i koje? Tražila sam odgovor u pisanoj formi.

Obrazloženje. Savjet Evrope tražio je informaciju od Crne Gore o prenatalnom odabiru pola djeteta, jer su istraživanja Populacionog fonda Ujedinjenih nacija pokazala da je Crna Gora uz Albaniju, Azejberdžan i Jermeniju zemlja sa najvećim disbalansom među djecom muškog i ženskog pola.

Naime, statistika ukazuje da se u Crnoj Gori rađa 100 djevojčica na 110 dječaka, dok je prirodan prosjek 100 djevojčica na 102 do 104 dječaka. Na ovaj način drastično se remeti demografska struktura stanovništva naše zemlje. Ako se ovako nastavi, postavlja se pitanje koga će sutra ženiti naši momci, gdje će naći nevjeste i ko će produžiti porodičnu lozu, jer da bi bilo budućnosti jednog naroda neko mora i da ih rađa. Jasno je da remećenje ravnoteže među polovima nije samo problem ministarstva, već društvena pojava. Ovo je tema za duboku analizu od strane sociologa, psihologa, medija, nevladinog sektora. Treba poboljšati rad u savjetovalištu za mlade, edukaciju srednjoškolaca, osnovati u svim gradovima savjetovalište za planiranje porodice. Jednom kontinuiranom sveobuhvatnom kampanjom mijenjati svijest naše sredine, a u to treba uključiti genetičare, etičare, ginekologe, psihologe, sociologe, medije i poznate javne ličnosti. Pravo žene je da raspolaže svojim tijelom, ali i postoji pravo zametka embriona na život. Zakon zabranjuje prenatalno određivanje pola prije 12. nedjelje trudnoće, osim kada treba otkriti neku bolest.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Posebno hvala za takvo pitanje, uvažena kolegginice Đurašković.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, kolegice i kolege poslanici, kolegice Đurašković,

Odgovor na Vaše pitanje je sljedeći: Ja sam dostavio, odnosno Ministarstvo zdravlja je dostavilo u pisanoj formi odgovore. Mi to praktikujemo i dostavili smo sigurno sve odgovore.

Brojna istraživanja dinamike stanovništva ukazuju na postojanje disbalansa među polovima u populaciji novorođenčadi u pojedinim sredinama sa predominacijom muškog pola. Kulturološki i socijalni faktori prvenstveno iskazani u predominantnoj želji roditelja da dobiju muškog potomka u kombinaciji sa zlouporebom savremenih dostignuća u medicini, medicinskoj genetici i prenatalnom selekcijom pola dovode u nekim sredinama do izmijenjenog odnosa među polovima na rođenju i pojave neravnoteže u korist muške populacije. Ovakva pojava ima dalekosežne posljedice, a prevashodno predstavlja narušavanje osnovnih ljudskih prava prema ženama, sa socijalnom, kulturnom, ekonomskom i političkom diskriminacijom.

Smatra se da svaka izmjena odnosa među polovima iznad 106 muških na 100 ženskih novorođenčadi ne predstavlja prirodnu pojavu i snažno implicira na poremećaj ravnoteže među polovima, uzrokovan zloupotrebom prenatalnih dijagnostičkih metoda u svrhu selekcije željenog pola, koji je gotovo po pravilu muški. I apsolutno se slažem sa onim što ste Vi dali u obrazloženju da je ono čemu moramo svi posvetiti pažnju zajedno, tako da to obrazloženje bi moglo biti sastavni dio i mogeg odgovora na Vaše pitanje.

Na osnovu analize zvanične statistike o stanovništvu u Crnoj Gori, MONSTAT-ov godišnji izvještaj, uviđaju se parametri koji karakterišu populaciju novorođenčadi u Crnoj Gori. Trend rađanja u Crnoj Gori karakteriše, nažalost, progresivno smanjenje u toku posljednjih dekada sa 10.636 živorođenih 1980. godine, na 7.215 živorođenčadi u 2011.

godini. U istom periodu, dojenački mortalitet je otpao sa 23 promila na 4,4 promila, što govori o kvalitetu zdravstvene zaštite, i to je jedan od milenijumskih indikatora.

Posmatrajući odnos među polovima u populaciji živorođenih, uočava se progresivno povećanje muške novorođenčadi od 105 muških na 100 ženskih 1980. godine na 109 : 100 ženskih u 2012. godini o čemu Vi govorite i zbog čega smo bili predmet rasprave na Etičkom komitetu Savjeta Evrope. Prosječan odnos među polovima za posljednju dekadu 2003-2012. iznosi 109 muških na 100 ženskih norođenčadi. U posljednjih nekoliko godina Crna Gora je donijela set zakona iz oblasti primjene biomedicinskih dostignuća, kojima se definiše i jasan prohibitorni odnos prema odabiru pola prije začeća rođenja. Svi ti zakoni zasnovani su na preporukama sadržine Konvencije o ljudskim pravima i Biomedicini Savjeta Evrope i dodatnom protokolu o konvenciji o ljudskim pravima i Biomedicini u pogledu genetskog testiranja u zdravstvene svrhe koje je Crna Gora ratifikovala. Tako se Zakonom o uslovima i postupku za prekid trudnoće iz 2009. godine koje je donio ovaj Parlament zabranjuje prekid trudnoće sa motivom odabirom pola, a takođe zabranjuje upotreba genetskih testova u ranoj trudnoći do desete nedelje trudnoće, radi određivanja pola, osim iz medicinskih razloga koje je indikovao isključivo klinički genetičar sa propisanim kaznenim odredbama. Takođe, Zakon o liječenju neplodnosti, asistiranim reproduktivnim tehnologijama iz 2009. godine ne dozvoljava oplodnju selektovanom sjemenom ćelijom, niti prije implantaciona genetska ispitivanja embrionima, osim u slučajevima postojanja medicinske endikacije, odnosno kada se na taj način sprječava teška nasljedna bolest povezana sa polom.

Takođe, Zakon o zaštiti genetičkih podataka iz 2010. godine u potpunosti sveobuhvatno uređuje postupke genetičkih ispitivanja i rukovanja genetičkim podacima uz imperativno obezbjeđivanje genetičkog informisanja i savjetovanja prije i nakon sprovedenih genetičkih testiranja. Ovim zakonom zabranjuje se svaka vrsta diskriminacije. Jasno se određuje svrha i ciljevi dijagnostičkog i prediktivnog genetičkog testiranja u

medicinske svrhe. Kod primjene prenatalnih genetičkih ispitivanja ne dozvoljava se saopštavanje pola embriona i fetusa budućim roditeljima prije 12. nedjelje trudnoće, osim u slučaju kada se genetičkim ispitivanjima pristupilo radi utvrđivanja pola djeteta u skladu sa medicinskim indikacijama koje je postavio ljekar, odnosno klinički genetičar.

Dijagnostička genetička ispitivanja, uključujući prediktivna prenatalna ispitivanja i procjenu rizika za rađanje djeteta sa nasilnim opterećenjem sprovode se u Crnoj Gori u okviru Centra za medicinsku genetiku i imunologiju u Kliničkom centru. U centru se nikad nijesu sprovodila genetička ispitivanja koja nemaju medicinske indikacije, ili ispitivanja u svrhu određivanja pola per se, odnosno sa ciljem selekcije fetusa neželjenog pola. Dakle, pored dobrog zakonskog okvira, koji sa više aspekata štiti osnovna ljudska prava, zabranjuje prenatalnu selekciju pola i pored centralizovane Službe za medicinsku genetiku u okviru javnog zdravstvenog sistema, statistički podaci pokazuju poremećenu ravnotežu među polovima u populaciji novorođene dece u smislu zanačajnije predominacije muškog pola. I upravo Ministarstvo zdravlja u saradnji sa Centrom za medicinsku genetiku i imunološka ispitivanja pripremiло plan kontinuiranih aktivnosti sa ciljem ispravljanja ovog društvenog fenomena u našoj državi. Pomenuću samo neke aktivnosti koje smo realizovali, uključujući i pojačanu kontrolu.

U cilju ustanovljavanja aktuelnog statusa kvaliteta medicinskih usluga u domenu dijagnostičko-genetičkog ispitivanja u svim zdravstvenim ustanovama upućen je upitnik za obezbjeđivanje podataka o genetičkim ispitivanjima za ustanove kako bi se izvršila analiza i formirao registar ustanova koje vrše genetička ispitivanja, sa popisom vrste genetičkih ispitivanja i postojećih uslova za genetička ispitivanja - kadar, prostor i oprema. Takođe, sve te ustanove su u obavezi i to su nam dostavile u povratnoj informaciji da imaju etičke komitete, jer tačno se mora znati šta ko može raditi i u kojoj ustanovi. Izrađene su i preporuke zdravstvenim ustanovama u cilju obezbjeđivanja zagarantovanog kvaliteta usluge, dijagnostičkog genetičkog ispitivanja u skladu sa zakonom i koje se realizuju u

određenim vremenskim okvirima. Upostavljen je kontinuirani sistem izvještavanja zdravstvenih ustanova i formirana su sva stručna tijela koja u skladu sa zakonom pružaju podršku ministarstvu i zdravstvenim ustanovama u ovoj oblasti. Planom je predviđeno i organizovanje edukativnih skupova za zdravstvene radnike, sa osvrtom na indikacije za genetička ispitivanja, bioetičke i zakonske okvire, organizovanje multisektorskih kampanja u saradnji sa UN organizacijom u Crnoj Gori, civilnim sektorom i medijima, kako bi se podigla senzitivnost opšte javnosti prema prenatalnom odabiru pola, kao i druge aktivnosti zbog dalekosežnosti posljedica na ukupni socijalni, kulturni, ekonomski i društveni milje. Tako doživljavam i Vaše pitanje i odgovor i vjerujem da će i ovo koristiti da ne radimo ono što nije dobro i što nije perspektiva, niti daje budućnost ni Crnoj Gori ni crnogorskom narodu. Hvala.

PREDŠEĐAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre, samo uključite više psihijataru i krivični zakonik. nešto nije u redu s mozgom i pameću tih ljudi.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Zahvaljujem na izuzetno dobrom odgovoru, decidnom i nadam se kao i Vi da današnji naš razgovor, jer ja ću ovo da nazovem razgovorom, jer jedno i drugo mislimo na budućnost i na dobru budućnost naše zemlje, će doprinijeti i biti makar zrno soli u ovom našem velikom problemu. Na dan kada sam ja Vama postavila ovo pitanje, to je bila

subota, u Kliničkom centru Cene Gore, rođeno je 15. novorođenčadi. Od toga je bilo 12 dječaka i tri djevojčice. Svaki komentar je suvišan.

Želim da kažem još nešto. Ovo pitanje je bilo višenamjensko. Jedan od razloga zašto sam postavila ovo pitanje je zbog onih 40.000 parova u Crnoj Gori, koji se bore da postanu roditelji, koji vode svoju veliku životnu bitku da dobiju potomstvo. A drugi razlog zašto sam postavila ovo pitanje je moj omaž i duboko poklonjenje i poštovanje prema svim virdžinama iz naše prošlosti, sadašnjosti. I želim da živim u nadi da ih neće biti u budućnosti. Svi mi dobro znamo da rođenje zdravog djeteta je najveće bogatstvo i da je svako dijete božiji dar. Nadam se da će sve ovo biti na dobro. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Veliko hvala i Vama, kolegice Đurašković, na ovako plemenitoj inicijativi i priči. Idemo dalje. Kolega Kalač, izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala Vam, potpredsjedniče Skupštine. Uvaženi ministre,

Moje pitanje bi bilo sljedeće: Da li su se stekli uslovi za otvaranje stomatološke ordinacije u Crnoj Gori za osobe sa autizmom? Da li Ministarstvo zdravlja ima specijalizovanog kadra za ovu oblast i šta je po tom pitanju do sada učinjeno, a šta se planira?

Obrazloženje. Broj oboljelih od autizma u posljednjih 46 godina je drastično porastao, o čemu svjedoči činjenica da je od tog oboljenja 1966. godine patilo do pet osoba na 10.000, dok danas od njega boluje jedan od 120 ljudi. Autizam je sve izraženiji u svijetu, pa ni Crna Gora nije pošteđena. Smatra se da je utvrđen veći broj autista zbog

dijagnostike koja je unaprijeđena. Nekada se prepoznavao samo najteži oblik autizma, a danas se prepoznaju lakše forme. Smatramo da su se zbog povećanog broja osoba sa autizmom stvorili uslovi za otvaranje specijalizovane ordinacije, jer se sada ove usluge jedino u Beogradu. Više je aspekata zbog kojih bi trebalo otvoriti ordinaciju ovog tipa. Pomoć samim osobama na koje se odnosi, olakšice roditeljima ili staraocima i na kraju smanjenje troškova, jer je cijena ove vrste usluga izuzetno velika. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Kalač.

Izvolite, ministre.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Potpredsjedniče, uvaženi gospodine Kalač,

Odgovor na Vaše pitanje je sljedeći: Promjenama organizacije stomatološke zdravstvene djelatnosti stomatološku zdravstvenu zaštitu pružaju registrovane stomatološke ordinacije na primarnom nivou, a država je kroz ugovorni odnos sa 169 ordinacija u svim opštinama omogućila da građani zakonom definisani obim usluge ostvaruju na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja. Mnoge od ovih ordinacija pružaju usluge i licima sa invaliditetom, uključujući i lica sa autizmom. Ukoliko se procijeni da se ne može tu izvršiti, završiti usluga, doktor to lice upućuje na Institut za bolesti djece ili stomatološku polikliniku Kliničkog centra Crne Gore, koja je, ustvari, usluga trećeg nivoa.

Stomatološka poliklinika je nastavna baza Stomatološkog fakulteta i raspolaže adekvatnim prostorom, opremom i kadrom i pruža usluge sekundarnog i tercijalnom nivou

iz ove djelatnosti i ima podršku u drugim organizacionim cjelinama Kliničkog centra. U prvom redu Klinike za maksilofacijalnu hirurgiju i operacionog bloka, kao i službe za anestezijsku, jer kao što znamo upravo u ovim specifičnim situacijama neophodna je intervencija, anestezijsku uz prisustvo anesteziologa. S toga, uz određene minimalne adaptacije, stvaraju se uslovi na osposobljavanju prostora za pružanje usluga sanacije zuba u totalnoj anestezijskoj, zbog čega su se ta lica i slala van granica države.

Ministarstvo zdravlja, takođe, preko Ljekarske komore insistira na kontinuiranoj medicinskoj edukaciji, pogotovu kada je u pitanju podizanje vještina za pružanje zdravstvene zaštite i osobama sa autizmom i licima sa invaliditetom. Žao mi je stvarno što nijeste dobili ove odgovore, jer sam ih završio.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

ALMER KALAČ:

Hvala Vam, uvaženi ministe. Ja sam uredno dobio Vaš odgovor u pisanoj formi. Na tome Vam zahvaljujem. Ovo pitanje nije postavljeno slučajno, već na osnovu sugestija velikog broja ljudi koji imaju kontakt sa ovom vrstom problema. Iz tog razloga sam odlučio da ovo pitanje postavim. Vjerovatno u ovom trenutku, ni jednog trenutka ne sumnjajući u Vaše dobre namjere i želje kako Ministarstva zdravlja, tako i Ljekarske komore da ove usluge podigne na veći nivo, neinformisanost ljudi kojima su potrebne ove usluge je veoma mala. Tako da smatram da, kako Ministarstvo tako i Ljekarska komora, treba učiniti više, da se ljudi obavijeste gdje mogu imati ovu vrstu usluga. Riješićemo jedan veliki njihov problem. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Kalač, na inicijativi. Sada će pitanje postaviti kolega Labudović.

Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče,

Malo mi je neprijatno, ali moram se obratiti Vama i tražim od Vas razumijevanje.

Naime, prije nego što pređem na postavljanje poslaničkog pitanja, tražim od vas jedan minut za jednu svojevrsnu poslovničku intervenciju, ako mogu to da dobijem prije ovog vremena, jer ne mogu reći da sam uvrijeđen, jer sam na uvrede navikao, ali sam kao čovjek, kao poslanik osjećam povrijeđen jednom izjavom gospodina ministra koju je dao danas i da sam samo ja u pitanju, vjerujte, ne bih reagovao. Odnosi se na 36 ili 37 mojih kolega. Svi smo skupa glasali protiv Zakona o uzimanju ljudskih organa u svrhu liječenja.

Učestvujući danas u Emisiji Radija Crne Gore, na to pitanje gospodin ministar je izjavio, parafraziraću ga skoro, da su poslanici sebični - vole da im se učini, a kada oni treba da učine, to je druga priča.

Gospodine ministre, u životu su mi rekli sve i svašta. Mnogo toga su možda bili u pravu, nijesam svetac koji hoda, ali mi niko nikada nije rekao da sam sebičan, da sam društveno neodgovoran. U prilog...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Evo možete sada dodati jedan minut da bi bili džentlmeni i sa jedne i sa druge strane.

EMILO LABUDOVIĆ:

U prilog toj tvrdnji, dok sam davao krv, dao sam je 63 puta. Dok je bilo snage u ovim rukama, učestvovao sam na 19 radnih akcija i sa njih se vratio sa 21 udarničkom značkom.

Glasao sam protiv tog zakona i glasaću opet, ne zato što sam sebičan, već zato što ga smatram neustavnim i zato što ga smatram neprikladnim, kulturološkom, vjerskom i svakom drugom miljeu u kome trenutno živimo. Eto toliko.

Sada prelazim na pitanje.

Činilo mi se, gospodine ministre, i još uvijek mi se čini, činilo mi se i kada nijesam bio poslanik, činili ste mi i Vi i hvala Vam, ali nikada Emilo Labudović nije tražio da mu se učini za njega. Uvijek sam tražio pomoć za one koji nijesu mogli na drugi način do dođu do nje, a kao pacijent uvijek sam uredno i kao svaki drugi građanin iz Crne Gore stajao u onim redovima pred klinikama Kliničkog centra i ambulantomama Doma zdravlja. E, stajući u tim redovima, primijetio sam ono što i Vi dobro znate, gospodine ministre, da svi naši napori, i Vas lično i Ministarstva zdravlja, da se uvede malo reda i da se omogući što efikasnija i što uspješnija zdravstvena zaštita pacijentima ne daju baš neke sjajne rezultate. I dan danas se, gospodine ministre, na preglede kod specijalista, čeka neprimjereno dugo. Kad kažem neprimjereno dugo, smataram to neprimjernim sa stanovišta ukupnog broja stanovnika Crne Gore. Nijesmo mi Kinezi, ja to stalno ponavljam, i Rusi, pa da se ne možemo baš organizovati i da ne možemo svi doći na red, i sa stanovišta efikasnosti. Vi ste doktor, ne treba ja Vama da objašnjavam, ne može svaka bolest jednako da bude tretirana sa stanovišta čekanja na konzilijum, na pregled

specijaliste, na određene specijalističke nalaze i tako dalje. S toga sam pitao gospodine ministre, znajući unprijed Vaš odgovor, šta ste učinili po dva osnova - prvo je da ova uredba koju ste Vi donijeli zaživi, a drugo da se izvrši definitivno rasterećenje tercijalne zdravstvene zaštite koja je uglavnom stacionirana i usmjerena prema Kliničkom centru.

Vi dobro znate šta sam pri tome mislio, gospodine ministre. Pitam Vas po hiljaditi put - Kada će Klinički centar da prestane da bude gradska bolnica grada Podgorice, jer jednako pripada i pacijentu iz Pljevalja, kao i meni koji živim i radim u Podgorici?

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Ministre, izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče. Hvala i poslaniku Labudoviću.

Prosto da dam komentar. Ja sam jutros gostovao na Radiju Crne Gore. Bilo je i pitanje kako komentarišem zakon koji je usvojen ovdje. Postoji tonski zapis. Mislim da, ili ste izvukli nešto iz konteksa, ne mogu, to je jutros bilo da sam nešto tako komentarisao. Predlažem da zajedno odslušamo to što sam kazao i možemo lako vidjeti da li je to kazano u tom kontekstu. Ono što sigurno smatram, mislim da sam kazao i toga dana, taj zakon je trebalo usvojiti da bi smo bili na, što kažem, ruci građanima i eltruizam sam prepoznao veći u građanima, nego nama koji donosimo odluke. Ali, na kraju krajeva to je Vaše pravo i pravo svih poslanika i ja sam bio više godina poslanik, tako da je to komentar na ovi prvi dio Vašeg komentara koji ste imali na moje gostovanje na Radiju Crne Gore.

Odgovor na Vaše pitanje. Jedan od ciljeva reforme zdravstvenog sistema je, pored ostalog, i stvaranje uslova za obezbjeđivanje dostupne zdravstvene zaštite i otklanjanje prepoznatih barijera za efikasnu zdravstvenu uslugu i u tom smislu je Vlada na predlog ministarstva donijela odluku o mreži zdravstvenih ustanova koja je stvorila pretpostavke da kroz ugovorni odnos sa Fondom privatne zdravstvene usluge budu uključene u pružanje zdravstvenih usluga iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. U tim ustanovama pacijenti ostvaruju zdravstvenu zaštitu sa zdravstvenom knjižicom i potvrdom da im prvi pregled kod specijaliste nije mogao biti zakazan u roku od 30 dana od dana kada su upućeni od strane izabranog doktora. Iako su mediji prenosili saopštenja ovog ministarstva, toj pogodnosti za pacijenta, odgovor na Vaše pitanje je još jedna prilika da se građani Crne Gore upoznaju sa ovom pogodnošću koje pruža zdravstveni sistem.

Prema podacima Fonda za zdravstveno osiguranje, u 2013. godini u privatnim zdravstvenim ustanovama na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja zdravstvenu zaštitu je ostvarilo 12.182 pacijenta. Dakle, zaživjela je ova uredba, ali sa svim barijerama koje sretaju na koje nailaze naši građani. Jutros sam imao petnaestak pitanja dok sam gostovao na Radio Crne Gore, bar pola od njih su bila upravo sa ovim na koje barijere nailaze, zašto ih zaustavljaju, zašto im ne daju potvrde da završe pregled onako kako bi uredba bila do kraja implementirana. I radi Vas i radi javnosti - broj pregledanih pacijenata u privatnim zdravstvenim ustanovama u periodu od januara do decembra 2013. godine: za oftalmologiju četiri ambulante - 10.117; interna medicina kardiologija – 852; bolničkoj i zdravstvenoj zaštiti, dakle operacije, oftalmologija, katarakte 82 i tu vidim problem, 450 je ugovoreno operacija, da se mogu raditi u privatnim klinikama i po cijeni od 620 ili 650 eura, što je skoro upola manje nego kada šaljemo pacijenta van Crne Gore, a imamo liste čekanja. Imam i te podatke u ovim papirima, mislim za operaciju katarakte da se danas brojka približava blizu 1.000. I u pravu ste sa pitanjem koje ste postavili tražeći ovaj odgovor. Za vantjelesnu oplodnju 445 pacijenata je svoju uslugu

ostvarilo u privatnim zdravstvenim ustanovama; zatim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti izabrani doktor pedijatar 376, fizikalna 278 i 12.182.

Drugi dio pitanja je vezan za usvajanje Zakona o zdravstvenoj zaštiti i ono što nam je bila intencija oko formiranja zdravstvenih centara. Slažem se sa Vama. Rasterećenje Kliničkog centra može biti kada se izgradi gradska bolnica ovdje u Podgorici i naša je intencija da početkom 2015. godine uputimo javni poziv. Razgovarali smo sa nekoliko zainteresovanih investitora da izgrade bolnicu, da je potpuno opreme, a da mi onda potpišemo sa njima ugovor privatno-javno partnerstvo za plaćanje usluga i time bi riješili ovaj veliki problem jer danas u Podgorici imamo preko 200 hiljada stanovnika. Razgovarali smo sa ljudima iz Italije, sa predstavnicima firme Tokuda, sa ljudima iz Kazahstana koji rade određene dijagnostičke procedure. Nadam se da ćemo naći zainteresovanog investitora da izgradi tu bolnicu, jer ipak to je brojka koja prelazi nekoliko desetina miliona eura, visina finansijske konstrukcije. Sa tim bi se riješio ovaj problem. Hvala.

PREŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine ministre, hvala na odgovoru i na uobičajnoj praksi Vašeg ministarstva da ti odgovori stižu na vrijeme. U komentaru krenu ću od pozadi. Ja mogu da razumijem ovu Vladu i ovu vlast u kojoj Vi sjedite da neće da napravi zgradu Skupštine, nijesmo toliko važni, ali ne mogu da razumijem ni Vas, ni Vaše prethodnike, uzimajući u obzir i činjenicu da je deset godina gradonačelnik Podgorice ljekar, da niko prstom makao nije da se uradi ono što jednostavno ne pripada Podgorici. Podgorica je jedini grad ne u Crnoj Gori, nego u svijetu koji je veći od 20 hiljada stanovnika a nema gradsku bolnicu. U međuvremenu je svako drugo ministarstvo napravilo svoje službene prostorije, svaka agencija. Samo Ministarstvo unutrašnjih poslova ima četiri, pet zgrada. Kumim vas Bogom, počnite to da

rješavate. Zdravlje je najpreče. Ne branim ja, i policija je važna, ali samo ako smo zdravi. Ako nijesmo, ne pomaže ni gospod Bog, a ne policija.

Gospodine ministre, vezano za ovo što je bila ključna tema mog pitanja. U ovom momentu dok Vi i ja raspravljamo o ovome, u Kliničkom centru se zakazuju pregledi kod specijalista za reumatologiju za novembar. Ja znam da se od reume ne umire, ali pitajte one koji trpe te reumatske bolove, a njih je, mi nažalost nemamo te podatke, prema standardima Svjetske zdravstvene organizacije najmanje 30% ukupnog stanovništva u Crnoj Gori, garantujem da je i više.

Druga stvar, i sami ste rekli da postoje administrativne prepreke koji čini sam sistem da bi se ostvarila ova ideja o liječenju u privatnim zdravstvenim ustanovama. Drugo, najveći broj njih se stacionira u Podgorici. Onome koji dolazi iz Pljevalja je svejedno čeka li za pregled u Kliničkom centru, u Codri ili ne znam gdje. Takođe, gospodine ministre, govorimo o nečemu što se dešava u ambijentu i u populaciji gdje imamo 10% elementarno nepismenog stanovništva koji se još uvijek potpisuju palcem, da ne govorim o informatičkoj pismenosti. Njih ostaviti da se snalaze u galimatijasu i lavirintu potpisa i odluka koje ste donijeli i koji smo donijeli, je ravno gurnuti ih s mosta. Oni su navikli da čuče po onim hodnicima, da trpe i da čekaju dok ne umru. Mnogi čak i ne dočekaju te specijalističke preglede.

Gospodine ministre, nije dovoljno donijeti uredbe, nije dovoljno apelovati. Morate napustiti praksu da medicinske sestre vrše trijažu time što uzmu svesku i kažu - pa vi ne možete prije 15. novembra, ne gledajući niti znajući jesu li ti pacijenti sposobni da sačekaju 15. novembar. To ne smije.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Labudoviću.

Važna je tema zdravlja.

Izvolite, kolegice Kalezić.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege, poštovani gospodine ministre Radunoviću, i poštovani građani Crne Gore,

Moje pitanje koje sam dostavila i koje ću pročitati u vezi je sa jednim započetim poslom da se, po mom mišljenju, istraži na ovakav način, a poslije i preda organima koji se time bave profesionalno, jedan problematičan ugovor u zdravstvu. Zašto ja na tome insistiram? Zato što sam kao poslanica preuzela obavezu da se interesujem za kvalitet života građana i to radim. Pročitacu prvo pitanje pa onda dati obrazloženje.

Molim da mi odgovorite ko je, kada i sa kojim obrazloženjem u ime zdravstva Crne Gore tražio od MUP-a Crne Gore crnogorsko državljanstvo za doktora Aleksandra Nikolića, zaposlenog u Centru za kardiohirurgiju Crne Gore od septembra 2008. godine?

Molim da odgovor dobijem u i u pisanoj formi, sa kopijom zahtjeva za odborenje državljanstva, obrazloženjem zahtjeva i odgovorom MUP-a Crne Gore. Prije obrazloženja zahvaliću. Ja sam danas dobila odgovor u pisanoj formi. Njega nijesam uvrstila u obrazloženje, ali ću ga komentarisati u drugom dijelu. Dakle, pridružujem se onima koji ukazuju na Vašu ažurnost u tom smislu, Vas lično i Vašeg ministarstva.

Obrazloženje. Javnosti je poznato i ovdje u Skupštini da smo krajem decembra 2013. godine kolega Koča Pavlović i ja objelodanili ugovor koji smo nazvali koruptivnim. Možda smo imali na to pravo, možda nijesmo. Ja mislim da - i kao građani i kao poslanici. Ja sam nastavila time da se bavim. Kao što znate, obraćala sam se i Vama i dobila tražene odgovore. Obraćala sam se još nekim institucijama zdravstva. Od većine sam dobila, jedino od direktora Kliničkog centra nijesam dobila odgovor tražen još krajem januara 2014. godine. Još ga očekujem i mislim da ću ga dobiti. Vi ste nadležni i za to. Dakle, ovo je sve na tom tragu i u tu svrhu. I ono što želim da istaknem da u dosadašnjoj komunikaciji, koliko god ona izgledala malo dramatično preko poslaničkog pitanja i insistiranja, ja sam prikupila lijepih dokaza za ono početno što sam problematizovala imasmo li ili nemasmo pravo da ugovor nazovemo koruptivnim, pa je svaki novi korak, uključujući i dokumentaciju koju dobijam od Vas dokaz u prilog tome da je ugovor koruptivan.

I to je jako važno. Ja sam uputila specijalnoj tužiteljki za organizovani kriminal prijavu, na toj prijavi ste i Vi lično, o tome ste obaviješteni preko javnosti. Ja naravno nemam tu šta dalje da abitriram, ali smatram da mi je obaveza kad sam se u to opustila da prikupim što više elemenata da se sagleda sa što više aspekata ovo pitanje. A očekujem da će i specijalna tužiteljka ili ko već bude na to mjestu da počne da radi na tom materijalu. Moram da kažem kao građanka da mi je jako drago što je Sudski savjet

odabrao gospodina Ivicu Stankovića, jednog uglednog sudiju i predložio ga za vrhovnog državnog tužioca. To će doći na Skupštinu.

Dakle, očekujem da će se doći do kraja onako kako bih ja to željela.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, ministre.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Uvažena poslanice gospođo Jelisava Kalezić, odgovor na Vaše pitanje da pročitam pa onda bi možda nekoliko rečenica kazati na ovaj dio komentara koji je dalje išao.

Ministarstvo zdravlja rada i socijalnog staranja je svojim dopisom broj taj i taj od 26. marta 2009. godine uputilo dopis Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave kao odgovor na zahtjev doktora Aleksandra Nikolića radi posredovanja u postupku sticanja crnogorskog državljanstva, a u skladu sa članom 12 Zakona o crnogorskom državljanstvu, uvažavajući njegovo bogato iskustvo, članstvo u međunarodnim asocijacijama i spremnost da znanje uloži u dobrobit radi građana Crne Gore. Budući da nema obaveze da se o ishodu zahtjeva obavještava posrednik, ministarstvo nema odgovor MUP-a i u prilogu je navedeni dopis koji smo tada poslali. Ja sam to Vama dostavio danas zajedno sa ovim odgovorom. Vidite, tada je uz prilog išla biografija doktora Nikolića, potvrda o radnom odnosu, izvještaj o izvršenim operacijama, uvjerenje Okružnog suda u Novom Sadu.

Dakle, to je ono što je odgovor na Vaše pitanje. Želim da kažem da sam posredovao kao neko ko sjedi na čelu ministarstva, dopise sam prosljeđivao Ministarstvu unutrašnjih poslova možda za nekih 15-tak zdravstvenih radnika u Crnoj Gori, upravo koji su svoj profesionalni angažman zasnovali ovdje u Crnoj Gori, stoje na dispoziciji građana Crne Gore, ne znam tačno ko je sve od njih dobio državljanstvo. Ali, taj spisak je eventualno mogao bih da Vam i dostavim - broj onih ljudi za koje sam posredovao ministarstvu shodno Zakonu o crnogorskom državljanstvu. Pa možda samo dvije, tri rečenice na ovo što ste govorili. Ministarstvo zdravlja ne sklapa ugovore. Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Fond za zdravstveno osiguranje je taj koji kupuje usluge za građane i to znamo i tada smo već imali razgovor na ovu temu o čemu Vi govorite. Tada

su direktor Fonda za zdravstveno osiguranje i direktorica Kliničkog centra potpisala ugovor sa doktorom Aleksandrom Nikolićem, a ja kao resorni ministar sam dao saglasnost na taj ugovor. Apsolutno ne postoji ta moja saglasnost na to. Da li je ugovor koruptivan, da li su tu građani imali benefite, da li je tu oštećena država - dobro je da ste usmjerili prema institucijama sistema i vjerujem da će nakon uvida i uz svu tu dokumentaciju koju ste Vi dostavili, a vjerovatno će institucije tražiti to u okviru svojih nadležnosti, se donijeti ta odluka i svako od nas mora nositi svoj krst i biti odgovoran za svoje postupke, pa i ja kao ministar koji je na čelu sistema. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Izvolite, kolegice.

JELISAVA KALEZIĆ:

Naravno, nije sporno, ugovor je prikazan, Vi ste ga potpisali bilo je malo nedoumica u vrijeme kada je kolega Koča Pavlović pitao, pa Vi nijeste bili obaviješteni navodno o ugovoru. Poslije smo dokazali da je bilo to pitanje, ali to nije sada predmet. Odmakli smo mnogo od tog trenutka. Vi ste ključni potpisnik ugovora, gospodine ministre. Ono na što želim da ukažem to je da elaboracija potrebe da se angažuje doktor Nikolić je napravljena ne od eksperata kardiohirurga, nego od dvoje ljudi koji su u zdravstvenom sistemu, ali vjerujte da mi neko elaborira moju stručnu oblast a da je mnogo dalje od same oblasti, ja ne bih prihvatila. Vi ste kao ministar prihvatili. I to je stvar koja će se razmatrati. Zahvaljujući Vama ja sam taj dokument dobila, jer ga drugačije nijesam mogla dobiti i to ističem.

Dakle, mi jako dobro sarađujemo. Ovo je bez ikakve ironije i ja očekujem da će to ići još bolje. Ali, šta sam htjela još da istaknem? Dakle, malo ću da iskometarišem Vaš odgovor. Zašto? Zato što ste Vi u odgovoru dali veoma zanimljive navode, a to je da se pozivate na član 12 Zakona o crnogorskom državljanstvu, a član 12 kaže da nadležno ministarstvo daje mišljenje, ali ne može da traži državljanstvo, jer državljanstvo po ovom članu mogu da traže samo predsjednik države, predsjednik Vlade i predsjednik Skupštine. Niko četvrti. Vi ste se pozvali na član 12. Ja nemam u dokumentaciji da je neko od ove tri ličnosti tražio državljanstvo, a da ste Vi kao ministar dali obrazloženje sa čudnom

formulacijom koja može biti za Vas nezgodna, ja mislim da je prosto iskorišćeno nespretno, radi posredovanja u postupku sticanja crnogorskog državljanstva. Ovo posredovanje, po mom mišljenju, je jako nezgodna riječ. Dozvolite mi, gospodine potpredsjedniče. Ovo je jedan veoma važan momenat, vrlo dragocjen gospodinu ministru, jer ja znam da će on se sad malo više posvetiti ovome. Dakle, zašto je ova riječ nezgodna? Zato što je na sastanku kod direktora Kliničkog centra koji je održan 23. aprila ove godine pred 13 kolega doktor Nikolić izjavio da od 802 hiljade evra naših para dobijenih iz Fonda zdravstva je otišlo od građana Crne Gore, to je pod tom ekstra ugovoru. On je čovjek primao platu svo vrijeme, on je čovjek imao beneficije u visini mjesečne plate. Molim Vas, ja imam podatke, a Vi ćete ih dobiti. Dakle, to je za četiri godine koliko je trajao taj ugovor.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Možete li to formulirati kao dopunsko pitanje?

Hvala.

JELISAVA KALEZIĆ:

Za četiri godine je izvučeno 802 hiljade evra od građana Crne Gore. Kažem ključnu stvar - gospodin Nikolić je pred toliko svjedoka rekao: Ne, ja sam samo primio polovinu tih para. Tog trenutka je trebao direktor Kliničkog centra da pozove specijalno tužilaštvo i da kaže - dobio sam izjavu od čovjeka sa kojim postoji takav i takav ugovor, na toliki i toliki iznos je isplaćen, imam dokument od gospodina Hrapovića koliko mu je isplaćeno, da je on dobio pola para. Gdje je 400.000 evra? Zaista to nikad ne bih pomislila, ali kad sam pročitala taj odgovor koji ste dali u kontekstu ovoga riječ "posredovanje" za dobijanje državljanstva je jako nezgodna. Potrudite se da Vas ne dovode u vezu sa tih 400.000 evra za koje se ne zna ko ih je primio.

Ja nijesam političar ili političarka i ne promišljam tako. Ja sam ozbiljna građanka trećeg doba. Pominjana afera "Snimak" kod mnogih mojih kolega koji to politički promatraju se ne dokazuje toliko koliko ovo moje ne slučajno, nego uporno tragajući otkriće gdje je 400.000, jer tu je, dozvolite gospodine, troje potpisnika ugovora i gospodin doktor Jočić, predsjednik Ljekarske komore koji je isposlovao licencu, i dalje tvrdim i

dokazujem i upućeno je specijalnoj tužiteljki, za doktora Nikolića protiv zakona Crne Gore i Pravilnika Ljekarske komore. Zato treba pogledati gdje je tih 400.000 evra. Naravno treba vratiti onih drugih 400.000 evra, jer ih gospodin Nikolić nije zaradio. On je primao platu. Zašto on da prima 500 evra po svakom pacijentu, pri čemu primio je za 632 pacijenta koje on nije operisao po 500 evra, molim Vas, para od ove sirotinje. Vi se vrlo dobro suočavate sa tim koliko nema para za zdravstvo. E zato sam rekla na početku, drago mi je što sarađujemo, ali očekujem da ćemo još bolje sarađivati i da ćemo ovo završiti do kraja ove godine. Bojim se samo da se gospodin Nikolić ne /Prekid/ i pored tako dobijenog državljanstva.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice. Ja ću se uzdržati, a imam u porodici specijalistu i njene kolege. Koliko ima specijalista, pošto mi je to u kući, vrhunskih danas ljekara u Crnoj Gori koji radi ne izlazi iz onoga Kliničkog centra?

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Plata mu može biti između 600 i 700 eura, ukupna primanja ovih koji ne izlaze iz Kliničkog centra i dežuraju tri, četiri puta, može da bude između 1000... /Prekid/

Evo možda samo ako je dopunsko pitanje, znači odgovor na ovo pitanje normalno pripremaju moji pomoćnici i sekretar. Ja sam to parafirao uz sve ovo postojanje jedne riječi koju Vi potencirate.

Ono što želim da Vam kažem, shodno Ugovoru, Fond za zdravstveno osiguranje uplaćuje sredstva Kliničkom centru a ona se isplaćuju tamo kod potpisnika ugovora. Tako da svako, prije sam kazao, nosi svoj krst za sve što radi. Prema tome, i ako postoji sumnja ovo o čemu Vi govorite, i ne znam nedostatak nekih para, itd. sve se to lako može istražiti i vidjeti da li ima tih para ili nema.

Ono što mene brine odnos prema pojedinim ljekarima koji su dokazani stručnjaci u Kliničkom centru, pa među njima i dr Nikolić, se gradi takav sa određenim animozitetima da se ja bojim, a govorim iskreno, kad kažem bojim, razumjećete me, da ne izgubimo kvalitetne ljekare, jer građani mogu ostati bez zdravstvene zaštite, ne kroz njega, no još kroz mnoge druge, jer smo imali nekoliko slučajeva gdje se počinje sa određenim spinovanjem atmosfere koja može da nam naruši zdravstveni sistem. To kažem ne samo

zbog jednog čovjeka, nego tri, četiri pet ili sedam, tako da se ne odnosi samo na jednog ljekara. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Ovo je van procedure, ali uvažavajući Vas i ako ministar hoće još po jedan minut i da završimo ovu priču.

JELISAVA KALEZIĆ:

...razgovaram, a spomenuto je spinovanje. Ja imam podatke koliko je u utorak, gledala sam internet stranicu Kliničkog centra, imate 196 na listi čekanja za kardio hirurgiju, imate za hitne i za redovne kateterizacije preko 800 ljudi. Dakle, u slučaju da se radi o veoma dobroj dijagnostici kardiološkoj, a imamo vrhunske kardiologe, od tih 800 će vjerovatno pola otići na operaciju. Nije moje da procjenjujem, ali sam se pažljivo raspitala. Znate li šta to znači? To znači ne 200 na listi čekanja, nego možda 400 ili 500. A Vaša ranija obrazloženja su bila da je dr Nikolić jako unaprijedio itd.

Nemam ništa protiv čovjeka. Imam protiv pojave, imam protiv pljačke, fonda ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Da završavamo. Očito da je ovo priča koja će ići kroz drugu instituciju. Znači i poslanica i ministar po Poslovníku nijesu imali pravo. Uvažavajući i jedno i drugo, uvažavajući tu temu, to smo omogućili. Molim Vas da završimo sa Vama.

Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Da pokušam samo da sam precizan. Na današnji dan za kardiohirurgiju za operaciju čeka 196 pacijenata, pripremao sam se jutros za gostovanje na radiju, ovo su podaci, za hitne koronografije 133 i za redovne koronografije 690 pacijenata.

Prema tome, kada je dr Nikolić došao u Crnu Goru, tada nijesmo imali kardiohirurga, samo o tome govorim. Tada je četiri godine operisano između 80 do 130 ljudi, a preko 300 ljudi išlo van Crne Gore da se operiše. Sukcesivno iz godine u godinu i sa završetkom supspecijalizacije još dvojice odličnih kardiohirurga, dr Radovića i dr Mugoše, mi danas nemamo potrebu da šaljemo ljude van Crne Gore. I meni je žao zašto i ovih 196 pacijenata čeka, da budem potpuno iskren, ako smo već postigli takav nivo da smo tri godine zaredom imali po ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Bili smo barem danas tolerantni, uvažavali teme, uvažavali i učesnike u raspravi.

Svima zahvaljujem. Zahvaljujem i Vama, ministre, što ste učestvovali u raspravi ovih veoma važnih tema koje će se nastaviti i gdje ćete Vi biti očitio interesantan sagovornik.

Kolege, završavamo sa današnjim radom.

Nastavljamo sutra u 10 sati. Prvi naš sagovornik će biti ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodin Ivanović.

Pozdravljam vas i svako dobro.

25.07.2014. u 10.05h

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Uvažene kolegice i kolege, dobar dan. Uvaženi ministre, dobar dan, takođe.

Nastavljamo sa redovnim postavljanjem poslaničkih pitanja i odgovorima.

Na redu je dr Petar Ivanović, ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja. Prvo pitanje postaviće poslanik Obrad Mišo Stanišić.

Kolega Stanišiću, izvolite.

OBRAD STANIŠIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre,

U skladu sa zakonom, odlučio sam da Vam postavim sljedeće pitanje:

Kolika su ukupna izdvajanja za poljoprivredu iz Agrobudžeta, MIDAS-a i drugih izvora i koliko su novca dobili poljoprivrednici u Crnoj Gori od početka Vašeg mandata?

Da li možete da date projekciju sredstava koja su obezbijeđena za naredni period i da li smatrate da sadašnja finansijska sredstva predstavljaju ograničenje razvoja poljoprivrede u našoj državi?

To sam odlučio da Vas pitam iz razloga što se od početka Vašeg mandata nerijetko čuju kritike kako od pojedinih poljoprivrednih proizvođača, pa i pojedinih opozicionih poslanika i medija, da su izdvajanja za poljoprivredu mala, da je Agrobudžet mali, nestimulativan i da nije investicionog karaktera, te da ovakvim Agrobudžetom ne možemo pripremiti crnogorsku poljoprivredu za Evropsku uniju.

S druge strane, iz Ministarstva često čujemo da se poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima pruža podrška ne samo iz Agrobudžeta, već i kroz druge projekte poput MIDAS projekta, Svjetske banke, sredstava Evropske unije i tako dalje.

Pominjan je i kredit iz Abu Dabija. Zato Vas pitam da biste ovo objasnili i nama poslanicima, a i crnogorskoj javnosti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite odgovor do pet minuta.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala, uvaženi predsjedavajući.

Uvaženi poslaniče Stanišiću, na mjesto ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja imenovan sam u decembru 2012. godine, tako da ću se u odgovoru na Vaše postavljeno pitanje fokusirati na fiskalnu 2013. godinu, koja je za nama i na dio 2014. godine, koji još uvijek nije u potpunosti, kao što znamo, završen, ali za koji imamo nesumnjivo opredijeljena finansijska sredstva.

U 2013. godini za poljoprivredu je izdvojeno 20,3 miliona eura, od čega 14,1 milion iz sredstava budžeta i 6,2 miliona iz sredstava donacija i Svjetske banke. U 2014. godini imali smo blago povećanje budžeta. Izdvojeno je 20,43 miliona eura, od čega 14,09 miliona iz opštih prihoda budžeta i 6,4 miliona iz sredstava donacija i kredita Svjetske banke.

Šta podržavamo sa ovim sredstvima? Podržavamo tzv. direktna plaćanja. To su stočarska proizvodnja, razvoj tržišne proizvodnje mlijeka, jačanje otkupne mreže mlijeka, ratarska proizvodnja, proizvodnja duvana, pčelarstvo i tako dalje.

U 2013. godini bio je planiran 6,1 milion eura za ove mjere a isplaćeno je 6,8 miliona. Zašto je isplaćeno više? Zato što su se uvećali količina otkupljenog mlijeka, stočni fond i zato što je isplaćen dio dugova iz mjera iz 2012. godine. Ove godine planirali smo 5,4 miliona i mislim da ćemo prebaciti plan.

Kroz takozvane mjere ruralnog razvoja pružena je podrška za podizanje zasada vinove loze, višegodišnjih zasada voća, za investiciju prerade u porodičnim gazdinstvima, unapređenje proizvoda, promociju poljoprivrede, očuvanja genetičkih resursa, organsku proizvodnju, održivo korišćenje planinskih pašnjaka, diverzifikaciju ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama, obnovu i razvoj sela i izgradnju seoske ruralne infrastrukture. U 2013. godini za ovo smo opredijelili 1,9 miliona eura. Isplatili smo 1.032.000 eura, a ove godine smo planirali 1,9 miliona.

Kroz Agrobudžet podržan je sektor ribarstva, program zaštite životinja i zdravstvena zaštita bilja. U 2013. godini isplatili smo 1.670.000 eura, a ove godine je planiran 1.662.000 eura.

Dakle, ono što možete vidjeti iz ovih cifara jeste da postoji jedna pouzdanost, konstatnost i da je za ove dvije godine definitivno isplanirano po ova dva osnova, budžet i sredstva Svjetske banke, preko 40 miliona eura.

Idemo sada na projekat MIDAS. Kroz projekat MIDAS u periodu od 2009. godine do danas podržano je ukupno 666 projekata, kroz pet poziva ukupne vrijednosti 14,4 miliona eura, od čega je 7,3 miliona bespovratna podrška. Do danas je završen 431 projekat, u kojem je investirano 7,6 miliona eura, a od čega smo isplatili samo za vrijeme mog mandata 2,2 miliona eura.

Ono što mogu odgovorno da tvrdim jeste da smo ubrzali realizaciju završetka projekta tokom proteklih godinu i po dana, a samim tim i isplatu sredstava poljoprivrednicima.

Idemo sada na treći korak, a to su sredstva Evropske unije. Ministarstvo poljoprivrede je ispjelo da kroz fond Evropske unije obezbijedi crnogorskim poljoprivrednicima dodatna sredstva u iznosu od 9 miliona eura. Ona služe za jačanje konkurentnosti. Već smo kreirali prelazni program, tzv. IPARD like, sa kojim počinjemo realizaciju već u septembru ove godine. U prvom pozivu biće planirano 3,2 miliona eura investicija iz Evropske unije, a očekujemo da ukupan obim investicija premaši 6,5 miliona.

Takođe, ispregovarali smo dodatnih 39 miliona eura za IPARD program. Znači, po završetku prelaznog programa koji se zove IPARD like, od 2016. godine započinjemo sa povlačenjem 39 miliona eura do 2020. godine. Ovaj program se zove IPARD program.

Pomenuli ste i sredstva Abu Dabi fonda. Privodimo kraju sve što je potrebno za potpisivanje ugovora. Po sadašnjem kursu dolara i eura, ova sredstva iznose preko 37 miliona eura. Saberemo li ono što je IPARD, ono što su sredstva Abu Dabi fonda i ono što smo izdvojili iz sredstava Evropske unije koja su imala drugačiju namjeru i usmjerili ka poljoprivredi, dobijamo ukupno 100 miliona eura. Na to treba da dodamo i sredstva iz domaćeg Agrobudžeta za koja očekujem da će biti ne manja od 20 miliona godišnje. Prema tome, za naredni petogodišnji period, mogu odgovorno da tvrdim, da će crnogorskim poljoprivrednicima biti iznos od 200 miliona eura na raspolaganju.

Zbog toga ne brinu me finansijska sredstva. Ono što me brine jeste koliko radimo i koliko smo spremni da radeći više prihvatamo standarde koji važe na međunarodnom tržištu.

Naravno, kao ministar bih želio da budžet kojim upravljam bude što je moguće veći. Mnogi problemi bi se rješavali brže i lakše. Tu, prije svega, mislim na poboljšanje seoske infrastrukture i stvaranje boljih uslova za život na selu. Shodno Nacrtu strategije za poljoprivredu i ruralni razvoj, do 2012. godine ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, isteklo je vrijeme.

Kolega Stanišiću, želite li komentar?

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ:

Hvala Vam, uvaženi ministre. Vjerujem da su ovaj Vaš odgovor najbolje shvatili poljoprivrednici koji su slušali i oni koji su imali dobit od ovih sredstava koje ste Vi napomenuli. Nadam se da ćete i u narednom periodu nastojati da se selo i poljoprivreda razvijaju i da poljoprivreda bude rame uz rame turizmu, kao osnovna grana razvoja naše države. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, kolega Stanišiću.

Sljedeće pitanje postaviće Slobodan Krušo Radović.

Izvolite.

SLOBODAN KRUŠO RADOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolege, poštovani gospodine ministre Ivanoviću,

Sa posebnom pažnjom pratim rad Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u posljednje dvije godine od kako ste Vi na čelu Ministarstva.

Želim da pohvalim sve aktivnosti koje ste sproveli do sada u ove prethodne dvije godine. Primijetio sam da ste u ovom periodu od dvije godine obišli gotovo sve opštine u Crnoj Gori, i kao Novljanin moram da primijetim da ste zaobišli Herceg Novi, bolje rečeno, hercegnovsko zaleđe.

Hercegnovsko zaleđe, od Meljina pa da Orijena, ima izuzetan potencijal za razvoj poljoprivrede, a posebno za proizvodnju povrća, kao na primjer mrkve, krompira, kupusa, cvekle i tako dalje. U manjoj a ne manje značajnoj mjeri ovaj dio teritorije bavi se i uzgojem sitne i krupne stoke. U posljednje vrijeme, mještani pokazuju sve veće interesovanje za intenzivnije bavljenje poljoprivredom kao interes da unaprijede svoju proizvodnju. Ono što se nameće kao jedan od glavnih problema je loša putna infrastruktura i snabdijevanje vodom.

Gospodine ministre, u vezi sa navedenim postavljam Vam sljedeće pitanje:

Da li će Ministarstvo poljoprivrede iz sredstava Agrobudžeta i EU fondova obezbijediti poljoprivrednicima ovoga kraja, naravno onima koji ispunjavaju uslove, dodatna sredstva da bi unaprijedili poljoprivrednu proizvodnju i da li će se skratiti sadašnje otežane procedure za ispunjavanje uslova? Prije svega, procedure za dobijanje kreditnih linija ili odredjenih podsticaja otežane su zbog toga što se u dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev često puta traži i građevinska dozvola. S obzirom da na ovim djelovima prostora u zaleđu Herceg Novog ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, tri minuta je isteklo za postavljanje poslaničkog pitanja.

Možda u komentaru.

Izvolite, ministre Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala Vam. Da li će Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja obezbijediti poljoprivrednicima Herceg Novog, koji budu ispunili propisane uslove, da unaprijede svoju proizvodnju sredstvima iz Agrobudžeta i EU fondova? Da. Imajući u vidu da je proizvodnja povrća zastupljena u zaleđu Herceg Novog, želim da istaknem da smo kroz Agrobudžet po prvi put ove godine uvjeri mjeru koja podržava zasade povrća u iznosu do 50% troškova sadnje, nabavke sjemena, sadnog materijala i opreme. Posebno smo

stavili akcenat na proizvođače autohtonih sorti za koje znam da postoje u Herceg Novom.

Takođe, i druge mjeremogu biti interesantne proizvođačima ovog kraja. Na primjer, podrška investicijama do iznosa do 5.000 eura. Može se dobiti podrška za zasnivanje voćnih zasada, vinograda, maslinjaka, zasada povrća, ljekovitog bilja, za preradu na porodičnim gazdinstvima i tako dalje. Podrška većim investicijama obezbijedjena je kroz sredstva IPARD like, dakle, prelazni program. Minimalni iznos investicije iznosi 10.000 eura, a od januara 2016. kreće program IPARD.

Da li će se u cilju ispunjavanja traženih procedura unaprijediti rad Savjetodavne službe u Herceg Novom? Da. Analizirajući iskorišćenost mjera po opštinama, mogu da zaključim da je mali broj korisnika iz Herceg Novog. Da li je u pitanju slaba informisanost poljoprivrednih proizvođača ili nedovoljna angažovanost Savjetodavne službe, biće predmet posebne analize. U svakom slučaju, možete da očekujete unapređenje rada Savjetodavne službe i to ne samo u Herceg Novom. Kada je u pitanju Herceg Novi, očekujem i Vašu podršku kao poslanika.

Da li će u narednom periodu biti izdvojena sredstva za probijanje seoskih puteva u Opštini Herceg Novi? Da. Tokom 2013. i 2014. godine Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kontaktiralo je sve opštine i zatražilo da se dostave prioritetni projekti. Fokus je bio na probijanju lokalnih seoskih puteva, izgradnji vodovoda, vodopoljišta i tako dalje. Moj utisak je da je dosadašnje rukovodstvo opštine Herceg Novi više bilo fokusirano na urbani, nego na ruralni dio opštine. Na osnovu čega stičem takav utisak? Na osnovu dostavljenih projekata i prioriteta.

Karajem 2013. godine ovo ministarstvo izdvojilo je iznos od 5.000 eura za nasipanje puta Kruševice-Vrbanj-Orijen. Među prioritetima za 2014. godinu kandidovali smo i ovaj projekat i u toku je procedura razmatranja svih zahtjeva. Nastojimo da, u skladu sa našim mogućnostima, podržimo realizaciju ovog, za poljoprivrednike hercegnovskog kraja, veoma važnog infrastrukturnog projekta.

Dodajmo ovome da smo zajedno sa Ministarstvom ekonomije na putu da riješimo problem nabavke novih solarnih panela, koji će, takođe, biti veoma značajni poljoprivrednim proizvođačima, a posebno onima koji izdižu stoku na katune i koriste planinske pašnjake.

Da li postoji mogućnost da Ministarstvo, zajedno sa mještanima, finansira istražne radove za pronalaženje izvora vode ili da finansira izgradnju kaptaza? Da. I insistiram na tome da radimo zajedno - građani, lokalna vlast i Ministarstvo. Podsjetiću da smo tokom 2013. godine završili 18 vodovoda i da je 1.020 domaćinstava dobilo vodu. Planirano je u 2014. godini da se završi 15 vodovoda i najmanje 650 domaćinstava da dobije vodu.

Stepen završenih radova do sada daje mi za pravo da kažem da će broj završenih projekata u ovoj godini biti veći, a broj domaćinstava koji će dobiti vodu takođe veći.

Posljednje Vaše pitanje koje nijeste uspjeli da pročitate odnosilo se na to kada planiram da posjetim Herceg Novi.

Od početka mandata dva puta sam posjetio opštinu Herceg Novi, a moji saradnici više puta. Ali, biće mi zadovoljstvo da kada god se ukaže prilika dođem u radnu posjetu Herceg Novom. Očekujem Vašu pomoć u pripremi naredne posjete. Poznajući Vas lično kao uzornog poslovnogčovjeka i dobrog domaćina, ne sumnjam da možemo pripremiti dobar program posjete i, što je mnogo važnije, dati zajednički doprinos unapređenju poljoprivrede hercegnovskog kraja.

U vremenu koje mi je ostalo dozvolite da se osvrnem na dvije stvari. Nadam se da predsjedavajući neće imati ništa protiv.

Prvo, pomenuli ste procedure. Te procedure ne kreira Ministarstvo poljoprivrede, nego ih kreira opština, u ovom konkretnom slučaju opština Herceg Novi.

Zašto nijesu urađeni svi DUP-ovimorate postaviti pitanje na lokalnom parlamentu. Ono što je bio odgovor Vlade da bi pomogla svim poljoprivrednim proizvođačima, jeste da smo pojednostavili tu proceduru i konstatovali - tamo gdje postoje uslovi, gdje je privatno zemljište, gdje je registrovano zemljište za bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom i postoji mogućnost da se prave pojedini objekti koji će biti u funkciji razvoja poljoprivrede, tamo ćemo ići na pojednostavljenje procedure.

Na kraju, dopustite mi samo da završim nešto što nijesam uspio u okviru prethodnog pitanja, a mislim da je jako važno i za uvažene gledaoce, i za uvažene poljoprivrednike, i za uvažene poslanike. Veoma često čujem komentar da je Agrobudžet koji imamo veoma mali i da on iznosi 1% u odnosu na agrobudžete koje imaju druge zemlje. Naravno, ne mogu da sporim da on nominalno iznosi 1% ukupnog budžeta, to je tačno, ali podijelimo li naš Agrobudžet po glavi stanovnika, dobijamo 32 eura u Crnoj Gori, a u Makedoniji 36,5. Dakle, ono što je četiri puta u nominali, to je svega 4 eura, ili 0,1 put u iznosu koji je apsolutni iznos perkapita. Podijeljeno po zvaničnim podacima koje proizvodi makedonska i crnogorska statistika, budžet po zaposlenom u poljoprivredi Crna Gora ima ubjedljivo najveći Agrobudžet po zaposlenom u poljoprivredi u regionu.Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Prilika za komentar, kolega Radović.

SLOBODAN KRUŠO RADOVIĆ:

Hvala, gospodine ministre, na Vašem odgovoru. Moram reći da sam zadovoljan odgovorom, posebno u onom dijelu pitanja koja nijesam postavio, a to je kada je u pitanju vodosnabdjevanje zaleđa Herceg Novoga, gdje ste sada kazali da ćete u narednom periodu potruditi se da uradite nešto na ispitivanju i istraživanju, da li postoji na tom dijelu vode. A ako ne, da će se uraditi nešto u dijelu izgradnje kaptaža.

Drugo što sam pitao i zadovoljan sam odgovorom, da će se u narednom periodu sagledati mogućnosti da zajedno sa opštinom uradite nešto na poboljšanju putne infrastrukture od Mokrina do Vrbanja jer je ovaj masiv Orijena, ne samo interesantan za poljoprivrednike, već je jedna već odavno popularna turistička destinacija. S toga još jednom zahvaljujem na odgovoru i, kako ste kazali, biću Vam uvijek pri ruci, dobar domaćin i još zadovoljniji onda kada dođete i kada upristojimo sastanke sa poljoprivrednicima ovoga kraja i poljoprivrednicima cijelog zaleđa Herceg Novog. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, kolega Radoviću.

Sljedeće pitanje postaviće kolegistica Ljerka Dragičević. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolege, uvaženi gospodine ministre sa pomoćnikom, uvaženi građani,

Iskoristila sam ovu 11. posebnu sjednicu da, na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavim ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Ivanoviću sljedeće pitanje:

Koliko u Boki Kotorskoj ima izdatih dozvola za uzgoj školjki, mušulja (dagnji) i kamenica, te za uzgoj ribe (orada i druge ribe) i koliki se od tih koncesija ubere na godišnjem nivou prihod?

Obrazloženje. U jednom od najljepših fjordova, odnosno zaljeva na svijetu u Boki Kotorskoj na potezu od Veriga do Kotora, što će reći u unutrašnjem basenu Boke, tj. u kotorsko-risanskom basenu, sa obje strane u moru mogu da se vide najšarenije slike "ukrasa" za more. Ti "ukrasi" su ustvari svakojake bove, napravljene od raznih predmeta i materijala, pa je tako more šarenije od i jedne plaže načičkane ležaljka i suncobranima. To su uzgajališta školjki. Ova uzgajališta su u raznim površinama, pa me interesira da li prate površinu uzetu u koncesijski najam, ili kao kafići - plate ili ne plate 4m², a zauzmu 104 m². To je toliko uzurpirano da se, kako treba ne može ni kupati, a

kamo li prići obali barkom. Dobro je da ljudi imaju privredu, malu privredu i da žive od toga, ali to mora biti legalno prijavljeno i legalno dati uvjeti, da se poštivaju. Uzgajališta jako zagađuju morsko dno, a posebno uzgajališta ribe koja su svu floru i faunu u moru unište. Naš zaljev uništavamo po puno, puno osnova: fekalije svih živih stvorenja, otpadne vode, brodovi, neodgovorni ljudi, neodgovorni vlasnici kućnih ljubimaca itd.

Za malu Boku i za Crnu Goru to je previše. A onda kada imaju dozvole za uzgoj školjki, bar nek unificiraju bove, da to na nešto liči, a ne boce, bidoni, stiropor, lopte i palice.

Odgovor sam zamolila i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolegice Dragičević.

Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Poštovana gospođo Dragičević, razumio sam da u suštini Vaše pitanje obuhvata tri segmenta. Prvi segment se odnosi na samu proceduru, drugi na prihode i treći, na kojim s pravom ukazujete, koji se odnosi na standard. Dopustite da tim redom izložim svoj odgovor.

U skladu sa članom 70 Zakona o morskom ribarstvu i marikulturi, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja propisuje uslove za izdavanje dozvole za marikulturu. Da bi se izdala navedena dozvola, potrebno je da svaki uzgajivač uradi projekat o tehničko-tehnološkim uslovima marikulture sa elaboratom o ekonomskoj opravdanosti investicija i dobije saglasnost za taj elaborat od ovog ministarstva. Potrebno je dostaviti izvod iz centralnog registra iz kojeg se vidi da je registrovan za obavljanje marikulture, da dostavi skicu lokacije sa ukupnom površinom uzgajališta. Dakle, ukupnom kojom namjerava da koristi. Zatim, da dobije vodoprivrednu saglasnost od Uprave za vode, da dobije veterinarsko-sanitarnu saglasnost od veterinarske uprave i da dobije dokument od procjene uticaja na životu sredinu za uzgoj ribe i drugih morskih organizama od Agencije za zaštitu životne sredine. U pitanju je prilično opsežna dokumentacija koju izdaju različite institucije u Crnoj Gori, svaka koja je fokusirana ono što je i predmet izdavanja pojedinih dokumenata. Uzimajući sve navedeno u obzir, obavještavam Vas da u skladu sa Zakonom o morskom ribarstvu i marikulturi iz 2009. godine za sada nema izdatih dozvola za marikulturu. Sve one su naslonjene na neke prethodne zakone i prethodne procedure.

Međutim, četiri uzgajivača su ove godine podnijeli zahtjev i dostavili dokumentaciju, pa je izdavanje dozvola tim uzgajivačima u toku. Prema evidenciji koju vodi Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, na području Boke Kotorske postoji 16 lokacija na kojima se obavlja marikultura, uzgajaju se mušulje, kamenice, orada i brancin. Saglasnosti na sve one koji su do sada bili u proceduri i na sve one koji su do sada radili po prethodnom zakonu nije davalo Ministarstvo poljoprivrede, nego je davao Institut za biologiju mora iz Kotora. Tako da tek nakon donošenja podzakonskih akata koji su uslijedili nakon usvajanja ovog zakona su se stvorili uslovi da Ministarstvo poljoprivrede preuzme proceduru izdavanja ovih dozvola. Vezano za dio pitanja koji se odnosi na zagađivanje morskog dna, želim da iskoristim priliku da više radi javnosti nego radi Vas, jer sam siguran da dolazeći sa primorja to mnogo dobro poznajete, ukažem na sljedeće: uzgoj školjki, mušulje i kamenica podrazumijeva dodatnu prihranu osim hrane koju školjka uzimaju iz mora. Ovakav tip uzgoja ne vrši nikakvo zagađenje, već, naprotiv, omogućava čišćenje mora.

S druge strane, riba koja se proizvodi na dvije lokacije u Boki uzgaja se intenzivnim načinom koji podrazumijeva vještačko hranjenje i u oba slučaja može se govoriti u izvjesnom zagađenju mora. Upravo iz ovih razloga, naša intencija jeste posebno sada kada se i Crnoj Gori sve više omogućavaju novi standardi koji se odnose na uzgajanje ribe i školjki da izmjestimo ova uzgajališta ka otvorenom moru. To što je bio problem do sada ne samo vezan za Boku, nego i za druge gradove Crnogorskog primorja riješićemo na taj način što ćemo u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja definisati one površine koje će biti namijenjene za razvoj marikulture i okrenuti se ka otvorenom moru.

Na kraju, želim da potvrdim da ste u pravu kada govorite o bidonima, stiroporu i kojekakvim predmetima koji se postavljaju na različitim lokacijama u moru sa ciljem formiranja uzgajališta. Koliko smo uspjeli da provjerimo posebno u ovom kratkom roku od kada smo dobili poslaničko pitanje, radi se o nelegalnim uzgajalištima koji otežavaju rad evidentiranim uzgajivačima, ali njihovo postojanje treba da sankcioniše Uprava za inspekcijske poslove. Nažalost, to nije u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

I na kraju želim da Vas zamolim da mi date dodatno vrijeme da Vas u pisanoj formi informišem o prihodima, jer od momenta od kada smo dobili pitanje odmah smo proslijedili zahtjev sljedećoj instituciji koja je nadležna za prikupljanje koncesionih prihoda po ovom osnovu. Kako nijesmo dobili odgovor u međuvremenu, a mi nijesmo zaduženi za vođenje te evidencije, čim dobijemo odgovor, proslijediću Vam i taj dio odgovora. Ako ne smeta, u nastavku ovih pedesetak sekundi koje su ostale, htio bih samo da poslanicima koji su ovdje u sali i naravno prema kojima imam posebno uvažavanje

saopštiti da je Ministarstvo poljoprivrede dobilo ukupno 12 poslaničkih pitanja, na koje smo trebali da pripremimo odgovor u roku od 48 sati, što je zahtijevalo prikupljanje veoma obimne dokumentacije, izvještaja i podataka, i da mi je žao što danas nećemo biti u prilici očigledno da odgovorimo na sva poslanička pitanja. Mi smo poslali poslaničkim klubovima odgovor na svako dostavljeno poslaničko pitanje. Radujem se svakoj polemici posebno u ovom uvaženom domu, jer je doživljam na način da možemo pomoći i poljoprivrednim proizvođačima i javnosti da otklonimo eventualno neke dileme koje imaju oko bilo kog pitanja koji se odnosi na resor poljoprivrede. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Jeste. Imamo odsustvo nekoliko poslanika koji su najavili juče da neće učestvovati u radu Parlamenta, tako da neće biti u prilici da postavljaju pitanja. Ali, zahvaljujemo još jednom u njihovo ime što ćete dostaviti odgovor u pisanoj formi.

Nastavljamo dalje. Koleginica Dragičević ima pravo da komentariše odgovor na pitanje.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem. Gospodine ministre, ja sam zadovoljna i nezadovoljna odgovorom. Zadovoljna sam da će nešto da se uradi, posebno to za ribu jer i Hrvatska koja ima veći dio Jadrana to izmješta malo vani, pored svih tih filtera to je opet neki jad za more. Ada nam je potrebna uzgajalište, potrebno je. Znači, treba i lijepo i ružno pomiriti i dati nešto što će najmanje posljedica da da. Malo sam razočarana što kažete da je toliko tih institucija koje moraju da se običu za jednu dozvolu: biologija mora, vi, morsko ribarstvo. Mislim da bi trebali vi da pokušate da, ovako kao što je rekao prije mene uvaženi kolega, nekako objedinite da se to na jednom mjestu dobija. I da inspeksijska služba ide i da gleda, jednom ranije isti kolega je to pričao u Parlamentu, da inspekcija ne ide tamo koga nema na spisk. Ali, ako se bove vide, neka pita čije su. Jer, to nijesu dvije bovice koje su djeca stavila da vide kako to se uzgaja. Mislim da bi to trebalo pogledati i da jednostavno imamo nekusliku toga. More nam je jedno. More ima svoje kurente, svoje običaje, svoj način ponašanja i vi moru ne možete ništa, a mi stotinu institucija za jedno malo more. To mi nekako ne ide.

Postavila bih Vam jedno pitanje već kad je sve ovo ovako. Da mi kažete da li se prave, ili da li vi imate studiju o zagađenju mora i morskog dna u Boki na mjestima gdje se uzgaja riba. A što se tiče školjki, ja znam da su školjke pogotovo mušule najveći

prečišćaći mora. Ione ne mogu da budu na svim djelovima gdje nema slatke vode, ali zato i čiste more. Nemam ništa protiv. Kažem Vam, treba nam i uzgoj ribe i sve. Ali, samo da vidim imate li, dodatno je i ja ću Vam ga pismeno dostaviti, neku studiju o tom zagađenju. Treba da se malo povede više računa o tim divljim uzgajalištima. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, koleginice.

Da li, ministre, želite sad da odgovori dva minuta?

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala Vam na mogućnosti da Vam pružim dodatne informacije. Nadam se da mi nećete zamjeriti, i po najmanje mislim na Vas, jer se najvećim dijelom slažem sa svim konstatacijama koje ste rekli, mislim da imamo dva paradoksa ovdje. Prvi paradoks jeste da kada god ministar poljoprivrede pokuša da sprovede nešto na što mu ukazuje logika i zdrav razum, to često kod pojedinih poslanika bude doživljeno na način da ministar želi da napravi monopol. Dakle, moja namjera da koncentrišemo na jednom mjestu sve ono što po prirodi stvari pripada jednom resornom ministarstvu, doživljava se kao nastojanje da se pravi monopol. Ako pitate mene, ono što bih ja rekao je danema nikakve potrebe da bilo koji podnosilac zahtjeva ili molbe obilazi toliko šaltera. Dovoljno je da dođe u Ministarstvo poljoprivrede koje ima Direktorat za ribarstvo i da se sve tu završava na jednom mjestu. A onda da Direktorat prikuplja sve ono što je potrebno i traži mišljenje različitih državnih institucija. Mislim da se tako to radi u jednom civilizovanom svijetu.

Što se tiče standarda, potpuno sam saglasan sa Vama. Imam dovoljno vremena da se osvrnem na taj dio. Nadam se da će vrlo brzo maći boce, stiropore, bidone i da se neće raditi po onom ustaljenom sistemu da se kontrolišu samo oni koji se nalaze u režimu legalnog poslovanja, nego upravo oni kojih nema nigdje ni u kakvom režimu, koji su u sezoni sive ili crne ekonomije. Treće što se tiče same studije, i kao profesor vjerujem da ne možemo donositi valjane politke ukoliko nemamo podatke. Nama su podaci potrebni, te podatke ne možemo izmišljati nego moramo istraživati da bismo došli do podataka. Kada pokrenemo bilo kakvu namjeru da pravimo istraživanja, odmah čujem komentare kolike su konsalting usluge. Pa mi imamo minimalne konsalting usluge u Ministarstvu poljoprivrede za obim dokumenata koje proizvodimo. Ali, pitanje kad ćemo stati, jer ne možemo da proizvodimo više dokumenata. Potrebna nam je pomoć i razumijevanje da bismo došli do validnih podataka. Konkretan odgovor - već četiri godine nije urađena jedna takva studije, a za četiri godine mnogo toga se promijenilo...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Nemate poslovničko pravo, nažalost.

Bilo je dodatno pitanje. Ministar je odgovorio i to je to.

Možete proceduralno ukoliko želite.

Izvolite, ali se morate meni obratiti, a ne ministru.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Saglasna sam sa Vama. Već kad o tome pričamo, praviće se negdje na crnogorskom moru praviće uzgajalište palastura. Palastura je nešto čega je bilo u moru kao pljeve, kao da je troskot. Sad je nema, nemamo morskog krastavca, nemamo ježa. Jež ide tamo gdje je čisto more. Ne može jež ništa što je šporko da podnese i to nam je uvijek bionekakav indikator i to nam je bilo nešto što smo znali. Jedemo i onda čim nam nije šporko možemo ga i jesti, a ne samo da se kupate. Jeste da nas ubode, ali ajde i to se sve pretrpi. Tako da ću se za te studije koliko mogu založiti, ali ću Vam isto postaviti pitanje. Oprostite, ali moram, tako je. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolegice.

Kolega Nik Gjelošhaj će postaviti sljedeće pitanje.

Izvolite.

NIK GJELOŠHAJ:

Poštovani gospodine potpredsjedniče Mustafiću, kolegice i kolege, gospodine Ivanoviću sa saradnicima,

Ja sam postavio poslaničko pitanje na osnovu jednog velikog problema koji je zadesio poljoprivredne proizvođače u Malesiji zbog nevremena.

Poslaničko pitanje glasi: Koje je aktivnosti Ministarstvo poljoprivrede sprovelo u sanaciji šteta poslije elementarne nepogode koja je zadesila poljoprivredne proizvođače na području Malesije, koja je procijenjena na više od milion eura?

Tražio sam odgovor u pisanoj formi. Dobio sam ga, ali neću komentarisati dok Vi ne saopštite. Gospodine Ivanoviću, kao što ste vjerovatno informisaniu jednoj noći u sredini juna poljoprivredni proizvođači koje su svoje zasade imali na području Pothuma, Kontrabudana i Sukuruća imali su ogromnu štetu procijenjenu na preko milion eura. Ovi poljoprivredni proizvođači koji teškom mukom kako bi svima nama ponudili

domaći proizvod i time hranili svoje porodice, jer skoro svi od ove djelatnosti žive, u pripremi zasada su uložili ogromna sredstva. Kako je proizvodnja jedan bitan stub razvoja države, ovi ljudi svojim radom i trudom su primjer da u Crnoj Gori postoji radna snaga koja je spremna da prolije svoj znoj na otvorenom suncu, na preko 50 stepeni celzijusa, kako bi osigurala egzistenciju i ujedno ponudila građanima Crne Goresvježe proizvode, a time smanjila uvoz i direktno uticala na ekonomski razvoj. Svoj rad i trud decenijama pokazuju, ali nikako da dobiju adekvatnu podršku, zaštitu, pruženu ruku od nadležnog organa poljoprivrede. Ovo je jedinstven stav skoro svih poljoprivrednih proizvođača iz Malesije.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, poslaniče Gjeloshaj.

Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala Vam.

Poštovani poslaniče Gjeloshaj, moj profesor Boško Gluščević je znao je da kaže: "Pregaocu i bog daje mahove". Maloprije smo pominjali studije, a evo su se igrom slučaja studije i nastavile kao logičan slijed Vašeg pitanja.

Studije međuvladinog panela o klimatskim promjenama, najrelevantnijeg naučnog tijela za ovu temu o globalnom okvirima, ukazuju da će klimatske promjene naročito pogoditi region Mediterana, a ova studija je urađena prije deset godina. Potencijalne posljedice uključuju podizanje nivoa mora, suše, poplave, šumske požare i sve češće ekstremne meteorološke događaje poput jakih oluja. Procjene su da će ovo naravno pogoditi poljoprivrednu proizvodnju, turizam i energetiku. Odgovorno vođenje politike zahtijeva sistemsko promišljanje i rješenje. Ponašajući se upravo tako, Ministarstvo poljoprivrede nije imalo namjeru da rizikuje šta će nas pogoditi, pa da sakuplja pare i isplaćuje štete, nego je kreiralo posebnu mjeru koja je zove Upravljanje rizicima u poljoprivredi. Podrška se sastoji u finansiranju dijela troška osiguranja do visine od 50%. Šta to znači? Da svaki poljoprivredni proizvođač u Crnoj Gori može da osigura sve ovo o čemu ste Vi pričali i da dobije 50% sredstava od Ministarstva poljoprivrede. A ako ima štetu, onda će štetu da dobije od osiguranja a ne od države. Pored navedenog, kroz realizovane mjere MIDAS-a, poljoprivrednim proizvođačima omogućena je podrška prilikom investiranja u zasade, i to za nabavku protivradne opreme i zaštitne mreže ponovo sa 50% povrata. Što to znači? Da svaki poljoprivredni proizvođač koji je htio da poveća stepen svoje zaštite mogao je do 50% tih troškova prevali na teret Ministarstva poljoprivrede. Kao i kod svake novine,

potrebno je vrijeme da bude prihvaćena. Sa zadovoljstvom mogu da konstatujem da se interesovanje povećava. Međutim, još uvijek nijesam zadovoljan. Da bismo promijenili način razmišljanja poljoprivrednih proizvođača, u kontinuitetu ćemo raditi na njihovoj edukaciji.

Kada je u pitanju područje Malesije, nijedan poljoprivredni proizvođač u 2014. godini nije zaključio ugovor o osiguranju poljoprivrede, niti se obratio MIDAS programu za nabavku protivradne opreme i zaštitnih mreža.

Sada dopustite me da kažem sljedeće. Pod prepostavkom da mi imamo nekih dva miliona eura poljoprivrednih proizvoda koji su uništeni, a ja sam bio nekoliko puta na terenu, a ja Vas uvjeravam da nije tako, i da je to bilo nešto sa čim smo se suočavali svake godine, koliko poreza su platili ti poljoprivredni proizvođači? Koliko od 380 hiljada eura PDV-a koji su bili u obavezi da plate na poljoprivredne proizvode je plaćeno u Budžet Crne Gore? Nula. Koliko poreza je plaćeno na imovinu kojom raspolažu? Provjerite podatke.

Dakle, imamo situaciju, s jedne strane, poljoprivredne proizvođače koji ne plaćaju porez, dobijaju podršku za osiguranje i za smanjenje rizika, dobijaju podršku za zasade i ulaze u režim subvencija i rizikuju šta će se dogoditi od vremena, a onda traže da to ministarstvo plati. Od koga da plati? Da li da uzmemo penzionera, da li da uzmemo od ovih staračkih naknada za koje je bilo nekoliko amandmana, da li da uzmemo od đaka i studenata, da li da uzmemo iz Ministarstva zdravlja? Sa koje pozicije, lijepo Vas molim radi javnosti da nam kažete da uzmemo sredstva da bismo nadoknadili štetu poljoprivrednim proizvođačima? Rekli ste - pružena ruka. Da bi se ljudi rukovali mora biti pružena ruka sa obje strane, a mi smo je pružili time što smo obezbijedili sredstva koja se očigledno ne koriste namjenski za ono što treba da smanji štetu. Pružili smo je time što obrazujemo kampanje da edukujemo ljude zašto treba da se bolje zaštite i pružili smo je time što pokušavamo da nađemo dodatna sredstva da se povećaju površine po zasadima. Šta mi očekujemo? Da se pravi diverzifikacija rizika, da se ne sadi jedna kultura, nego različite culture. Svi oni poljoprivredni proizvođači koji su poslušali taj savjet ove godine finansijski su prošli veoma dobro, a isto tako žive u Podhumu i razgovarao sam sa njima. Ukoliko cijenite potrebnim, radujem se i odlasku još jednom zvaničnim u Podhum i razgovor sa poljoprivrednim proizvođačima. Ali ovo će biti moja pozicija.

Kao ministar zalagaću se da svi radimo na isti način po istim pravilima, a to znači i plaćanje poreza. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Komentar kolege Gjeloshaja. Izvolite.

NIK GJELOSHAJ:

Građani, odnosno poljoprivrednici koji su imali ovu štetu ne vjerujem da će biti zadovoljni ovim odgovorom. Kad nijesam ja, onda možemo pomisliti koliko su oni zadovoljni Vašim odgovorom. Mislim da u principu nije dobar stav da se postavi pozicija sukoba sa poljoprivrednim proizvođačima koja je kontinuirana, da se čuje takav stav iz Ministarstva poljoprivrede. Mislim da treba edukacija, naravno, razgovori sa njima, prezentovanje projekata. Pomenuli ste program sunvecioniranja 50% do osiguranja, ali za taj program i podatak Agencije za nadzor osiguranja da je taj program koristilo samo četiri poljoprivredna proizvođača pokazuje da je doživio fijasko. Ne znam kada. Imali smo sjednicu Odbora za ekonomiju gdje je gospodin Vujović prezentovao izvještaj. /Upadica/ Gospodin nam nije prezentovao izvještaj za 2012. godinu sada. Ne znam, onda polemiku nastavite sa gospodinom Vujovićem.

Gospodin Vujović na javnoj sjednici Odbora za ekonomiju je izjavio da je ovaj program subvencioniran i da ga je koristilo četiri poljoprivredna proizvođača. I da je devet, po nekom mom mišljenju, to je fijasko. Nije dovoljno i treba vidjeti gdje je problem. Iznijeću Vam i sumnju poljoprivrednih proizvođača da ovakvo nevrijeme izazvanogradom nije u domenu normalne prirodne pojave nego sumnje da Plantaže koriste rakete kako bi odbranili svoje plodove i time skoncentrišu oblake na jednom dijelu koji daje kao rezultat neprirodnu padavinu grada, u veličini koja je za analizu nadležnih organa, a koji nijesu pokazali interesovanje za ovaj slučaj. Posjetiću Vas da Plantaže nikad nemaju sličan problem, nikad što bi bio povod da se ovaj slučaj ispita da li Plantaže koriste rakete kako bi sebe odbranili, a ostalima nanijeli štetu. Kad smo kod raketa za odbranu za odbranu plodova od oblaka, podsjetiću Vas da ekonomski bi bilo isplativije i mi da napravimo takvu zaštitu naših poljoprivrednika, nego imamo ovolike gubitke.

Drugi veliki problem ovih dana je i plasman na tržištu proizvoda koji ove godine je ovo problematično i većina poljoprivrednika sa današnjim stanjem nijesu uspjeli da ni svoj uloženi novac povrate...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, isteklo je vrijeme.

Sljedeće pitanje postavice će kolega Vladislav Bojović.

Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Ivanoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja uopšte ima namjeru da razvija poljoprivrednu proizvodnju u Crnoj Gori s obzirom na brojne raspoložive resurse koje kao država imamo i činjenicu da se oko 25% stanovništva Crne Gore bavi nekom vrstom poljoprivrede?

Dakle, ja sam smatrao da je u ovakvoj situaciji u kakvoj se danas nalazi poljoprivreda jedino ispravno i primjereno da postavim pitanje opšteg karaktera. Da li uopšte ova Vlada, odnosno Ministarstvo poljoprivrede ima namjeru da razvija poljoprivredu, odnosno poljoprivrednu proizvodnju? Ja, prije svega, postavljam ovo pitanje zbog toga što imam potrebu da prenesem ozbiljnu zabrinutost, ozbiljno nezadovoljstvo poljoprivrednika ukupnim stanjem u ovoj oblasti. Stanje u poljoprivredi nije loše, stanje u poljoprivredi je katastrofalno. To je ocjena velikog broja poljoprivrednih proizvođača, to je ocjena stručne javnosti. Agro budžet države je neprihvatljivo mali. U takvoj situaciji nije osnovni problem ili jedini problem što je on neprihvatljivo mali, nego je problem što se ministar poljoprivrede ne bori da taj agro budžet bude veći. A pored toga što se on ne bori, ministar poljoprivrede, to čini i ovog puta, pokušava da opravda tako mizeran iznos koji država izdvaja za podsticaj poljoprivredi. U Crnoj Gori postoji i dalje jedan obavezujuće veliki procenat stanovništva koji se bavi nekom vrstom poljoprivrede. Vi dobro znate da u Crnoj Gori na sjeveru, znam i sam, ima još uvijek mnogo ozbiljnih ljudi koji žive na selu, ozbiljnih domaćina koji bi tu da ostanu, da rade, da razvijaju poljoprivredu. Međutim, vi ste napravili takav sistem da čovjek šta god da preduzme, to mu se ne isplati. Takav je sistem koji je napravilo Ministarstvo poljoprivrede na čijem ste Vi čelu. U državama Evropske Unije u kojima se mnogo manje stanovništva bavi poljoprivredom, imamo da se ostvaruje proizvodnja, da se ostvaruju viškovi i da se ostvaruje zavidan izvoz. Svega 13% proizvedenog mlijeka u Crnoj Gori se izveze, ukupno se oko 40 miliona evra potroši na uvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka. To dovoljno govori o stanju naše poljoprivrede. MIDAS projekti - o tome ću nešto kasnije pošto vidim da ističe vrijeme. U svakom slučaju, vi podstičete uvoz...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Bojoviću.

Ministre, izvolite.

PREDRAG IVANOVIĆ:

Hvala.

Poslaniče Bojoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju i zahvaljujem što ste promijenili mišljenje i ipak odlučili da dođete u salu i da postavite poslaničko pitanje. Na postavljeno pitanje svrstali ste se u grupu poslanika koji slučajno ili namjerno žele da budu neinformisani, a da biste dobili potpunu sliku o tome šta Vlada Crne Gore radi i šta radi resorno ministarstvo, ja Vas ljubazno molim da pogledate godišnji Izvještaj o radu iz 2013. godine koji se nalazi na veb sajtu ministarstva. Da ne bih sada gubio vrijeme, Vi pogledajte šta je sve tu urađeno sa konkretnim podacima, rezultatima, postignućima, a onda možemo kad god poželite o tome i polemisati. Srećom, razvoj nije politička kategorija, nego je veoma precizna ekonomska kategorija, a još manje politikantska kategorija. Činjenice i brojke su neumoljive.

Mi za godinu i po dana bilježimo rast registrovanih poljoprivrednih proizvođača u Crnoj Gori, bilježimo rast broja zaposlenih u poljoprivredi, bilježimo rast poljoprivredne proizvodnje. Konkretno, proizvodnja mlijeka u 2013. godini povećana je za 14%, a nastavlja se trend rasta i u ovoj godini. Otkup mlijeka je povećan za 11%, otvoreno je pet novih sirara u 2013.godini. Povećan je broj koperanata za tri stotine, povećan je broj otkupnih stanica, povećani su zasadi vinove loze za 25 hektara, povećani su zasadi voća za oko novih 100 hektara. To smo sve premjerali. Uvećan je stočni fond, povećan je izvoz poljoprivrednih proizvoda. Radujem se poslaničkom pitanju o odnosu uvoza i izvoza i kada bude bilo malo više od pet minuta vremena rado ću to objasniti. A Vas samo pozivam da otvorite fabriku koja će u tetrapak pakovanju da proizvodi mlijeko, jer nam je to jedna od pet kategorija koja dominira u uvozu. Slobodno, ako mislite da je to toliko unosan biznis. Zajedno sa Vašim partnerima otvorite taj projekat.

Povećane su investicije u poljoprivredi, obezbjeđena su finansijska sredstva. Žao mi je bilo što nijeste bili u sali kada sam govorio o tome. U narednih pet godina od 2014.godine do 2020. godine, računajući državni budžet, računajući obezbjeđena sredstva, mi govorimo o preko 200.000.000 eura. Ali mene ne čudi zašto ovo govorite na ovaj način. Ne čudi me, zato što ste me prošlog puta, kako ste Vi to rekli, politički optužili da manipulišem i obmanjujem javnost Crne Gore, a posebno radnike na sjeveru da će u najskorije vrijeme biti pokrenuta proizvodnja u preduzeću Vektra Jakić. Pa ste bili sigurni da ću ja pokušati u susret lokalnim izborima po partijskom zadatku da manipulišem javnost kako bi se u najskorije vrijeme pokrenula proizvodnja. Pa ste bili sigurni da nakon toliko obmana kojih je bio na sjeveru niko mi neće vjerovati, pa ste mi rekli da sam poznat po tome što prosipam perje i prosipam maglu. Pa ste me pitali koliko puta namjeravam da lažno pokrenem proizvodnju u Vektri Jakić i dodijelili mi neku posebnu ulogu. Rekli ste da prividno pokrećem drvoprerađivačku industriju nekim stalnim svojim

obilaskom terena i posjetom propalih preduzeća itd. Nakon polemike oko toga kako ste Vi mene politički javno optužili da ne govorim istinu, evo ja ću iskoristiti ovu priliku pošto je ovo bilo Vaše posljednje poslaničko pitanje, da Vas obavijestim da Vektra Jakić radi, da je raspisala oglas za 150 radnika, da je primljeno 800 aplikacija na taj oglas, da se proizvodnja iz dana u dan stabilizuje i uvećava, da je prema posljednjim informacijama koje imam ukinut stečaj u Vektri Montenegro, da cijela procedura kojoj sam bio posvećen daje konkretne rezultate. To se teško može zvati obmanom, a ko je koga obmanjivao, to prepuštam Vama.

Da li ću biti u prilici sljedeći put da govorim o uvozu i izvozu, zavisi od Vas. Ali, to se ne može zvati obmanom. Obmanom se može zvati kada stalno poljoprivrednim proizvođačima sipamo u uši ono što nije istina. Pa Vas ja pozivam da dokumentujete Vaše tvrdnje, kao što sam ja dokumentovao i rekao - pokrenućemo drvoprerađivačku industriju. Vektra Jakić je prvi slučaj, ali vrlo brzo ćete me vidjeti i u Andrijevici, a onda i u nekim drugim gradovima gdje ćemo dalje nastaviti da razvijamo drvoprerađivačku industriju, kao što ćemo nastaviti da zavodimo red u oblasti drvoprerađivačke industrije, kao što ćemo konačno, nakon što su neke ingerencije vraćene Ministarstvu poljoprivrede, pozabaviti se pitanjem nelegalnog izvoza oblovine i izvoza oblovine tamo gdje postoje ugovori kojima je to zabranjeno i tako dalje. Kao što ću se sa zadovoljstvom baviti pitanjima u oblasti ribarstva, o kojima su drugi poslanici postavljali pitanja, jer je to namjera, moja kao ministra i mojih saradnika. Ali, ne bavimo se manipulisanjem, podmetanjem i obmanjivanjem. Spremni smo da na svako normalno postavljeno pitanje damo i normalan odgovor sa podacima.

Naravno, nije sve perfektno, ali samo jedan podatak - Agro budžet po zaposlenom u poljoprivredi je najveći u region. Agro budžet perkapita je 32 u odnosu na...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Poslanik Bojović, pravo na komentar odgovora.

Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Ministre Ivanoviću, najprije Vi ne želite da saopštite da li ste sredstva iz Abu Dabi Fonda koristili za pomoć Draganu Brkoviću, premijerovom kumu, da izađe iz ove situacije i u kojoj mjeri ste ta sredstva koristili iz Abu Dabi Fonda. Da bi smo znali u kojoj mjeri su zakinuti poljoprivredni proizvođači u Crnoj Gori.

Dakle, što se tiče Vektre Jakić, Vaša podrška i pomoć nije bila pomoć i podrška drvopreradi u Crnoj Gori, već podrška i pomoć Draganu Brkoviću, koji znamo kako se ponašao, a vjerujemo da će nastaviti da se ponaša onako kako se i do sada postavljao. Toliko o toj investiciji.

Vi, gospodine ministre, samo mislite da vješto manipulišete podacima, ali vjerujte da Vam kada je u pitanju poljoprivreda i poljoprivrednici to ne prolazi i zbog toga je dobro da se Vi suočite sa tom činjenicom što prije - i za Vas i za samu poljoprivredu. Država po svemu što ministarstvo preduzima nema namjeru da razvija poljoprivrednu proizvodnju u Crnoj Gori i to je činjenica. Zbog toga ste Vi "pobjegli" odgovarajući na moje pitanje u pravcu teme koja se tiče Vektre Jakić. Ukupni pokazatelji potvrđuju da Vi niste ministar koji je u službi poljoprivrednika, već ministar koji je u službi uvozničkog lobija i nikoga više.

Prošle godine je uvezeno 438 miliona evra poljoprivrednih proizvoda. Kako ovo možemo drugačije okarakterisati nego kao izdaju državnih ili nacionalnih interesa? Iznosom Agro budžeta država jasno pokazuje da Vlada nema namjeru da razvija poljoprivrednu proizvodnju. Novac iz budžeta države namjenjen za proizvodnju se itekako zloupotrebljava u političke svrhe, što je pokazala i afera "Snimak". Vlada, odnosno Ministarstvo poljoprivrede nije obezbijedilo ni osnovne preduslove da koristimo sredstva iz evropskih Ipa fondova. Donacije se dodjeljuju na način da se diskriminiše sjever u odnosu na centralni region. Smanjuju se subvencije, smanjuju se premije koje dodjeljuje država, onemogućava se najvećem broju poljoprivrednih proizvođača da uopšte koriste premije zbog toga što se povećavaju kriterijumi za pravo na premije. Ne povećavaju se otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda, a rastu troškovi proizvodnje. Takvo je stanje na terenu.

Po svemu sudeći, cilj Ministarstva poljoprivrede je da uguši male i srednje poljoprivredne proizvođače i da ih pretvori u socijalne slučajeve. Vjerovatno da bi oni bili lakša žrtva u susret nekim od izbora kad nastupe izborne zloupotrebe i pritisci.

Vi ste, gospodine ministre, time ću završiti, neko ko sve čini da Crna Gora ne bude konkurentna ni u čemu, već da bude zavisna od uvoza.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Bojoviću.

Poslanik Veljko Vasiljević će postaviti svoje poslaničko pitanje.

Izvolite, kolega.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče. S obzirom da je kolega Bojović elaborirao suštinu problema koji se tiču crnogorske poljoprivrede, imaću jedno ovako banalno pitanje za ministra. Mislim da je odgovor stigao u pisanoj formi, pretpostavljam. Bio sam na konsultativnom razgovoru, intervjuu sa kandidatom za vrhovnog državnog tužioca, tako da nijesam uspio da ga pročitam. Ponoviću pitanje:

Ministre Petre Ivanoviću, ko su predstavnici sa Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore u pregovaračkim timovima za poglavlja u vezi sa Vašim resorom koji su, kako ste Vi rekli na plenarnom zasijedanju, "samo tražili putne troškove i dnevnice, a da nijesu dali ni jedan konstruktivan predlog"? Ko čini pregovaračke timove i molim Vas da mi dostavite pojedinačno za svakog od njih koliko su troškova napravili za budžet za Crnu Goru? Kasnije ćemo razgovarati kad mi odgovorite na ovo pitanje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Vasiljeviću.

Izvolite, ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Vasiljeviću, zahvaljujem na korektno postavljenom pitanju, mada naslućujem šta će biti u nastavku Vašeg odgovora. Ali, ipak, takva je procedura.

Ovdje sam pronašao nešto što mi je bilo interesantno. Kaže - Mnogo su bolji dobri običaji, nego dobri zakoni. Pa u duhu dobrih običaja i jedne kulturne polemike za koju se nadam da svi nastojimo da damo svoj doprinos u ovom Parlamentu, pripremio sam odgovor u pisanoj formi sa svim detaljima sa kojima pretpostavljam da ćete Vi biti zadovoljni.

Vlada Crne Gore na sjednici od 18. oktobra 2012. godine donijela je odluku o obrazovanju Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji iz oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 11 Poljoprivreda i razvoj. Zadatak Radne grupe obuhvatio je pripremu i učešće u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i izradu predloga pregovaračkih pozicija, naravno uz podršku državne uprave i drugih organa i institucija. Radna grupa broji 74 člana, među kojima su predstavnici različitih institucija i organizacija iz javnog i civilnog života, a u Radnoj grupi nalazi se i 13 profesora sa Biotehničkog fakuleta, što čini 20% ili 1/5 ukupnog broja

članova Radne grupe. U pisanom odgovoru naveo sam njihova imena da ne bih sada gubio vrijeme čitajući svako ime pojedinačno.

Razlog zbog čega sam dao komentar koji sam dao je, sa jedne strane, nastojanje jednog dijela poslanika i jednog dijela nevladinog sektora i pojedinih samozvanih poljoprivrednih proizvođača da predstave veoma značajnom ulogom Biotehničkog fakulteta u pregovaračkom procesu, i, sa druge strane, nastojanje ministarstva i mene lično da spriječim bilo koga da da svoj doprinos radu Radne grupe. Od formiranja Radne grupe do danas ukupno je održano šest sastanaka. Prvi je održan 22. oktobra 2012. godine i bio je konstitutivni, osnivački sastanak i njemu je prisustvovalo deset članova sa Radne grupe sa Biotehničkog fakulteta. Sedam dana kasnije organizovan je ponovo sastanak Radne grupe kojem je prisustvovao jedan član Radne grupe sa Biotehničkog fakulteta. Zatim su sastanci održani 15. novembra 2012. godine, 21. februara 2013. i 25. aprila 2014. godine i njima je prisustvovao jedan do dva profesora sa Biotehničkog fakulteta.

Dakle, samo jedan član od navedenih 13 prisustvovao je svim sastancima Radne grupe i mi smo tom članu Radne grupe, naravno, pokrili troškove njegovog odlaska za Brisel.

Napominjem da su aktivnosti Radne grupe veoma transparentne i da bez obzira na to da li su dolazili ili nijesu dolazili članovi Radne grupe dobijali su sva dokumenta o kojima je Radna grupa raspravljala. Zato sa žaljenjem mogu da konstatujem da osim jednog predstavnika Biotehničkog fakulteta niko od preostalih 12 nije pokazao interes ili spremnost da da svoj doprinos radu Radne grupe za poglavlje 11 koje se odnosi na poljoprivredu. Sa druge strane, da se ne bi stekao utisak u javnosti da ja imam nešto protiv Biotehničkog fakulteta kao institucije, želim da napomenem da su drugi profesori sa istog fakulteta bili angažovani u Radnoj grupi koja se bavi poglavljem bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarnog nadzora, odnosno obuhvata poglavlje 12. Tu smo imali ukupno sedam profesora sa Biotehničkog fakulteta koji su svi redovno ispunjavali svoje obaveze prema Radnoj grupi. Dakle, ovo nije institucionalno pitanje i molim Vas da to tako shvatite. Ovo je individualno pitanje i otuda je bio moj komentar.

U vezi sa dijelom pitanja koji se odnosi na troškove, obavještavam Vas da je na eksplanatornom skringu koji je održan od 05. do 09. septembra 2012. godine u Briselu u oblasti poglavlja 11 ukupno bilo prisutno 20 članova Radne grupe, a na bilateralnom skringu koji je održan od 11. do 13. decembra 2012. u Briselu, prezentovan je stepen usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, bilo je 18 članova Radne grupe. Dao sam kompletan pregled pojedinačno kako ste i tražili troška koji obuhvata: avio kartu, hotelski smještaj i zakonom predviđene dnevnice od

prvog gospodine Nikole Radulovića, koji je primio 468,55 do posljednjeg gospođe Danijele Stolice koja je primila 2.191,60 eura na ove naznačene troškove. Imate izeđu sve ostale ljude koji su učestvovali u radu pojedinačnih Radnih grupa.

Dakle, prije nego što završim, cijenim Vaš napor da raščistimo stvarim, tako ga doživljavam, nadam se da sam kroz odgovor bio vrlo precizan i da ste dobili tražene podatke. Nije mi namjera, niti to mogu u krajnjoj liniji i da hoću, da okrivljujem instituciju. Ali mi jeste namjera da one pojedince koji rade, koji daju svoj doprinos uvažimo, a ne da stalno slušam jedan te isti komentar od onih koji sebe zovu navodnim poljoprivrednim proizvođačima i koji sa žalom konstatuju da neko ko je imao priliku da da svoj doprinos, a nije iz njemu poznatih razloga, bude neko kome treba da stalno posvećujemo pažnju.

Mmislim da se moramo fokusirati naone koji daju svoj doprinos, koji rade, koji vuku naprijed. I moja molba uvaženim članovima Parlamenta je da naše diskusije budu obilježene kako da popravljamo sistem, a ne da gledamo stalno u prošlost. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAVIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Pravo na komentar, kolega Vasiljević. Izvolite.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Hvala.

Gospodine ministre, neću sad nabrajati sa ovoga spiska, Vi ste ovo korektno dali, kao što ste i rekli, spomenuli ste i sami šta je suština ovoga problema. Jedan od problema je što su održana u toku dvije godine samo dva sastanka ove radne grupe, koliko mi imamo podatke.

Međutim, suština je u sljedećem, koliko je dobro što težimo Evropskoj uniji i usklađujemo norme sa evropskim zakonodavstvom, toliko je loše što se krijemo iza toga pretežno administrativnog i formalnog rada, a ne bavimo se suštinskim problemom i strategijom poljoprivrede u kojoj bi svi trebali više da se uključimo i u kojoj moramo imati svi dobre namjere.

Jasno je da Crna Gora ima u pogledu poljoprivrede u potpunosti ograničene kapacitete. Ne možemo mi tu beskonačno da razvijamo. Mi imamo specifične uslove, imamo jedan veliki demografski problem. U ruralnim područjima gdje treba da se bavimo poljoprivredom imamo pretežno staro stanovništvo. Ja znam da ova vlada pretenduje da otjera ljude iz gradova, jer u gradovima više neće biti posla da ih vrati. Ali i pitanje je gdje

će se ko i đe se ko može vratiti i moraće se vratiti, a dobro znamo da od moranja i prisile sreće i vajde nema.

Trka za formalnim rješavanjem i uvođenjem normi koje nemaju praktične rezultate nama sad nije primarni problem, bez obzira što se to tako potencira, jer mi u Evropsku uniju nećemo po sadašnjem ni do 2020. godine. Ja mislim ni kasnije ako ne uvedemo reforme pravnog sistema, ali to se ne tiče ovog pitanja.

Što se tiče ostalog o čemu smo razgovarali, slažem se da ste Vi istakli ovaj problem i da ste Vi napomenuli i znači da pratite kako se i šta se radi. Znači, Vi ste sami naveli ono što sam ja citirao u pitanju i dobro je. Međutim, indikativno je kako je nauka loše uključena u proces i razvoj poljoprivrede, jer mi nemamo praktičnih rješenja. Mi svodimo sve na pravne norme. Loša politika u prisustvu problemu poljoprivrede, kadrovska politika i nedostatak strategije razvoja. Suština je da se dovoljno ne shvata problem da Crna Gora nema stanovništva na mjestu gdje je potrebno, da živi staro stanovništvo, da poljoprivreda ne može samostalno da se razvija bez generalnog i sistematskog razvoja. Znači, to je činjenica na koju morate na Vladi, odnosno moraćemo u Vladi da se dobro angažujemo. Ne može sama poljoprivreda da se razvija. Takve zemlje nema u svijetu da je razvijena, a da joj je samo poljoprivreda razvijena.

Donošenje takvih propisa, akata, dokumenata, formalizovanje problema poljoprivrede neće dovesti do razvoja ni poljoprivrede, niti Crne Gore. Sa tim bih zaključio. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Vasiljeviću.

Ako se kolega Vasiljević slaže, mogu da Vam dam.

PETAR IVANOVIĆ:

Zahvaljujem. Radi se samo o tome da bih preduprijedio bilo kakvo trošenje nepotrebno vremena u narednom periodu oko pitanja strategije. Strategija razvoja poljoprivrede usaglašava se po proceduri prvo sa Evropskom komisijom, jer se mi prilagođavamo pravilima koji postoje u Evropskoj uniji, a ne obratno. Privodimo kraju taj postupak. Nakon toga, naravno da ulazimo u javnu raspravu sa poljoprivrednim proizvođačima, predstavnicima akademije, nauke, nevladinim sektorom itd.

Najljubaznije vas molim da ne stvaramo konfuziju, jer u ovom dijelu o kojem se sad usaglašavamo, usaglašavamo se upravo oko normi i standarda na koje ne možemo da utičemo. A ova razvojna pitanja o kojima govorite, da. To je predmet javne rasprave i to tek slijedi. Eto, nadam se da sam doprinio razumijevanju ovog problema.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Želite li, kolega Vasiljeviću, minut?

VELJKO VASILJEVIĆ:

Evo, korišću priliku samo, ne na komentar, niti repliku, bilo šta, ali upravo ovo što je ministar rekao potvrđuje ono što sam ja rekao. To je da se mi sada bavimo samo normom i da trčimo za formom od Evrope u koju nećemo ući ni do 2020, pitanje je i 2025. godine.

Znači, mi trebamo ovdje da se bavimo suštinom da napravimo poljoprivredu, jer mi sad nemamo poljoprivredu i nemamo sa čime da se usklađujemo. Znači, jabić da preusmerite težište Vašega rada na suštinski razvoj, a da ovo formalno ostavimo nek rade pravnicima. U krajnjoj liniji mi možemo da prepisemo forme Evropske unije, bez ikakvih problema da se mi nešto petljamo i da pametujemo. Ali, mi nemamo poljoprivredu. To je suština.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Vasiljeviću.

Ovim smo iscrpili pitanja koja su upućena dr Petru Ivanoviću, ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Ministre, zahvaljujemo za učešće u radu sjednice.

Proceduralno? Naravno, kolega Labudoviću, uvijek možete.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Više javnosti radi nego nas, mi smo ovdje u toku. Zbog situacije koja je trenutno u Parlamentu, došlo je do drastične promjene plana rada koji smo utvrdili, a samim tim, usljed neobaviještenosti jednog dijela poslanika, i do njihovog neprisustva, bukvalno u situaciji kad vanredno treba da postavite poslaničko pitanje.

Ja Vas molim, u ime kluba Demokratskog fronta, da date jednu pauzu od 15-20 minuta kako bi pristigli poslanici koji imaju namjeru da postavljaju pitanje.

Istovremeno se izvinjavam gospođi Vlahović, dvostruko. Prvo što će čekati, a drugo što, nažalost, u ovom domu više nemamo prostoriju gdje možete da sačekate. Ali, na kraju krajeva, možda je takva i božija pravda, vi ste Vlada, vi treba da napravite novu zgradu Skupštine, pa će biti prostorije i za vas. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Labudoviću. Naravno, pošto je u pitanju zahtjev poslaničkog kluba, dajem pauzu od 15 minuta.

/Pauza/

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom poslije kraće pauze koja je bila iz čisto tehničkih razloga.

Ministrica nauke Sanja Vlahović će odgovoriti na jedno poslaničko pitanje, a postaviće ga kolega Strahinja Bulajić koji je prije postavljanja pitanja tražio minut procedure.

Izvolite, kolega Bulajiću.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Mustafiću.

Gospođo Vlahović, prije nego što postavim poslaničko pitanje, želio bih da se izvinim zbog ovog kašnjenja do kojeg je došlo usljed preuzetih obaveza a shodno ranijem rasporedu poslaničkih pitanja. Takođe želim da vam se zahvalim, da se zahvalim gospođi ministarki na razumijevanju, a gospodine potpredsjedniče, Vama na pažnji. Uostalom, to sam i očekivao od Vas.

Imam još jedan razlog da se zahvalim gospođi Vlahović, a to je što sam dobio odgovor na ovo poslaničko pitanje, a što nije baš tako često u ovome parlamentu. I treća stvar, gospođo Vlahović, malo sam se iznenadio kad sam vidio da sam jedini koji postavlja poslaničko pitanje Ministarstvu nauke. Jer, od desetina i desetina pitanja koja su postavljena u ova tri dana, samo jedno Ministarstvu nauke i to ovo, pa valjda i to na određeni način ukazuje na status nauke u Crnoj Gori.

Dakle, najznačajnija naučna i umjetnička institucija u Crnoj Gori već duži vremenski period ne može da organizuje planirane projekte zbog toga što je Vlada Crne Gore obustavila isplatu opredijeljenih budžetskih sredstava prema Crnogorskoj akademiji nauka. Na taj način, očigledno je da se krši Zakon o budžetu, po mome sudu, a paradoks je to što ga krši onaj ko je donio takav Zakon, a to je Vlada Crne Gore. Možemo da govorimo i o tome da kršenje zakona znači i automatski ulazak u zonu krivične odgovornosti. Akademijski dodatak se ne prima, takođe, duže od dvije godine, tako da članovi Akademije su i lično oštećeni. Isto toliko se ne finansiraju individualni naučni

projekti. Očigledno je da je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti pod sankcijama i svi naučni projekti su silom Vlade, da tako kažem, morali da se zamrznu.

Prije par mjeseci održan je jedan međunarodni skup za čiju organizaciju i održavanje Akademija nije dobila nikakva sredstva od države, već je, kako se to kaže, na riječ nekako uspjela da sve to organizuje.

Zbog svega toga, gospođo Vlahović, ali i mnogo čega drugog, postavio sam Vladi sljedeće poslaničko pitanje - Zašto se članovima Crnogorske akademije nauka i umjetnosti ne uplaćuje akademijski dodatak i zbog čega se redovno ne servisiraju predviđene finansijske i druge obaveze prema Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti? Hvala i još jednom izvinjenje zbog ovog kašnjenja.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Bulajiću.

Ministrice, izvolite.

SANJA VLAHOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, uvaženi poslanici, svakako uvaženi poslaniče Bulajiću,

Najprije hvala Vam i na izvinjenju i na riječima koje ste uputili, zaista nije nikakav problem, razumijemo, povećan je intenzitet obaveza u ovom periodu i prosto to nije bio apsolutno nikakav problem. A evo red je, pošto ste imali lijepu riječ na početku, ja Vama zahvaljujem što ste jedini prepoznali da bi trebalo i nauku nešto pitati, da bi i nauka možda mogla da da neki svoj glas u ovom visokom domu koji izuzetno poštujem, ali moram da kažem, uz poštovanje Parlamentu, da zaista matični odbor vrlo često od nas dobija informacije i pita o aktivnostima koje sprovodimo. Nama je to veliko zadovoljstvo, jer zaista se trudimo da se intenzivno radi u našem resoru.

No, ono što ste me pitali bilo je vrlo konkretno, ne zamjerate što smo Vam vrlo konkretno i odgovorili, kratko na ono pitanje koje ste postavili, a tiče se finansiranja.

Sigurno je da dijelim Vaš osjećaj nelagode da prosto u našem sistemu prvo postoji Zakon koji se ne implementira, ili barem nema razumijevanja u tumačenjima različitim između različitih strana koje su vezane za implementaciju tog zakona, i drugo, što tišti sve nas i za to potpuno razumijem i Vas kao građanina i poslanika da postavljate to pitanje jeste svojevrsna blokada najviše naučne institucije koja zbog neimplementacije zakona istinski u ovom momentu trpi određene, kako ste Vi to rekli, sankcije, ali možda bih ja rekla da trpi određene, da kažem, mjere, koje su se u datom momentu donijele.

Kao što sam u pisanom odgovoru, ali evo zbog uvaženih poslanika i naravno građana koji nas slušaju da kažem ono što je dostavljeno Vama, jeste zapravo

informacija da je Vlada na osnovu informacije o izvršenju, tj. neizvršenju ili nepotpunoj implementaciji zakona na svojoj sjednici od 26. jula 2012. godine donijela svojevrzne zaključke, zatraživši, kao što sam rekla, informaciju. Ta je informacija prošla različite instance u Vladi, zakonodavstvo, finansije, komisije. Na kraju je Vlada donijela odluku da u jednom dijelu tog zaključka zaduži Ministarstvo finansija da sa jedne strane definiše nivo akademijskih podataka i da na njih da saglasnost. To mislim da nije neki veći problem izazvalo ni kod Akademije, ni kod Vlade, ali, sa druge strane, sporna tačka zaključka odnosi se na implementaciju zakona. Tu se precizno kaže da se obustavi isplata budžetskih sredstava do momenta dok CANU ne obezbijedi dosljednu primjenu zakona.

Ja bih samo željela da prokomentarišem nekoliko stvari, naravno ne polemišući u datim elementima se nećemo složiti, ali ono što se slažemo i što je meni drago jeste da se tom problemu mora pristupiti i definitivno razriješiti, jesu neke stvari. Prvo što se finansiranja tiče, težnja je da se poveća ulaganje u nauku. Zato je i budžet koji je opredijeljen za CANU i za ovu godinu uvećan bio u namjeri da će CANU u proteklom period, ipak, implementirati zakon u njegovom duhu na način kako se od te institucije očekuje i da će koristiti sredstva koja su za oko 103 hiljade, nemojte mi uzeti za zlo ako sam koju hiljadu pogrešno rekla, veći nego prošle godine. Dakle, naša generalna intencija je jer smo povećali budžet za nauku, utrostručili budžet Ministarstva itd, želja nam je bila da i toj najvećoj instituciji budžet bude uvećan u nadi da će se u skorije vrijeme riješiti to pitanje.

Druga stvar koju želim da naglasim jeste da je dat određeni vremenski period. Primjećuje se u odgovoru da se radi o 2012. godini, da je od tada prošao značajan vremenski period. Bila je intencija da se one, po mom mišljenju, nepotrebne političke strasti oko tog pitanja koje je bilo prekselans naučno pitanje, objedinjavanja naučnog potencijala da se problemi rješavaju u istoj kući, pod istim krovom, ma kako da su različita mišljenja ili stavovi koji su potpuno oprečni. Dakle, da se kroz to pitanje na neki način dovede do situacije da se implementira duh zakona koji je predložen.

I konačno, ono što je vrlo važno, čime i završavam, jeste da institucije nauke na najvišem nivou u ovom trenutku ne sarađuju i to je velika šteta. Mi smo velike projekte pokrenuli i značajno bi bilo i za Vladu i za Ministarstvo...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Nažalost, zadnjih nekoliko rečenica nijeste bili u etru, jer je ovaj naš elektronski mjerač vremena neumoljiv. Tačno mjeri.

Kolega Bulajiću, pravo na komentar. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Gospođo Vlahović, slažem se sa Vama da se ovom problemu mora konačno pristupiti, jer, u protivnom, po mom mišljenju, to znači gašenje Akademije. Ovo ovako ne može više da traje. Ispred sebe imam jednu publikaciju, gospođo Vlahović, i u toj knjizi je sabran dio dokumenata, dio korespondencije između Akademije sa državnim organima, a u vezi sa statusom Akademije. Ne znam da li ste ovo čitali, to je izdato 2011. godine, tačno na 40 godina osnivanja Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Tu zaista ima veoma zanimljivih dokumenata, zapažanja, sugestija, primjedbi od strane Akademije.

Dakle, rekao sam već da zbog toga što Vlada krši Zakon o budžetu, Akademija nije u mogućnosti da obilježi velike jubileje iz istorije Crne Gore na nivou koji je primjeren jednoj nacionalnoj akademiji. Obilježavanje, na primjer, 100-godišnjice balkanskih ratova ili Prvog svjetskog rata, ili 200 godina rođenja Njegoša, ili 300 godina rusko-crnogorskih odnosa, i niz drugih skupova veoma važnih za istoriju Crne Gore.

U Rusiji je na primjer bilo organizovano nekoliko skupova posvećenih rođenju Njegoša u više gradova Rusije i uz učešće najeminentnijih, najznačajnijih ruskih institucija, poput Ruske akademije nauka, Državnog istorijskog instituta Rusije, itd. A Crna Gora je to, nemojte me pogrešno shvatiti, maltene prećutala. Odnosno, nije svakako taj veliki datum u Crnoj Gori nije obilježen na potrebnom nivou. A Crnogorska akademija nije imala sredstava da to dostojno obilježi.

Nijesam siguran, gospođo Vlahović, odnosno bar nikad nijesam čuo da negdje u svijetu postoji sličan primjer ovome da država praktično ukida svoje najznačajnije naučne i umjetničke institucije. I to zbog čega? Zbog toga što Crnogorska akademija nauka poštuje proceduru, ali i svoje dostojanstvo. Zbog toga što nijesu htjeli da u svoje članstvo prime aktiviste jedne nevladine organizacije, kako je to Vlada ultimativno tražila. Sljedstveno tome, nameće se kao potpuno logično pitanje - Zašto Vlada onda dekretom ne imenuje akademike, ako je to tako, kao što stoji u članu 32 stav 2. Onda ja mislim da je poštenije da Vlada dekretom donese - akademik će biti taj i taj i taj. A ovako idete nagađanjem...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Bulajiću.

Hvala i Vama, ministrice, za razumijevanje i za učešće u današnjem radu.

Prelazimo na pitanja postavljena ministru prosvjete i sporta Slavoljubu Stijepoviću.

Dobar dan, ministre Stijepoviću.

Prvo pitanje postaviće poslanica dr Branka Bošnjak.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani građani,

Moje pitanje upućeno ministru prosvjete glasi:

Koliko je u posljednjih pet godina Univerzitet Crne Gore imao sudskih sporova, bilo da je u postupku imao svojstvo tužioca ili svojstvo tuženog? Koliko je u tom smislu bio dužan isplatiti po pravosnažnim i izvršnim sudskim presudama suprotnoj strani po osnovu usvajanja ili odbijanja tužbenog zahtjeva, koliko je bio obavezan isplatiti sudskih troškova, te koliko je Univerzitet koštalo zastupanje pred sudom od strane kvalifikovanog punomoćnika, i pored toga što Univerzitet ima diplomiranog pravnika koji ima svojstvo ovlašćenog predstavnika?

Tražila sam da se za svaki predmet pojedinačno dostave naprijed navedeni podaci, decidno ih navodeći, te ko su osim Univerziteta bile stranke u postupcima.

Obrazložiću ovo moje pitanje. Ovih dana je vrlo aktuelan spor koji su zaposleni sa Univerziteta vodili, njih 571, čini mi se, prema pravosudnim odlukama suda, koji su vodili protiv Univerziteta Crne Gore zato što su zakinuti za povećanje plate koje je bilo predviđeno Kolektivnim ugovorom, koji je tripartitno potpisan i od strane ministra prosvjete, tada od strane tadašnjeg rektora i od strane sindikata Univerziteta Crne Gore.

Čini mi se da se ulazi u neke sudske sporove znajući da će se ti sporovi izgubiti. To je bukvalno papir na kojem su se sve tri strane složile da ide to povećanje, a onda zaposlenima na Univerzitetu, iako su zaposleni u drugim školskim institucijama, odnosno u nižem obrazovanju, srednjem i osnovnom, dobili to povećanje, samo su zakinuti bili ovi koji su zaposleni na Univerzitetu Crne Gore i to je izazivalo jedan revolt, jer ste imali jednu nesrazmjeru da vam profesor na Univerzitetu u prvom zvanju ima manju platu nego što imaju profesori u srednjim školama i osnovnim koji imaju razredno starješinstvo. Tako da čini mi se da se neoprezno ulazi u sporove, koji su sigurni da će se izgubiti i pored toga angažuje se sa strane advokat koji će da brani Univerzitet, i sad, ako se ne varam, a vidjeću iz odgovora koji će, nadam se, ministar mi dati, a iz medija sam pročitala iz ove tužbe da su samo sudski troškovi za ovaj spor koji je Univerzitet morao da plati bili 108 hiljada eura. I bio je blokiran račun Univerziteta. Mene interesuje da li ko treba da odgovara za tako nešto? Jer ovo su sporovi koji su bili nesporni i gdje je odmah Univerzitet priznao da je kriv, odnosno da se nije to isplaćivalo onako kako treba.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolegkinice Bošnjak.

Ministre, izvolite, do pet minuta.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovani gospodine potpredsjedniče, gospodo poslanici, gospođo Bošnjak,

Vi s te sada u obrazloženju rekli nešto što je bila suština Vašeg interesovanja povodom ovog poslaničkog pitanja. Pitali ste da li to neko namjerno pravi troškove i ja ću vam reći - Da, namjerno neko pravi troškove, a Vi ste jedan od tih koji je organizator tog namjernog pravljenja troškova. Naravno, na čelu tog tima je predsjednik sindikata.

Objasniću zašto. Vi ste postavili ovđe u ovom pitanju više potpitanja, tako da ćete dobiti u pisanoj formi odgovor, jer će, vjerovali ili ne, jedno desetak dana, kompletna služba rektorata, pravna i finansijska, morati da ostavi sve poslove da bi odgovorila na ovoliko brdo zahtjeva i materijala koji moraju da se pretresu.

Dakle, gospođo Bošnjak, Vi znate da su tadašnji ministar prosvjete i tadašnji rektor i sadašnji i tadašnji predsjednik Sindikata potpisali izmjene kolektivnog ugovora đe su predviđeli određeno povećanje plata za sve zaposlene na Univerzitetu. I to nije sporno. To je uvijek bilo nesporno i rečeno je da će da bude isplaćeno onda kada se za to stvore u budžetu sredstva. Molili su za strpljenje i tadašnji i sadašnji ljudi na tim odgovornim funkcijama. Taj spor nije nikad bio "sporan", jedino je bilo sporno što nije bilo sredstava za te namjene u tom trenutku. I od 1.01.2013. godine se redovno isplaćuju plate do danas sa tom povišicom. I dogovoreno je bilo da se strpe ljudi, imajući u vidu da je to njihov poslodavac, da će dobiti ta sredstva čim se stvore uslovi. Međutim, nije se za to imalo razumijevanja. Poseglo se za tužbama i to nije samo jedna tužba kao kod toplog obroka đe bi bili troškovi hiljadu, nego se napravio dil sa advokatom da svi zaposleni tuže da se napravi što više troškova da se što više ošteti svoja kuća u kojoj se radi, svoj poslodavac koji isplaćuje zarade, da bi nakon toga, tačno je, ne 108 hiljada, nego 107 taj advokat i Sindikat Univerziteta podijelili te pare.

To je dil. Znači, predsjednik Sindikata i vi zajedno sa njim i društvo oko vas ste napravili dil sa advokatom da se tuži što više država, odnosno Univerzitet, da se uzme što više po osnovu troškova para, pa da ih podijelite na ravne časti. Pola advokatu, pola Sindikatu Univerziteta. To znači stavili ste direktno ruku u džep svome poslodavcu. Ne nijeste ukrali, nego ste samo ih oštetili za taj iznos.

Drugo, nakon tog sudskog procesa, nije 571 nego 572 radnika su tužila, urađen je početkom ovog mjeseca dogovor u Rektoratu da se u određenim ratama do 5. decembra isplati taj dug, jer je nesporan, odnosno sudska je presuda. Tako je dogovoreno na sastanku predstavnika sindikata i rektorata.

Međutim, vi nijeste imali ni poštovanja prema tom dogovoru, ni poštovanja prema tim ljudima, ni tom činu, nego ste, iako ste znali da ćete do 5. decembra dobiti sva ta sredstva, odmah potrčali, Vi prva da podnesete prinudno izvršenje i da blokirate žiro-račun Univerziteta da što prije dobijete ta sredstva, uprkos tome što je dogovoreno da se ona dobiju do 5. decembra i da uradite dodatne troškove poslodavcu, odnosno Univerzitetu, odnosno državi. Vi koja ovđe iz ovih klupa svaki dan ili svaki put kad je na temu obrazovanje lamentirate nad sudbinom državnog univerzitet i nad odnosom Vlade prema tom univerzitetu i molite nas i osuđujete kako ne vodimo dovoljno računa i brige o tom univerzitetu, a Vi ste prva uradili sveda se što više štete povodom ovog slučaja nanese Univerzitetu i prekršili sve dogovore samo da biste uradili dodatni trošak i vjerovatno opet podijelili sa Sindikatom, Sindikat i ovi advokati, ne znam ko zastupa u prinudnim izvršenjima, ta sredstva da bi troškovi bili što veći, a šteta prema Univerzitetu takođe što veća.

Prema tome, vi ovim primjerom pokazujete kakav je vaš u suštini odnos prema Univerzitetu. Kad god možete, vi ga oštetite, a kad god treba kritikovati Vladu, vi je kritijujete, navodno vodeći računa i brigu o njemu. Ovo je najbolji dokaz kako vi vodite i kako biste eventualno sutra vodili brigu o tom univerzitetu kad bi vam ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Želite li komentar?

Koleginice Bošnjak, izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Pustićete me malo više, jer je ovdje bilo ličnih uvreda.

Ministre, Vi mijenjate teze. Znači, zaposleni na Univerzitetu su zakinuti od 2008. godine do 2014. godine, znači od ove godine, od januara 2013. godine. Pardon, počela je uplata kad je došao novi Upravni odbor i onda kad su zaposleni već tužili i kad su bili svjesni da će izgubiti. Poenta u tome, ja sam tražila svoja prava koja su mi pripadala po onome što ste vi potpisali i što je potpisao ministar prethodni i rektor tadašnji 2008. godine i to onda kad je bilo sredstava u budžetu, ali nije postojalo volje za tim.

Hoću da Vam kažem jednu stvar, ne možete da meni implicirate to, mi smo se trudili kao zaposleni. Ja tražim svoja prava što imam pravo i sud je dokazao da ja imam pravo i da nijesam ja kriva, nego Univerzitet. A Univerzitet je kriv što nije htio da mirnim rješavanjem spora odradimo to, iako su zaposleni to tražili. I ne bi bilo ovih sudskih

troškova, i ne bi bilo advokata, i dogovorili biste na rate, a oni su nas ignorisali i nijesu htjeli da se tako riješi spor. Mislili su da zaposleni neće imati hrabrosti da ih tuže.

Ja sam inicirala, tačno je, ustvari ja sam rekla da ću ja da tužim i tražila od sindikata da sindikat pita ko hoće, i na veliko zaprepašćenje svih 572, kako ste rekli, zaposlena je tužilo. Onda smo tražili mirno rješavanje spora. Nijesu htjeli, znam bila sam na tim sastancima i došlo je do sudske presude koja je protiv Univerziteta. Zbog njihove ignoracije nas, ja tražim ono što sam dobila sudom da mi se isplati i mislim da treba neko da odgovara za to. Mislim da ćesvi tražiti ako su pametni, odnosno ako imaju hrabrosti za to. Ja znam da su počela zastrašivanja zaposlenih na Univerzitetu.

Mijenjate teze u tom smislu. Više ja sa ovim činim dobro Univerzitetu što one stvari nazivam pravim imenom što se dešava tamo i utičem na vas, kakav je vaš odnos prema Univerzitetu Crne Gore, a ja treba da se sažalim nad nekima što upropaštavaju univerzitet, što idu u već izgubljene sudske sporove i što se inate sa zaposlenima, ili se inate i oko dodjele stanova, a znaju da će to izgubiti. To ne može. Od mene nećete očekivati da ja ćutim i da se solidarišem sa nečim što nije dobro Univerziteta Crne Gore. To neću raditi i uvijek ću prave probleme, pa makar i u svojoj kući, nazvati pravim imenom. ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolegice Bošnjak.

Kolega Novica Stanić će postaviti, takođe, svoje poslaničko pitanje i time završavamo ovu sjednicu. Izvolite, kolega Staniću.

NOVICA STANIĆ:

Uvaženo predsjedništvo, gospodine ministre Stijepoviću, moje poslaničko pitanje upućeno Vama glasi:

Koja je svrha osnivanja drugog Fakulteta za crnogorski jezik i književnost na Cetinju ako već postoje Studij za crnogorski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nišiću?

Kratko obrazloženje: Ako đaci u školi uče, a i u đачke knjižice i svjedočanstva im se upisuje kao maternji jezik crnogorski - srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, bilo je logično da se otvori fakultet na kome će se pripremati profesori za crnogorski -srpski, bosanski i hrvatski jezik i književnos. Tako bi se makar pokušalo da se naučno uspostavi nepostojeći jezik koji je samo politička tvorevina. Ovo je samo nastavak političkih, jezičkih i svakih drugih podjela u Crnoj Gori, a to neće donijeti dobra nikome. Odgovor sam tražio i u pisanoj formi. Nažalost, još uvijek ga nijesam dobio. Ako je juče bio problem, ovo je

danas drugi dan. Nadao sam se da ću ga dobiti u pisanoj formi, ali komentarisaću kad dobijem odgovor. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Staniću.

Ministre, izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Hvala. Naravno, gospodine Staniću, dobićete odgovor i u pisanoj formi u skladu i u rokovima koji su predviđeni Poslovníkom. Čudi me da me svaki put pitate, skoro većina poslanika me pita gdje je pitanje. Stići će kada je i kako predviđeno Poslovníkom, nemojte da brinete. Ne može se desiti da izostane.

Koja je svrha? Svrha je izučavanje jezičke i književne baštine Crne Gore. Dakle, gospodine Staniću, Vi sigurno kao znaven čovjek ste u saznanju da u svim državama i regiona, i Evrope, i svijeta ima više naučnih i obrazovnih institucija koje se bave izučavanjem jezika i književnosti. U region, reći ću u Srbiji, srpskim jezikom, odnosno srbistikom se bave i izučavaju je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, na Filološkom fakultetu u Beogradu, na fakultetima u Kragujevcu, Nišu, Novom Pazaru. I u Kosovskoj Mitrovici, takođe. U Hrvatskoj izučava se hrvatski jezik i književnost na fakultetima u Zagrebu, Osijeku, Zadru, Rijeci, Splitu. Da ne govorim o germanistici, o rusistici, o romanistici i tako dalje, o ovim drugim jezicima i književnostima. Tako da je potpun prirodno da mi i u Crnoj Gori koji imamo utemeljen crnogorski jezik ne samo u Ustavu, nego i u narodu ... /Upadica/

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Gospodine Radunoviću, molim Vas bez dobacivanja. Molim Vas, kolega Radunoviću. Imamo Ustav, imamo zakone, pa ćemo to raditi na drugom mjestu.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Nije sporno. Vidjeli ste zadnja istraživanja, većina građana Crne Gore govori crnogorskim jezikom, ali po strani i da nije tako. Kao što znate, mi imamo u Crnoj Gori odsjek na Filozofskom fakultetu gdje se izučava srpski jezik i književnost. Ništa nije sporno i treba da se izučava. Nemojte onda da Vam smeta, čudi me da Vam to uopšte smeta, konkurencija u izučavanju jezičke i književne kulture i baštine Crne Gore. Ta konkurencije može samo da donese kvalitet. Razumio bih Vas da smo ukinuli neki studijski odsjek ili fakultet, ali smo formirali novi. Ovaj na Cetinju ima još i dodatne

nadležnosti i dodatne obaveze. Ne samo da stvara kadrove za naš obrazovni sistem, nego se bavi naučno-istraživačkim radom te naše jezičke i književne baštine. Začudićete se kada vidite rezultate njihovog rada koliko ima tih nepoznatih dokumenata o Crnoj Gori, o našoj kulturi, o našem jeziku i o našoj književnosti u mnogim centrima, ne samo slavističkim Evrope, nego širom Evrope i svijeta. To će biti jedan od njihovih zadataka da se ta bogata crnogorska kultura i književnost dodatno izuči, publikuje i predstavi crnogorskoj i uopšte javnosti - i zainteresovanoj, i laičkoj, i naučnoj.

Prema tome, nemojte da miješate naziv nastavnog predmeta. Vidite svi se ovi jezici, naravno, izučavaju u svojim državama, ali dobroje što se izučavaju i kod nas. Jer, imamo i mi obavezu da izučavamo te jezike, jer jedan značajan broj građana Crne Gore govori tim jezicima. Mi imamo tu dodatnu obavezu. Vjerujte, imamo najveću obavezu da službeni jezik koji je usklađen Ustavom kao službeni utemeljimo i da njega izučavamo na našim naučnim i na našim obrazovnim institucijama. Dakle, mi smo htjeli da otvaranjem ovog fakulteta doprinesemo samokonkurenciji, samomotivaciji i studenata i naučnih radnika da izučavaju to što je naše kulturno, književno i jezičko bogatstvo, ta baština koja je zaista neistražena. Sigurni smo da će ubrzo, kao što je i dosadašnji Institut za crnogorski jezik pokazao svoj kvalitet i svoje rezultate publikacijom 60 novih izdanja, i ovaj fakultet i kroz proizvodnju kadrova i kroz naučno-istraživački rad pokazati da smo bili u pravu ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Pravo na komentar, kolega Novica Stanić.

NOVICA STANIĆ:

Gospodine Stijepoviću, ne znam što se ljutite ako sam tražio odgovor u pisanoj formi. Da imam, lakše bi mi bilo komentarisati. Ovako, Vi ste držali usmeno slovo. Nijeste ni pročitali taj odgovor u pisanoj formi i hendikepiran sam. Ali, dobro. Mislim da bi bilo lijepo, ako ga već imate u džepu, između nas je 50 metara. Kopir ima ovdje, mogli ste mi dodati taj odgovor. Nijeste samo Vi. To rade svi ministri u posljednje vrijeme.

Što se tiče Vašeg odgovora, ja Vas cijenim i zato sam očekivao smisleniji odgovor. Vi odgovarate - ima fakultet za srpski jezik u Beogradu, Novom Sadu. Nema, nije tačno. Nema. Ima Filološki fakultet u Beogradu, Novom Sadu i drugim gradovima. Nijesam Vam upadao u riječ. Nema ni jedne zemlje pod kapom nebeskom koja otvara fakultet samo za jedan jezik. Da Vas podsjetim, nekad je u Beogradu na Filozofskom fakultetu bila katedra za srpski, srpsko-hrvatski jezik kako se zvao. Pa je kasnije kad je osnovan Filološki

fakultet tamo je premještena. U Nikšiću imate Filozofski fakultet i katedru ili Studij za crnogorski jezik i književnost. Nikakve potrebe nije bilo da se ovo radi. Kako se zvala ustanova gdje je ovaj gospodin koji je pronašao dva nova slova i novi jezik i XXI vijeku radio, Institut za crnogorski jezik, je li tako? Šta je falilo da to tako i dalje postoji? Pa neka izučava tu golemu baštinu. Nego, trebalo ga je nagraditi. Bolje je bilo da ste ga nagradili, kandidovati ga za Nobelovu nagradu. Možda je zaslužio, pronašao je dva nova slova, dati mu ulicu za života. Malo li je? Ne znam gdje je rođen. Možda i rodno mjesto nazvati njegovim imenom, pa neka se zove čirgingrad. Ako postoji Drvengrad, i Andrićgrad, neka postoji i u Crnoj Gori i to bi bilo bolje. Ovako se troše pare građana Crne Gore. Nema para da se implementira Izborni zakon, a otvara se drugi fakultet. ovo je jedna prevara, u knjižicama djece se upisuje crnogorski - srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost. Zašto niste otvorili fakultet koji će se tako zvati? Znam, reći ćete ili vjerovatno sad mislite, besmisleno je. Pa i jeste besmisleno, jer taj jezik ne postoji, ali vi sve ovo radite da bi manipulacijom forsirali crnogorski jezik koji nauka ne priznaje, koji po nauci ne postoji, a pod formom jezika crnogorski - srpski, bosanski, hrvatski jezik sve to zapakujete u jednu šarenu lažu i đacima to upisujete u knjižice, a takozvani crnogorski jezik predajete kvareći...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Staniću.

Bilo je još jedno pitanje koje je bilo upućeno ministru prosvjete i sporta, međutim, zbog najavljenog odsustva poslanika SNP-a i Pozitivne Crne Gore, odsustva iz rada Parlamenta, neće biti upućeno, ali, vjerovatno će i na to pitanje biti odgovoreno u pisanoj formi.

Ovim zaključujem 11. posebnu sjednicu prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja, koja je bila posvećena poslaničkim pitanjima.

Zahvaljujem ministru Stijepoviću za učešće u današnjem radu. Hvala.

